T. C.

İstanbul Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

İktisat Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

1858 ARAZİ KANUNNAMESİ'NİN RUMELİ'DE UYGULANMASI AÇISINDAN 1862-1866 TARİHLİ 84 NOLU RUMELİ AHKAM DEFTERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Hüseyin AKBULUT
2501040214

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Ahmet KAL'A

İstanbul, 2007

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

1858 ARAZİ KANUNNAMESİ'NİN RUMELİ'DE UYGULANMASI AÇISINDAN 1862-1866 TARİHLİ 84 NOLU RUMELİ AHKAM DEFTERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

HÜSEYİN AKBULUT

Osmanlı İmparatorluğu'nun başlangıcından yıkılışına kadar sahip olduğu toprak sistemi ve bu sistemin ne gibi değişimler geçirdiği Osmanlı İmparatorluğu'nu anlamak bakımından çok ciddi bir alan olduğu kuşkusuzdur.

1858 Arazi Kanunnamesi de Osmanlı İmparatorluğu toprak sisteminde nasıl bir yeri olduğu, ve bu toprak sisteminde ne gibi değişiklikler yaptığı tarihçiler tarafından sürekli olarak tartışılmıştır.

Bu çalışmada 1858 Arazi Kanunnamesi'nin Rumeli bölgesinde ne gibi bir fonksiyonu olduğu birincil kaynak olan 1862 tarihli Ahkam Defteri temel alınarak incelenmeye çalışılmıştır.

1862 tarihli Rumeli Ahkam Defteri konularına göre bölümlendirilerek Arazi Kanunnamesi'nin bu bölgede uygulanıp uygulanmadığı ve ne gibi sonuçların ortaya çıktığı araştırılmıştır.

Çalışmanın sonucunda 1858 Arazi Kanunnamesi'nin 1862 tarihli Rumeli Ahkam Defterine göre Rumeli'de ciddi bir şekilde uygulandığı ve devlet makamlarının Kanunnamenin uygulanmasını çok titizlikle takip ettiği sonucuna varılmıştır.

ABSTRACT

MASTER THESIS

EVALUATION OF 1862-1866 NUMBER 84 RUMELİ PROVISIONS BOOK IN ACCORDANCE WITH THE APPLICATION OF 1858 LAND CODE IN RUMELI PROVINCE.

HÜSEYİN AKBULUT

Since the begining to the end of Ottoman Empire period, understanding of Ottaman Empire Land Owner System has been a high importance to the field of researchers.

The effect of 1858 Land Code and the changes it had made over Ottoman Empire have been under discussion by the researchers for a long time.

In this master thesis, 1862 Rumeli Ahkam Defteri is taken in to consideration as the main source to explain 1858 Land Code and its functions on Rumeli province and by classifying the topics we will see the outcome for this province by the application of the Code.

As a conclusion of this master thesis, we will be able to see in accordance with 1862 Rumeli Ahkam Defteri that this Land Code was applied in Rumeli province and it had been seriously followed by the governer of Ottoman Empire.

ÖNSÖZ

1858 Arazi Kanunnamesi'nin 1862 tarihli Rumeli Ahkam Defterine göre uygulanmasını içeren çalışmamızda ilk bölümünde Ahkam Defterleri ve 1858 Arazi Kanunnamesi çözümlenmeye çalışılmıştır, yine aynı bölümde genel olarak tezimizde yer alan temel kavramlar anlatılmaya çalışılmıştır.

İkinci bölümde ise 1862 Rumeli Ahkam Defteri'nde yer alan Miri Arazi ile ilgili olan konular tabloların da yardımıyla anlatılmıştır.Bu bölümde Miri Araziler ve bu tip arazilerde meydana gelen çeşitli olaylarda Arazi Kanunnamesi'nin uygulanması anlamında çeşitli örnekler sunulmuştur.

Üçüncü bölümde ise Mülk Araziler ve bu tip arazilerde yer alan değirmen, arsa, bağ, bahçelere yapılan müdahaleler ve devletin bu tip müdahalelere karşı gösterdiği reaksiyon anlatılmaya çalışılmıştır.

Dördüncü bölümde ise Mera Arazileri konusu üzerinde durulmuştur. Mera Arazileri konusunda köy halklarının birbiriyle olan mücadelelerine yer verilerek devletin Mera Arazileri ile ilgili olan bu mücadeleler karşısında Arazi Kanunnamesi'ni nasıl uygulamaya çalıştığını göstermeye çalışacağız.

Beşinci bölümde ise 1862 Rumeli Ahkam Defteri'nde bulunan Vakıf Arazileri konusu çözümlenmeye çalışılmıştır.

Altıncı ve son bölümde ise yine 1862 Rumeli Ahkam Defteri'nde bulunan Borç Alacak İlişkisi çözümlenmeye çalışılmıştır. Bu konuyla ilgili olarak da Ek-3 ve Ek-4'te çeşitli tablolara yer verilmiştir.

Bu tezin hazırlanmasında bana her türlü konuda bilgi ve tecrübeleriyle yardımcı olan Danışman hocam Prof. Dr. Ahmet KAL'A' ya, teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET.....I

ABSTRACT..... ..II

ÖNSÖZ.....III

İÇİNDEKİLER.....IV

TABLOLAR LİSTESİ.....VII

KISALTMALAR LİSTESİ.....VIII

GİRİŞ.....1

BİRİNCİ BÖLÜM

1.AHKAM DEFTERLERİ VE 1858 ARAZİ KANUNNAMESİ.....2

1.1.Ahkam Defterleri.....2

1.1.1.Neden Ahkam Defterleri.....3

1.1.2.Ahkam Defterlerinin Niceliksel İncelemesi.....5

1.2. 1858 Arazi Kanunnamesi İle İlgili Çalışmalar ve Tezimizin Bu Çalışmalara Katkısı.....6

1.2.1.1858 Arazi Kanunamesinin Öncesinde ve Sonrasındaki Hukuki Gelişmeler.....8

1.3.Kavramlar ve Genel Tanımlamalar.....9

İKİNCİ BÖLÜM

2.MİRİ ARAZİ VE KULLANIMI.....24

2.1.Miri Arazi Kullanımı.....24

2.1.1.Miri Araziyi Tasarruf Etme Biçimleri ve Miri Araziye Müdahaleler.....24

2.1.1.1 Sahib-i Arz.....25

2.1.1.2 Mültezim 31

2.2.Miri Arazinin Rehni ve Ferağ.....,.....33

2.3.Miri Arazinin İntikali ve Mahlulatı 38

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.MÜLK ARAZİLERİ VE KULLANIMI.....41

3.1..Değirmene Müdahale.....41

3.2.Kişilerin Arsa ve Tarlalarına Müdahale.....42

3.3.Kişilerin Evlerine Müdahale.....44

3.4.Kişilere Ait Miras, Satış ve İntikal Mülklere Müdahale.....46

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.MERA: ORTAK KULLANILAN TARIM ARAZİLERİ.....50

4.1.Köylerin Arasındaki Mera Anlaşmazlıkları.....50

4.2.Meraların Özel Mülk Haline Getirme Çabaları.....52

4.3.Çiftlik Meraları.....55

BEŞİNCİ BÖLÜM

5.VAKIF ARAZİLERİ.....59

5.1Vakıf Arazileri.....59

ALTINCI BÖLÜM

6.BORÇLANDIRMA VE TAKSİTLENDİRME.....65

6.1Borçlandırma ve Taksitlendirme.....65

SONUÇ.....68

KAYNAKÇA.....69

EKLER

Ek-1 1862-1866 Rumeli Ahkam Defteri Transkripsiyonu.....73

Ek-2 1862-1866 Rumeli Ahkam Defteri Özeti,.....227

Ek-3 1862-1866 Rumeli Ahkam Defteri Borç Alacak İlişkisi.....292

Ek-4 1862-1866 Rumeli Ahkam Defteri Borç Alacak İlişkisi Bölgelere Göre Dağılımı.....340

Ek-5 Rumeli Ahkam Defteri No:84.....341

TABLOLAR LİSTESİ

Sayfa

Tablo 1.1.2 Ahkam Defterleri.....5
Tablo 2.1.1. Miri Arazinin Kullanılma Biçimleri.....25
Tablo 2.2 Sahib-i Arzın Rolü.....26
Tablo 2.3 Ferağ İşlemleri.....33
Tablo 3.1. Değirmene Müdahale.....41
Tablo 3.2 Kişilere Air Arsa ve Tarlalara Müdahale.....42
Tablo 3.3 Kişilere Ait Mülklere Müdahale.....44
Tablo 3.4 Kişilere Ait İntikal Mülklere Müdahale.....46
Tablo 5.1 Vakıf araziler.....59
Tablo 6.1 Borç Alacak İlişkisi.....66
Ek-3 1862-1866 Rumeli Ahkam Defteri Borç Alacak İlişkisi.....292
Ek-4 1862-1866 Rumeli Ahkam Defteri Borç Alacak İlişkisi Bölgelere Göre Dağılımı.....340

KISALTMALAR LİSTESİ

a.g.e.:	Adı Geçen Eser
a.g.m.:	Adı Geçen Makale
bas.:	Baskı
BOA:	Başbakanlık Osmanlı Arşivi
İA:	İslam Ansiklopedisi
ED:	Editör
MEB:	Milli Eğitim Bakanlığı
s.:	Sayfa
yay.:	Yayınevi

Giriş

Osmanlı İmparatorluğu'nun tarih sayfasındaki yeri çok önemli bir yer işgal etmektedir. Nasıl olup da dünya tarihini ve yönünü bu kadar değiştirebilmiş olduğu tarihçiler açısından çok ciddi tartışmalara neden olmuştur.

Ömer Lütfi Barkan ile başlayan Osmanlı İmparatorluğu'nu Annales ekolüne göre tahlil etme biçimi çok ciddi bir dönüşümün habercisiydi. Artık tarih; ne büyük fatihleri mitleştiren ne de ulus devletlerin çıkarlarına hizmet eden; ulus devletlerin kendilerini var etme ve yeniden üretmelerine yardımcı olacak bir enstrüman olmaktan çok toplumda yaşayan o zamana kadar "hiçbir şey" olan "sıradan" insanları incelemeye başlamıştır.

Günümüzde bu yolda devam eden çalışmaların sayıları artmaya; Osmanlı İmparatorluğu'nu anlama ve anlamlandırma yolundaki çabalar sıradan insanlara, kırsal alanlara doğru bir kılcallaşma başlamıştır.Biz de bu kırsal hayatı incelemek için kullanmayı düşündüğümüz 1862 yılına ait Rumeli Ahkam Defterini inceleyerek Osmanlı İmparatorluğu'nu anlamak yolunda "bakış açımızı" tanımlamaya çalışacağız.

Çalışmamız 1862 tarihli Rumeli Ahkam Defterini ilk olarak latin harflerine çevirisi yapılmış sonra bu metinlerin Türkçe özetleri yapılmıştır. Bu kısımları Ek-1, Ek-2 ve Ek-5'te görmek mümkündür. Daha sonra Ahkam Defterinde yer alan maddeler gruplandırılarak konular belirlenmiştir.

Tezimizin genel amacı 1858 Arazi Kanunnamesi'nin 1862 Rumeli Ahkam Defteri'ni inceleyerek sözkonusu Kanunname'nin Rumeli'de uygulanıp uygulanmadığının belirlenmesidir. Aynı zamanda Kanunname'nin toprakta özel mülkiyete yol açıp açmadığı konusunda 1862 Rumeli Ahkam Defteri'nin yardımıyla belirlenmesidir.

BİRİNCİ BÖLÜM
1.AHKAM DEFTERLERİ VE 1858 ARAZİ KANUNNAMESİ

1.1.Ahkam Defterleri:

"Kanunnamelerle hükümlerin ve nizam mahiyetinde olan kararların aynen kaydına mahsus defterlerin adıdır. Kalemlerin herbirinde böyle bir defter bulunur, o gibi şeylerin örnekleri olduğu gibi oraya geçilirdi. Muameleleri vası olan kalemlerde her sene için ayrı ayrı defter tutulurdu. İşleri o kadar geniş olmayanlarda ise bir kaç seneliği biraraya getirilir, defter dolunca yenisine kayedilirdi. Çok dikkat ve itina ile tutulan bu defterler daimi bir müracaat yeriydi. Eski bir muamele yahut bir iş mevzubahis olduğu zaman bu defterlere bakılır, ona göre mütalaa beyan veyahut muamele ifa edilirdi"[1]

Görüldüğü gibi Ahkam Defterleri genel olarak Divan'dan çıkan hükümlerin kaydına mahsus olan defterlere verilen addır. Bu hükümler padişah adına hazırlanmasından dolayı ferman adını da alırlardı. Bu defterlerin başka bir özelliği de yukarda belirtildiği üzere adeta bir içtihat kararları gibi kullanılmasıdır.

Ahmet Kal'a'nın oluşturduğu İstanbul Ahkam Defterleri-İstanbul Esnaf Tarihi-1 adlı eserde Ahkam Defterleri ile ilgili çok ciddi çözümlemeler mevcuttur. Bu yapıtta:

"Divan da mühim sayılan ferman kayıtlarının tamamının önceleri Mühimme Defteri'ne kaydedildiği daha sonra ferman kayıtlarının bir kısmının Ahkam ve Şikayet Defterlerine kayedildiğine dair tespitler varsa da, Osmanlı Arşiv kataloglarına yeni ilave edilen serilerden anlaşıldığı kadarıyla, Ahkam ve Şikayet Defterleri'ne kayedilen ahkam kayıtları Mühimme Defterleri'ne kayedilen ahkam kayıtları kadar eski tarihlidir. Ahkam ve Şikayet nevinde ferman kayıtlarının bir kısmının Mühimme diğer kısmının Ahkam ve Şikayet Defterleri'ne kaydedilmesindeki ayırımın ne olduğu henüz tam olarak anlaşılmamıştır"[2] belirtilerek Ahkam Defterleri ile ona nitelik olarak benzeşen Mühimme ve Şikayet Defterleri arasındaki farklar konusunda çok önemli saptamalarda bulunulmuştur.

[1] Mehmet Zeki Pakalın, "Ahkam Defteri", **Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözliüğü,** İstanbul,, MEB yay., 1946, s.:30
[2] Ahmet Kal'a, **İstanbul Külliyatı-I:İstanbul Ahkam Defterleri İstanbul Esnaf Tarihi-1**, İstanbul, İstanbul Araştırmalar Merkezi, 1997, s.: XXI

Aynı zamanda yine Ahmet Kal'a'nın önderliğinde oluşturulan İstanbul Ahkam Defterleri İstanbul Tarım Tarihi eseri ise Ahkam Defterlerine göre Osmanlı İmparatorluğu'nun tarım yapısının çözümlenmesi anlamında büyük bir katkı sağlamıştır, zira içeriğe bakıldığında ferağ ve tefviz işlemlerinden mülk topraklarına kadar bir çok önemli konunun çözümlenmesi yapılmıştır.[3]

Halil İnalcık Ahkam Defterlerinin;[4] halkın şikayetlerinin direkt olarak hükümdara sunmasının bir Ortadoğu devlet geleneği olduğunu belirterek Osmanlı İmparatorluğu'nda halkın şikayetlerine karşılık verilen hükümlerin toplandıkları defterleri Ahkam Defterleri olarak isimlendirdiğini görüyoruz.

Ahkam Defterleri hükümleri genel olarak üç kısımdan oluşmaktadır: birinci kısım arz-ı hal verilen konuyla ilgili olarak sorunun çözümlenmesi, ikinci kısım verili sorunun kanunlara göre durumunun tanımlanması ve son olarak da sorunun nasıl çözüleceği biçimindeki hükmün verilmesidir.

1.1.1.Neden Ahkam Defterleri:

Ünlü tarihçi Faroqhi Ahkam Defterleri ile ilgili olarak :

"18. yüzyılın ortasından itibaren önemli vilayetler için Vilayet Ahkam Defterleri adıyla ayrı defterler tutulmaya başlandı. Geç dönemlere ait defterler çok az araştırmacı tarafından incelenmiş olduğu için bunlar keşfedilmemiş hazineler olabilir"[5] diyerek çok önemli bir tespitte bulunmuştur. Gerçekten Faroqhi'nin hazinelerle dolu olabileceğini söylediği Ahkam Defterlerinden bulabileceğimiz bilgiler neler olabilir sorusu buradaki temel sorunsal olarak karşımıza çıkıyor. Mesela Ömer Lütfi Barkan 1858 Arazi Kanunnamesini araştırdığı makalesinde[6] kendi kişisel notlarında arazi alışverişlerinde miri arazinin ne zamandan beri ve ne şekilde satıldığını Ahkam Defterlerinden incelenmesi gerektiğini belirtmiştir. Görüldüğü üzere AhkamDefterlerinde bulabilceğimiz bilgiler dikkat edildiğinde bir

[3] Ahmet Kal'a, **İstanbul Külliyatı-IV:İstanbul Ahkam Defterleri İstanbul Tarım Tarihi-1**, İstanbul, İstanbul Araştırmalar Merkezi, 1997, s.:9-13

[4] Halil İnalcık,"Şikayet Hakkı: 'Arz-i Hal ve Arz-ı Mahzal'lar", **Osmanlı'da Devlet, Hukuk, Adalet,** ., İstanbul, Eren yay 2005, s.:49

[5] Suraiya Faroqhi, **Osmanlı Tarihi Nasıl İncelenir?,** 2.bas., İstanbul, Tarih Vakfı Yurt yay., 2003, s.:51

[6] Ömer L. Barkan, "Türk Toprak Hukuku Tarihinde Tanzimat ve 1274 (1858) Tarihli Arazi Kanunnamesi", (Tanzimatın 100. Yıldönmü Münasebetiyle), **Maarif Vekaleti Neşriyatı**, İstanbul, 1940,s.:2

kamusal özellik arz etmekle birlikte kişisel bir hüviyet barındırmaktadır; çünkü kişisel anlaşmazlıklar, toprak anlaşmazlıkları, vakıf anlaşmazlıkları, mülkiyet anlaşmazlıkları, borç alacak anlaşmazlıkları gibi bir çok konuyu kapsamaktadır. Bu noktadan hareketle Ahkam Defterleri için; ele alınacak bölgedeki genel toplumsal, ekonomik, sosyal sorunları içinde barındıran ve bu sorunlara karşı devletin net olarak duruşunun görüldüğü çok ciddi kaynaklardır diyebiliriz.

Osmanlı İmparatorluğu içinde yaşayan köylü olsun, asker olsun, müslüman olsun, gayrımüslüman olsun herkesin bireysel veya toplu olarak şikayet yani arz-i hal sunma hakkı vardı.[7] Şikayetler değişken olmakla beraber hepsindeki ortak nokta; şikayet için arz-ı hal gönderilmesi ve ilgilinin mutlaka bir zarara veya uğradığı bir haksızlığı gidermek için olmasıdır. Haksız ve zararlı durum, eşkiyanın ve memurların soygunculuğu, bir mahkeme kararını tanımama, borcunu ödememe, genellikle kanuna aykırı hareketlerden doğma olabilir. Köylünün toprak anlaşmazlıkları veya bir tımar erinin köylüden alamadığı vergilerde şikayet konusudur. Esnaf, nizamlara aykırı hareket edenleri şikayetle arz'da bulunabilir[8]

Görüldüğü gibi Ahkam Defterlerine bakarak hangi bölge inceleniyorsa o bölgedeki iktidar ilişkilerini, ticari yapıyı, toprak sistemini, vakıf sistemini, genel sosyal yapıyı bütünlüklü bir şekilde anlamamızı sağlayacak bilgileri bulmamız mümkündür. Aynı zamanda Osmanlı Devletinin toprakla, ticari faaliyetlerle veya diğer konularla ilgili çıkarılmış konuların kırsal yapılardaki uygulanmasını görmemiz açısından Ahkam Defterleri önemli bir yere sahiptir.

Faroqhi ise Ahkam Defterlerinden çıkabilecek olan bilgileri şöyle sıralıyor; soygunlarla ilgili şikayetler, önemli ama az bilinen bir konu olan kırsal ticaret hakkında bilgi verebilir. Arada çıkabilecek bir cinayet hikayesi, köy içindeki güç ilişkilerini ya da kırsal kesimi şehirlere bağlayan göç dalgalarının göstergesi olarak okunabilir.[9]

[7] Halil İnalcık, "Şikayet Hakkı: 'Arz-i Hal ve Arz-ı Mahzal'lar", **Osmanlı'da Devlet, Hukuk, Adalet,** İstanbul, Eren yay , 2005, s.:50
[8] Halil İnalcık, **a.g.m**., s.:51
[9] Suraiya Faroqhi**, a.g.e**., s.: 96

1.1.2.Ahkam Defterlerinin Niceliksel İncelemesi:

Tablo 1.1.2 Ahkam Defterleri

Defterin Bölgesi	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Toplam Yıl	Defter Sayısı	Toplam Sayfası	Bir Yılda Yazılan Ortalama Miktar
Adana	1742	1878	136	9	2.523	18,6
Anadolu	1742	1889	147	185	52.539	357,4
Bosna	1742	1867	125	9	2.358	18,9
Cezair ve Rakka	1746	1875	129	25	5.820	45,1
Diyarbekir	1742	1875	133	9	2.344	17,6
Erzurum	1742	1879	137	19	4.571	33,4
Halep	1742	1850	108	9	2.072	19,2
İstanbul	1742	1910	168	26	7.210	42,9
Karaman	1742	1878	136	39	10.632	78,2
Maraş	1742	1867	125	6	1.603	12,8
Mora	1716	1840	124	21	5.405	43,6
Özi ve Silistre	1742	1877	135	49	13.323	98,7
Rumeli	1742	1908	166	85	23.100	139,2
Sivas	1742	1908	166	36	10.125	61
Şam-ı Şerif	1742	1908	166	9	1.952	11,8
Trabzon	1742	1911	169	8	1.664	9,8

Ahkam Defterleri ortalama olarak 1742 tarihinde tutulmaya başlanmış 1800'lü yılların sonu itibarıyla defterler son bulmuştur. Mora'da 1716 yılında tutulmaya başlanmış en erken Ahkam Defteri özelliğine sahiptir, Trabzon'da Ahkam Defteri 1911 yılına kadar tutulmaya devam edilmiştir.

Dikkat edilirse Ahkam Defterlerinin son sütundaki bir yılda yazılan ortalama sayfa sayısının en fazla Anadolu Ahkam Defterinde olduğu görülecektir. Anadolu Ahkam Defterinin bir yılda ortalama olarak 357 sayfa yazılmıştır, ikinci olarak Rumeli Ahkam defterini görüyoruz. Rumeli Ahkam Defterlerinde yıl bazında ortalama 139 sayfanın yazıldığını görülmektedir.

1.2.1858 Arazi Kanunnamesi İle İlgili Çalışmalar ve Tezimizin Bu Çalışmalara Katkısı:

1858 Arazi Kanunnamesi ile ilgili olarak iktisat tarihçileri genel olarak üç ayrı görüşe sahiptir. Birinci gruptaki müellifler 1858 Arazi Kanunnamesi'nin de katkısıyla toprakta özel mülkiyetin geliştiğini, topraklar üzerinde tasarruf haklarına sahip olan çiftçilere tapu verilmesiyle bu özel mülkiyetin pekiştiğini belirtmişlerdir. İkinci gruptaki müellifler ise Arazi Kanunnamesinin toprakta özel mülkiyete yol açmadığını aksine devletin toprak üzerindeki denetimi ve gücünü pekiştirmek için çok ciddi verilerin bulunduğu belirtilmişlerdir. Üçüncü grupta olan çalışmalar ise 1858 Arazi Kanunnamesi ile ilgili olarak bu tartışmalardan çok Kanunnamenin kendisine odaklanmıştır. Birinci gruptaki müelliflerden Yerasimos, Arazi Kanunnamesiyle miri toprakların özel mülk haline gelmesinde hayli bir mesafe kat edildiğini ve bu toprakları büyük mülk sahiplerinden korumak isterken gerçekte büyük toprak mülklerinin doğmasını kolaylaştırdığını belirtmiştir.[10] Kasaba, Kanunnamenin teoride küçük köylülüğü koruma amacı taşıdığını fakat pratikte özel mülkiyeti tanıdığını belirtmiştir.[11] Ortaylı da Kanunnamenin yürürlüğe girmesinden sonra miri toprakların hızla el değiştirerek önemli bir kısmının özel mülk haline geldiğini belirtmiştir.[12]

Keyder'de Ortaylı gibi Arazi Kanunnamesi ile toprakta mülkiyet haklarını tanıdığını dile getirmiştir.[13] Aynı doğrultuda Pamuk: Arazi Kanunnamesi ile devletin toprakta özel mülkiyeti tanıyarak toprağın alım satımını serbest bıraktığını savunmaktadır.[14] İslamoğlu ise Kanunnamenin İngiltere'nin baskısı altında çıkarıldığını devletin Kanunnameyi uygulamakta isteksiz olduğunu dile getirerek köylü ailelerinin ektikleri topraklarda mülkiyet haklarını Kanunname ile kazandıklarını vurgulamaktadır.[15] Quataert da Kanunname'nin Osmanlı İmparatorluğu'ndaki toprak sisteminin sürecinde bir milat olmadığını sadece var

[10] Stefanos Yerasimos,**Az Gelişmişlik Sürecinde Türkiye II**, 5.bas., İstanbul, Belge yay., 1987, s.:117**.**.
[11] Reşat Kasaba, **Dünya, İmparatorluk ve Toplum**, İstanbul, Kitap yay., 2005, s.:146
[12] İlber Ortaylı**, İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı**, 25.bas., İstanbul, Alkım yay , 2005, s.212
[13] Çağlar Keyder, **Türkiye'de Devlet ve Sınıflar**, 10.bas., İstanbul, İletişim yay., 2004, s.:65
[14] Şevket Pamuk, **Osmanlı-Türkiye İktisadi Tarihi 1500-1914**, İstanbul, İletişim yay., 2005, s.:214
[15] Huricihan İslamoğlu İnan, **Osmanlı İmparatorluğu'nda Devlet ve Köylü**, İstanbul, İletişim yay., 1991, s.:38

olan süreci hızlandırdığını ve aynı zamanda Kanunname ile küçük çiftçilere tapu verilmesi sureti ile özel mülkiyeti takviye ettiğini savunmaktadır. [16] İkinci grupta yer alan çalışma ise Macit Kenanoğlu'nun Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünden çıkan Arazi Kanunnamesinin Osmanlı Siyasal ve Toplumsal Yapısı Üzerindeki Etkileri (1858-1876) adlı Doktora Tezidir.[17] Tezde genel olarak İç Anadolu bölgesinde seçilen çeşitli şehirlerdeki şeriyye sicilleri incelenerek 1858 Arazi Kanunnamesinin uygulamaları değerlendirilmiştir. Tez, literatürden farklı olarak Arazi Kanunnamesinin toprakta özel mülkiyete yol açmadığını aksine devletin toprak üzerindeki denetimi ve gücünü pekiştirmek için çok ciddi verilerin bulunduğu belirtilmiştir. Birincil kaynaklardan yararlanılarak yapılan bu çalışma Arazi Kanunnamesinin uygulandığı ve devletin Kanunnamenin uygulanması için hassasiyet gösterdiğini belirtmiştir. Üçüncü görüşte ise 1858 Arazi Kanunnamesi'nin özel mülkiyete yol açıp açmadığından çok Kanunname üzerinde odaklanarak Kanunnameyi her yönüyle açıklamaya çalışılmıştır. Bu grupta yer alan çalışma ise Barkan'ın Türk Toprak Hukuku Tarihinde Tanzimat ve 1274 (1858) Tarihli Arazi Kanunnamesi adlı çalışmasıdır.[18]

Belki de şu ana kadar 1858 Arazi Kanunnamesi ile ilgili olarak yapılan en önemli çalışma olarak nitelendirilebilecek olan bu çalışma Arazi Kanunnamesinin içerdiği maddeleri süreç içerisindeki değişimlerle birlikte ele alarak çok kapsamlı bir çalışma sunmuştur. Bu grupta yer alan bir diğer çalışma ise Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünden çıkan Muhiddin Güzel'in 1858 Arazi Kanunnamesinin Sebebleri adlı Yüksek Lisans Tezidir.[19] Tez daha çok bir derleme şeklindedir.

Bizim çalışmamızda ise çiftçilere verilen tapunun temsil ettiği nitelik; özel mülkiyetten çok tasarruf hakkı mahiyetindedir. Zira incelediğimiz belgelerde de

---

[16] Donald Quataert, **Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi-2**, Ed. Halil İnalcık-Donald Quataert, İstanbul, Eren yay., 2004,s.:978

[17] Macit Kenanoğlu, "**Arazi Kanunnamesinin Osmanlı Siyasal ve Toplumsal Yapısı Üzerindeki Etkileri (1858-1876)"**, Ankara, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, , 2002

[18] Ömer L. Barkan**,** "Türk Toprak Hukuku Tarihinde Tanzimat ve 1274 (1858) Tarihli Arazi Kanunnamesi", (Tanzimatın 100. Yıldönmü Münasebetiyle), **Maarif Vekaleti Neşriyatı**, İstanbul; 1940, s.:34-35

[19] Muhiddin Güzel, "**1858 Arazi Kanunnamesinin Sebepleri"** Ankara, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 1989

çiftçilerin tasarruf ettikleri topraklar için: tapu ile ortaklaşa ellerinde bulundurdukları büyüklükleri bilinen tarlalar cümlesi kullanılmaktadır.

"ma'mûlün-bih tapu senediyle müşâ' ve müşterik mutasarrıf oldukları ma'lûmetü'l-hudûd tarlalar"[20]

Bu cümlede yer alan tapu senedi ifadesinden sonra kullanılan "mutasarrıf" kelimesi çiftçilerin üretim kaynağı olan toprağa, özel mülkiyet biçiminde sahip olduğunu değil, toprağı tasarruf ettiğini gösteriyor. Aynı zamanda yukarda belirtilen cümlede yer alan tapu senedi ifadesinin de; toprağın sahiplik yani mülk toprakları biçiminde değil tasarruf etme yetkisini gösteren bir belge niteliğine sahip olduğu açıktır.

İncelenen belgelerde bu ifadelerin yer alması bize devletin, miri topraklar üzerindeki çıplak mülkiyetinden vazgeçmediğini aksine bunu korumak için kendi memurlarını, sürekli olarak hem ihtilaflı konularda hem de toprağın mahlül olması gibi süreçlerde kullandığını gösteriyor. Böylece devlet miri topraklar üzerinde denetimi sağlamış oluyordu. Aynı zamanda ilerleyen bölümlerde de görebileceğimiz gibi devlet, taşrada toprak ile ilgili sorunlara karşı Arazi Kanunnamesinin ilgili maddesini belirterek sorunun çözümünün Arazi Kanunnamesinin
ilgili maddesine göre halledilmesini istemiştir.

1.2.1. 1858 Arazi Kanunamesinin Öncesinde ve Sonrasındaki Önemli Bazı Hukuki Gelişmeler:

19. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu geleneksel devlet tipinden modern merkeziyetçi devlet tipine geçiş sürecini yaşamaktaydı. Merkeziyetçi reformları yürütenler, imparatorluk tarihinin aydın mutlakiyetçileriydi. Merkeziyetçilik orduda, idarenin diğer şubelerinde yaygın bir biçimde görülmektedir. Nihayet merkeziyetçi gelişme sonucu hukuki mevzuat da yeniden düzenlendi.[21]

Tanzimat dönemi ile birlikte başlayan reform hareketleri kanunlaştırma anlamında Osmanlı İmparatorluğu için bir milat olarak görülebilir. 1840 ve 1851 yıllarında çeşitli Ceza Kanunnameleri çıkarılmış, fakat 1858 tarihinde ise 1810 tarihli

[20] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84,sayfa no\belge no: 15\25, 15\27, 17\31, 20\40, 45\100, 46\102, 46\103, 51\113, 53\118

[21] İlber Ortaylı: **a.g.e**., s.121

Fransız Ceza Kanunundan alınan yeni bir Ceza Kanunu ortaya çıkarıldı.1861 ve 1863 yıllarında ise büyük ölçüde yine Fransız Ticaret Kanunu'ndan yararlanılarak yeni Ticaret Kanunları çıkarıldı. Tanzimat döneminde hiç şüphesiz hazırlanan en önemli kanunlar arasında Mecelle'yi saymak gerekir. Cevdet Paşa'nın yöneticiliğinde hazırlanan Mecelle, 1870-1877 yılları arasında yayımlanan on altı kitaptan oluşmuştur.Aynı dönemde toprak ile ilgili olarak h.1261-1263-1265 yıllarında da çeşitli düzenlemeler yapılmıştır.[22] 1867 yılında yabancılara da toprak satınalma hakkını verilmiştir.

1.3.Kavramlar ve Genel Tanımlamalar:

Bu bölümde tezimizde yer alan çeşitli kavraların tanımlamalarını yapmaya çalışacağız. Bu bölümde ilk olarak kavramların lugatta veya ansiklopedilerdeki tanımına yer verilmiş ikinci kısımda ileri gelen çeşitli müelliflerin kavramlar konusundaki görüşlerine yer verilmiş son kısımda ise incelediğimiz belgelerde kavramların nitelikleri incelenmeye çalışılmıştır.

Sahib-i Arz :

Lugatta Sahib-i Arz;

"Arzın (toprağın sahibi) manasına gelen bu tabir Timar usulü cari olduğu zamanlarda Timar, zeamet ve has sahiplerinin, timar usulünün lağvından sonra çıkarılan Arazi Kanunu hükümlerine göre de devletin toprak üzerinde haiz olduğu hak şeklinde kullanılırdı"[23] şeklinde tanımlanmıştır.

Osmanlı İmparatorluğu'nun klasik dönemi olarak belirtilen 1300-1600 yılları arasında yoğun şekilde uygulanan Timar sisteminin bir parçasıdır. Halil İnalcık, Bu dönemde Miri arazilerin devlet adına yönetimi, bir beratla birlikte sipahilere Bırakıldığını belirtmiştir. Sipahinin bir yandan var olan küçük çiftçi aile işletmelerinin devamıyla sorumlu iken bir yandan da taşrada devletin temsilcisi konumundadır. Tımarı elinde tutan sipahinin toprak üzerinde kanunlarla tespit

[22] Ömer L. Barkan.: "Türk Toprak Hukuku Tarihinde Tanzimat ve 1274 (1858) Tarihli Arazi Kanunnamesi"**,** (Tanzimatın 100. Yıldönmü Münasebetiyle), **Maarif Vekaleti Neşriyatı**, İstanbul; 1940, s.:34-35

[23] Mehmet Zeki Pakalın: "Ahkam Defteri",**Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözliüğü**, İstanbul ,MEB yay., 1946, s.:92

edilmiş bazı denetim hakları vardı; bu niteliğiyle de kendisine "sahib-i arz" yani toprak sahibi denirdi.[24]Barkan ise Sahib-i Arz'ın muayyen hizmetleri yaptığı müdddetçe devlete ait çeşitli vergileri kendi nam ve hesabına toplayabildiğini belirterek bu faydalanmanın vazifeye bağlı bir "maaş" mahiyetinde olduğunu belirtmiştir. Sahib-i Arz'ın tasarruf ettirdiği toprakların satılması, vakfedilmesi veya miras bırakılması mümkün olmazdı.[25]

İncelediğimiz belgelerde sahib-i arza orduya asker sağlayan bir kaynak olarak bakmak yerine devletin taşradaki memuru olarak bakmak daha yerinde olacaktır.[26] Fakat bunu yaparken şunu da unutmamak gerekir ki incelediğimiz dönem de Sahib-i Arz yani devletin taşradaki temsilcisi Osmanlı İmparatorluğu'nun klasik döneminde olduğu gibi çeşitli yetkilere sahiptir. Mesela toprağın mahlul yani boş bırakılması halinde bu toprağın sözleşmeyle ve tapu resmi karşılığında talep eden köylünün tasarrufu altına verebilirdi.

Mukataa:

İslam Ansiklopedisi'nde:

" "Kesmek" manasındaki Arapça kat' kökünden türeyen mukataa "kesişmek" demektir. "belirli bir miktar üzerinden anlaşma" olarak tanımlanabilecek bir genel anlamı vardır. Zamana ve sektörlere göre değişen çeşitli kullanım türleri bu lugat manasından kaynaklanır....Mukataa, "devlete ait bir kısım vergi ve resimlerin belirli bir mebleğ karşılığında iltizama verilmesi" manasında zamanla "iltizamın konusu olan vergi birimi" anlamına doğru kaymıştır. Osmanlı mali metinlerine göre XV. Yüzyılın ortalarından başlayarak yüzyılın sonlarında tamamlanmış görünen bu değişme ile mukataa kelimesi, XIX. Yüzyılın ortalarına kadar geçerli kalan esas terim olarak "hazineye ait bir kısım vergilerden oluşturulmuş birer mali birim" muhtevasını kazanmıştır."[27]şeklinde belirtilmiştir.

---

[24] Halil İnalcık, **Osmanlı İmparatorluğu Klasik çağ (1300-1600),** 6.bas., İstanbul, Yapı Kredi yay.,., 2005, sh:114

[25] Ömer L. Barkan, "Timar", **İA**, 12.Cilt\1, İstanbul, Türkiye Diyanet Vakfı, 1946,s.299

[26] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 15\15\25, 15\27, 17\17\31, 20\40, 45\100, 46\102, 46\103, 51\51\113, 53\118,

[27] Mehmet Genç, "Mukataa", **İA**, 17\31.Cilt, İstanbul, Türkiye Diyanet Vakfı, 2006, s.129

En kısa tanımıyla hazineye gelir sağlayan vergi kaynağının adıdır. Mukataanın hazineye gelir sağlaması iltizam veya emanet yoluyla olur. Bu bakımdan mukataayı iltizam veya emanete konu olan bir kurum olarak tanımlamak mümkündür.[28] Mukataanın konusu gümrük, ihtisab gibi devlete ait bir gelir payının yani verginin tahsili, darphane, mumahane gibi tekel haline getirilen bir kuruluşun işletme hakkı veya özellikle madenlerde olduğu gibi bir satınalma tekeli olabilirdi.[29] Mukataada işlem şöyle gerçekleştiriliyordu; Mültezimler, müzayede konusu olan mukataayı vadettiği gelir sebep olacağı masraf ve bırakacağı kar hakkındaki tahminlerine göre kıymetlendirdikten sonra, devlete yıllık olarak ödemeyi kabul edebilecekleri mikdara dair tekliflerini yaparlardı. Hazine bunlar arasından en yüksek teklifi yapan mültezime, tahvil adı verilen ve genellikle 1 ila 3 yıl arasında değişen bir devre için olmak üzere o mukataayı vergilendirme hakkını devrederdi.[30] Aynı zamanda mukataa: coğrafi sınırlar ile alınacak vergilerin tür ve miktarları maliye tarafından saptanmış vergi kaynağı ya da kaynakları anlamına geliyordu. Örneğin İzmir kentindeki esnaf loncaları veya dış ticaret gümrüğü bir mukataa olarak tanımlanabileceği gibi bir yörenin çeşitli türdeki vergileri veya birden fazla yörenin bir tek vergi türü bir mukataa oluşturabiliyordu. Merkezi devletin idari yetersizliği nedeniyle mukataaların büyük bir bölümünün geliri iltizam yoluyla toplanırdı. Ayrıca Bağdad ve Basra vilayetleri gibi timar düzeninin kurulmadığı yörelerdeki vergi geliri de iltizam yoluyla toplanırdı. Buna karşılık mukataaların sınırlı bir bölümü devletin emin adı verilen memurları tarafından emaneten yönetilmekteydi. Eminler topladıkları vergilerden masrafları düştükten sonra geri kalan bölümü devlet hazinesine aktarılırdı.[31] Mukataa sektörünün genişlemesini sağlayan başlıca faktörler şöyle özetlenebilir: Herşeyden önce timar sistemindeki daralma hızlanmış ve buradaki birçok dirlik padişah haslarına katılarak mukataa haline gelmiştir. İkinci olarak ekonomide kayedilen gelişmeler bilhassa ticaret ve mübadeledeki artılar sonucundaki yeni bazı iş alanlarıyla birlikte eskiden beri mevcut olduğu halde vergi

[28] Yavuz Cezar, **Osmanlı Maliyesinde Bunalım ve Değişim Dönemi**, İstanbul, Alan yay., 1986, s.21
[29] Ahmet Tabakoğlu, **Osmanlı Maliyesi**, İstanbul, Dergah yay., 1985, s. 120
[30] Mehmet Genç, **Osmanlı İmparatorğunda Devlet ve Ekonomi**, İstanbul ,Ötüken yay., 2000, s.101
[31] Şevket Pamuk, **Osmanlı-Türkiye İktisadi Tarihi 1500-1914**, İstanbul, İletişim yay., 2005, s.47, s.147

dışı kalmış bulunan bir kısım alanların da vergilendirilmesini sağlamak üzere birçok yeni mukataa meydana getirilmiştir.[32]

İncelediğimiz 1 nolu belgede o yöredeki vergi kaynağı yani mukataanın iltizama verilmek suretiyle kullanıldığını görüyoruz.[33]

İltizam Sistemi ve Mültezim:

İslam Ansiklopedisi'nde:

"Lüzum kökünden türeyen iltizam sözlükte "gerekli sayma, üzerine alma, bir tarafı tutma" gibi anlamlara gelir. Terim olarak "özel bir şahsın devlete ait herhangi bir vergi gelirini toplamayı belirli bir yıllık bedel karşılığında üzerine alması" demektir. Bu işi yapan kişiye mültezim denir."[34] şeklinde belirtilmiştir.

Sipahinin öneminin azalması bir yandan da devletin sıcak paraya olan ihtiyacı yüzünden devlet, artık önemini yitirmekte olan timar ve onun uzantısı olan sipahiye müdahale etmeye başlamıştır. Kanuni'nin sadrazamı Rüstem Paşa ile uygulanmaya başlanmıştır.[35] İltizam sistemi toprakta uygulanmadan önce daha çok Osmanlı kentlerinde çeşitli vergilerin toplanmasında kullanılırken, artık toprak sisteminde de kullanılmaya başlanmıştır.[36] İltizam sistemi ve bu sistemin çeşitleri, sanayi öncesi toplumlarda hiçbir devlet, büyük bir bürokrasinin maaşını ödeyecek kadar nakit sahibi olmadığı için 18. yüzyıl Fransa'sında, hem de Osmanlı İmparatorluğu'nda geçerli olmaktadır.[37] Barkan'ın 1527-1528 Mali Yılına Ait Bütçe çalışmalarına göre Osmanlı İmparatorluğu'nun Avrupa'daki topraklarından toplanan gelirin %23,16'sının, büyük bir kısmının iltizam şeklinde düzenlenen mukataa sistemi aracılığıyla toplandığını gösteriyor, aynı oran Anadolu toprakları için %19,7 iken, Mısır için %80'dir.[38]

Söz konusu iltizam sisteminde, sözkonusu vergi kaynağı mukataa (gümrük vergileri olabileceği gibi daha sonradan sözünü ettiğimiz toprak vergileri için de

---

[32] Mehmet Genç,"Mukataa", **İA**, 17\31.Cilt, İstanbul, Türkiye Diyanet Vakfı, 2006, s.117\31
[33] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 4\1
[34] Mehmet Genç,"İltizam", **İA**, 22.Cilt, , İstanbul ,Türkiye Diyanet Vakfı, 2000, s.154
[35] Halil İnalcık, **Tanzimat ve Bulgar Meselesi**, İstanbul , Eren yay., 1992, s.88
[36] Murat Özyüksel, **Feodalite ve Osmanlı Toplumu**, İstanbul, Der yay., 1997, s.141-142, s.143
[37] Suraiya Faraoqhi. **Türkiye Tarihi-3: Osmanlı Devleti 1600-1908**, Ed. Sina Akşin, 5.bs, İstanbul, Cem yay., 1997, s.205
[38] Ömer L. Barkan, "1527-1528 Mali Yılına Ait Bütçe Örneği", **İktisat Fakültesi Mecmuası**,15\1-4, 1953, s.269-270

geçerli olmak üzere) için oluşturulan müzayedede en yüksek fiyatı veren kişiye bu yetki veriliyordu. Mültezim, müzayede fiyatı ile işletme giderlerinin toplamına eşit olan toplam giderlerinden fazla bir gelir elde ederse kar elde eder, yoksa zarar ederdi.[39]

Genellikle 3 yıllık dönemler için sözleşme yapan mültezimler, sözleşmelerinde saptanan meblağı ve çeşitli ek resimleri ödemekle yükümlüydüler. Merkezi idare belirli bir mukataayı iltizam süresince herhangi bir mültezimin elinde bırakmak zorunda değildi. Daha iyi bir teklif verilecek olursa, mültezim ya farkı öder ya da vergi toplama hakkını kaybederdi. Merkezi idare aşırı bir mali baskı altında olmadığı zaman, güvenilir mültezimlerin olabildiğince uzun süre hizmet vermesini sağlama kaygısı, iltizamları el değiştirmesini sınırlıyordu.[40]

Verginin tahsil işi bir mültezime verilmiş ise mukataa iltizamla idare ettiriliyor demektir. Mültezim bir mütehit gibi belli bir bedel karşılığında vergi toplama işini üzerine almış kişidir.[41]

İltizam sisteminin yol açtığı sorunlar, savaşların yol açtığı ağır mali külfet, artık kronikleşmeye başlayan bütçe açıklarına karşı devlet, çözümü 1695 yılında yayınladığı bir fermanla malikane sistemini devreye sokmakta buldu.

Fakat incelediğimiz belgelerde hala iltizam sisteminin yer yer de olsa devam ettiğini görmekteyiz. Mültezimin hala vergiyi toplama yetkisine sahip kılındığını 1 numaralı belgede açıkça görmekteyiz.[42]

Ferağ:

"Sözlükte "bir işle uğraşmayı bırakıp boş kalmak" anlamına gelen ferağ kelimesi hukuk dilinde bir şahsın gayri menkul mal üzerindeki tasarruf hakkını bir başkasına terk ve tefviz etmesini ifade eder. Ferağda bulunan fariğ, lehine ferğda bulunan kişiye de mefruğ leh denir...Ferağ zaman zaman gayrı menkullerin hibe, temlik ve satımı anlamında da geçmekle birlikte hibe, temlik ve satımda mülk olan

[39] Murat Çizakçı, **İslam Dünyasında ve Batı'da İş Ortaklıkları Tarihi,** İstanbul, Tarih Vakfı Yurt yay., 1999, s.124
[40] Suraiya Faraoqhi, **Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi-2**, Ed. Halil İnalcık-Donald Quataert, İstanbul, Eren yay., 2004, s.663
[41] Yavuz Cezar, **a.g.e.,** s.21
[42] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 4\1

menkul ve geyrı menkul malın aynı üzerindeki mülkiyet hakkının bir başkasına devri, ferağ da ise çıplak mülkiyeti bir başkasına ait olan belirli gayrı menkuller üzerindeki tasarruf hakkının (menfaat mülkiyeti) nakledilmesi söz konusu olduğundan aralarında fark vardır."[43] şeklinde belirtilmiştir.

Miri arazi mutasarrıffının bu arazi üzerindeki taarruf hakkını, devletin izni ile ivazlı veya ivazsız olarak bir başkasına devretmesidir. Devir veya temlik ise, mülk olan menkul veya gayrımenkullerin, mülkiyetin devrini tazammun eden bir hukuki muamele ile bir başkasına temlikini ifade etmek için kullanılır.[44]

Ferağ işlemi bir satış işlemi olmayıp sadece miri arazideki tasarruf hakkının bir başkasına devredilmesidir. Bu devretme işlemi kesinlikle bir mülkiyet satışı değildir. Zira miri arazinin mülkiyeti devlete ait olduğu için kişilerin sanki miri arazinin kendi mülkiyetindeymiş gibi satmalarına engel olunmuş, tasarruf hakkının devredildiği ısrarla belirtilerek bu işlemin devletin taşradaki temsilcisi olan Sahib-i Arz ın onayı ile yapılmaı zorunlu koşulmuştur.

Gerçekten ferağ ile satış arasında çok büyük farklar vardır. Ferağ, bir başkasının arazisi üzerinde mevcut tasarruf hakkını başkasına naklettiği halde: satış, mülkiyet hakkının devrini tazammun eder. Bu sebeble incelediğimiz belgelerde Arazi Kanunu, tasarruf hakkının ferağından bahsettiği her durumda bey'(yani satış) tabirini kullanmaktan ısrarla çekinmiştir. Kanun ancak mutasarrıfa ait olan mülk ağaç ve binalar konusunda bey'i tabirini kullanmaktadır.[45]

Ferağ işlemi ile birlikte miri arazide tasarruf yetkisini bir başkaına devreden kişi artık o arazi üzerinde hiçbir hak idda edemez Ferağ işleminin geçerli olması için çeşitli koşulların olması gerekir bunlar:

-Ehliyet: Ferağ işlemini yapacak olan kişilerin, küçük olmaması, deli ve matuh yani bunak olmaması gereklidir.

-Rıza: Ferağ işleminin geçerli olabilmesi için aranan ikinci şart ferağ yapacak kişilerin bu işleme rızalarının olmasıdır.

---

[43] Ali Bardakoğlu, "Ferağ", **İA**, 12.Cilt, İstanbul, Türkiye Diyanet Vakfı, 2000, s.351

[44] Halil Cin, **Osmanlı Toprak Düzeni ve Bu Düzenin Bozulması**, Ankara, Kültür Bakanlığı yay., 1978, s:215-216

[45] Halil Cin: **a.g.e**., s.216

-Sahib-i Arz Onayı: Araznin rekabesine sahip olan devletin veyahut temsilcisi sayılan memurun izninin bu ferağ muamelesini onaylaması gerekmektedir.[46]

Ferağ konusu devletin çok hassasiyet gösterdiği bir meseledir. Zira devlet eğer kendi çıplak mülkiyeti altında bulundurduğu toprakların denetmini sağlayamazsa hem devir işlemlerdeki çeşitli vergilerin alınmasında kayıplar yaşayacak, hem toprakların taşradaki yerel güçler tarafından el konularak özel mülkiyete kapı aralanmış olacak hem de toprakların kendisinden habersiz el değiştirmesi sonucu mahsül üzerinden aldığı vergilerin belirlenememesi yüzünden yine mali kayıp yaşayacaktir. İşte yukarda saydıklarımız nedenlerden doğru devlet toprakları üzerindeki hegomonyayı korumak ve devam ettirmek için son dönemine kadar çok ciddi bir çaba içindedir.

İncelediğimiz belgelerde ferağ konusu; Miri Arazinin Rehni ve Ferağ kısmında ayrıntılı olarak işlenmiştir.

Mera:

Arazi Kanunnamesinin 103. maddesinde meranın tanımı genel hatlarıyla şöyle belirtilmiştir:

"Tapu ile kimseye tasarruf ettirilmeyen ahaliye terk ve tahsis edilmemiş olan, etrafındaki köy ve kasabalardan uzak olan yerler"[47]

Osmanlı toprak sınıflandırılmasında metruk arazi biçiminde yapılmıştır. Bu türlü topraklar pazar, panayır, yol, köprü, v.s. ile mera, yaylak ve kışlaklar şekilde açıklanır.[48]

Bu türlü topraklar herhangi bir şekilde mülkiyet hakkına sahip olunamayan yerlerdir. Zira eğer bu topraklar özel kişilere ait olsaydı mülk topraklar, devlete ait olsaydı miri topraklar sınıflandırmasına geçerdi.

Bu türlü metruk arazilerde tapu ile tasarruf mümkün değildir. Bir veya bir kaç köy ahalisine terk ve tahsis hakkında Defterhanede kadim kayıtlar varsa da bunlara istinaden köy adına senet düzenlenmez. Metruk arazi ilke gereği vergiye tabi değildir. Ancak bu ilkenin çeşitli istisnaları vardır. Vergi alınagelen Pazar, panayır ve

[46] Halil Cin, **a.g.e**., s.: 221, 228, 232
[47] Orhan Çeker, **Osmanlı Kanunları Serisi: Arazi Kanunnamesi**, İstanbul, Ebru yay., 1985,sh:58
[48] Halil Cin, **a.g.e**., s.41

iskele gibi yerlerden Defterhanede kayıtlı olan vergi alınır. Yaylak ve kışlaklardan istifade edenlerden, tehamüllere göre yaylak ve kışlak vergisi alınır.[49]

İncelediğimiz belgelerde mera konusu dördüncü bölümde geniş bir şekilde çözümlenmeye çalışılmıştır.

Vakıf:

Vakıf konusunda çok ciddi çalışmaları olan Ahmet Akgündüz'e göre; Vakıf, menfaati insanlara ait olmak üzere bir eşyayı (aynı) Allah'ın mülkü olarak saklamak, başkasına geçirilmesini (devrini) yasaklamaktır.[50]

İslam hukukunda vakıf, Allah'ın mülkü sayıldığı için ona kimse dokunamaz. İslam memleketlerinde, önceleri devlet hizmetinde bulunup da sonradan gözden düşen kimselerin malları müsadere edilirdi. Müsadereden kurtulmak için bu kimseler mallarını vakfediyorlardı. Bir çok malikler de mallarını istedikleri kimselere intikal ettirmek ve İslam miras hukukunun tesirinden kurtulmak için vakıf yolunu seçmişlerdir.

Vakıf, bir mülkün aynı sahibinde kalmak üzere, bir şeyin menfaatini fakirlere tasadduk etmek veya hayır cihetlerinden birine bırakmak için bir şeyi tutmak, hapsetmek olarak da tanımlanmasına rağmen[51] süreç içerisinde devlete ait olan miri topraklarında vakıf toprakları haline gelmesi nedeniyle devlet hakimiyet alanını kaybetme gibi bir riskle karşılaşmaktadır.Mülk olan topraklarda zamanla toprağın sahibinin ölerek arakasında vasi bırakmamış olduğu durumlarda devlet toprağa el koyarak o toprağı miri arazi biçiminde tekrar kendi mülkiyeti altında tutabiliyordu. Mülk toprakların sahipleri de devletin denetiminden kaçınmanın en iyi yolu toprağı vakfetmek olarak bir çözüm üretmişlerdir.

Vakıflar, idarelerine ve vakfedilen arazinin nevine göre guruplandırılabilirler. Vakfedilen arazinin mülk olup olmamasına göre vakıflar ikiye ayrılır:

-Sahih Vakıflar: Mülk arazinin maliki tarafından muayyen bir gayeye tahsisinden doğan vakıflardır.

---

[49] Halil Cin: **a.g.e**., s.43

[50] Ahmet Akgündüz**, İslam Hukukunda ve Osmanlı Tatbikatında Vakıf Müessesesi**, Ankara, Osmanlı Araştırmaları Vakfı yay., 1988, s.42

[51] Ahmet Akgündüz, **a.g.e**, s.40

-Tahsisat Kabilinden Olan Vakıflar: Miri araziden bir kısmın menfaatinin yahut tasarruf hakkının veyahut her ikisini birden padişah tarafından yahut onun izni ile bir başkası tarafından muayyen bir gayeye tahsis edilmesidir. Bu neviden arazinin mülkiyeti devlette kalmaktadır. Bu sebeble miri araziye tatbik edilen hükümler, tahsisat kabilinden olan araziye de tatbik olunur. Tahsisat üç şekilde olur:

1-Miri arazinin yalnız menfaati yani öşür, haraç vs gibi vergiler bir hayır amacına tahsis edilir.

2-Miri arazinin yalnız tasarruf hakkı bir hayri amaca tahsis edilir.

3- Hem tasarruf hakkı hem de menfaati bir hayır amacına tahsis edilir.

Tahsisat da kendi içinde ikiye ayrılır:

1-Tahsisat-ı Sahiha: Hazineye ait olan bir kısım varidatın masarifi beytülmale ait olan bir cihete tahsis edilmesidir. Tahsisin bu nevinin özelliği rucu edilerek bozulmasıdır. Miri arazinin menfaati, örneğin bir hastaneye veya bir medreseye tahsis edilmişse bu kurumların ihtiyacı devlet tarafından karşılandığı için tahsis olur ve bundan cayılmaz.

2- Tahsisat-ı Gayrısahiha: Miri arazinin menfaatinin, masrafı devlete ait olmayan bir cihete tahsis edilmesidir.

Ayrıca şunu da belirtmek gerekir ki miri araziden bir yer vakfedilebildiği zaman bu yerin öşür veya haracı devlete ait olur. Bu arazinin öşür ve haracı devlet tarafından bir amaca tahsis olunursa sahih vakıfla gayrısahih vakıf içtima olunur.[52]

Vakıf konusu incelediğimiz belgelerde ayrıntılı olarak beşinci bölümde incelenmiştir.

Timar:

Lugatta Timar;

" Fetih sırasında Araz-i Emiriyye itibar edilen yerlerden sipahilerle zaimlere kılıç hakkı olarak verilen Beyt-ül mal hissesi yerinde hakkında bir tabirdir"[53] şeklinde tanımlanmıştır.

Bu konuda önemli çalışmalar yapmış olan Barkan ise Timar ile ilgili olarak şu saptamayı yapmıştır:

---

[52] Halil Cin**, a.g.e**., s.39-41

[53] Mehmet Zeki Pakalın, "Timar" ,**Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözliüğü,** Cilt 3, İstanbul, MEB yay., 1946, s.:497

"Büyük bir kısmı aynen mahsül olarak toplanmakta olan vergi gelirlerinin nakli paraya çevrilmesi, merkezi bir devlet hazinesi halinde toplanarak oradan vazifelilere dağıtılmasının güçlüğü karşısında, bir kısım asker ve memurlara muayyen bölgelerden kendi nam ve hesaplarına tahsili salahiyeti ile birlikte vergi kaynaklarının tahsilidir."[54]

Timar Sistemi, küçük aile işletmelerine dayanan, daimi ve ırsi bir kiracılık şeklinde kendini gösteren bir sistemdir. Bu sistem merkezi devletin taşra üzerindeki iktisadi, sosyal, mali açıdan sürekli bir denetim halinde tutarken bir yandan da o dönemde ordunun belkemiği olan sipahilerin yaşam alanlarını oluşturuyordu.Bu sistemde merkezi devlet toprağa göre kıt olan emek kaynağının sürekli denetimini sağlayarak üretimin temeli olan aile işletmelerinin dağılmasını engellemeye çalışmıştır.

Osmanlı İmparatorluğu'nun bir çok yönden temelini oluşturan Timar Sistemi çok önemli bir teşkilattır. Timar Sistemi: Osmanlı İmparatorluğu'nda geçimlerini veya hizmetlerine ait masrafları karşılamak üzere bir kısım asker ve mamurlara , muayyen bölgelerden kendi nam ve hesaplarına tahsili selehatiyle birlikte tahsis edilmiş olan vergi kaynaklarına ve bu arada bilhassa defter yazılarındaki senelik geliri 20.000 akçeye kadar olan askeri dirliklere verilen isimdir.[55]

Timar, Osmanlı uygulamasında üç kısıma ayrılmıştır. Senelikhasılatı 20.000 akçeye kadar olan topraklar –dar anlamıyla- timar unvanını korurken, 20.000-100.00 akçe gelirli bölgeler zeamet, 100.000 akçeden fazla geliri olan bölgelere de has denilmiştir. Haslar genellikle beylerbeyi ve sancakbeylerine verilen dirliklerdir.[56]

Timar sahipleri (yani sahib-i arz) gelirlerinin ilk 3.000 akçelik kısmını kendi tüketim ve ihtiyaçlarına ayırdıktan sonra geriye kalan gelirlerinin her 3.000 akçesi için bir cebelü beslemek zorundaydılar.

Timar sistemi esasında İnalcığın da belirttiği gibi büyük bir imparatorluk ordusunun ayakta tutabilme kaygısıyla doğmuş ve imparatorluğun eyalet yönetimi ile

[54] Ömer L. Barkan**,** "Timar", **İA**, 12.Cilt\1, İstanbul Türkiye Diyanet Vakfı, , 1946, s.286-287
[55] Ömer L. Barkan**, "**Timar**", İA,** 12.Cilt\1, İstanbul, Türkiye Diyanet Vakfı, 1946, s.285
[56] Ahmet Tabakoğlu, **Türk İktisat Tarihi**, 4.bas., İstanbul, Dergah yay., 1998, s. 185-190

mali, toplumsal ve tarımsal politikalarına biçim vermiştir. Nitekim bu politikaların hemen hepsi devletin askeri ihtiyaçlarının karşılamak amacıyla geliştirilmiştir.[57]

Timar Sistemi Osmanlı imparatorluğunun kuruluşundan 1600 yıllarındaki çözülüşüne kadar hakim toprak sistemi olmuştur. 1528 yılında toprağın yaklaşık %87'si miriydi, devletin yüksek "rekabesi", yani kontrolü altındaydı..[58]

Timar sisteminin uygulanışı ise şöyle oluyordu; yeni fethedilen yerlerde hemen tahrir yapılarak o sancağın gelir kaynaklarını belirtmek üzere "tahrir emini" veya "il yazıcısı" denilen bir görevli göderilerek köydeki bütün aile reislerinin ve bekarların adlarını ve ellerindeki toprakların miktarları ayrıntılı bir tahrir defterine "mufassal deftere" kaydedilirdi. Deftere her köyün adının altına öşür ve çift resmi gibi vergiler belirtilerek köylülerin ödemesi gereken vergi miktarı belirlenirdi. Tahrir tamamlandıktan sonra Haslar ayrılarak geri kalan topraklar sipahiler arasında Timar veya Zeamet olarak dağıtılırdı.[59]

Devlet miri arazi ve tahrir sistemi ile toprak ve reaya üzerinde sıkı kontrolünü sürdürmekte, çiftliklerin dağılmasını önlemeye çalışmakta, tarlalarının bağ, bahçe haline gelmesine, büyük ekabir çiftliklerinin ve plantosyonların ortaya çıkmasını önlemeye çalışmıştır. Sonuç olarak son derece tutucu bir sosyal düzen idame etmeye çalışmaktadır.[60]

Miri arazide üretim küçük köylü işletmeleri şeklinde düzenlenmişti. H.İnalcık tarafından "çift hane" adıyla tanımlanan bu yapıda her çiftçi ailesine geçimini sağlayabileceği miktarda toprak parçası ayrılmıştı.

İncelediğimiz belgelerden 50 ve 52 numaralı belgelerde timar sistemi izine rastlıyoruz. Bunlardan 50 numaralı belgede timar sahibi sözcüğü, 52 numaralı belgede ise timar karyeleri sözcüğü kullanılmıştır. İncelediğimiz belgelerin 18. yüzyılın son dönemi olduğu düşünülürse hala timar sisteminin geniş kapsamlı olmasa da devam ettiğini görmekteyiz.

---

[57] Halil İnalcık, **Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ (1300-1600),** 6.bas., İstanbul, Yapı Kredi yay., 2005, s.111
[58] Halil İnalcık, **a.g.e**., s.114
[59] Halil İnalcık, **a.g.e**., s.112-51\113
[60] Halil İnalcık, **Köy, Köylü ve İmparatorluk**, Ankara, T.T.K., 1990, s.9

Reaya:

Lugatta Reaya;

"Hükümete itaat eden ve vergi veren halk manasına gelen raiyyetin cem'i dir. Raiyyet yahur raiyye alelıtlak tebaa demektir. Osmanlılarda bir zamanlar İslam olsun olmasın bütün tebaaya reaya denilirken sonraları yalnız gayr-ı müslimlere hasr ve tahsis edilmiştir"[61]olarak tanımlanmıştır.

Osmanlı İmparatorluğu'nda emeğin toprağa nazaran kıt bir kaynak olması devletin küçük aile işletmelerinden büyük çiftliklere nazaran daha kolay vergi alabilmesi gibi nedenlerden dolayı reaya Osmanlı devleti için çok önemli bir unsur olmasının yanında siyasi erkinin de kaynağını oluşturan bir toplumsal birimdir.

Reaya, devletin toprağını tasarruf edip ve sonrasında bu toprağı mirasla oğluna bırakabilirdi. Bu sadece tasarruf hakkı olup bir özel mülkiyet kesinlikle değildir. Bu tasarruf karşısında reaya toprak kirası olan "çift resmi" başta olmak üzere çeşitli vergiler verirdi.

Reaya öldüğünde tasarruf ettiği toprak bedelsiz olarak oğluna geçerdi fakat süreç içinde bu intikal şekli çeşitli değişimlere uğramıştır; genel olarak bakıldığında Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan h.975 tarihine kadar eğer bir arazi mutasarrıfı ölür veya toprağını terkederse, özürsüz olarak boş bırakırsa, arazi ücretsiz olarak evladına intikal etmeyip bu toprağı almak isteyen kişininin bedelini ödemesi gerekiyordu. Bu tarihten sonra ise arazi mutasarrıfının ölümnü halinde erkek evlada bedelsiz, kız evlatlara ise bedli karşılığında intikal etmesi ve eğer ölen kadınsa erkek evladına da bedel karşılığında intikal usulü benimsenmiştir. Arazi mutasarrıfının hiç evlat bırakmadan ölmesi halinde ise arazinin erkek kardeşine geçmesi esası kabul edilmiş bu bu usül h.1010 senesine kadar yürürlükte kalmış bu tarihte arazinin bulunduğu yerde oturan kız kardeşine ve h.1012 tarihinde ise arazinin bulunduğu mahalde olmasa da o diyarda yani o kaza ve kasabada oturan kızkardeşine de şamil olacak şekilde genişletilmiş, h.1017'de de evladı ve erkek veya kız kardeşi olmadan ölenlerin arazilerinin ana babalarına bedel karşılığı intikal etmesi usulü benimsenmiştir. Bu usül h.1264 tarihine kadar yürürlükte kalmış bu tarihte ister

[61] Mehmet Zeki Pakalın: "Timar" ,**Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözliüğü** ,Cilt 3, İstanbul;MEB yay., 1946, s.:14

erkek ister kadın olsun bir arazimutasarrıfı öldüğünde toprağın erkek ve kız evlada eşit olarak intikali ve erkek evlad yoksa doğrudan ve bedelsiz olarak kız evlada intikali esası benimsenmiştir.[62]

Reaya toprağı satamaz, borçlarına karşılık rehin edemez, hediye edemezdi. Fakat reaya toprağını ferağ (transfer) edebilirdi. Ferağ işlemi yalnızca sipahinin izni ile geçerli hale gelir, aksi taktirde geçerli olmazdı.

Ferağda, reaya verdiği tapu resmine karşılık olarak da bir miktar para alır, sipahi de bu işleme izin verdiği için kanunda olmamasına rağmen bir miktar para kabul ederdi.[63] Bu işlemin geçerli olup olmamasının sipahinin bu işlemden haberi ve onayı olup olmadığına göredeğişmesi, toprağın devletin denetimi dışında el değiştirmesinin önüne geçilmesi amacını taşır. Böylece toprağın muayyen ellerde toplanarak büyük çiftliklerin kurulmasına devlet müdahele etmiştir. Zira sipahi için de büyük çiftliklerin oluşması kendisinin sonu olacağından, sipahi de taşrada buna karşı bir emniyet sübabı işlevini yerine getirmektedir.

Reaya ile ilgili önemli tartışma noktalarından biri; reayanın özgür olup olmadığıdır. reayanın aynı dönemde Avrupa'da bulunan serf ile özdeşleştirilmiştir. Bu konuyla ilgili olarak en doğru ayrımı zannediyoruz ki Niyazi Berkes yapmıştır. Berkes, Osmanlı reayasının hür değil serbest bir niteliğinin olduğunu belirtmiştir. Mirasla geçebilen toprağın kullanma hakkının karşılığı olarak toprağa bağlı olma şartı ile serbesttir.[64]

Reayanın eksildiği bir timarda doğal olarak da üretimde azalma ve böylece gelir kaybı yaşanacaktı. Bunu önlemek için reayanın toprağa bağlılığı prensibi çok önemlidir. Eğer bir reaya toprağını bırakıp kaçarsa sipahi kaçak reayasını toprağına dönmeye zorlayabilirdi. Fakat bunun için kadı'nın hükmü geçerliydi. Başka biri gelip toprağı işler ve öşürü öderse sipahi kaçak köylüyü dönmeye zorlayamaz ondan ancak "çift resmi" alabilirdi. Reaya kentte bir iş edinmişse sipahiye yılda bir altın dükadan

---

[62] Macit Kenanoğlu, "**Arazi Kanunnamesinin Osmanlı Siyasal ve Toplumsal Yapısı Üzerindeki Etkileri (1858-1876)",** Ankara, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, 2002

[63] Halil İnalcık, **a.g.m**., s.14

[64] Berkes, Niyazi, **100 Soruda Türkiye İktisat Tarihi,** Cilt 1, ., 2.bas., İstanbul, Gerçek yay, 1972, s.68

biraz fazla tutan "çift bozan akçesi" denen tazminatı ödemek zorundaydı. Ancak sipahi onu toprağına dönmeye mecbur edemezdi.[65]

Reaya aynı zamanda üç yıl üst üste özürsüz olarak tasarruf ettiği topağı boş bırakamazdı, yoksa toprak reayanın elinden alınarak başka birine verilirdi.

Merkezi Devlet için çok önemli bir yeri olan reaya sipahiye yıllık ürünün sekizde biri ile onda biri arasında değişen öşürün yanı sıra bir de yıllık olarak yürmi iki akçe çift resmi öderdi.[66]

Aynı zamanda da sipahiye verdiği ayni vergilerin en fazla bir günlük mesafede sipahinin göstereceği yere veya pazara taşımak zorunda olması ve sipahinin ürünleri depolayacağı yerin yapılması gibi angarya işler de vardı.

Hakim üretim şeklinin küçük aile işletmeleri şekli olması toprak ilişkilerinin ve içtimai düzene hakim bir olay teşkil etmiş ve reyanın sipahilere karşı borçlu bulunduğu şahsi hizmetler ücretsiz olarak yiyecek temini ve anagarya çalışması gibi derebeylik artığı külfetlerin asgari bir şekle sokulması esas olarak kabul edilmiştir.[67]

Fakat merkezi devletin gücünün zayıflamsıyla birlikte bu kişisel hizmetler ve angarya hizmetleri eskiye nazaran çok daha fazla şekilde artmıştır. Özellikle Balkan bölgesinde reaya için bu zorunlu hizmetler dayanılmaz bir hal almıştır. 19.yy ortalarına kadar toprak faktörü emek faktörüne oranla daha çoktu.[68]

İncelediğimiz belgelerin tümünde toplumsal örgütlenmenin en önemli bileşenlerinden bir tanesi olan reayayı görmek mümkündür.

Miri Arazinin Mahluliyeti:

Arazinin durumuna göre bir-iki sene veya daha fazla sırf dinlendirmek yahut tarlayı su basması sebebiyle su çekilinceye kadar boş bırakmak ya da kullanan şahıs esir düşmek gibi yasal gerekçeler olmaksızın bir tarlayı kullanıcısı sebepsiz yere ekmeyerek, kiralama yoluyla başkasına da ektirmeyerek üç sene boş bırakma durumu.

---

[65]Halil İnalcık,**a.g.e**., s.115
[66] Halil İnalcık**, a.g.e.,** s.115
[67]Ömer L. Barkan., "Timar", **İA**, 12.Cilt\1,Türkiye Diyanet Vakfı, İstanbul, 1946, s.286-287
[68] Güran, Tevfik: **Osmanlı Tarımı**, İstanbul, Eren yay, 1998, s.54

Çift Vergisi:

Aile emeği, bir çift öküz ve ikisinin birlikte işlediği arazinin tümü bir mali üretim ünitesi sayılır Bu sistemden alınan çift resmi (vergisi),bu ünitenin vergilendirilmesidir.[69]

İspenç:

Örfi bir baş vergisidir, buluga ermiş her gayrımüslim, Hristiyan veya Yahudi, ispenç öder, C izyeden farklı olarak toprağa bağlı bir vergidir.[70]

Öşür:

Mahsüllerden onda bir olarak alınan vergi.

Gendüm:

Buğday

[69] Halil İnalcık: **a.g.m**., s.7
[70] Halil İnalcık: "Osmanlılar'da Raiyyet Rüsumu", **Belleten**, Cilt 23 , Ankara, 1959, s.600-601

İKİNCİ BÖLÜM:
2.MİRİ ARAZİ VE KULLANIMI

2.1.Miri Arazi Kullanımı:

Miri Arazi; Osmanlı İmparatorluğu'nun başlangıcından sonuna değin hakim arazi tipidir. Bu arazi tipinin rekabesi yani çıplak mülkiyeti devlete ait iken kullanım hakkı üzerinde tasarruf yapan çiftçiye aittir.İmparatorluk içinde devlet ile taşradaki yerel güçler arasında sürekli bir çekişmeye neden olan miri arazinin kullanım şeklini bu bölümde açıklmaya çalışacağız.

2.1.1.Miri Araziyi Tasarruf Etme Biçimleri ve Miri Araziye Müdahaleler:

Aşağıdaki tabloda miri arazinin tasarruf edilme şekilleri açıkça göterilmektedir .Miri arazi üzerindeki tasarruflar tek bir kişiye ait olabileceği gibi [71] ortaklık şeklinde de olabilmektedir.[72] Belgelerde aynı zamanda miri arazinin tasarrufunu elinde bulunduran kişi veya kişilerin bu toprakların tasarruf haklarını babalarından[73] mirasen intikal ile ya da ferağ işlemi[74] neticesinde aldıklarını gösteriyor.

Dikkatle üzerinde durulacak bir başka nokta ise tabloda da görüldüğü gibi ferağ neticesinde tasarruf hakkına sahip olan mutasarrıfların ortaklı değil de tek kişi biçiminde araziye tasarruf ettikleridir. Ferağla tasarruf haklarına sahip olunan tarlaların diğer arazilere karşın arazi büyüklüklerinin net olarak belgelerde belirtilmesi de bir diğer dikkati çeken noktadır. Diğer tarla büyüklükleri de büyüklükleri bilinen tarla "ma'lûmetü'l-hudûd tarla"[75] biçiminde tanımlanmıştır.

İncelenen 10 belgeden 6 tanesinin arazi tasarruf biçiminin ortaklı olması, geri kalan 4 tanesinin tek kişinin tasarrufu altında bulunduğu ve aynı zamanda 10 belgede çoğunlukla arazilerin babalarından kalmış olması, sadece 2 belgede ferağ işlemine

[71] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 17\31, 45\100, 51\113, 53\118
[72] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 15\25, 32\65, 46\102, 46\103
[73] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 15\27, 17\31, 20\40, 46\102, 46\103
[74] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 51\113, 53\118
[75] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 17\31, 45\100, 51\113, 53\118

rastlanması nedeniyle miri arazi tasarruflarının yoğun bir şekilde el değiştirmediği, arazileri tasarruf etme biçimlerinin küçük üretim şeklinde örgütlendiği söylenebilir

Tablo 2.1.1. Miri Arazinin Kullanılma Biçimleri

Sy.no/belge no	Bölge	Tasarruf Biçimi	İntikal Şekli	Arazi Büyüklükleri	Ferağda İntikal Tutarı
15/25	Siroz	Ortak Tasarruf	-	Büyüklüğü bilinen tarla	-
15/27	Tırhala	Ortak Tasarruf	Mirasen İntikal	Büyüklüğü bilinen tarla	-
17/31	Köstendil	Müstakil	Mirasen İntikal	Büyüklüğü bilinen tarla	-
20/40	Selanik	Ortak Tasarruf	Mirasen İntikal	Büyüklüğü bilinen tarla	-
32/65	Filibe	Ortak Tasarruf	-	Büyüklüğü bilinen tarla	-
45/100	Siroz	Müstakil	-	Büyüklüğü bilinen tarla	-
46/102	Selanik	Ortak Tasarruf	Mirasen İntikal	Büyüklüğü bilinen tarla	-
46/103	Ergiri	Ortak Tasarruf	Mirasen İntikal	iki kıt'a	-
51/113	Kesriye	Müstakil	Ferağ	yirmi iki kıt'a tarla çayır	3.300 guruş
53/118	Yanya	Müstakil	Ferağ	üç dönüm tarla	600 guruş

.

2.1.1.1. Sahib-i Arz:

Aşağıdaki tabloda da incelediğimiz belgeler arasında Sahib-i Arz ve müdahale etmesi gereken olayların nitelikleri, sahib-i arzın belgelerde nasıl isimlendirildiği gibi konular yer almaktadır.

Tabloda da çok açık bir şekilde göreceğimiz gibi Sahib-i Arz miri araziye müdahale konusunda devletin yerel temsilcisi olarak direkt bir role sahiptir.

İncelenen belgelerde Sahib-i Arz memuru ferağ yani tasarruf edilen toprağın devir muamelesindeki yetkileri ve konumları belirtilirken bir diğer konu ise miri arazilerin mahlül olması yani kanunen verilen sürelerde boş bırakılması neticesinde arazinin mahlül olarak Sahib-i Arz marifetiyle başkasına tefviz işlemidir.

Tablo 2.2 Sahib-i Arzın Rolü

Belge No	Bölge	Konu	Sahib-Arz'ın Rolü	Tanımlanması
15/25	Siroz	Miri Araziye Müdahale	Ferağda Onay	Sahib-i Arz
15/27	Selanik	Miri Araziye Müdahale	Arazinin mahluliyetinde onay	Sahib-i Arz
17/31	Köstendil	Miri Araziye Müdahale	Ferağda Onay	Sahib-i Arz
20/40	Selanik	Miri Araziye Müdahale	Arazinin mahluliyetinde onay	Sahib-i Arz
45/100	Siroz	Miri Araziye Müdahale	Arazinin mahluliyetinde onay	Sahib-i Arz
46/102	Selanik	Miri Araziye Müdahale	Arazinin mahluliyetinde onay	Sahib-i Arz
46/103	Ergiri	Miri Araziye Müdahale	Arazinin mahluliyetinde onay	Sahib-i Arz
51/113	Kesriye	Miri Araziye Müdahale	Arazinin mahluliyetinde onay	Sahib-i Arz
53/118	Yanya	Miri Araziye Müdahale	Ferağda Onay	Memur

Örneğin bir belgede tasarruf sahipleri olan kişiler borçlarına karşılık arazilerini borçlarının oldukları kişilere rehn ediyorlar fakat daha sonra borçlarını ödeyip de arazilerini istediklerinde borçlu oldukları kişiler arazilerini tasarruf sahiplerine vermiyorlar bunun üzerine borçlarını ödeyen kişilerde devlete başvurarak topraklarını geri istiyorlar, devlet makamlarının ilk tepkileri arazi topraklarının rehinin mümkün olmadığı belirtilmiştir:

"Arâzî-i mîriyyenin rehniyeti hilâf-ı kânûn olduğu [76]

Ferağ işlemi ve bu işlemin Sahib-i Arz tarafından onanması söz konusu ise bu durumu kabul edeceklerini belirtmişlerdir:

"sâhib-i arz ma'rifetiyle ve merkûmân Damaki ve Lazar'a ferâğ ve tefvîz etmiş ve yedlerine ma'mûlün-bih sened verilmiş ise zabt eylemeleri hasbe'l-kânûn yolunda[77]

Burada çok açıkça iki olayla karşılaşmaktayız birincisi devlet miri araziyi kendi mülkiyetinde gördüğü için onun üzerinde tasarruf hakkına sahip olan (fakat

[76] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 15\25
[77] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 15\25

asla bir mülkiyet hakkı değil) kişilerin kendi borçlarına karşılık bunu rehn edemiyecekleri konusudur ki bu da "miri arazinin borç ödeyemeceği" ilkesidir.

Bu konuyu ilerde tekrar detaylayacağımız için asıl konumuz olan sahib-i arza dönecek olursak, merkezi devlet makamları arazinin rehni meselesini bir yandan kabul edilemez bulurken bir yandan da yerel makamlara eğer bu rehin işlemleri, ferağ işlemi şeklinde gelişmiş ve Sahib-i Arz yani kendi memurunun bu ferağ işlemini onaylaması söz konusu ise arazinin alacaklılarda kalabileceğini belirterek olasılıkları da dahil ederek yerel makamlara bir anlamda yol göstermiştir. Sahib-i arzın onayı olmadan ferağ işleminin geçerli hale gelmesi ve devletin de bunu tanıması sahib-i arzın yerel anlamda ne kadar önemli olduğunu göstermesi bakımından anlamlıdır. Zira devletin memuru yani Sahib-i Arz olmadan devlet ne taşradaki toprakların kontrol ve denetimini yapabilir ne de bu toprakların muayyen ellerde toplanarak merkezi devlete karşı bir güç oluşumuna engel olabilirdi.

Ferağ işleminde sahib-i arzın onayının olması gerektiğine bir başka örnek de incelediğimiz belgelerden 31 numaralı belgedir. Hüseyin adlı kişi öldükten sonra arazilerin tasarruf hakkı İstanbul'da Mekteb-i Harbiye'de öğrenim gören oğlu Ahmet'e intikal etmiş fakat bölge içindeki bazı kişiler araziye müdahale ederek araziye el koymuşlardır:

"iki yüz yetmiş yedi senesinde fevt oldukda ol yerler hasbe'l-kânûn meccânen oğlu Mekteb-i Harbiyeşâkirdânından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed zîde-kadruhû[ya] intikâl etmiş ise de mûmâ-ileyhDersa'âdetimde bulunmak mülâbesesiyle ve Devlet-i Aliyyem tebe'asından Taşo ve Içkaryan ve Metre fuzûlîzabt edüp gadr eyledikleri beyânıyla [78]

Bunun üzerine Ahmet adlı kişi devlet makamlarına başvurarak arazinin kendisine verilmesini talep etmiştir:

"Ahmed tarafından bu def'a bâ-arzuhâl istid'â olunmuş[79]

Merkezi devlet makamları da yerel makamlara yazdıkları Hüseyin adlı kişi hayattayken kendi rızası ve sahib-i arzın onayı ile arazisini bu kişilere ferağ etmişse araziye müdahalenin kanuni olduğu fakat eğer bu gerekliliklerden herhangi biri

[78] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 17\31
[79] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 17\31

yoksa araziye müdahalenin kanuni olmadığı ve gerekli işlemlerin yapılarak arazinin Ahmet adlı kişiyeverilmesi istenmiştir:

"Hüseyin adlı kişinin bâ-tapu mutasarrıf iken hâl-i hayâtında hakk-ı tasarrufunu rızâsı ve sâhib-i arz ma'rifetiyle merkûmûn Taşo ve Içkaryan ve Metre'ye ferâğ ve tefvîz etmiş ve yedlerine ma'mûlün-bih sened verilmiş ise zabt eylemeleri hasbe'l-kânûn yolunda eğer böyle olmayup.. Ahmed'e intikâl etmiş iken merkûmûn fuzûlî zabt eyledikleri mahall-i nizâ' üzerinde me'mûru hâzır olduğu halde hîn-i terâfü'de inde'ş-şer' ve'l-meclis tebeyyün eylediği sûretde babası yerleri merkûmûndan mûmâ-ileyhe alıverilüp"[80]

Belgede sahib-i arazin onayının önemi açıkça görülmektedir. Zira Sahib-i arzın onayı olmadan ferağ işleminin geçersiz sayılacağı da açıkça belirtilmiştir. Aynı zamanda merkezi devlet makamların ilk olarak varolan sorunu belirtip daha sonra yeni arazi kanunnamesinden ve onun konu ile ilgili maddesini belirterek kanunun uygulanması isteğini belirtmesi bizce arazi kanunnamenin uygulanıp uygulanmadığı konusunda net olarak fikir vermektedir.

Bir başka ferağ durumunda sahib-i arzın onayı ile ilgili konu ise 118 numarı belgede karşılaşmaktayız. Yanya'da geçen bu olayda Takovik adlı kişi üç dönüm tarlasını Panayoti adlı kişiye 600 guruş bedel ile tasarruf hakkını sahib-i arzın da onayı alınarak ferağ etmiş, daha sonra da ferağ ettiğine pişman olarak araziye müdahalede bulunmuş bunun üzerine de Panayoti adlı kişi merkezi devlet makamlarına başvurarak tasarruf sahibi olduğu arazisine müdahalelerin engellenmesini istenmiştir:

"üç dönüm tarla mutasarrıfı Takovik'in ferâğından altı yüz guruş mu'accele ve sâhib-i arz ma'rifeti ile karye-i mezbûre sâkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyyemden Panayoti'ye teferruğ ederek, iki yüz yetmiş yedi senesi Cemâziye'lâhıresinin on beşinci gününde Defterhâne-i Âmirem cânibinden verilen tapu senedi mûcebince zabt ve zirâ'at murâd eyledikde dahl olunmak îcâb etmez iken fârig-ı merkûm ol yerleri mukaddemâ ferâğ eylediğime nâdim oldum deyü fuzûlî zabt u zirâ'ate mümâna'at eylediği"[81]

[80] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 17\31
[81] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 53\118

Yukarda da görüldüğü gibi ferağ işleminde yer alan arazi büyüklüğü, bedelinin net olarak ortaya konarak sahib-i arzın onayının belirtilmesi, ferağ sonucunda arazi tasarrufunun Panayoti'ye geçtiğine dair Tapu Dairesinden verilen tapu senedi baz alınarak yapılan ferağ işleminin geçerli olduğunu gösterilmiştir:

"Bir kimse arâzîsini meccânen ve gerek bedel-i ma'lûm mukâbelinde me'mûr izniyle âhara ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile fârig oldukdan sonra ferâğından rücû' edemez"[82]

Burada dikkati çeken bir başka noktada toprak üzerinde ziraat yapılan kişilerin o arazinin sahibi değil de "mutasarrıfı" yani tasarruf hakkına sahip olan kişiler olarak tanıtılmasıdır. Bu da bize merkezi devlet makamlarının idda edilenlere karşın toprakların çıplak mülkiyetini hala kendisinin onun üzerinde taarruf yapanların da kiracı olarak gördüğünü göstermiştir.

Sahib-i arzın bir başka rolü de mahlül yani kullanım hakkı kaybolan arazilerin belirlenmesi ve tevfizi konusudur. Bu konu ile ilgili olarak incelenen belgelerde daha fazla örnekle karşı karşıya kalmaktayız. 27, 40, 100, 102, 103, 51/113 numaralı belgelerde miri araziyi tasarruf eden kişilere müdahalelerde bulunulmuştur. Bu topraklarda mutasarrıf olan kişiler toprakları babalarından kalmış sadece 51/113 numaralı belgede arazi ferağ sonucunda elde edilmiştir. Ferağ işleminin ayrıntıları ve ne kadar bedel ile alındığı belirtilerek bu araziye de müdahale edildiği gösterilmiştir:

"öşrün me'mûruna edâ ede gelür iken karye-i mezbûre sâkinlerinden Taşo fuzûlî müdâhaleden hâlî"[83]

Merkezi devlet makamları araziye müdahalelere karşı direkt tepki vererek yerel makamlara gerekli kanuni düzenlemeler aktarılmış yine yukardaki belgelerde görüldüğü gibi arazilerin mutasarrıflar tarafından işlenmeyip boş bırakılması ve arazinin gerekli süreler dahilinde işlenmediği tespit edilip arazinin mahlül hale gelip müzayedeyle arazilere müdahale edenlere Sahib-i Arz tarafından tevfiz edilmişse arazilere müdahalelerin kanuni olduğu aksi taktirde kanunsuz olduğu belirtilerek konunun araştırılması talimatı verilmiştir. Bu konu ile ilgili kanun maddesi de yukarda ismi sayılan belgelerde: Arazinin durumuna göre bir-iki sene veya daha fazla sırf dinlendirmek yahut tarlayı su basması sebebiyle su çekilinceye kadar boş

[82] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 53\118
[83] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 51\113

bırakmak ya da kullanan şahıs esir düşmek gibi yasal gerekçeler olmaksızın bir tarlayı kullanıcısı sebepsiz yere ekmeyerek, kiralama yoluyla başkasına da ektirmeyerek üç sene boş bırakırsa yapılacak açık arttırma sonucu başka birisi kullanım hakkını eline geçirebilir, aynı şekilde tapu ile kullanılan ve öşrü de verilen çayır sebepsiz olarak art arda üç sene otu biçilmeyip öşür vergisi de verilmediği takdirde tapusu bir başkasına denilmiştir:

"Arâzînin derece-i kâbiliyyetine göre bir veyâ iki sene ve hasbe'l-mevki' şâz olarak daha ziyâdeye mücerred dinlendirmek veyâhûd tarlayı su basup bir müddet sonra su çekilerek zirâ'ate salâhiyet kesb edinceye kadar ol tarlayı hâlî bırakmağa lüzûm görünmek ve esîr olmak gibi a'zâr-ı sahîhadan biri tahakkuk etmeksizin bir tarlayı mutasarrıfı zirâ'at etmeyüp ve i'âre veyâ îcâr sûretiyle dahi etdirmeyüp üç sene ale't-tevâlî ta'tîl ederse gerek arâzînin olduğu mahalde olsun ve gerek müddet-i sefer ba'îd olan mahalde bulunsun o tarla müstehıkk-ı tapu olup mutasarrıf-ı sâbıkı müceddeden tefevvuza tâlib olur ise bedel-i misliyle yeniden ona tefvîz olunur, tâlib olmaz ise ol vakt bi'l-müzâyede tâlibine ihâle kılınur ve bâ-tapu tasarruf olunan ve kadîmî öşr-i mahsûl alına gelen çayır bilâ-özr üç sene ale't-tevâlî otu biçilmeyüp ve öşrü verilmeyüp ta'tîl olunur ise müstehıkk-ı tapu olur"[84]

Kanun maddesinin net olarak ortaya konularak bu çerçevede davranılmasının istenmesi de Arazi kanunnamesinin uygulanıp uygulanmadığı ve bu kanunun ölü doğdu şeklindeki tartışmalara karşı anlamlı bir belge olduğu kanısındayız.

Burada dikkati çeken iki nokta mevcuttur: birincisi devletin arazilerin kesinlikle yukardaki kanun maddelerinde belirtildiği gibi zorunlu hallerin dışında boş bırakılmamasının sağlanması konusundaki eğilimidir ki bu eğilim devletin vergi kaynağı olan arazilerin boş kalması halinde vergi kaybı söz konusudur. Burada devletin fiskal eğilimi söz konusudur. Bir başka dikkati çeken konu ise eğer arazileri tasarruf eden kişiler tarlalarını ekip vergilerini düzenli şekilde veriyorlarsa kesinlikle müdahale edilmemesi, tasarruf sahiplerinin korunması söz konusudur.

Yukarda belirtilen merkezi devletin amaçlarının yerellerde uygulayıcısı olan sahib-i arzın önemi açıkça görülmektedir.

[84]BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 15\27, 20\40, 45\100, 46\102, 46\103, 51\113

Tasarruf edilen arazilerinin boş bırakılıp mahlul olmasından da, mahlul olan arazilerin başkalarına tevfiz işleminin yapılması da sahib-i arza bırakılmıştır bu anlamda Sahib-i Arz devletin gelir kaybına karşı bir emniyet sübabı görevi üstlenmişken aynı zamanda da arazi rejiminin devam etmesi, denetiminin sağlanmasında da hayati bir göreve sahiptir.

2.1.1.2.Mültezim:

İncelediğimiz 1 numaralı belgede Tırhala sancağında hala iltizam sisteminin devam ettiğini görmekteyiz. Belgede o bölgeye ait kazalarda vergilerin belirlenen bedel, müzayeyle mültezime verildiğini görüyoruz. Bu da bize iltizam sisteminin ve vergi gelirlerinin müzayede ile mültezime verilmesinin hala devam ettiğini göstermektedir:

"Defterhâne-i Âmireden ve livâ-i mezbûrun hâvî olduğu kazâlar vâridât ve rüsûmiyyesi yetmiş dokuz senesine mahsûben ma'lûmü'l-mikdâr bedelât ile mültezimine ihâle kılınmıştır"[85]

Mültezim ve iltizam sistemi ile ilgili olarak karşılaştığımız ikinci belge de 48 numaralı belgedir. Bu belgede de iki karye arasındaki koru anlaşmazlığı söz konusudur. Burada dikkatimizi çeken iki konu mevcut; birincisi o bölgedeki mültezimin, kanunen yasak olmasına karşın belgede sözü edilen koruyu belirli bir karyeye tahsis etmiştir:

"sene-i muhtelife ile mülteziminden bâ-senedât tefevvuz edüp ve ba'zı mahallini söküp zirâ'at ve hırâset ve ba'zı mahallini koru ihdâs ile karyemiz ahâlleri içün"[86]

Bu belgede şunu çok açık göstermektedir ki mültezim görevini kötüye kullanarak herkesin ortak şeklinde kullanabileceği koruyu belirli bir köye tahsis edip onlara bu koru üzerinde hem ziraat hem de koru olarak kullanabilmenin yolunu açarak bu yetkileri temsil eden bir senet düzenlemiştir. Mültezim hem korunun belirli bir köye tahsisinden kişisel çıkar elde etmiş hem de koru olan toprakların belirli bir kısmının ziraate açılarak ekstra vergi gelirini elde etmiş bulunuyor.

---

[85] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 4\1
[86] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 23\48

Bu olguların hiçbirini Osmanlı İmparatorluğu toprak sisteminin bozulmasından bağımsız düşünmek imkansızdır. Çünkü devlet artık küçük köylülüğün önüne onun sürekliliğini ve bakaasını isteyen sipahinin yerine, sadece 3 yıl için vergi toplama imtiyazına sahip olan ve vergi topla işinden kar etmek isteyen mültezimi koymuş oluyordu. Fakat merkezi devlet makamları Mültezimin bu kanunsuz hareketine hemen buna müdahale ederek ilgili Arazi Kanunnamesinin maddesini belirtilmiştir; Eskiden beri halka ait koru ve ormanlardan olmayan dağlardan herkesin birbirini engellemeden odun ve kereste kesebileceği, buralardan toplanan odun ve kesilen ağaçlardan öşür alınmayacağı, böyle dağ ve koruların tamamını veya bir kısmını kimsenin kendi adına tapulaya kaydettiremeyeceği belirtilmiştir:

"Mine'l-kadîm ahâlîye mahsûs koru ve ormanlardan olmayup cibâl-i mübâhadan addolunan dağlardan ve balkanlardan herkes odun ve kereste kat' ede bilüp yek-dîgere müdâhale edemez ve bunlardan husûle gelen giyâhdan ve kat' olunan eşcârdan öşr alınmaz ve bu makûle cibâl-i mübâhadan bir mikdârı bi'l-ifrâz müstakilen veyâ müştereken koru itithâz olunmak üzre me'mûru tarafından kimseye bâ-tapu tasarruf etdirilmez"[87]

Merkezi devlet makamları belgede geçen olaya karşı Arazi Kanunnamesinin ilgili maddesi belirtilerek mültezimin yaptığı tahsisin geçersiz olduğunu belirtmiş korunun kimse tarafından sahiplenilemeyeceğini korunun müşterek bir şekilde kullanılması belirtilmiştir:

"mübâhadan olduğu sâbit olmuş ve cibâl-i mübâhanın menâfi'i her yerde umûma şâmil olup nizâm ve kânûn-ı mü'essesin hükmü bunu hiçbir sûretle taht-ı inhisâra koymayacağına nazaran şu iki karye ahâlîsinin dahi mes'ele-i münâza'un-fîhâda hakları görülememiş olmağla cibâl-i mezkûreden Tersâne-i Âmireme elverişli keresteye dokunulmamak şartıyla bilâ-istisnâ herkesin odun ve kereste kat' etmelerine müdâhale olunmamak"[88]

Merkezi devlet bu belgeden de anlaşılacağı gibi Arazi Kanunnamesinin uygulanması konusunndaki hassasiyeti çok açık bir şekilde görülmektedir. Aynı

[87] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 23\48
[88] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 23\48

zamanda mültezimin kişisel çıkar elde etme çabalarının da direkt önüne geçilerek devlete ait olan toprakların korunmaya çalışıldığını görüyoruz.

2.2.Miri Arazinin Rehni ve Ferağ:

İncelediğimiz belgelerdeki ferağ ile ilgili konuların çözümlenmesine geçmeden önce aşağıdaki 2.3 numaralı tablonun yardımını kullanacağız.

Tablo 2.3 Ferağ İşlemleri

Sayfa no /Belge no	Bölge	Ferağa Konu Olan Toprak Niteliği	Ferağ Edilen Mülkün Niteliği	Ferağ Bedeli	Ferağdaki Sorun	Ferağdaki Sorunun niteliği
15/25	Siroz	sınırları belli olan tarla	Miri Arazi	-	-	-
17/31	Köstendil	sınırları belli olan tarla	Miri Arazi	-	-	-
33/69	Tırhala	bir kıt‘a zeytûn bağçesi	mülk zeytin bahçei	2.223 guruş	ferağ edenin ölmesi	ferağ eden kişinin gelininin ferağ işlemini tanımaması
47/105	Siroz	bir bâb menzil arsa	mülk arsa	-	ferağ edenin ölmesi	ferağ eden kişinin çocuklarının ferağ işlemini tanımaması
51/113	Kesriye	yirmi iki kıt'a tarla çayır	Miri Arazi	3.300 guruş	-	-
53/118	Yanya	üç dönüm tarla	Miri Arazi	600 guruş	ferağ edenin ölmesi	ferağ edenin ferağından pişman olarak dönmesi

İlk olarak Siroz bölgesinde meydana gelen 25 numaralı belgeyi inceleyelim. 25 numaralı belgede miri araziyi tasarruf eden kişiler tasarruf ettikleri araziye borçlarına karşılık olarak rehn ediyorlar:

“Devlet-i Aliyyem tebe‘asından Nikola ve Hıristo ve Taşo Zencine Kazâsına tâbi‘ Ravliyöz Karyesi toprağında vâki‘ ma‘mûlün-bih tapu senediyle müşâ‘ ve müşterik mutasarrıf oldukları ma‘lûmetü'l-hudûd tarlalarını karye-i merkûme sâkinlerinden ve Devlet-i Aliyyem tebe‘asından Damaki ve Haci Lazara'dan istikrâz etmiş oldukları elli bin guruş mukâbelesinde rehn etmişler”[89]

ve borçlarını ödeyip de araziyi geri istediklerinde rehn ettikleri kişiler araziyi geri vermeyerek zapt ediyorlar:

[89] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 15\25

“meblağ-ı mezbûru merkûmâna edâ ile tarla-yı mezkûru taleb eylediklerinde vermeyüp gadr eyledikleri”[90]

bunun üzerine de araziyi rehn eden kişiler devlete başvurarak arazinin kendilerine verilmesini istiyorlar.

Merkezi devlet makamları bu olguya direkt olarak miri arazinin rehn edilemeyeceği üzerinde durarak yapılan işlemi kabul edilmeyeceğini belirtiyorlar:

“Dîvân-ı Hümâyûnum Kaleminden kânûn ve muktezâsı su’âl olundukda arâzî-i mîriyye ve mevkûfe rehn olamaz”[91]

Yine merkezi devlet makamları rehn işlemini bir yandan kabul etmez iken bir yandan da olayın araştırılarak ferağ işlemi söz konusu ise bu işlemin kabul edilebileceğini belirtiyorlar:

“merkûmn Nikola ve Hıristo ve Taşo ma‘mûlün-bih tapu senediyle müşâ‘ve müşterik mutasarrıflar iken hakk-ı tasarrufların rızâları ve sâhib-i arz ma‘rifetiyle ve merkûmân Damaki ve Lazar'a ferâğ ve tefvîz etmiş ve yedlerine ma‘mûlün-bih sened verilmiş ise zabt eylemeleri hasbe'l-kânûn yolunda olup”[92]

Bu belgeden de anlaşılacağı gibi merkezi devlet ferağ işlemninin usulüne uygun bir şekilde yapılıp söz konusu arazinin devredilmesine karşı herhangi bir tepki vermeyerek bunun dışındaki işlemleri kabul etmediğini belirtiyor.

Belgede çok açık bir şekilde ferağ işleminde Sahib-i Arz’ın ferağ işleminde şart koşulması da devletin miri toprak üzerindeki denetimini ortaya koymaktadır.

Başka konular da 31 ve 113 numaralı vesikalardır. Bu belgelerin çözümlenmesi Sahib-i Arz bölümünde yapıldığı için tekrar bir çözümlemeye gerek olmadığı kanısındayız.

118 numaralı belge de ise ferağ konusunun başında verdiğimiz ferağ işleminin gerekleri ile ilgili güzel bir örnek teşkil etmektedir. Bu belge de yanya bölgeinde miri araziyi tasarruf eden kişi üç dönüm tarlasını 600 guruş bedel ile sahib-i arzın onayı ile ferağ etmiş:

[90] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 15\25
[91] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri,** nr.84, sayfa no\belge no: 15\25
[92] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 15\25

“Velahoş Karyesi toprağında vâki‘ üç dönüm tarla mutasarrıfı Takovik'in ferâğından altı yüz guruş mu‘accele ve sâhib-i arz ma‘rifeti ile karye-i mezbûre sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Panayoti'ye teferruğ ederek”[93]

fakat daha sonra ferağ ettiğine pişman olarak araziye el koymuş:

“fârig̈-ı merkûm ol yerleri mukaddemâ ferâğ eylediğime nâdim oldum deyü fuzûlî zabt u zirâ‘ate mümâna‘at eylediği”[94]

daha sonra lehine ferağ edilen kişide merkezi devlet makamlarına başvurarak tarlanın kendisine verilmesini istemiştir:

“Panayot tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş”[95]

Konunun girişinde de belirttiğimiz gibi miri araziyi sahib-i arzın onayı ve gerekli koşulları gerçekleştirerek ferağ eden kimse daha sonra ferağından dönemez. Bu kural da merkezi devlet makamları tarafından Arazi Kanunnamesinin ilgili maddesi belirtilerek:

“Dîvân-ı Hümâyûnum Kaleminden kânûn ve muktezâsı su’âl olundukda "Bir kimse arâzîsini meccânen ve gerek bedel-i ma‘lûm mukâbelinde me’mûr izniyle âhara ferâğ-ı mu‘teber-i kat‘î ile fârig̈ oldukdan sonra ferâğından rücû‘ edemez" deyü kânûn-ı cedîd-i hümâyûnumun otuz dokuzuncu maddesinde”[96]

taşradaki yetkililerine gerekli önlemlerin alınarak Arazi Kanunnamesinin uygulanması istenmiştir. Belgelerde şu çok açıklıkla görünmektedir ki; devlet yapılan ferağ işleminin gerekli koşullara sahip olup olmadığını araştırmış eğer gerekli koşullara sahipse ferağ işlemine müdahalelerde gerekli tepkiyi vererek direkt önlem alma ihtiyacını hissetmiştir.

İncelenen belgelerde aynı zamanda merkezi devlet makamları olaylara bakış açısında sürekli olarak Arazi Kanunnamesinden alıntılar yaparak Arazi Kanunnameine uyulması gerektiği sürekli dile getirilmiştir. Hem incelenen 25 numaralı belge de hem de 118 numaralı belge de bu dile getirilerek hem devletin mülkiyeti altındaki ve üzerinde sadece tasarruf hakkına sahip olan mutasarrıfın devletin çizdiği sınırlar içerisinde hareket etmesini isteyerek bunun dışındaki hareketlerin kabul edilemez olduğu dile getirilmiştir:

[93] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 53\118
[94] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 53\118
[95] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 53\118.
[96] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 53\118

“muharrer kânûn-ı cedîde tatbîk ederek ber-vech-i hakkâniyet rü’yet-birle fi'l-hakîka fârig-i merkûm Takovik'in ol arâzîye müdâhalesi kânûn-ı cedîd-i hümâyûnumun hilâfı bulunduğu mahall-i nizâ‘ üzerinde me’mûru hâzır olduğu halde hîn-i terâfü‘de inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün vce tahakkuk eylediği sûretde men‘u def‘i [ve] ol yerler me’mûru ma‘rifetiyle merkûma alıverilüp yedinde olan tapu senedi mûcebince zabt ve zirâ‘at etdirilmesi husûsuna mübâderet ve husûs-ı mezbûr-ı ilâ-âhıre dikkat ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzre der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme inhâ ve iş‘ârına müsâra‘at eylemeniz” [97]

25 ve 31 nolu belgelerde merkezi devlet makamları; miri araziye müdahalelerin ferağ işleminden kaynaklı olduysa bu müdahalelerin yerinde olduğu eğer ferağ işlemi söz konusu değilse kanunsuz olduğu belirtilerek gerekli düzenlemelerin yapılması istenmiştir.

113 numaralı begede de ferağ neticesinde devralınan bir araziden bahsedilerek miri araziye gereksiz bir müdahale söz konusudur ki bu ferağ işlemindeki bir eksiklik veya onu ilgilendiren bir durum olmadığı için üzerinde durmuyoruz.[98]

118 numaralı belgede ise direkt ferağ işleminden dönülemeyeceği kesin bir dille belirtilerek gerekli önlemlerin alınması istenmiştir.

Yukardaki 2.3 numaralı tabloda da görüldüğü gibi merkezi devlet makamları ferağ işleminden bahsederken genel olarak ayrıntılı olarak arazi büyüklüklerini ve ferağ neticeinde bu arazilerin ne kadar bir tutarla ferağ işlemine konu olduğunun dökümünü yapmışlardır.69 ve 105 numaralı belgelerde ise mülk olan arazi ve zeytin bahçelerinden bahsedilerek yine ferağ işleminden dönülmeyeceği belirtilmiştir.

Konun başında da belirttiğimiz gibi vesikalardaki belgelerde bey tabiri kullanılıyor:

“Vangel'e şurût-ı müfsideden ârî bey‘-i bât-ı kat‘î ile bâ-hüccet-i şer‘iyye bey‘ ve temlîk ve teslîm, belge no:105: Devlet-i Aliyyemden Corci'ye bey‘-i bât-ı kat‘î ile bâ-hüccet-i şer‘iyye bey‘ u telîm” [99],

[97]BOA, **Rumeli Ahkam Defteri,** nr.84, sayfa no\belge no: 53\118
[98] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 51\113
[99]BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 33\69, 47\105

aynı zamanda ferağ işleminden bahsederken sahib-i arzın onayı belgelerde rastlanmadığı için bu türlü arazi ve bahçelerin kişilerin tasarruf hakkının yanında çıplak mülkiyete de sahip olduğunu anlıyoruz.

69 ve 105 numaralı vesikaları incelediğimizde de iki belge de ortak olan noktanın ferağ işleminden dönülmesi olarak karşımıza çıkmaktadır, iki belgede de ferağ eden kişi öldükten sonra birinin ferağ eden kişinin gelini birinin de ferağ denin çocukları tarafından ferağ işlemine karşı çıkılarak bu işlemin tanınmadığı belirtilmektedir:

"fâriğa-i mezbûre fevt olmak mülâbesesiyle yine karye-i mezbûre sâkinelerinden müteveffâ-yı mezbûrenin gelini Maroga zuhûr-birle "Zikr olunan bağçeyi müteveffiye-i mezbûre Aleksandiriye'nin sana ferâğ eylediğini tutmam." deyü hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî zabt edüp gadr eylediği... belge no:105: mezbûre Zahrine bu esnâda fevt olmak mülâbesesiyle oğulları yine karye-i mezbûre sâkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyyemden Sarda ve Yovanoş ve Hıristo ve kızı Eleniko zuhûr birle "mukaddemâ arsa-i mezkûru vâlidemiz Zahrine'nin mukaddemâ sana ferâğ eylediğini tutmazız" deyü fuzûlî müdâhaleden"[100]

Fakat merkezi devlet makamları yine ferağ işleminden sonra ferağ eden kişinin ölmesi halinde de ferağ işleminin geçerli olduğunu belirterek müdahalelerin engellenmei istenmiştir:

"siz ki mutasarrıf ve kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz; ma'rifetiniz ile mezbûre Maroga'yı mahallinde meclis-i memlekete ıhzâr ve merkûm Vangel ile bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î terâfü' ederek husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre ise mahallinde meclis-i memlekete ber-nehc-i şer'î rü'yet-birle mezbûrenin hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî zabt eylediği bağçe-i mezkûr ba'de's-sübût hükm edüp merkûm Vangel'e alıverilüp icrâ-yı şer'-i şerîf ve ihkâk-ı hakka mübâderet ve husûs-ı mezbûr ilâ-âhırihîdikkat ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzre der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme inhâ ve iş'ârına müsâra'at eylemeniz bâbında. belge no:105:...siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz; ma'rifetiniz ile merkûmûn mahallinde meclis-i memlekete ıhzâr merkûm Corci ile bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î terâfü' ederek husûs-ı mezbûr inhâ

[100] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 33\69

olunduğu üzre olduğu ve müdâhale-i mezbûre bî-vech idiği mahallinde meclis-i memleketde terâfü'lerinde tebeyyün eylediği halde bî-vech vâki' olan müdâhalelerinin ma'rifet-i şer'le men' u def'i husûsuna mübâderet ve husûs-ı mezbûra ilâ-âhırihî dikkat ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzre der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme inhâ ve iş'ârına müsâra'at eylemeniz bâbında"[101]

2.3.Miri Arazinin İntikali ve Mahlulatı:

Arazi Kanunnamesi de intkal konusunu 54.madde de şöyle düzenlemiştir: Devlet veya vakıf arazisini kullananlardan birisi öldüğünde kullandığı arazi bedelsiz olarak erkek veya kız çocuklarına geçer. Hanımı hamileyse söz konusu arazi çocuğun doğumuna kadar kimseye devredilmeden [doğacak çocuğa intikal ettirilmek üzere] devletçe tutulur:

"Arâzî-i mîrîyye ve mevkûfe mutasarrıf ve mutasarrıfelerinden biri fevt oldukda uhdesinde olan arâzî erkek ve kız evlâdına gerek arâzînin olduğu mahalde bulunsunlar ve gerek diyâr-ı âharda bulunsunlar meccânen ve bilâ-bedel mütesâviyen intikâl eyler. Yalnız erkek veyâhûd yalnız kız evlâdı olur ise kezâlik bilâ-bedel müstakilen intikâl eder. Arâzî mutasarrıflarından biri fevt olup da zevcesi hâmile bulunduğu halde ol arâzî, hamlin zuhûruna kadar tevkîf olunur"[102]

Bu şekilde elimizdeki vesikalarda yukardaki tablo 2.1'den de yararlanırsak, intikal konusu hakkında elimizde 27, 31, 40, 102 ve 103 nolu belgeler bulunmaktadır. Bu vesikalarda tablo 2.1'den de açıkça görüldüğü gibi miri arazilerin tümü tasarruf sahiplerine babalarından intikal yoluyla kalmıştır. 27, 40, 102 ve 103 numaralı belgelerde intikal konusu hakkında herhangi bir sorun yok iken 31 numaralı belge de miri araziyi tasarruf eden kişi öldükten sonra miri arazi oğluna intikal etmesine rağmen ve oğlu miri arazinin olduğu yerde değil de İstanbul'da Harp okulu öğrencisi olduğundan yararlanan çeşitli kişiler araziye el koymuş, bunun üzerine merkezi devlet makamları da bunun engellenmesi ve toprağın ölen kişinin
oğluna intikal ettirilmesini istemiştir. Vesikanın çözümlenmesi birinci bölümde yapılmıştır.

[101] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 33\69
[102] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 17\31

İntikal hakkı ve bu hakkın korunması merkezi devlet açısından önemli bir fonksiyonu vardır zira intikal hakkının olmadığı durumlarda taşradaki güçlerin direkt olarak yasadışı yollardan toprakları ele geçirerek özel mülkiyete geçirmeleri daha kolay olacağı için merkezi devlet buna karşı durmuş, intikal hakkının taarruf hakkı olduğu belirtilerek sahiplik ifade etmediğini yukardaki kanun maddesinde de görmekteyiz.

Miri arazinin işlenmeyip mahlul olma konusu da merkezi devletin bir başkaa sorunuydu, zira toprakların işlenmemesi gelir kaybı anlamına geleceği için merkezi devlet kendisi için çok önemli olan bu vergi kaynağının yani toprağın boş kalmaması için çeşitli önlemler almıştır.

İncelediğimiz belgelerde de tablo 2.2'de 27,40, 100, 102, 103 ve 113 numaralı belgelerde miri arazinin mahlul olma koşullarına yer verilmiştir. Yine yukarda Sahib-i Arz konusunda bu konu ele alındığı için tekrar incelenmesine gerek olmadığını düşünmekle birlikte Arazi Kanunnamesine göre miri arazinin mahlul olma koşullarını tekrar gözden geçirdiğimizde ; Arazinin durumuna göre bir-iki sene veya daha fazla sırf dinlendirmek yahut tarlayı su basması sebebiyle su çekilinceye kadar boş bırakmak ya da kullanan şahıs esir düşmek gibi yasal gerekçeler olmaksızın bir tarlayı kullanıcısı sebepsiz yere ekmeyerek, kiralama yoluyla başkasına da ektirmeyerek üç sene boş bırakırsa yapılacak açık arttırma sonucu başka birisi kullanım hakkını eline geçirebilir:

"Arâzînin derece-i kâbiliyyetine göre bir veyâ iki sene ve hasbe'l-mevki' şâz olarak daha ziyâdeye mücerred dinlendirmek veyâhûd tarlayı su basup bir müddet sonra su çekilerek zirâ'ate salâhiyet kesb edinceye [kadar] ol tarlayı hâlî bırakmak lüzûm görünmek ve esîr olmak gibi a'zâr-ı sahîhadan biri tahakkuk etmeksizin
bir tarlayı mutasarrıfı zirâ'at etmeyüp ve i'âre veyâ îcâr sûretiyle dahi etdirmeyüp üç sene ale't-tevâlî ta'tîl ederse gerek arâzînin olduğu mahalde olsun ve gerek müddet-i sefer ba'îd olan mahalde bulunsun o tarla müstehıkk-ı tapu olup mutasarrıf-ı sâbıkı müceddeden tefevvuza tâlib olur ise bedel-i misliyle yeniden ona tefvîz olunur, tâlib olmaz ise ol vakt bi'l-müzâyede tâlibine ihâle kılınur"[103]

[103] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 15\27

Bu koşullar ile karşı karşıya kalıyoruz. Görüldüğü gibi arazi özürsüz yere üç sene boş bırakıldığında devlet miri araziye el koyarak müzayedeyle araziyi başkasına devrediyordu. İncelenen belgelerde Miri araziye müdahale sonucunda merkezi devlet makamları miri araziyi taarruf eden kişilerin eğer yukardaki kanun maddesinde de belirtildiği gibi araziyi üç sene zorunlu hallerin dışında boş bıraktıklarının tespiti yapıldıysa miri araziye müdahale eden kişilerin haklı olduğunu bunun dışındaki koşullarda ise miri araziye müdahalelerin engel olunması şeklinde bir karar vermiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.MÜLK ARAZİLERİ VE KULLANIMI

İncelenen belgelerde merkezi devlet makamları mülk ile ilgili olarak tüm ayrıntıları açık bir şekilde belirtmişlerdir. Mülk olan toprak, ev, bağ, bahçe gibi çeşitleri nitelenmiş bumülklerin intikal yoluyla mı yoksa satınalma neticeinde mi alındığı gösterilmiştir. Aynızamanda belgelerde satın alınan mülklerin ne kadara satın alındığı bilgisi de vesikalardabulunmuştur.

İncelediğimiz vesikalarda kişilere ait mülkler ve bunlara müdahale de önemli bir yerteşkil ediyor. Aşağıda oluşturulan tablo da konunun anlaşılması için iyi bir veri oluşturduğu kanısındayız.

Şimdi mülk ile ilgili yaptırdığımız sınıflandırmaları sırasıyla çözümlemeye başlayalım.

3.1.Değirmene Müdahale:

Tablo 3.1. Değirmene Müdahale

Sayfa no\Belge	Bölge	Mülk Çeşitleri	Mülk İntikali	Mülke Müdahale
8\3	Selanik	bir değirmen	-	değirmen suyunun yerinin değiştirilmesi

Yukardaki tablo 3.1.'de de gördümüz gibi ilk olayımız 3 numaralı vesikada Selanik bölgesinde geçiyor. Selanik'de bir değirmene sahip olan kişinin su kaynağı başka biri tarafından yönü değiştirilmiş:

"ol suyu mecrâ-yı kadîminden ihrâc ve kendü tarla ve bâğçesine icrâ-birle bunun değirmeninin ta'tîline bâ'is ü bâdî olduğu"[104]

bunun üzerine değirmene sahip olan kişi de devlet makamlarına başvurarak su kaynağının eski yoluna alınması için başvurmuş merkezi devlet makamları da bu konuyla ilgili olarak suyun mecrası daha önce nasıl olduğunun belirlenerek suyun eski yoluna döndürülmesi kararını vermiştir:

[104] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 8\3

“ol suyu mecrâ-yı kadîminden ihrâc ve kendü tarla ve bâğçesine icrâ eylediği inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün ve tahakkuk eylediği halde ol su kadîmden ne mahalden ve ne vechile cârî olagelmiş ise ba‘de's-sübût yine ol mahalden ve ol vechile kadîmîsi üzre icrâ etdirilmesi husûsuna mübâderet”[105]

Merkezi devlet makamları bu konuyla ilgili olarak hemen arazi kanunnamesinin ilgili maddesini belirterek:

“hakk-ı şürb ve saky(içme ve sulama hakkı) ve mecrâ nizâ‘ında ancak te‘âmül-i kadîme i‘tibâr olunur deyü kânûn-ı cedîd-i hümâyûnumun yüz yirmi dördüncü mâddesi”[106]

bu maddeye göre konunun çözümlenmesini istemiştir.

3.2.Kişilerin Arsa ve Tarlalarına Müdahale:

Tablo 3.2 Kişilere Air Arsa ve Tarlalara Müdahale

Sayfa no\Belge no	Bölge	Mülk Çeşitleri	Mülk İntikali	Mülke Müdahale	Satın Alınan Mülk Tutarları
33\69	Tırhala	bir kıt‘a zeytûn bağçesi	Satınalma	zeytin bahçesini satan kişinin gelini satışı tanımayarak behçeye müdahalesi	2.223 guruş
47\105	Siroz	Arsa	Satınalma	arsayı satan kişinin çocuklarının satışı tanımayarak arsaya müdahalesi	-

İkinci çözümlemiz de: 69 numaralı belgede zeytin bahçesine sahip olan kişi bunu başkasına 2.223 guruşa sattıktan sonra ölmüş:

“Aliksandiriye karye-i mezbûrede kâin bâ-hüccet-i şer‘iyye mülkiyet üzre mutasarrıf olduğu eşcârı mevcûd bir kıt‘a zeytûn bağçesini iki yüz yetmiş yedi senesinde iki bin iki yüz yirmi üç guruş bedel mukâbelesinde karye-i mezbûre sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Vangel'e şurût-ı müfsideden ârî bey‘-i bât-ı kat‘î ile bâ-hüccet-i şer‘iyye bey‘ ve temlîk ve teslîm ve merkûm dahi iştirâ ve

[105] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 8\3
[106] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 8\3

temellük ve tesellüm ve kabûl edüp mülk-i müşterâsına dahl olunmak îcâb etmez iken bu esnâda fâriğa-i mezbûre fevt olmak mülâbesesiyle"[107]

bunun üzerine ölen kişinin gelini satışı tanımayarak zeytin bahçesine müdahale ederek el koymuştur:

"mezbûrenin gelini Maroga zuhûr-birle "Zikr olunan bağçeyi müteveffiye-i mezbûre Aleksandiriye'nin

sana ferâğ eylediğini tutmam." deyü hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî zabt edüp gadr eylediği"[108]

Zeytin bahçesinin sahibi de hemen devlete başvurarak zeytin bahçesinin kendisine verilmesini arz etmiştir:

"Vangel tarafından bu def'a bâ-arzuhâl istid'â olunmuş"[109]

Bir başka satış işleminin tanımama konusu da 105 numaralı vesikada mevcuttur. Bu belgede de yine mülk arsa satılmış:

"tebe'a-i Devlet-i Aliyyemden Corci'ye bey'-i bât-ı kat'î ile bâ-hüccet-i şer'iyye bey' u telîm ve merkûm dahi iştirâ ve tesellüm ve kabûl"[110]

fakat satan kişi öldükten sonra yine ölen kişinin çocukları satışı tanımayarak arsaya el koymuşlardır:

"Zahrine bu esnâda fevt olmak mülâbesesiyle oğulları yine karye-i mezbûre sâkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyyemden Sarda ve Yovanoş ve Hıristo ve kızı Eleniko zuhûr birle "mukaddemâ arsa-i mezkûru vâlidemiz Zahrine'nin mukaddemâ sana ferâğ eylediğini tutmazız" deyü fuzûlî müdâhale"[111]

Bunun üzerine arsayısatın alan kişi merkezi devlet makamlarına başvurarak arsanın kendisine verilmesini istemiştir:

"Corci tarafından bu def'a bâ-arzuhâl istid'â olunmuş"[112]

Merkezi devlet makamları da yine 69 numaralı belgede olduğu gibi arsanın söylendiği gibi haksız yere el konulma hadisesi varsa bunun engellenmesi ve arsanın sahibine verilmesine karar vermiştir.

---

[107] BOA**, Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 33\69
[108] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 33\69
[109] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 33\69
[110] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 47\105
[111] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 47\105
[112] BOA**, Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 47\105

"husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre ise mahallinde meclis-i memlekete ber-nehc-i şer'î rü'yet-birle mezbûrenin hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî zabt eylediği bağçe-i mezkûr ba'de's-sübût hükm edüp merkûm Vangel'e alıverilüp...belge no:105:... ıhzâr merkûm Corci ile bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î terâfü' ederek husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve müdâhale-i mezbûre bî-vech idiği mahallinde meclis-i memleketde terâfü'lerinde tebeyyün eylediği halde bî-vech vâki' olan müdâhalelerinin ma'rifet-i şer'le men' u def'i"[113]

3.3.Kişilerin Evlerine Müdahale:

Tablo 3.3 Kişilere Ait Mülklere Müdahale

Sayfa no\Belge no	Bölge	Mülk Çeşitleri	Mülk İntikali	Mülke Müdahale	Satın Alınan Mülk Tutarları	Zaman Aşımı
28\57	Kesriye	beş kıt'a bağ	Annesinden çocuğuna	intikal eden mülke müdahale eden kişi bağı başkasına satmış	-	15 yıl
36\76	Kesriye	Ev	-	eve müdahale	-	
43\96	Siroz	Ev	-	eve müdahale	-	
47\104	Ergiri	ev, samanlık, iki kıt'a bağçe	babalarından çocuklarına	intikal eden mülke müdahale	-	15 yıl
50\111	Kesriye	Ev	Satınalma	satın alınan eve müdahale	9.000 guruş	

Yukardaki 3.3 numaralı tabloda ev, bağ, samanlık, bahçe gibi mülk çeşitlerine çeşitli müdahaleler söz konusudur. Bu müdahaleler satınalınan mülke olabileceği gibi (111 nolu vesika) intikal yoluyla elde edilmiş mülklere de olabilmektedir.(57 ve 104 numaralı vesikalar)Mülke müdahaleler ne intikal ne de satınalma yoluyla belirtilmeyen mülklerde de olabilmektedir.(76 ve 96 numaralı vesikalar)

İlk olarak intikal yoluyla elde edilen mülklere müdahaleleri inceleyelim. 57 numaralı vesikada annesinden çocuğuna kalan beş kıt'a bağa müdahale eden kişi bu bağı başkasına satmış:

[113] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 33\69, 47\105

“Zebo fuzûlî zabt edüp yine karye-i mezbûre sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Vangeli'ye bey‘ ve füruht etmekle”[114]

bunun üzerine kendisine miras kalan bağı almak isteyen vasi, devlet makamlarına başvurmuş devlet makamları da eğer satma olayından 15 yıllık bir zaman geçmemişse bağın vasiye verilmesine karar verilmiştir:

“bilâ-özr-i şer‘î on beş sene geçmediği inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün ve tahakkuk eylediği halde ba‘de's-sübût hükm edüp zü'l-yed olan merkûmdan merkûm Tanaş'a alıverilüp”[115]

Bir başka intikal hakkına müdahale de 104 numaralı vesikada geçmektedir. Babalarından kalma ev, samanlık ve bahçeye müdahale edilmiş:

“bâ-hüccet-i şer‘iyye mülkiyet üzre mutasarrıf oldukları bir bâb menzil ve eşcârı mevcûd iki kıt‘a bağçe ve bir bâb samanlıkda âharın alâkası yoğiken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Petro ve Tanaş emlâk-i mezkûreyi hılâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî zabt edüp gadr eyledikleri”[116]

bunun üzerine vasiler de mülklerin kendilerine verilmesi için merkezi devlet kurumlarına başvuruyorlar:

“merkûmûn Yorgaki ve Kostanti ve Marine taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş”[117]

Yine aynı şekilde herhangi bir intikal veya satınalma yoluyla elde edilme bilgisi olmayan 76 ve 96 numaralı belgelerde de mülk olan evlere karşı bir müdahale söz konusu ve müdahaleye uğrayan mülk sahipleri de devlet makamlarına başvurarak mülklerin kendilerine verilmesini talep ediyorlar. Yine aynı şekilde 9.000 guruş bedelle satın alınan eve dışardan bir müdahaleyi anlatan 111 numaralı belgede rastlıyoruz.

Kişilere ait mülke müdahalelerin incelediğimiz belgelerdeki sıklığı dikkati çeken bir konudur. Zira bu türlü mülkler devlete ait olmayıp kişilere ait oldukları için merkezi devletin konumu bir düzenleyici fonksiyonu kazanmaktadır. Devletin kendisini var etme biçimi bu konuda intikal veya satın alma yoluyla elde edilmiş mülklere müdahalelerin engellenmesi biçimidir. İncelediğimiz belgelerde mülklere

[114] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 28\57
[115] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 28\57
[116] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 47\104
[117] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 47\104

müdahale eden kişiler ya ya 57 nolu veikada bulunduğu gibi bu mülkleri başkalarına satarak müdahaleyi kompleks bir hale getiriyorlar ya da incelenen diğer belgelerde olduğu gibi kendileri işgal ettikleri mülkleri sahipleniyorlar. Bu müdahale nedenlerinin tam olarak vesikalarda karşılaşmasak bile genel olarak kişisel çıkar elde etmenin çok büyük fonksiyonu olduğunu düşünmekteyiz, fakat bu kişisel çıkar sağlamanın nasıl bir nitelik taşıdığı da net olarak vesikalardan bulamamaktayız.

3.4.Kişilere Ait İntikal Mülklere Müdahale:

Tablo 3.4 Kişilere Ait İntikal Mülklere Müdahale

Sayfa no\Belge no	Bölge	Mülk Çeşitleri	Mülk İntikali	Mülke Müdahale	Satın Alınan Mülk Tutarları	Zaman Aşımı
16\29	Eğribacak	bir ev, bir değirmen, bağ, bahçe ve diğer eşyalar	Ölen kişinin çocuğu olmadığı için karısına ve amcaoğluna	ölen kişinin karısının malları tek başına el koyarak, ölen kişinin amcaoğluna mallardan hisse vermemesi	-	15 yıl
19\38	Kesriye	-	Ölen kişinin ölmeden önce yeni doğacak çocuğu erişkin olana kadar kardeşine vasi tayin ediyor	ölen kişinin karısı ölen kişinin kardeşini vasi olarak kabul etmeyip müdahale ediyor	-	
30\60	Eğribacak	bir ev, bir değirmen, bağ, bahçe ve diğer eşyalar	Ölen kişinin çocuğu olmadığı için karısına ve amcaoğluna	ölen kişinin karısının malları tek başına el koyarak, ölen kişinin amcaoğluna mallardan hisse vermemesi	-	15 yıl
47\106	Ergiri	bir kıt‘a bağçe ve diğer mallar	babadan kıza	kızın babasından kalma mallarının amcaları tarafından gaspı	-	15 yıl

Tablo 3.4’e bakıldığında dikkati çeken ilk konu mülke sahip olan kişilerin ölmesi nedeniyle intikal eden malların akrabalar tarafından el konulmasıdır.Şimdi tek tek vesikaları incelediğimizde bu noktaları göreceğiz.

İlk olarka 29 numaralı belgeyi incelediğimizde karşımıza mülke sahip olan kişinin ölmesi ile tablo 3.4'te görülen mallar ölen kişinin amcasının oğluna ve karısına kalmış:

"bâ-hüccet-i şer'iyye mülkiyet üzre mutasarrıf olduğu bir bâb menzil ve [bir bâb] değirmen ve eşcârı mevcûd bir kıt'a bâğ ve bir kıt'a bâğçesiyle sâir emvâl ve eşyâsı bi'l-irsi'ş-şer'î merkûm Yorgi ile müteveffâ-yı merkûmun zevcesi Katrine'ye intikâl edüp"[118]

Fakat ölen kişinin karısı mallara el koyarak ölen kişinin amcasının oğluna düşen payı vermemiştir:

"mezbûre Katrine zevcesi müteveffâ-yı merkûmdan müntekâl emvâl emlâk ve eşyâdan kendü hisse-i

şer'iyyesini dahi hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî ahz u zabt edüp gadr eylediği"[119]

Bunun üzerine ölen kişinin amcasınınoğlu devlet makamlarına başvurarak malların kendisine verilmesini istemiştir:

"merkûm Yorgi tarafından mukaddemâ bâ-arzuhâl inhâ olunduğu.[120]

Tablo dikkatle incelendiğinde 60 numaralı vesikanın da 29 numaralı vesikanın aynısı olduğu görülecektir. Bunun nedeni de merkezi devlet makamları iki kere bu konunun çözülmesi için direktif vermişse de yerel makamlar bu konu ile ilgili herhangi bir müdahale de bulunmamıştır.

"evâhir-i Muharreminde başka ve ba'dehû te'kîdi hâvî sene-i mezbûre evâil-i Recebinde başka iki kıt'a evâmir-i aliyyem sâdır olmuş ise de ile'l-ân terâfü' olunamadığı"[121]

Bu olgu da bize mallara el koyan kişinin yerel makamlarla işbirliği halinde olabileceğini düşündürmektedir. Fakat bu konu ile ilgili herhangi bir bilgiye vesikalarda rastlamamaktayız.

38 numaralı vesikada da karşımıza yine benzer bir sorun çıkıyor. Mülke sahip olan kişi ölmeden önce doğacak çocuğu erişkin yaşa ulaşıncaya kadar işlerini yürütmek üzere öz kardeşini vasi tayin ediyor;

[118] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 16\29
[119] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 16\29
[120] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 16\29
[121] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 30\60

"Yakub bin Zeynelâbidîn, hayâtında kemâl-i aklında mâ-ba'd-i fevtine izâfetle firâşından hâsıl-ı haml olan zevcesi Tayyibe Hatundan tevellüd edecek veledinin vakt-i rüşd ü sedâdına değin tesviye-i umûruna li-
ebeveyn er karındaşı Mola Fehmi kabûlüne mukârin vasî-i muhtâr nasb ve ihtiyâr edüp"[122]

Fakat ölen kişinin karısı buna rağmen vesikada belirtilmeyen mülklere el koymuş:

"Âbidîn nâm kimesne ile Hadîce bî-vech müdâhale" [123]

Ölen kişinin kardeşi de merkezi devlet makamlarına başvurarak gerekli
işlemlerin yapılmasını istemiştir:

" müdâhale-i vâkı'alarının men' u def'i bâbında emr-i şerîfim sudûru vasî-i merkûm Molla Fehmî tarafından bu def'a bâ-arzuhâl istid'â olunmuş... "husûs-ı mezkûr vâkı'a mutâbık ise mezbûrenin müdâhale-i vâkı'aları men'u def' olunmak"[124]

106 numaralı vesikada ise mallara sahip olan kişi ölmeden önce çocuğu erişkin hale gelene kadar mallarını kardeşlerine bırakmış:

"bi'l-irsi'ş-şer'î kızı mezbûre Âdile ile müteveffâ-yı merkûmun karındaşları Abdi ve Süleymân nâm kimesnelere intikâl edüp ancak mezbûre ol vakitde sagîr bulunduğundan ammîleri merkûmân müteveffâ-yı merkûmdan müntakil bağçe ve emvâl ve eşyâdan hisse-i irsiyyelerini zabta"[125]

fakat ölen kişinin çocuğu erişkin hale gelip de malları istediğinde amcaları malları
vermeyerek el koymuştur:

"Âdilenin hisse-i irsiyyesini dahi hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî etmeleriyle şimdi mezbûre erişüp bâliğa ve da'vâya kâdire olarak babası müteveffâ-yı merkûmdan müntakil ammîleri merkûmânın hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî zabt eyledikleri hisse-i irsiyyesini taleb eyledikde vermeyüp gadr eyledikleri"[126]

Bunun üzerrine ölen kişinin çocuğu da devlet makamlarına başvurarak malların kendisine verilmeini istemiş, Devlet makamları da eğer çocuk erişkinse malların çocuğa verilmesini istemiştir:

---

[122] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 19\38
[123] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 19\38
[124] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 19\38
[125] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 47\106
[126] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 47\106

"Âdile tarafından bu def'a bâ-arzuhâl istid'â olunmuş... mezbûre erişüp bâliğa ve da'vâya kâdire oldukdan sonra bilâ-özr-i şer'î on beş sene geçmediği inde'ş-şer' ve'l-meclis tebeyyün ve tahakkuk eylediği sûretde babası müteveffâ-yı merkûmdan müntakil ve merkûmânın hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî zabt eyledikleri emlâk
ve eşyâ ve bağçeden hisse-i şer'iyyesi her ne ise ba'de's-sübût hükm edüp mezbûre Âdile'ye alıverilüp"[127]

Tablo 3.4'de de görüldüğü mülke el koyan kişilerin mülke el koyma tarihlerinden itibaren 15 yıllık bir zaman aşımı sürei belirlenmiş. Eğer mülke el koyan kişiler aradan 15 sene geçmişse mülklerin sahibi olabilmektedir. Merkezi devlet makamları da yerel makamlardan hem bu sürenin belirlenmesi hem de veikalarda anlatılan olayların gerçekliğinin araştırılarak mahkeme düzenlenmesi ve karar verilmesini istemiştir. Zira mahkeme olmaması gibi durumlarda mülkü elinden alınan kişinin mağduriyeti doğacağı için bu konu ısrarlı bir şekilde belirtilmiştir.

[127] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 47\106

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.MERA: ORTAK KULLANILAN TARIM ARAZİLERİ

İncelediğimiz vesikalarda karşımıza mera ile ilgili saptanan begeler: 1, 2, 45 ve 110. İncelenen vesikalardaki olayların farklılığı nedeniyle olaylar ortak değil tek tek çözümlenmesi yapılmaya çalışılacaktır.

4.1.Köylerin Arasındaki Mera Anlaşmazlıkları:

İlk olarak 1 numaralı vesikadan başlayalım. Selanik bölgesinde iki köy arasında mera anlaşmazlığından doğan bir sorunla karşı karşıya kalıyoruz. Azmakova köyü halkını, otlaklarına bölgedeki Rendine Manastırı çobanları tarafından kanunsuz yere müdahale edildiği yolundaki şikayet ederek Rendine Manastırı çobanlarının bundan men edilmesini istemişlerdir.

"Azmakova karyesi ahâlisinin karye-i mezbûrede Estator nâm mahalde bulunan otlaklarına Rendine Manastırı gamnosu tarafından fuzûlî müdâhale olunduğundan"[128]

Merkezi devlet makamları da yapılan inceleme de ihtilaf konusu olan meranın herhangi bir köye tahsis edilmeyip padişah arazisi olduğuna karar verip:

"münâza'un-fîh olan mer'â Hâss-ı Hümâyûn mülhakâtından olup bunun ol sûretle manastır-ı mezkûra tahsîsine dâir kayd olmamak cihetiyle"[129]

her iki tarafında meradan ortak bir şekilde yararlanmalarını istemiştir:

"mahall-i mezkûrda kış ve yaz mevsimlerinde ale'l-ıtlâk gerek karye-i mezkûre ahâlîsinin ve gerek mezkûr manastırın hayvânları ra'y etdirilerek bunların otundan ve suyundan intifâ'da tarafeynin derece-i tesâvîde bulundurulması"[130]

Bu vesikada çok açıklıkla Azmakova köyü halkının sözkonusu meranın kullanım hakkını almak istediklerini görüyoruz. Merkezi devlet maklamları da Defterhanedeki defterleri inceleyip hemen buna karşı çıkarak miri arazinin ortak bir şekilde kullanılmasını talep ederek bu isteğe engel olmuştur. Vesikada aynı zamanda

[128] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 4\1
[129] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 4\1
[130] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 4\1

Arazi Kanunnamesi'nin mera konusu ile ilgili maddesi de verilerek buna uyulması hakkında yerel makamlara talimat verilmiştir.

Arazi Kanunnamesi'nin ilgili olan bu maddesi: Bir köy veya kasabanın ahalisine ait otlak başka bir köy veya kasabanın sınırları içinde olduğu zaman söz konusu köy veya kasaba halkının da herhangi bir vergi vermeden söz konusu otlaktan faydalanmaları, ancak bunun dışında başka yerlerden hayvanlarını getirip otlatmak isteyenlerden devlet hazinesi için otlak vergisi alınması ve otlak üzerinde hakkı olan köy veya kasaba halkının alınan vergiden hisse istemeye haklarının olmadığı şeklindedir:

"Kurâ ve kasabât ahâlîsine mahsûs olan mer'alardan başka bu makûle bir karyenin hudûdu dâhilinde bulunan otlakda ol karye ahâlîsinin bir gûne resm vermeksizin hayvânâtlarını otlatmalarıyla berâber hâricden hayvânât getürüp otlatmak murâd eden kimseleri dahi men'e kâdir olamamaları"[131]

Çok açıklıkla görüldüğü gibi hem Azmakova köyü halkı hem de Rendine Manastırı çobanları merayı padişah arazisi olduğu için ortak şekilde kullanıp herhangi bir vergi vermelerine gerek olmadığı kanun maddesinde de görülmektedir. Fakat bunun dışından merayı kullanmak isteyen kişilerin devlete vergi vermeleri gerekli olduğunun altı çizilerek o civarda bulunan halkın da bu vergi üzerinde hiçbir hak idda edemeyerek o mera üzerinde devletin hakimiyeti pekiştirilmiştir. Bu anlamda bakıldığında devlet otlakları sahiplenerek ne köy halkının ne de ilerdeki maddelerde de göreceğimiz gibi özel kişilerin müdahalelerine engel olmaya çalışılmıştır.

Mera konusuyla ilgili 110 numaralı belge Ohri'de geçen olayda iki köy arasında yine bir mera anlaşmazlığı sözkonusu. Daha önce Vehcân adı verilen köy halkı merkezi devlet makamlarına başvurarak kendilerine ait olan meralarına Belice-i Bâlâ adı verilen köyün halkının müdahalede bulunduğu belirtilmiştir:

"müstakil mer'amızdan olup mer'a-yı mezkûrede mine'l-kadîm bu âna kadar karyemize hayvânâtını mezkûr Belice karyesi ahâlîlerinin muvâcehelerinde bilâ-nizâ'

[131] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 4\1

ra‘y ile otundan ve suyundan intifâ‘ ede gelüp bir vechile karyemizin mer‘a-yı müntakıle-i mahsûsamız olup tasarrufumuzda iken zikr olunan Belice-i Bâlâ karyesi ahâlîleri bu esnâda mer‘a-yı mezkûra müdâhale etmekde olduklarından”[132]

Bunun üzerine yapılan incelemede ihtilaf konusu olan meranın ortak kullanılan bir mera olmayıp sadece ehcân köylülerinin tasarruf ettiklerinin belirlenip

“ber-nehc-i şer‘î isbât etmeleriyle mûcebince mer‘a-yı mezkûreye müdâhale etmemek üzre mezkûr Belice-i Bâlâ Karyesi ahâlîlerine izâfetle”[133]

sözkonusu meranın sadece Vehcân köylülerinin kullanması kararı verilmiştir:

“ber-nehc-i şer‘î isbât etmeleriyle mûcebince mer‘a-yı mezkûreye müdâhale etmemek üzre mezkûr Belice-i Bâlâ Karyesi ahâlîlerine izâfetle”[134]

fakat bu karara rağmen Belice-i Bâlâ köyü halkı mera üzerinde hala müdahale bulunduklarına dair Vehcân köyü halkı tarafından şikayet edilmesi ile merkezi devlet makamları, taşradaki yöneticilerine konunun araştırılarak çözüme kavuşturulmasını ve mera üzerindeki müdahalelerin engellenmesini belirtmiştir:

“kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki müşîr-i müşâr ve kâimmakâm ve nâib ve müftî ve ve sâir mûmâ-ileyhimsiz; Husûs-ı mezbûru şer‘-i şerîfe ve bâlâda muharrer kânûn-ı cedîde tatbîk ederek ber-vechi- hakkâniyyet rü’yet birle fi'l-hakîka mârrü'l-beyân Belîce-i Bâlâ Karyesi ahâlîsinin ol mer‘a yerlerine müdâhale eylemeleri kânûn-ı cedîd-i hümâyûnun hilâfı bulunduğu inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün ve tahakkuk eylediği sûretde ma‘rifet-i şer‘le men‘u def‘i husûsuna mübâderet ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzre der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme inhâ ve iş‘ârına müsâra‘at eylemeniz bâbında”[135]

4.2.Meraların Özel Mülk Haline Getirme Çabaları:

İnceleyeceğimiz ikinci vesika 2 nolu belgedir. Bu belgede de meraların nasıl özel kişiler tarafından özel mülk haline getirilmek istendiğini, buna karşı da devletin tepkisini görmekteyiz.

[132] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 48\110
[133] BOA**, Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 48\110
[134] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 48\110
[135] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 48\110

Belgede yaşanan olay Niş bölgesinde geçmektedir. Kevorge denilen şahsa 15.200 guruş bedelle geçen 2.000 dönüm tarlanın yapılan araştırmalarda mera olduğunun anlaşılması

"Niş vücûhundan müteveffâ Ali Beğin arâzî-i mahlûlesi miyânında ve Niş Kal'asına civâr Yakorine mahallesi ittisâlinde olup on beş bin iki yüz guruş bedel ile Karanbeli Kevorge uhdesinde tekarrür eden nısf hisse tarlanın mer'a olduğu muahharan"[136]

ile birlikte arazinin ziraat amacıyla tasarruf edilmesine engel olunmuştur:

"muahharan mahalle-i selâse-i mütecâvire ahâlîsi taraflarından bi'l-iddiâ haklı bulundukları inde'ş-şer' sâbit olarak terk olunmasıyla"[137]

Bunun üzerine Kevorge denilen şahıs da devlet makamlarına başvurarak tarlanın bedeli olarak mal sandığında bulunan parasını geri istemektedir. Merkezi devlet makamları da Kevorge'nin tarla için ödediği paranın kendisine geri verilmesi için gereken işlemlerin yapılması ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması şeklinde bir karar alarak bunu taşradaki temsilcilere iletmiştir:

"merkûm Kevorgenin mal sandığında bulunan senedinin tara[fı]na reddi"[138]

Aynı zamanda merkezi devlet makamları Arazi Kanunnamesi'nin konuyla ilgili maddeside dile getirmiştir: Bu gibi ortak kullanılan otlak yerlerinin alınıp satılamaması veya şahıslar tarafından tek başlarına ekilip biçilmesine izin verilmemesi, böyle yapanlara engel olunması:

"bu makûle bir karye ahâlîsine bi'l-istiklâl veyâhûd birkaç karye ahâlîsine bi'l-iştirâk mahsûs olan kadîmî mer'a yerleri alınıp satılmamak ve arâzî-i mezrû'a misillü hiçbir kimesne tarafından sökülüp zirâ'at ve hırâsete izin ve ruhsat verilmemek ve zirâ'at eden olur ise men' olunup her ne vakt olsa mer'a olmak üzre ibkâ kılınmak"[139]

Tartışmalı arazinin Kevorge ait olmayıp Belgrad ve Yakorine mahalleleri ahâlisinin hayvânâtına mer'a olmak üzre tahsîs kılınmış, ordu için de yaz aylarında eğitim için kullanılacağı da belirtilmiştir:

---

[136] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 4\2
[137] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 4\2
[138] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 4\2
[139] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 4\2

"Belgrad ve Yakorine mahalleleri ahâlisinin hayvânâtına mer'a olmak üzre tahsîs kılınmış ve mevsim-i sayfda asâkir-i şâhâne içün nasb-ı hıyâm ile oturacak ve ta'lîm olunacak mahal bulunmuş iken"[140]

2 numaralı belgede çok açıklıkla mera gibi alanların özel mülkieye dönüştürme alanları haline getirilebilecek bir yanı vardır. Zira mera alanları kimeye ait olamayıp ortak kullanım alanları olacağı için o bölgenin ileri gelenleri için özel mülkiyete konu olması anlamında çok da fazla bir güçlük sözkonusu değildir. Fakat merkezi devlet makamlarının yukardaki örnekte de görüldüğü gibi bu türlü alanlara yapılan müdahaleleri hemen karşı koyması ve eski haline getirmesi, bize yine taşradaki yerel güçler ile merkezi devletin yüzyıllardır süren mücadelesine küçük bir örnek olması babında anlamlıdır. Yine taşradaki yerel güçler mera alanını tarla şeklinde birine satmış devlette buna müdahale etmiştir.

Devletin o dönemdeki çalkantılı ve çok zor bir dönemden geçtiği de göz önüne alınırsa, bu koşullarda bile ham arazi kanunnamesinin uygulanması hem de yerel güçlerin kanunsuz hareketlerinin önlenmesi açısından ciddi bir enerji harcadığının kanıtıdır.

İşin bir diğer ilginç kısmı ise meraların bu vesikada görüldüğü gibi ziraat yapılmak amacıyla tarlaya dönüştürülmeye çalışılan arazinin Ali bey adı verilen kişinin arkasında herhangi bir vasi bırakmadan ölerek arazinin mahlül hale gelerek başkasına ihale yoluyla geçirilmesi işlemidir:

"müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin arâzî-i mahlûlesi miyânında bi'l-müzâyede merkûm Kevorge uhdesinde tekarrur eden sâlifü'z-zikr nısf tarlanın"[141]

Çünkü mera olan arazi sanki bir miri araziymiş gibi mahlül hale getirilip tefviz işleminin yapılmasıdır. Burda da o bölgedeki devlet memurlarının kişisel çıkar sağlamak için o bölgedeki yerel güçler ile işbirliği yaptığı sonucunu çıkarmamız mümkün.

Fakat devlet vergi alıp para kazanacağı bu işleme neden karşı çıkıyor? Bu sorunun yakıcı bir yanı var. Çünkü bir yandan devletin fiskal eğilimi söz konusu iken bir yandan da

[140] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 4\2
[141] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 4\2

kamu yararı gibi bir ikileme sahip. Devlet bu ikilemde kamu yararını gözeterek mera olan topraklarda ziraat yapılmasına engel olarak hem o yöredeki köylerin ziraat ve hayvancılık faaliyetlerini devam ettirmesi için koruyucu bir önlem alarak küçük köylü işletmeciliğinin devam etmesini sağlamaya özen göstermiş hem de bu amaçla doğru orantılı bir şekilde yerel güçlerin daha da fazla gücünü arttırarak bölge halkını topraksız bırakıp basit bir işçi halini almasını önleyip yerel güçlerin karşısına bir iktidar olarak çıkmasına engel olmaya çalışmıştır.

4.3.Çiftlik Meraları:

Konumuzla ilgili bir başka vesika da 45 numaralı Selanik bölgesinde geçen bir olaydır. Tatarlı köyü halkı eski zamanlardan beri hayvanları için kullandıkları kendilerine tahsis edilmiş meraya Mir Hüseyin adlı kişinin müdahale ettiğini belirmişlerdir:

"Tatarlı Karyesi ahâlîsinin kadîmü'l-eyyâmdan berü koyun vesâir davarları ra'y olunup otundan ve suyundan intifâ' ede geldikleri mahsûs ve müstakil kadîmî mer'a yerlerine dahl oluhmak îcâb etmez iken çiftlik ashâbından Mîr Hâfız nâm kimesne fuzûlî müdâhaleden hâlî"[142]

Bunun üzerine merkezi devlet makamları da yerel makamlara Arazi Kanunnamesinin 97. ve 99. maddelerinin konu ile ilgili geniş bir açıklamasını belirtmiştir:Eskiden beri sadece bir köye ait merada yalnızca o köy ahalisinin hayvanlarını otlatabileceği, başka bir köyün halkının hayvanlarını otlatamayacağı, iki veya daha fazla köy arasında ortak kullanılan merada ise mera hangi köyün sınırları içinde bulunursa bulunsun meraya ortak olan köylerin ahalisince birlikte kullanılacağı, mera yerlerinin alınıp satılamayacağı, üzerine herhangi bir bina yapılamayacağı, üzüm kütüğü ve ağaç dikilemeyeceği, ekilip biçilemeyeceği, bunları yapmaya kalkışanların engelleneceği, bunun yanı sıra bir köy veya kasaba sınırları içinde

bulunan çiftliğin eskiden beri o köy veya kasaba merasında ne kadar hayvanı otlatıla gelmiş ise o sayıda hayvan otlatılmaktan alıkonulamaz.Fakat müstakil olarak sadece çiftliklere ait bulunan meralardan civar kasaba ve köy halkı hiçbir şekilde

[142] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 22\45

faydalanamazlar. Çiftliklere ait meralardan öşre eşdeğer olarak yıllık kira tahsil edilir:

"Bir karyeye mine'l-kadîm mahsûs olan mer'ada yalnız o karye ahâlîsi hayvânâtını ra'y eder ve âhar karye karye ahâlîsi ol mer'aya hayvânât süremez. İki veyâ üç, ya daha ziyâde karye ahâlîsi beyninde mine'l-kadîm müşterek olan mer'â her kankı karyenin hudûdu dâhilinde bulunur ise bulunsun ol karyeler ahâlîsi hayvânlarını müştereken ra'y etdirüp yekdîgerini ra'yden men edemezler. Ve böyle bir karye ahâlîsine müstakilen veyâhûd birkaç karye ahâlîsine müştereken mahsûs olan kadîmî mer'a yerleri alınup satılmaz ve üzerine mandıra ve ağıl ve ebniye-i sâire ihdâs olunmaz. Ve kürûm ve eşcâr-ı garsıyla bâğ ve bâğçe itihâz kılınmaz. Ebniye ve eşcâr ihdâs ve gars eden olur ise cemî' zamânda ahâlî hedm ve kal' etdirebilür. Ve arâzî-i mezrû'a misillü hiçbir kimesne tarafından sökülüp zirâ'at ve hırâsete izin ve ruhsat verilmez ve zirâ'at eden olur ise men' olunup her ne vakt olsa mer'a olmak üzre ibkâ kılınur. Ve bir karye veyâ kasaba dâhilinde bulunan çiftliğin mine'l-kadîm ol karye veyâ kasaba mer'asında ne mikdar hayvânâtı ra'y oluna gelmiş ise yine ol kadar hayvânâtı ra'yden men' olunamaz. Fakat bu makûle çiftlikâta ol kasaba ve karye mer'alarından başka mine'l-kadîm müstakilen mahsûs olan mer'alar, ahâlî-i kurâ ve kasabâta kadîmden terk ve tahsîs kılınmış olan mer'alar gibi arâzî-i metrûkeden olmayup bu makûle çiftlik mer'alarında yalnız mutasarrıfı hayvânâtını ra'y etdirüp sâirîni ra'yden men' eder. Ve bunlar bâ-tapu tasarruf olunup haklarında sâir arâzî-i mîriyye mu'âmelesi olunur. Ve bu misillü çiftlik mer'aları içün öşre mu'âdil senevî icâre alınur"[143]

Arazi Kanunun yukarda belirtilen maddelerinden hareketle, eğer sözkonusu mera, çiftlik sahibi Mir Hüseyin adlı kişiye mahsussa köylülerin müdahalesinin engellenmesi, fakat mera sözkonusu köylülere tahsis edilmişse Mir Hüeyin adlı kişinin müdahalesinin engellenmesi yolunda taşra yöneticilerine talimat verilmiştir:

"münâza'un-fîhâ olan mahal mîr-i merkûm Hâfız'ın mutasarrıf olduğu çiftliği hayvânâtına mahsûs ve müstakil kadîmî mer'a yerlerinden bulunmuş veyâhûd hayvânları zikr olunan Tatarlı Karyesi ahâlîsinin hayvânlarıyla müşâ' u müşterek ra'y oluna gelmiş olmayup da fi'l-hakîka zikr olunan Tatarlı Karyesi ahâlîsinin

[143] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 22\45

kadîmü'l-eyyâmdan berü koyun ve sâir davarları ra'y olunup otundan ve suyundan intifâ' edegeldikleri mahsûs ve müstakil kadîmî mer'a yerlerinden iken mîr-i merkûm Hâfız fuzûlî müdâhale eylediği"[144]

Konu genel itibarıyla bize basit bir mera anlaşmazlığı olarak gözükse de diğer mera konularına göre başka bir durum söz konusudur; Çiftlik meraları. Bu gibi meralar yukardaki Arazi Kanunnamesinin maddesinde belirtilmiştir Çiftlik meraları Arazi Kanunnamesinin yukarda beklirtilen maddesinde olduğu gibi metruk arazilerden sayılmayıp farklı bir prosedürü sahiptir.

Bilindiği gibi çiftlikler Osmanlı İmparatorluğu'nun son döneminde ortaya çıkan çok büyük alanları kaplayan ve küçük köylülüğün sadece kendisine yeten üretim biçiminden farklı olarak büyük miktarlarda üretim ve kara dayalı bir üretim biçimine sahiptir. Belgeden de anlaşılacağı kadarıyla yukarda bahsettiğimiz çiftlik tipi üretim biçimleri Selanik bölgesinde de mevcut ve yine belgede de görüldüğü gibi çiftlik meraları adı verilen alanlar da çiftliğe ait olup herhangi bir şekilde diğer meraların sahip olduğu gerekliklerden farklı olarak çeşitli kurallara sahiptir. Çiftlik meraları çiftliğe ait olup çiftlik sahibi devletten, her sene öşre değer olarak bir kira bedeli ödeyip tasarruf etme haklarına sahip olabiliyor.

Çiftlik meraları, sadece çiftliğe ait olup herhangi bir şekilde başka birinin müdahalesinin kabul edilmemesi, yıllık olarak kira bedeli alınması gibi nedenlerden dolayı, devletin büyük çaplı ve kara dönük olarak üretim yapan bu gibi birimlere karşı bir anlamda kolaylık sağladığının göstergesi sayılabilir. Selanik gibi bir bölgede varolduğunu bildiğimiz bu çiftlik muhtamelen sanayi için bir üretim yaptığını iddia etmek çok da yersiz olmayacaktır. Zira Selanik Osmanlı İmparatorluğu'nun sanyileşme anlamında Batı Anadolu ve Çukurova ile birlikte en ileri noktası halindedir. Çiftlik adı verilen büyük topraklardaki büyük çaplı üretimin yine İzmir ve Çukurova'daki gibi var olduğu düşünülürse, Selanik'teki bu çiftliğin neden orda varolduğu sorusuna bir açıklama olduğu kanısındayız.

Mera anlaşmazlıklarında devletin tavrı açıkladığımız 4 adet belgede de net olarak görünmektedir. Devlet bu dört belgede de Arazi Kanunnnamesi'nin olaylarla

[144] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 22\45

ilgili maddeleri verilerek olayların belirtilen kanun maddesine göre çözülmeini belirtmesi:

"Husûs-ı mezbûru şer'-i şerîfe ve bâlâda muharrer kânûn-ı cedîde tatbîk ederek"[145]

Arazi Kanunu'nun uygulanıp uygulanmadığı hakkındaki tartışmalarda önemli bir veri olduğu kanısındayız. Zira anlatılan meralar ister ortak kullanılan, ister tek bir köy halkına tahsis edilen ister de çiftlik meraları olsun devlet meraların meralık vasıflarını kaybetmemesine, kamu yararına, meraların ziraat alanlarına dönüştürülme çabalarına ve Arazi Kanunun uygulanmasına özel bir önem vermiştir.

[145] BOA**, Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 48\110

BEŞİNCİ BÖLÜM
5.VAKIF ARAZİLERİ

5.1.Vakıf Arazileri:

Şimdi incelediğimiz belgelerden vakıf arazileri ile ilgili olan 50 ve 52 numaralı vesikaların incelemesini yapalım.

İlk olarak 50 numaralı belgeye baktığımızda aşağıdaki 6.1 numaralı tablonun yardımıyla belgeyi çözmeye çalışalım.

Tablo 5.1 Vakıf araziler

Sayfa no /Belge no	Bölge	Nahiye	Köy	Vakıf Malı	Vakıf İsmi	Vakıf Malının Gider Çeşiti	Nasıl Tahsis Edildiği	Vergi Çeşidi	Müdahale	Vergi Tutarları
25/50	Selanik	Zencine	Korisne	bir kıt‘a çiftlik ile üç kıt‘a bağın mahsûlâtı	Selçuk Sultan	medrese, mecid, çeşme	mahsulat ve rüsumat	çift ve ispenç ve gendüm ve cevv	Korisne karyesi ahâlîsi	32.683 akçe
25/50	Selanik	Zencine	Arderavnik-i Büzürg	bir kıt‘a bostan	Sultân Selîm Hân Vakf-ı	vakfa eda	mahsulat ve rüsumat	öşr-i bâğân ve hayvânât, çift ve gendüm ve cevv	Korisne karyesi ahâlîsi	1.200 akçe
25/50	Selanik	Zencine	Osniç	zemîn-i bostân-ı	Sultân Selîm Hân Vakf-ı	vakfa eda	mahsulat ve rüsumat			38.436 akçe
25/50	Selanik	Zencine	Çerilani	üç bâb âsyâbın (Değirmen)	Sultân Selîm Hân Vakf-ı	vakfa eda	mahsulat ve rüsumat	çift ve gendüm ve cevv	Korisne karyesi ahâlîsi	32.081 akçe
25/50	Selanik	Zencine	Agrıb	bir kıt‘a bağın a‘şâr-ı	Memura eda	Memura eda	rüsumatı		-	

Tabloda da görüldüğü gibi Selçuk Sultan adlı vakıf Korisne adı verilen köydeki bir kıt‘a çiftlik ile üç kıt‘a bağın mahsûlâtını kendi medrese, mesçid ve çeşmelerinin giderini karşılamak amacıyla Kostiç manastırının kullanıma terk etmiştir:

“Paşa Sancağı'nda Zencine Nâhiyesi'ne tâbi‘ Korisne karyesinin mahsûlât ve rüsûmâtı Selçuk Sultânın Siroz'da kâin medrese ve ve mescid ve çeşmeleri vakfı tarafından ve karye-i mezbûrede Kostic Manastırı'na tahrîr ve tahsîs kılınan bir kıt‘a çiftlik ile üç kıt‘a bağın mahsûlâtı vakf-ı müşârun-ileyhâ cânibine edâ olunmak üzre”[146]

Aynı zamanda Sultan Selim Han vakfı da bir kıt‘a bostan, zemîn-i bostân-ı, üç bâb âsyâbı (Değirmen) in kullanımını Kostiç manastırı rahiplerine terk etmiştir. Bununla birlikte Zencine’de de bir kıt‘a bağın vergisi o bölgedeki devlet görevlisinin maaşına tahsis edilmiştir:

“Sultân Selîm Hân Vakf-ı Şerîfi tarafından ve mezkûr Ararlanik-i Büzürg karyesinde sâlifü'z-zikr Kostic Manastırı'na tahrîr ve tahsîs kılınmış olan bir kıt‘a bostan ile Çerilani karyesinde üç bâb âsyâbın (Değirmen) mahsûlât ve rüsûmâtları vakf-ı müşârun-ileyh cânibine edâ olunmak üzre manastır-ı mezkûra râhibleri tarafından... Agrıb karyesi kurbünde kâin bir kıt‘a bağın a‘şâr-ı şer‘iyyesi me’mûru tarafına edâ olunmak üzre”[147]

Yukarda gösterdiğmiz tahsisatların niteliklerine bakınca çok önemli bir ayrıntı ile karşı karşıya kalıyoruz. Zira her iki vakıfda da padişah tarafından vakfedilmiş olduğu düşünülürse bu vakıflar kendilerine verilen toprakların tasarrufunu kendileri yapmayıp Manatıra tahsis ederek onlardan yukardaki tabloda yazılı tutarları almayı tercih etmişlerdir.

Bu vakıflardan ikisi de konunun başlangıcında yaptığımız bölümlemelerden tahsisat kabilinden olan vakıflar biçiminde örgütlenmişlerdir. Padişah kendi kurduğu vakfın giderlerini karşılamak için böyle bir yolu seçmiştir.

Bu vakıfların Kostiç manastırı rahiplerine tahsis ettiği yerlerden Zencine’ye bağlı Korisne ve Arderavnik-i Büzürg adlı köylerdeki vakıf mallarına Korisne karyei ahalisi müdahalede bulunmuş buna karşılık da Kostiç manastırı rahipleri İstanbul’da bulunan Patrikhaneyi de devreye sokarak bu müdahalelerin engellenmesi yönünde istekte bulunmuşlardır

[146] BOA**, Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 25\50
[147] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 25\50

"mârrü'z-zikr bir çiftlik ile bağ ve bostan ve âsyâba Korisne karyesi ahâlîsi taraflarından müdâhale olunduğu beyânıyla men'i bâbında emr-i şerîfim sudûru manastar-ı mezbûr râhibleri niyâz ve istirhâm eyledikleri İstanbul ve tevâbi'i Rûm Patrîkı tarafından bâ-takrîr istid'â olunmuş"[148]

Devlet de buna karşılık olarak Arazi Kanunnamesinin 122. maddesini dile getirmiştir: Bir manastıra eskiden beri bağlı olup kayıtları Defterhane-i Amire'de bulunan bir arazi tapuya geçirilmez, alınıp satılamaz. Ancak geçmişte tapu ile kullanılırken bir şekilde rahiplerin eline geçmişse bu tür araziler hakkında devlet arazisi işlemi yapılarak tekrar tapu ile kullandırılır:

"Bir manastıra mine'l-kadîm merbût olup da merbûtiyyeti Defterhâne-i Âmiremde mukayyed olan arâzî tapu ile tasarruf olunmaz ve alınup satılmaz, lâkin kadîmden berü bâ-tapu tasarruf oluna gelür iken mu'ahharan bir tarîk ile ruhbân eline geçmiş ve manastıra merbût olmak üzre bilâ-tapu tasarruf olunmakda bulunmuş olan arâzî hakkında sâir arâzî-i mîriyye mu'âmelesi olunup kemâ-fî's-sâbık tapu ile tasarruf etdirilür"[149]

Devlet hemen olaya müdahale ederek Kostiç manastırının kullanımındaki vakıf arazilere karşı yapılan tecavüzlerin son bulması hakkında yerel makamlara talimatlarda bulunmuştur:

"Kostic manastırı râhibleri tarafından zabt ve tasarruf etdirilüp karye-i merkûme ahâlîsinin hilf-ı Defter-i Hâkânî ve mugâyir-i kânûn dahl ü ta'arruz etdirilmeyüp men' u def' olunmak içün"[150]

Bu vesikada görülmektedir ki; vakıflar kendilerine tahsis edilen malları ve arazileri bazen kendileri tasarruf etmeyip başkalarına tasarruf ettirerek onlardan her sene belli bir bedel almak yolunu tercih etmişlerdir. Bu açılım da bize vakıfların kendi hakimiyet alanlarında ı bulunan toprakları icar yoluyla işlettirdiğini gösteriyor. Aynı zamanda yukarda verilen kanun maddesinin de incelenmesi yapıldığında devlet bu toprakların miri arazi gibi işlem yaptığını göstermektedir. Zira kanun maddesinde de açıkça görüldüğü gibi devlet bu türlü toprakların tapuya geçemeyeceğini serbetçe alınıp satılamayacağını belirtmiştir, fakat muhtemelen yukarda sözünü ettiğimiz

[148] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 25\50
[149] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 25\50
[150] BOA**, Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 25\50

vakıflar kendi tasarrufunda olan toprakları icar yoluyla manastırdaki rahiplere vererek onların tasarruf etmesini sağlamış böylece merkezdeki defterlere de bu kayıtlar geçerek arazinin manastır rahipleri tarafından tasarrufu meşru hale getirilmiştir.

Bir başka dikkat çeken konu ise o bölgede bulunan devlet görevlesine maaş tahsisinin aşar vergisi ile karşılanmasıdır. Bu konu da bize devlet kendi memuruna maaş vermek yerine o bölgedeki belirli bir vergi oranını tahsis ederek mali yükümlülükten kurtulduğunu göstermektedir.

Eğer devlet o bölgede Korine ahalisinin müdahalesini görmezden gelseydi kurduğu üretim zinciri birden bozulacak hem vakıfların giderleri karşılanmadığı için vakıfların mağduriyeti doğacak hem de memuruna tahsis ettiği vergi alınamayacağı için devletin o bölgedeki memuru maaşsız kalarak mağdur olacakatır. Devlet bu yüzden olaya hemen müdahale etmiştir.

İkinci belgemiz ise 52 nolu vesikadır. Bu vesikada ilk dikkatimizi çeken konu tımar köyleridir:

"Siroz Nâhiyesi'nde timâr karyelerinden"[151]

İnceldiğimiz dönemin 1862 yılında olduğu düşünülürse hala tımar sisteminin bu bölge için devam ettiğini görmekteyiz.

52 numaralı belgede vakıf namına araziyi tasarruf eden manastır rahiplerinin topraklarının tımar karyesi olarak nitelendirilip o topraklardan alınan verginin belirli bir kısmını ordaki sipahiye belirli bir kısmını ise devlet memuruna tahsis edildiği görülmektedir:

"Aynaroz Cezîresi'nde vâki' Margarit Manastırı râhiblerine tahrîr ve tahsîs kılınan kadîmü'l-eyyâmdan

berü vakf nâmına mutasarrıf oldukları çiftliklerinden Siroz Nâhiyesi'nde timâr karyelerinden öşr [ve] sâlâriyyelerin me'mûruna edâ etmek üzre"[152]

Belgedeki bu ayrıntı 1600 yıllarından itibaren zamanla yok olmaya yüz tutan tımar sitemi ve karyelerinin belirli bölgelerde hala devam ettiğninin bize kanıtıdır.

[151] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 26\52
[152] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 26\52

Belgede yine vakıf namına taarruf edilen topraklara yine çevredeki belirli kişiler tarafından müdahalede bulunulduğu ve bu müdahalenin engellenmei yönündeki kararları görüyoruz:

"Siroz sâkinleriden Vıztık oğlu Ahmed nâm kimesne hilâf-ı Defter-i Hâkânî ve mugâyir-i kânûn fuzûlî zabt ve ba'de'l-vefât oğlu dahi zabta tasaddî eylediği... Margarit Manastırı râhibleri tarafından zabt ve tasarruf etdirilüp hilâf-ı kuyûd-ı Defter-i Hâkânî ve mugâyir-i kânûn dahl ve ta'arruz etdirilmeyüp men'u def' olunmak"[153]

Belgede ayrıca net olarak yine manastır rahiplerinin tasarruf ettikleri toprakların genel dökümü yapılarak vergi çeşit ve onların toplam tutarlarının belirtilmesi de:

"Siroz Nâhiyesi'ne tâbi' çiftlik ve Müslimânân ve neferât-ı Gebrân ile karye-i Hıristos el-mahsûl tahtında Müslimânân, çift ve bennâk ve gendüm ve cevv ve çiftlik-i manastır-ı Margarit yekûn ma'a-gayrihî dokuz bin iki yüz yetmiş Akça yazu ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâldetamâm yazı-yı mezkûresi ma'a gayrihâ birikdirilüp yekûn on bin iki yüz yetmiş Akça ber-icmâl ve icmâl-i mezbûrun altı bin Akçası Asâkir-i Nizâmiye-i Şâhânem süvârîsinden İsmâîl veled-i Hasan'ın, bâkîsi [geri kalanı] müşterikleri kaydlarında olup bu takdîrce ber-muktezâ-yı Defter-i Hâkânî sâlifü'z-zikr Hıristos karyesinin mahsûlât ve
rüsûmâtı merkûm İsmâîl ile sâir müşterikleri taraflarından ve mezkûr Margarit Manastırı etrâfında kâin zemîn-i zeytunluk ile karye-i mezkûrede bir kıt'a çiftliğin hâsılâtı me'mûru tarafına edâ olunmak üzre şurût-ı muharrereleri"[154]

bize Osmanlı İmparatorluğu:'nun toprakları üzerindeki denetim gücünü göstermektedir. Zira bu kadar ayrıntılı kayıtların olması bazı müelliflerin son dönemlerde Osmanlı İmparatorluğu'nun toprakları üzerindeki denetim gücünü kaybettiği şeklindeki çıkışlarının da esasen ne kadar yanlış olduğunu göstermiştir. Çünkü Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemine kadar temel vergi gelirlerini topraktan elde ettiği için devletin bu temel vergi kaynaklarını denetim altında tutup herhangi bir şekilde bu vergi kaynaklarından bir kayıbı göze alamiyecağı açıktır. Bu yüzden Ayanlar döneminden çıkıp devletin merkezileşme çabalarını da göz önüne

[153] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 26\52
[154] BOA, **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84, sayfa no\belge no: 26\52

alırsak devlet toprak üzerindeki denetim çabası herzamankinden biraz daha fazla olduğu sonucunu çıkarmak mümkündür.

ALTINCI BÖLÜM
6.BORÇLANDIRMA VE TAKSİTLENDİRME

6.1.Borçlandırma ve Taksitlendirme:

Borçlandırma ve taksitlendirme konusu incelediğimiz defterin geneline hakim bir rol oynamaktadır. Zira Osmanlı İmparatorluğu'nun incelediğimiz dönemlerde bir resmi kredi kuruluşlarının ve bankalarının olmaması, çiftçilerin genel olarak ürünlerinin dışsal faktörler yüzünden heba olması, nadas sürelerinin uzunluğu, savaşlar gibi nedenlerle ciddi zararlarla karşı karşıya kalmıştır.

Bunun çıkış noktaları ise köylünün borç alması idi. Fakat yukarda da belirttiğimiz gibi bir kredi kuruluşunun olmaması köylüyü genel olarak o bölgedeki tefecilerin eline düşürmekten başka çaresi olmamıştır. Bu tefeciler köylüye borçlandırıp çok ciddi kazançlar elde etmiş, hatta topraklarını rehn etmeye kadar işi belirli noktalara vardırmışlardır. 25 nolu belgede bunu açıkça görmekteyiz. Fakat borçlandırma ve taksitlendirme ile ilgili belgelerde bu rehn etme işinin olmadığı alacaklıların borçlulardan alacakları paraların tümünü bir defada almak istemelerinden kaynaklı olarak orunlar ortaya çıkmıştır.

İncelediğimiz vesikaların toplam 119 adet olup borçlandırma ve taksitlendirme ile ilgili olarak 85 adet belgeye rastladığımız düşünülürse defterin konularının çoğunun bu konu ile ilgili olduğu ortaya çıkar. Bu belge sayısındaki çokluk bize o dönemde borçlandırmanın çok ciddi bir sorun olduğu ve bu sorunun belgelerde tahminin ötesine geçemediğimiz sosyal sorunlar yaratabileceği açıktır.

Borçlandırma ve taksitlendirme sorunuyla ilgili olarak; sorunu belgelerde belirttikten sonra ("borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde-Nisan 1852-) yeni kanundan bahsetmektedir. Bu kanun borç alacak ilişkisini düzenleyen ve borçlunun mağdur duruma düşmemesi için çeşitli önlemleri içeren bir yapısı olduğunu düşünüyoruz. Zira verili belgelerden devlet makamlarının taşradaki temsilcilerine sorunlarlşa ilgili olarak mahkemenin kurulmasını ve borçluların borçlarını bir defada ödemesine gücü olup olmadıklarına karar verilip eğer yoksa yeni kanunun uygulanması yönünde talimat vermiştir.

Bölgelere göre bakıldığında en fazla borç tutarlarının Siroz bölgesinde meydana geldiğini onun arkasından da belgelerde tam olarak belirtilmeyen sadece kaza veya köyü belirtilen yerlerdeki borç tutarlarını görüyoruz. Bunların dışında da sıraıyla Selanik, Yanya, Filibe gelmektedir. Rumeli bölgeinin Osmanlı İmparatorluğu sırasında özellikle Selanik bölgeinin çok ciddi bir sanayi alanı olduğu da göz önüne getirilirse, sanırız bu borç alacak ilişkisinin bölgede gelişmeye başlayan kapitalizmin bir yan ürünü olduğu fikri uyandırmaktadır. Zira gelişen sanayi ve kapitalizmin tarımın üzerindeki piyasa için üretim koşullandırmasının yansıması olarak düşündüğümüz bu borçlandırma konus aynı zamanada gelişen kapitalizmin eksik bir yönü olan kredi veren bir kuruluşunun yokluğuyla birleşince bu denli büyük ölçüde bir sorun yarattığı kanısındayız. Fakat son dönemde köylüye kredi verilmesi, eğitim sağlanması, ulaşım yollarıonın açılması vergi yükünün hafifleştirilerek bölgeler ve kişiler arasındaki dağılımın adilleştirilmesi için programlar yapıldı. Buna ilaveten ürün ticareti serbestleştirildi. Geçici vergi muaffiyetlşeri de sağlandı.[155]

Tablo 6.1 Borç Alacak İlişkisi

bölge	borç tutarı (guruş)
-	681.696
filibe	172.407
rumeli ordusu	29.000
selanik	599.460
siroz	1.035.234
tırhala	66.218
üsküb	3.630
yanya	224.469
Genel Toplam	2.812.114

Ayrıca başka bir konu ise yukarda sözü edilen bölgelerdeki alacak verecek ilişkisinin tefeciler tarafından yürütüldüğü kuşkusudur. Bazı bölgelerdeki alacaklı olan kişilerin birden fazla kişiye birden borç vermesi doğal olarak bize o kişilerin sözü edilen yerlerdeki tefeciler olduğu kanısı uyandırmaktadır. Ekte verdiğimiz tabloda da görülebileceği gibi birden fazla kişiye birden borç verme durumu daha çok Siroz, Yanya ve Selanik'te görülmektedir. Bunun anlamı yukarda da

[155] Güran, Tevfik: **Osmanlı Tarımı**, İstanbul, Eren yay., 1998, s.54

belirttiğimiz gibi kapitalizmin ve pazar için yapılan üretimin daha yoğunluklu olarak gerçekleştiği alanlar olmasından kaynaklandığı düşünceindeyiz. Bazı durumlarda ise alacaklı olan kişiler birden fazla kişiye borç vermek yerine direkt olarak 50.000 guruş gibi yüksek tutarları tek bir kişiye vermişlerdir.

Araştırdığımız belgelerden sadece 101 numaralı belgede alacaklı borcunu alamadığını iddia edip borcun alınması istemiş diğer 84 belgede ise borçlular borçlu oldukları paraların bir defada ödeme imkanlarının olmadığı fakat alacaklıların bu borç tutarını bir defada istemesinden kaynaklı olarak devlete başvurmuşlardır. Bu olaylar bize temel sorunun masum bir borç verme işlemi olmadığını, bu borç verme işleminin artık teori anlamında olmasa bile pratik anlamda bir çıkar elde etme biçiminde gerçekleştiğini göstermektedir. Zira öyle olmasaydı alacaklılar da yoğun bir şekilde devlet makamlarına başvurarak borç verdikleri parayı isterlerdi. Fakat alacaklılar bunu tercih etmeyerek direkt olarak borç verdikleri kişileri borçlarını birden ödemeye zorlamaktadırlar. Muhtamelen bu alacaklı olan kişiler sözü edilen yerlerin ileri gelenleri olarak ortaya çıkmış olup gelişmekte olan kapitalist ekonomi içinde zor durumda olan yöre halkını borçlandırıp onları kendilerine mahçup bırakmaya çalışan kişilerdir.

Devlet bu borç alacak ilişkisinde yukarda da değindiğimiz gibi yeni bir kanun çıkarıp borçların taksitlendirilmesi yönündeki düzenlemeden başka nasıl bir rol aldığı bu durumda daha da bir önem kazanmaktadır. Zira bu kadar yaygın bir şekilde yöre halkının borçlandırılması çeşitli sonuçlar doğuracaktır. Bu sonuçlardan en önemlisi borç alan insanların işledikleri toprakları borçları karşılığında alacaklılara vermesi ve böylece devletin toprakları el değiştirerek muayyen ellere geçmesi ve büyük çiftliklerin kurulması gibi sorunların oluşması muhtemeldir. Devlet bu tehlikeye karşı belgelerde yerel yöneticelere “ söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı” gibi bir ifade kullanarak bu tehlikeye işaret ettiğini düşünüyoruz.

SONUÇ

1858 Arazi Kanunnamesi hakkında tarihçiler tarafından tartışılan noktaları birincil kaynaklardan araştırarak oluşturulan verilerle elde edilecek genel bir bakış açısı, hem Kanunnamenin neden ve sonuçlarını açıklamaya hem de sorunsala daha genel anlamda bakmamıza yardımcı olacaktır.

Bu çalışma tamamen birincil verilere dayanması ve bölge anlamında 1858 Arazi Kanunnamesini değerlendirmesi nedeniyle bir halka olarak olarak düşünülebilir. Fakat çalışmanın sadece belirli bir bölge ve belirli bir zamana dayanması nedeniyle genel bir kanıya varmamız doğru değildir. Zira çalışmamızın bundan sonra yapılacak çalışmalarda yardımcı bir rol oynaması genel bakış açısının oluşturulması anlamında bir veri olarak değerlendirilebilinir.

Genel olarak tezimizde ilk olarak 1858 Arazi Kanunnamesi'nin incelenen bölge ve zaman diliminde Rumeli'de uygulandığı ve ikinci olarak Kanunname'nin özel mülkiyete yol açmadığını devletin köylüleri toprağın sahibi değil toprağı tasarruf eden bir kiracı olarak gördüğü sonuçlarına ulaşıyoruz.

1858 Arazi Kanunnamesi'nin 1862 Rumeli Ahkam Defteri'ne göre uygulaması değerlendirildiğinde Arazi Kanunnamesi'nin uygulandığını söylemek mümkündür. Zira devlet; yerel makamlara, toprakla ilgili sorunlarda Arazi Kanunnamesi'nin ilgili maddelerinin sorunun çözümü için devreye sokulmasını istemektedir.

Diğer taraftan tezimize göre devlet köylülere verdiği tapu ile köylülere toprakların mülkiyet hakkını değil tasarruf hakkını devretmektedir. Yaptığımız çalışma sonucunda devletin toprakları hala kendisinin olarak gördüğünü kendi denetim ve hegemonyasını güçlendirmeye ve devam ettirmeye çalıştığı sonucuna ulaşıyoruz.

Bundan sonra birincil verilere dayanan ve daha farklı bölgelerde yapılacak çalışmalar arttıkça 1858 Arazi Kanunnamesi hakkında daha net bir görüşe sahip olmamız mümkün olacaktır.

KAYNAKÇA

Başbakanlık Osmanlı Arşivi : **Rumeli Ahkam Defteri**, nr.84 ,

Akgündüz,Ahmet: **İslam Hukukunda ve Osmanlı Tatbikatında Vakıf Müessesesi**, Ankara,Osmanlı Araştırmaları Vakfı yay. 1988

Bardakoğlu, Ali: "Ferağ", **İA**, Cilt 12, İstanbul, Türkiye Diyanet Vakfı, 2000, s.351

Barkan, Ömer L.: "1527-1528 Mali Yılına Ait Bütçe Örneği", **İktisat Fakültesi Mecmuası**, 15\1-4, İstanbul, 1953, s.269-270

Barkan, Ömer L.: "Timar", **İA**, 12.Cilt 1, İstanbul Türkiye Diyanet Vakfı, ,1946, s.299

Barkan, Ömer L.: "Türk Toprak Hukuku Tarihinde Tanzimat ve 1274 (1858) Tarihli Arazi Kanunnamesi, (Tanzimatın 100. Yıldönmü Münasebetiyle)", **Maarif Vekaleti Neşriyatı**, İstanbul; 1940, s.2, 34-35

Berkes, Niyazi: **100 Soruda Türkiye İktisat Tarihi,**.Cilt 1, 2.bas., İstanbul Gerçek yay., , 1972

Cezar, Yavuz: **Osmanlı Maliyesinde Bunalım ve Değişim Dönemi**, İstanbul Alan yay., , 1986

Cin, Halil: **Osmanlı Toprak Düzeni ve Bu Düzenin Bozulması**, Ankara, Kültür Bakanlığı yay., 1978

Çeker, Orhan: **Osmanlı Kanunları Serisi Arazi Kanunnamesi,** İstanbul, Ebru yay., 1985

Çizakçı, Murat: **İslam Dünyasında ve Batı'da İş Ortaklıkları Tarihi**, İstanbul, Tarih Vakfı Yurt yay., 1999

Faraoqhi, Suraiya: **Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi-II**, Ed. Halil İnalcık-Donald Quataert, İstanbul, Eren yay., 2004

Faroqhi, Suraiya: **Osmanlı Tarihi Nasıl İncelenir?**, 2.bas., İstanbul Tarih Vakfı Yurt yay.,2003

Faraoqhi, Suraiya: **Türkiye Tarihi-3 Osmanlı Devleti 1600-1908**, Ed. Sina Akşin, 5.bas, İstanbul Cem yay., , 1997, s.205

Genç, Mehmet: "İltizam", **İA**, Cilt 22, İstanbul, Türkiye Diyanet Vakfı, 2000, s.154

Genç, Mehmet: "Mukataa", **İA**, Cilt 17/31, İstanbul, Türkiye Diyanet Vakfı, 2006, s.205

Genç, Mehmet: **Osmanlı İmparatorğunda Devlet ve Ekonomi**, İstanbul, Ötüken yay., 2000

Güran, Tevfik: **Osmanlı Tarımı**, İstanbul, Eren yay., 1998

Güzel,Muhiddin: "**1858 Arazi Kanunnamesinin Sebepleri"**, Ankara, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 1989

İnalcık, Halil: **Köy, Köylü ve İmparatorluk**, Ankara, Türk Tarih Kurumu, 1990

İnalcık, Halil: **Osmanlı'da Devlet, Hukuk, Adalet,** İstanbul, Eren yay., 2005

İnalcık, Halil: **Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ (1300-1600)**, 6.bas., İstanbul,Yapı Kredi Yay., 2005

İnalcık, Halil**:** Osmanlılar'da Raiyyet Rüsumu, **Belleten**, Cilt23, Ankara, 1959, s.600-601

İnalcık, Halil: **Tanzimat ve Bulgar Meselesi**, İstanbul, Eren yay., 1992

İnan, Huricihan: **Osmanlı İmparatorluğu'nda Devlet ve Köylü**, İstanbul, İletişim yay., 1991

Kal'a Ahmet: **İstanbul Külliyatı-I,İstanbul Ahkam Defterleri İstanbul Esnaf Tarihi-1**, İstanbul, İstanbul Araştırmalar Merkezi, 1997

Kal'a Ahmet: **İstanbul Külliyatı-IV,İstanbul Ahkam Defterleri İstanbul Tarım Tarihi-1**, İstanbul, İstanbul Araştırmalar Merkezi,1997

Kasaba, Reşat: **Dünya, İmparatorluk ve Toplum**, İstanbul, Kitap yay., 2005

Kenanoğlu, Macit: "**Arazi Kanunnamesinin Osmanlı Siyasal ve Toplumsal Yapısı Üzerindeki Etkileri (1858-1876)"**, Ankara, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, 2002

Keyder, Çağlar: **Türkiye'de Devlet ve Sınıflar**, 10.bas., İstanbul, İletişim yay., 2004

Ortaylı, İlber: **İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı**, İstanbul, Alkım yay., 25.bas., 2005

Özyüksel, Murat: **Feodalite ve Osmanlı Toplumu**, İstanbul,Der yay., 1997

Pakalın, Mehmet Zeki: "Ahkam Defteri", **Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü**, İstanbul, MEB yay., 1946

Pakalın, Mehmet Zeki: "Timar", **Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözliüğü** Cilt 3, İstanbul, MEB yay., 1946

Pamuk, Şevket: **Osmanlı-Türkiye İktisadi Tarihi 1500-1914** İstanbul, İletişim yay., 2005

Tabakoğlu, Ahmet: **Osmanlı Maliyesi**, İstanbul, Dergah yay., 1985

Tabakoğlu, Ahmet: **Türk İktisat Tarihi**, 4.baskı, İstanbul, Dergah yay., 1998

Quataert, Donald: **Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi**, Ed. Halil İnalcık-Donald Quataert, İstanbul, Eren yay., 2004

Yerasimos, Stefanos: **Az Gelişmişlik Sürecinde Türkiye 2**, 5.bas., İstanbul, Belge yay 1987

Ek-1 1862-1866 Rumeli Ahkam Defteri Transkripsiyonu

(Sayfa:4)

İşbu mukayyed olan ilmühaberin aslı kat‘î
tobrasına vaz‘ olunmuşdur.

-1-

Tırhala sancağında kâin Ağrafa nâhiyesinde Azmakova karyesi ahâlisinin karye-i mezbûrede Estator nâm mahalde bulunan otlaklarına Rendine Manastırı gamnosu tarafından fuzûlî müdâhale olunduğundan bahsle icrâ-yı îcâbına dâir karye-i mezbûre ahâlîsi Yorgi tarafından mukaddemâ vukû‘ bulan istid‘â üzerine icrâ kılınan tedkîkâtda "Kurâ vü kasabât ahâlîsine mahsûs olan mer‘alardan başka bir karyenin hudûdu dâhilinde otlak olduğu hâlde ol karye ahâlîsinin bir gûne resm vermeksizin hayvânâtını otladup otundan ve suyundan intifâ‘ etmesi ve hâricden hayvânât ve getürüp otlatmak murâd eden kimselerden cânib-i mîrî içün resm-i otlak alınıp ahâlî-i karye onları men‘e kâdir olamaması ve onlardan alınan otlak resminden hissedâr olamamaları" cedîd kânûnnâme-i hümâyûn ahkâmından bulunduğu ve zikrolunan otlaklar içün manastır-ı mezkûr nâmına olarak bir gûne tapu senedi verilmemiş olduğu tebeyyün etmesiyle münâza‘un-fîh olan otlakda karye-i mezkûre ahâlîsi bir gûne resm vermeksizin hayvânâtını otlatdıkları hâlde manastır-ı mezkûr gamnosu tarafından fuzûlî müdâhale olunduğu bi't-terâfu‘ tebeyyün eder ise men‘i hakkında Fî selh-i Rebîulevvel Sene 280 (30 Rebiülevvel 1280) târîhinde makâm-ı nezâret-penâhiden yazılan tahrîrâta cevâben Tırhala Meclisinden bi'l-vürûd fî 21 Şevvâl sene [1]281 târîhinde Dîvân-ı Muhâsebâta havâle olunan fî 26 Cemâziyelâhıre sene [1]281 târîhli ve elli rakamlı mazbatada mezkûr manastırın gamnosu tarafından bu mâdde hakkında mukaddemâ vukû‘ bulan istid‘â üzerine münâza‘un-fîh olan mer‘aya müvellâ irsâliyle berâber keyfiyet meclis-i eyâletde bâ-ma‘rifet-i şer‘-i şerîf rü’yet olundukda mahall-i mahdûd-ı mezkûrun eyyâm-ı şitâda kışlâkıyyesi mine'l-kadîm müstakillen manastır-ı mezbûr tarafından zabt ve tasarruf oluna geldiği ve eyyâm-ı sayfda dahi karye-i mezkûre ahâlîsi hayvânâtını ra‘y ede geldikleri tebeyyün ederek ol bâbda taraf-ı şer‘den verilen i‘lâmın sûreti gönderildiği inhâ ve manastır-ı mezkûrun

Mütevellîsi Papa İpsayid tarafından bi't-takdîm birleşdirilmiş olan arzuhâlde dahi mahall-i mezkûr hakkında mahallince bir-minvâl-i muharrer mukaddemâ cânib-i şer‘-i şerîfden i‘tâ olunup takdîm kılınan i‘lâm mûcebince emr-i âlî ısdâr ve i‘tâsı istid‘â olunmuş ve i‘lâm-ı mezkûr dahi mütâla‘a olundukda sûret-i inhâyı mü’eyyid görünmüş ise de münâza‘un-fîh olan mer‘â Hâss-ı Hümâyûn mülhakâtından olup bunun ol sûretle manastır-ı mezkûra tahsîsine dâir kayd olmamak cihetiyle mahsûlât ve rüsûmâtının Hâss-ı Hümâyûn tarafından zabtı îcâb edeceği Defterhâne-i Âmireden ve livâ-i mezbûrun hâvî olduğu kazâlar vâridât ve rüsûmiyyesi yetmiş dokuz senesine mahsûben ma‘lûmü'l-mikdâr bedelât ile mültezimine ihâle kılınmış ise de iş bu otlak rüsûmunun rüsûmât-ı mezbûre miyânında olduğuna ve ayrıca ihâlesine dâir bir gûne kayd ve ma‘lûmât olmadığı derkenârlarda gösterilmiştir. Tafsîlât-ı meşrûhaya göre münâza‘un-fîh olan mahallin kışlakiyye ve yaylakiyyesinin bir tarafa merbûtiyyeti olmayup Hâss-ı Hümâyûn mülhakâtından olduğu anlaşılmasına ve "Kurâ ve kasabât ahâlîsine mahsûs olan mer‘alardan başka bu makûle bir karyenin hudûdu dâhilinde bulunan otlakda ol karye ahâlîsinin bir gûne resm vermeksizin hayvânâtlarını otlatmalarıyla berâber hâricden hayvânât getürüp otlatmak murâd eden kimseleri dahi men‘e kâdir olamamaları" kânûn-nâme-i mezkûr ahkâmından bulunmasına nazaran istid‘â olunduğu vechile emr-i âlî i‘tâsı rehîn-i cevâz olamayacağından bundan sarf-ı nazarla mahall-i mezkûrda kış ve yaz mevsimlerinde ale'l-ıtlâk gerek karye-i mezkûre ahâlîsinin ve gerek mezkûr manastırın hayvânları ra‘y etdirilerek bunların otundan ve suyundan intifâ‘da tarafeynin derece-i tesâvîde bulundurulması hakkında Tırhala Mutasarrıflığına emirnâme-i sâmî tastîri muvâfık-ı irâde-i aliyye buyrulduğu hâlde îfâ-yı muktezâsıyla hazînece dahi ona göre tevfîk-i mu‘âmele olunması lâzım geleceği Dîvân-ı Muhâsebâtda bi't-tezekkür ol bâbda kaleme alınan mazbata makâm-ı nezâret-i celîleden zeyl olunarak lede'l-arz mûcebince tesviyesi Meclis-i Vâlâ'da dahi tasvîb kılınmağla ve mahalline emirnâme-i sâmî tastîr olunmağla Hazînece dahi îfâ-yı îcâbına himmet buyrulmak bâbında sâdır olan buyruldu-yı âlî mantûkunca tesviye-i iktizâsı Vâridât Muhâsebesi'ne lede'l-havâle ta‘alluk eden irâde-i aliyye mûcebince mahalline emirnâme-i sâmî tastîr kılınmış olmasıyla mazbata-i mezkûre bi-ibâretihâ Vâridât Muhâsebesine kayd olunarak keyfiyet ma‘lûm olmak üzre

Dîvân-ı Hümâyûn Kalemine ilm ü haberlerinin tahrîriyle tesviyesi derkenâr olunarak; "Mûcebince ilm ü haberi yazıla" deyü femân buyrulmağın mantûkunca bi'l-kayd ber-minvâl-i muharrer keyfiyet ma'lûm olmak içün Dîvân-ı Hümâyûn Kalemine işbu ilm ü haber verildi.

Fî 18 Muharrem sene 1282

_____

İşbu kaydın aslı kat'î
tobrasına vaz' olunmuşdur.

-2-

Niş vücûhundan müteveffâ Ali Beğin arâzî-i mahlûlesi miyânında ve Niş Kal'asına civâr Yakorine mahallesi ittisâlinde olup on beş bin iki yüz guruş bedel ile Karanbeli Kevorge uhdesinde tekarrür eden nısf hisse tarlanın mer'a olduğu muahharan mahalle-i selâse-i mütecâvire ahâlîsi taraflarından bi'l-iddiâ haklı bulundukları inde'ş-şer' sâbit olarak terk olunmasıyla ol bâbda taraf-ı şer'-i şerîfden verilen i'lâm mukaddemâ Bâb-ı Âlîye gönderildiği misillü bir kıt'a harîtası dahı tisyâr kılındığı ve merkûm Kevorge dahi mal sandığında bulunan senedinin reddini istid'â etmekde bulunduğu beyânıyla bedel-i mezbûrun hazînece terkîn-i kaydı hakkında mukaddemâ vukû' bulan inhâ üzerine mezkûr i'lâm Bâb-ı Alîden celb ile mütâla'a ve ol bâbda Defter Emânet-i behiyyesiyle dahi muhâbere olundukda mezkûr Niş Kal'asının cânib-i şimâlisinde Top altı menzilinde, Namâzgâh-ı Vardar Kapısı demekle ma'rûf ve meşhûr olan tahmînen iki bin dönüm mahal bidâyet-i feth-i hâkânîden berü zirâ'at ve ebniyeden ârî ve hâlî bir meydân olup kal'a ahâlîsiyle civârında kâin Belgrad ve Yakorine mahalleleri ahâlisinin hayvânâtına mer'a olmak üzre tahsîs kılınmış ve mevsim-i sayfda asâkir-i şâhâne içün nasb-ı hıyâm ile oturacak ve ta'lîm olunacak mahal bulunmuş iken bunun lede'l-keşf ve'l-mesâha tahmînen bin beş yüz dönüm mahallini çend seneden berü Said ve Mehmed Beğler

(Sayfa: 5)

ve Mustafâ Efendi ve Hacı Mustafâ ve Mino ve Sotraki ve Yanaki nâm kimesnelerin refte refte fuzûlî zabt u hırâset eyledikleri inde'ş-şer‘ tahakkuk ve tebeyyün ederek keff-i yedlerine hükm-i şer‘î lâhık olduğu tebeyyün etmiş ise de sâlifü'l-beyân nısf tarlanın mer‘a olduğuna mutasarrıf-ı sâbık ve lâhıkı, Ali Beğ ve merkûm Kevorge isimlerine dâir zikr olunan i‘lâm ve harîtada bir gûne sarâhat görülememesiyle ol bâbda isti‘lâm-ı keyfiyeti mutazammın taraf-ı nezâret-penâhînden tastîr etdirilen tahrîrâta cevâben fî 28 Zilhicce sene [12]81 târîhiyle ve dört yüz dört numaralı Tuna vilâyet-i celîlesi cânibinden bi'l-vürûd 11 Muharrem sene [12]82 târîhinde Dîvân-ı Muhâsebâta havâle ile Mâliye Dâiresinde mütâla‘a olunan tahrîrât ile Niş Meclisi’nin berâber bulunan mazbatasında zikr olunan nısf tarla ber-minvâl-i muharrer mer‘a olduğu inde'ş-şer‘ tebeyyün ve tahakkuk eden sâlifü'z-zikr bin beş yüz dönüm mahal miyânında olduğu hâlde her nasılsa mezkûr i‘lâm ve harîtada müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin veyâhûd merkûm Kevorgenin isimleri sehven gösterilememiş idiği iş‘âr olunmuş ve "bu makûle bir karye ahâlîsine bi'l-istiklâl veyâhûd birkaç karye ahâlîsine bi'l-iştirâk mahsûs olan kadîmî mer‘a yerleri alınıp satılmamak ve arâzî-i mezrû‘a misillü hiçbir kimesne tarafından sökülüp zirâ‘at ve hırâsete izin ve ruhsat verilmemek ve zirâ‘at eden olur ise men‘ olunup her ne vakt olsa mer‘a olmak üzre ibkâ kılınmak" nizâm ve kânûnu iktizâsından bulunduğu Dîvân-ı Hümâyûn Kaleminden olunan derkenârda gösterilmişdir. Şu hâle ve müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin arâzî-i mahlûlesi miyânında bi'l-müzâyede merkûm Kevorge uhdesinde tekarrur eden sâlifü'z-zikr nısf tarlanın dahi mahalle-i selâse-i mezkûre ahâlîsine mahsûs olan iki bin dönüm mer‘adan müfrez olduğu anlaşılmasına nazaran bunun füruhtundan sarf-ı nazarla merkûm Kevorgenin mal sandığında bulunan senedinin tara[fı]na reddi vasâyâsını şâmil vilâyet-i müşârun-ileyhâya emirnâme-i sâmî tastîri muvâfık-ı irâde-i aliyye buyrulduğu hâlde îfâ-yı muktezâsıyla Hazîne-i Celîlece dahi mu‘âmele-i lâzımesinin icrâsı lâzım geleceği tezekkür kılındığına dâir Dîvân-ı Muhâsebâtdan kaleme alınan mazbata cânib-i nezâret-penâhîden bi't-tezyîl lede'l-arz icrâ-yı iktizâsı Meclis-i Vâlâda tensîb olunarak mahalline tahrîrât tastîr kılınmağla Hazînece tesviye-i îcâbına himmet buyrulmak bâbında sâdır olan buyruldu-yı âlî mûcebince 15 Safer sene [12]28* (Not: Tarihin yıl bölümü yanlış yazılmıştır. Doğrusu 15 Safer sene [12]82 olacaktır) târîhinde

mahalline emirnâme-i sâmî tastîr buyrulmuş olmasıyla keyfiyet ma‘lûm olmak içün Dîvân-ı Hümâyûn Kalemiyle Defterhâne-i Âmire’ye ilm ü haberlerinin tahrîri derkenâr olunarak; “Mûcebince ilm ü haberleri yazıla” deyü fermân-ı sâmî buyrulmağın mantûkunca kayd olunup diğer ilm ü haberi verilmekle ber-minvâl-i muharrer keyfiyet ma‘lûm olmak içün Dîvân-ı Hümâyûn Kalemine dahi işbu ilm ü haber verildi.

Fî 11 Rebîulâhir sene [1]282

(Not: 6. ve 7. sayfalar boş.)

Sayfa:8

Bismihî Sübhânehû ve Te‘âlâ

Hâzâ Defter-i Şikâyet-i Eyâlet-i Rûmili, der-zamân-ı Sadr-ı Sudûri’l-Vüzerâ Hazreti Mehmed Fuâd Paşa ve Nâzır-ı Umûr-ı Hâriciye Hazreti Mehmed Emîn Âlî Paşa nâle mâ-yetemennâhümâ el-vâki‘ fî gurre-i Receb Sene 1278

-3-

Mülhakâtıyla Selânik Vâlîsi ve Mecîdiye nişân-ı hümâyûnumun birinci rütbesinin hâiz ve hâmili vezîrim Hüsnü Paşa iclâlühûya ve Selânik mollâsına ve müftîsi zîde ilmuhûya ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Ahmed nâm kimesnenin Selânik kazâsına muzâfe Kelmeriye nâhiyesinde kâin bâ-huccet-i şer‘iyye mülkiyet üzre mutasarrıf olduğu bir bâb değirmenine cârî mahsûs ve müstakil kadîmî suyunda âharın alâkası yoğiken Selânik sâkinlerinden Emîn nâm kimesne ol suyu mecrâ-yı kadîminden ihrâc ve kendü tarla ve bâğçesine icrâ-birle bunun değirmeninin ta‘tîline bâ‘is ü bâdî olduğu beyânıyla mahallinde şer‘le rü’yet ve kadîmîsi üzre icrâ etdirilmek bâbında emr-i şerîfim sudûru merkûm Ahmed tarafından bu def‘a bâ arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kaleminden kânûnu su’âl olundukda “hakk-ı şürb ve saky(içme ve sulama hakkı) ve mecrâ nizâ‘ında ancak te‘âmül-i kadîme i‘tibâr olunur” deyü kânûn-ı cedîd-i hümâyûnumun yüz yirmi dördüncü mâddesinde münderic bulunmuş olmağla sen ki vâlî-i müşâr ve mevlânâ ve müftî vesâir mûmâ-ileyhimsiz. Münâza‘un-fîhâ olan su mezkûr Emînin mutasarrıf olduğu tarla ve bâğçesine cârî mahsûs ve müstakil kadîmî suyu olmayup fi’l-hâkîka merkûm Ahmedin mutasarrıf olduğu değirmenine cârî mahsûs ve müstakil kadîmî suyu iken merkûm Emîn ol suyu mecrâ-yı kadîminden ihrâc ve kendü tarla ve bâğçesine icrâ eylediği inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün ve tahakkuk eylediği halde ol su kadîmden ne mahalden ve ne vechile cârî olagelmiş ise ba‘de's-sübût yine ol mahalden ve ol vechile kadîmîsi üzre icrâ etdirilmesi husûsuna mübâderet ve husûs-ı mezbûr[a] ilâ-âhırihî dikkat ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzre der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme inhâ ve iş‘ârına müsâra‘at eylemeniz bâbında.

Nâkıd

Fî Evâhır-ı C. Sene 278 (21-29 Cemaziyelahir 1278)

_____

-4-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Araki’nin Zencine kazasına tâbi‘ Zelade karyesi sâkinlerinden İbiş nâm kimesneye dört yüz altmış ve Ali nâm kimesneye üç yüz ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Toma Tayfaya üç bin iki yüz ve Ŕaşoya üç bin beşyüz ve Necto’ya üç yüz ve Esberoya beş yüz ve Yanaki’ye altıyüz ve Nikolaya ikiyüz ve Kostiye üç yüz ve Dalya'ya iki yüz guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merhûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Araki tarafından bu bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna müraca‘at ve ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Ferhat

Fî Evâhır-ı C. Sene 278 (21-29 Cemaziyelahir 1278)

-5-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Estematın, Zencine kazâsına tâbi‘ Rahova karyesi sâkinlerinden İbrâhim nâm kimesneye iki yüZ ve Ömer nâm kimesneye yüz ve Muharrem nâm kimesneye yüz kırk ve Mehmed nâm kimesneye yüz elli ve Halîm nâm kimesneye üç yüz elli ve Muhtâr nâm kimesneye iki yüz seksen ve İsmâil nâm kimesneye iki yüz yetmiş ve Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Dimitriye yüz elli ve İsperoya yüz seksen ve Esferoya iki yüz

(Sayfa: 9)

ve Taşoya dört yüz ve Nikolaya üç yüz seksen ve Kostatiye üç yüz seksen ve Atanaşa bin yedi yüz ve diğer Dimitriye altı yüz ve Hristoliye dört yüz elli ve Taşoya yüz doksan ve diğer Dimitriye seksen ve diğer Dimitriye üç yüz otuz ve Panayota üç yüz yirmi ve Yuvana yüz elli ve Maryetiye yüz otuz ve Kaloya yüz otuz ve Todoriye yüz otuz ve Zafire yüz yetmiş guruş deyni olup, mebâliğ-i mezbûreyi def'aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def'aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Estemat tarafından bu def'a bâ-arzuhâl istid'â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca'at ve muktezâsı su'âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta'dîl ve te'sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i'lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def'aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer' ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü'yet olunmak içün emr-i şerîfim i'tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma'lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def'aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa'âdetime inhâ vü iş'ârına müsâra'at ve hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Lâmi

Fî Evâhır-ı C. Sene 278 (21-29 Cemaziyelahir 1278)

_____

-6-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe'a-i Devlet-i Aliyyemden Mihalin Zencine kazâsına tâbi' Zadeva karyesi sâkinlerinden Ali nâm kimesneye üç yüz elli ve Hüseyn nâm kimesneye altmış ve Hacı Selîm nâm kimesneye bin beş yüz ve tebe'a-i Devlet-i Aliyyemden Taşoya bin iki yüz elli ve Hıristoduluya dört yüz altmış üç ve yuvana üç yüz elli ve diğer

Hıristoduluya üç yüz elli ve Yorcoza yüz kırk ve Estefana yüz otuz ve Kiryakoya üç yüz guruş deyni olup meblağ-ı mezbûru def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Mihal tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i [muharrer] merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

İsmet

Fî Evâhır-ı C. Sene 278 (21-29 Cemaziyelahir 1278)

_____

-7-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Koti ve Mason'un Zencine kazâsına tâbi‘ Zadeva karyesi sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Dimitriye bin üç yüz on dört ve diğer Dimitriye sekiz yüz ve Yuvana iki bin beş yüz ve Otrana beş yüz ve Yorgiye üç yüz elli Nikolaya üç yüz elli ve Arkire iki yüz ve diğer Nikolaya beş bin ve Atanaşa altı yüz guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmân Koti ve Maso taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve

muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Nazmi

Fî Evâhır-ı C. Sene 278 (21-29 Cemaziyelahir 1278)

_____

-8-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Dimitri ve Yorgi ve Atanaşın Zencine kazâsına tâbi‘ Mosko karyesi sâkinlerinden Muhtâr nâm kimesneye bin yedi yüz yirmi ve Mustafâ nâm kimesneye sekiz yüz altı ve Emîn nâm kimesneye üç yüz altmış ve Ahmed nâm kimesneye bin dört yüz otuz altı ve İsâ nâm kimesneye beş yüz yetmiş beş ve Süleymân nâm kimesneye iki yüz kırk ve Hacı Bekir nâm kimesneye yedi yüz seksen ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Haci Amakiye iki bin yedi yüz ve Vasilakiye bin dört yüz ve Koçoya bin iki yüz ve Kostantiye dört yüz guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Dimitri ve Yorgi ve Atanaş taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi

(Sayfa: 10) evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu hâlde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz olundukda ber-minvâl-i muharrer merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Dâniş

Fî Evâhır-ı C. Sene 278 (21-29 Cemaziyelahir 1278)

_____

-9-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Kebariş ve Batot'un Zencine Kazâsına tâbi‘ Küçük Karyesi sâkinlerinden Hasan nâm kimesneye yedi yüz yirmi beş ve Mustafa nâm kimesneye altı yüz ve Hüseyn nâm kimesneye yüz doksân ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Nikola'ya dokuz bin beş yüz ve Kosta'ya iki bin dört yüz ve Argir'e iki bin dört yüz otuz ve Yorgi'ye iki bin dört yüz ve Betode'ye beş yüz ve Mantoş'a iki yüz elli guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâ-yı deyne kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmân Kebariş ve Batot taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûsı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmânın def‘aten edâ-

yı deyne iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müfti ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı mahallinde dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Ziyâ

Fî Evâhır-ı C. Sene 278 (21-29 Cemaziyelahir 1278)

_____

-10-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Teohar'ın Zencine Kazâsına tâbi‘ Küçük Karyesi sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Cuvan'a üç bin beş yüz ve Nikola'ya bin beş yüz ve Haci Harıta'ya dört bin ve Panayot'a bin ve Sotri[ye] beş yüz guruş deyni olup meblağ-ı mezbûru def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Teohor tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müfti ve sâir mûmâ-

ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı mahallinde dâyinleri muvâcehesinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Sa‘di

Fî Evâhır-ı C. Sene 278 (21-29 Cemaziyelahir 1278)

_____

-11-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Andereya'nın Zencine Kazâsına tâbi‘ Rahve Karyesi sâkinlerinden Ahmed nâm kimesneye yetmiş beş ve diğer Ahmed nâm kimesneye yüz beş ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Dimitri'ye beş yüz ve Taşo'ya bin üç yüz yetmiş ve Usto'ya yüz elli ve Tomas'a elli iki ve Yorgi'ye altı yüz sekiz ve Atanaş'a dört yüz elli sekiz ve Zakır'a doksan ve Yuvan'a iki yüz guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Andereya tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müfti

(Sayfa: 11) ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Rüşdî

Fî Evâhır-ı C. Sene 278 (21-29 Cemaziyelahir 1278)

_____

-12-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Yorgi'nin Zencine Kazâsına tâbi‘ Rahve Karyesi sâkinlerinden Muhtâr nâm kimesneye sekiz yüz ve Hüseyn nâm kimesneye üç yüz ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Dimitri'ye bin sekiz yüz otuz dokuz ve Kostanti'ye iki yüz yetmiş ve Taşo'ya iki yüz elli ve Nikorez'e iki yüz guruş deyni olup meblağ-ı mezbûru def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Yorgi tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi'nden muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûm Yorgi'nin edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün eylediği halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Ferhat

Fî Evâhır-ı C. Sene 278 (21-29 Cemaziyelahir 1278)

_____

-13-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Delco'nun Zencine Kazâsına tâbi‘ Küçük Karyesi sâkinlerinden Ömer nâm kimesneye dokuz yüz ve Mehmed nâm kimesneye beş yüz ve Hasan nâm kimesneye altı yüz ve nâm kimesneye yedi yüz ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Yanaki'ye üç yüz ve Paskal'a bin yedi yüz ve Sotri'ye üç yüz ve Kiryaki'ye bin beş yüz ve Estefan'a altı bin beş yüz ve Panayot'a yedi yüz ve Todori'ye iki bin ve Koço'ya bin guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Delco tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûm Delco'nun edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Dâniş

Fî Evâhır-ı C. Sene 278 (21-29 Cemaziyelahir 1278)

_____

-14-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Anastaş'ın Zencine Kazâsına tâbi‘ Alessırat Karyesi sâkinlerinden Ahmed nâm kimesneye iki yüz elli ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Yanaki'ye iki yüz ve Yorgi'ye üç yüz ve Vasil'e dört yüz elli ve Nikola'ya dört yüz seksen ve Andenyo'ya iki yüz elli ve diğer Nikola'ya dört yüz elli Atanaş'a iki yüz ve Niko'ya iki yüz elli ve diğer Yorgi'ye dört yüz ve Dimitri[ye] beş bin seksen altı guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Anastaş tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûm Anastaş'ın edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Hasletî

Fî Evâhır-ı C. Sene 278 (21-29 Cemaziyelahir 1278)

_____

-15-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Hasan nâm kimesnenin Zencine kazâsına tâbi‘ Rahve karyesi sâkinlerinden Hacı Mehmed nâm kimesneye ikibin üç yüz ve Kara Hasan nâm kimesneye dört yüz

ve Hüseyin nâm kimesneye ve diğer Hasan nâm kimesneye dört yüz elli ve Râşid nâm kimesneye dört yüz ve Hâfız nâm kimesneye yedi yüz otuz ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Hıristodulu'ya dört yüz ve Dimitri'ye bin iki yüz ve Gano'ya iki bin dört yüz guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Hasan tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûm Hasan'ın def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Mukbil

Fî Evâil-i Receb sene 278 (1-10 Receb 1278)

_____

(Sayfa: 12)

-16-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Magaz ve Atanaş'ın Zencine Kazâsına Tâbi‘ Küçük Karyesi sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Nikola'ya üç bin beş yüz, ve Cuvan'a sekiz yüz guruş deynleri olup meblağ-ı mezbûru def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmân Magaz ve Atanaş taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmân Magaz ve Atanaş'ın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Remzî

Fî Evâhır-ı C. Sene 278 (21-29 Cemaziyelahir 1278)

_____

-17-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Tavin ve Yorgi'nin Zencine Kazâsı'na tâbi‘ Rahve Karyesi sâkinlerinden Hüseyn nâm kimesneye iki yüz otuz beş ve Sefer nâm

kimesneye yüz on ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Yorgi'ye bin ve Haci Taşo'ya yedi yüz on üç ve Tanşar'a iki yüz kırk yedi ve Metre'ye iki yüz yirmi ve Taşo'ya yedi yüz seksen ve Yani'ye yüz elli ve Dimo'ya yüz yetmiş ve diğer Yani'ye yedi yüz doksan iki ve Yuvan'a bin seksen altı ve Kostanti'ye Yüz elli ve Dimitraki'ye beş yüz elli ve Kofna'ya üç yüz kır beş ve Şişo'ya altmış sekiz ve Gorgi'ye iki yüz elli ve Pavlo'ya İki yüz yetmiş guruş deynleri olup meblağ-ı mezbûru def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmân Tavin ve Yorgi taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmân Tavin ve Yorgi'nin def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâmı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Dâniş

Fî Evâhır-ı C. Sene 278 (21-29 Cemaziyelahir 1278)

_____

-18-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Agrosti'nin Zencine Kazâsına tâbi‘ Küçük Karyesi sâkinlerinden Ömer nâm kimesneye bin ve diğer Ömer nâm kimesneye üç yüz elli ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Atanaş'a beş bin yirmi üç ve Vasil'e beş bin

yüz elli üç ve Nikola'ya altı yüz elli ve Andon'a üç bin ve Naşo'ya iki yüz altmış ve Yorgi'ye dört yüz ve Tolo'ya iki bin ve diğer Atanaş'a iki bin ve Hıristodulu'ya üç yüz on iki guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Agrosti tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûm Agrosti'nin def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Tayyib

Fî Evâhır-ı C. Sene 278 (21-29 Cemaziyelahir 1278)

_____

-19-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Yorgaki, Yuvan ve Dimitri'nin Zencine Kazâsı sâkinlerinden Ömer nâm kimesneye iki yüz otuz ve Hâfız nâm kimesneye sekiz yüz elli ve İbrâhim nâm kimesneye üç yüz altmış ve Abbâs nâm kimesneye seksen dört ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Nikola'ya dokuz yüz yirmi iki ve Anastaş'a beş yüz sekiz ve Yuvan'a yedi yüz yetmiş sekiz ve Sason'a yüz otuz ve Miço'ya yetmiş ve Estero'ya dört yüz altmış

(Sayfa: 13) ve Taşo'ya yüz ve Naşo'ya yüz on üç guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmûn Yorgi ve Yuvan ve Dimitri taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu hâlde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz olundukda ber-minvâl-i muharrer merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Hasbî

Fî Evâhır-ı C. Sene 278 (21-29 Cemaziyelahir 1278)

_____

-20-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Yorgi ve Paskal ve Vasil'in Zencine Kazâsı sâkinlerinden Ömer nâm kimesneye üç yüz otuz ve Hasan nâm kimesneye iki yüz elli ve Hüseyn nâm kimesneye iki yüz otuz yedi ve diğer Ömer nâm kimesneye üç yüz yetmiş ve İbrâhim nâm kimesneye iki yüz on ve diğer Hasan nâm kimesneye üç yüz elli ve Tâhir nâm kimesneye iki yüz yirmi ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Kostanti'ye altı yüz seksen ve Sofbato'ya yetmiş iki ve Haci Hıristo'ya yüz altmış ve Nikola'ya iki bin beş yüz ve Atanaş'a beş yüz yirmi ve Paresfo'ya yetmiş iki ve Haci Samuyel'e dört yüz seksen ve Boska'ya üç yüz yirmi ve Margarit'e kırk beş ve

Ustebani'ye yüz yetmiş ve Veşo'ya üç yüz altmış ve Bolmere'ye iki bin sekiz yüz guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmûn Yorgi ve Paskal ve Vasil taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu hâlde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz olundukda ber-minvâl-i muharrer merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Recâî

Fî Evâhır-ı C. Sene 278 (21-29 Cemaziyelahir 1278)

_____

-21-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Bolmere'nin Zencine Kazâsı sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Nikola'ya on bin ve Anaskaş ve Kostanti'ye bin beş yüz ve Veşo'ya bin ve Salon'a yedi bin guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Bolmere tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna

mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûm Bolmere'nin def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Tayyib

Fî Evâhır-ı C. Sene 278 (21-29 Cemaziyelahir 1278)

_____

-22-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Barasko ve Angeli'nin Zencine Kazâsına tâbi‘ Küçük Karyesi sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Nikola'ya beş bin üç yüz elli ve Daniyel'e bin iki yüz ve Kostanti'ye bin beş yüz ve Beraşko'ya üç yüz altmış ve Tori'ye yüz elli ve Katrine'ye yüz kırk guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmân Barasko ve Angeli taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ irâde-i seniyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmânın def‘aten edâya iktidâr[lar]ı olmadığı dâyinleri

muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz

(Sayfa: 14) oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Ferhat

Fî Evâhır-ı C. Sene 278 (21-29 Cemaziyelahir 1278)

_____

Te’kîdi hâvî muahharan emr-i âlî yazılmışdır.

Fî: Evâsıt-ı Şa‘bân sene 1278

-23-

Mülhakâtıyla Selânik Eyâleti Vâlîsi ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Hüsnü Paşa iclâlühûya ve Selânik mollâsına ve müftisi zîde-ilmuhû ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Dâvud nâm kimesnenin Selânik Kazâsı sâkinlerinden Mûsâ nâm kimesneye yirmi bin ve Zühtü nâm kimesne ile tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Cek'e otuz bin guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûr[eyi] def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Davud tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûm Dâvud'un def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve eğer mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezkûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki vâlî-i müşâr ve mevlânâ ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde

meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü'yet ve mebâliğ-i mezbûre emvâl-i mîriyyeden ma'dûd ise keyfiyetin bâ- i'lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa'âdetime inhâ vü işʻârına müsâraʻat ve hilâf-ı şerʻ-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Dâniş

Fî Evâhır-ı C. Sene 278 (21-29 Cemaziyelahir 1278)

_____

-24-

Mülhakâtıyla Selânik Vâlîsi ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Hüsnü Paşa iclâlühûya ve rütbe-i sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Siroz Kazâsı nâib ve müftîsine ve aʻzâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Mîr el-Hâc Hasan nâm kimesnenin Siroz Kazâsı sâkinlerinden ve devlet-i Aliyyem tebeʻasından Dimitri'ye elli beş bin guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi defʻaten edâya kudreti yoğiken dâyin-i merkûm defʻaten talebiyle tazyîkden hâlî olmadığı beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Mîr el-Hâc Hasan tarafından bu defʻa bâ-arzuhâl istidʻâ olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâcaʻat ve muktezâsı su'âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye taʻdîl ve te'sîs kılınan nizâm iki yüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i'lân olunmuş ve Siroz'da dahı iki yüz yetmiş yedi senesi evâsıt-ı Saferinde diğer sâdır olan emr-i âlîşânda nizâm-ı mezkûr te'kîd kılınmış idiğine binâen husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun defʻaten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı inde'ş-şerʻ ve'l-meclis sâbit olduğu ve meblağ-ı mezbûre emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı halde mahalli sicillinde mukayyed mu'ahharan sudûr eden emr-i âlîşânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü'yet olunmak ve eğer mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden maʻdûd ise keyfiyet bâ-mazbata ve i'lâm ve tahrîrât Dersa'âdetime inhâ kılınmak içün emr-i şerîfim i'tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki vâlî-i müşâr ve kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma'lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun defʻaten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde

mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü'yet ve emvâl-i mîriyyeden ma'dûd ise keyfiyetin bâ- i'lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa'âdetime inhâ vü iş'ârına müsâra'at ve hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağla mazmûn-ı münîfi üzre amel ve hareket eyleyesiz.

Nâkıd

Fî Evâhır-ı C. Sene 278 (21-29 Cemaziyelahir 1278)

_____

(Sayfa: 15)

-25-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Devlet-i Aliyyem tebe‘asından Nikola ve Hıristo ve Taşo Zencine Kazâsına tâbi‘ Ravliyöz Karyesi toprağında vâki‘ ma‘mûlün-bih tapu senediyle müşâ‘ ve müşterik mutasarrıf oldukları ma‘lûmetü'l-hudûd tarlalarını karye-i merkûme sâkinlerinden ve Devlet-i Aliyyem tebe‘asından Damaki ve Haci Lazara'dan istikrâz etmiş oldukları elli bin guruş mukâbelesinde rehn etmişler ise de "arâzî-i mîriyyenin rehniyeti hilâf-ı kânûn olduğundan" meblağ-ı mezbûru merkûmâna edâ ile tarla-yı mezkûru taleb eylediklerinde vermeyüp gadr eyledikleri taraflarından Agrostiyi vekiller ta‘yîn etmiş beyânıyla kânûn üzre amel olunmak bâbında emri şerîfim sudûru ve merkûmûn Nikola ve Hıristo ve Taşo taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olmağla ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kaleminden kânûn ve muktezâsı su’âl olundukda "arâzî-i mîriyye ve mevkûfe rehn olamaz" deyü kânûn-ı cedîd-i hümâyûnun on altıncı maddesinin fıkra-ı evvelîsinde münderic olup münâza‘un-fîhâ olan tarlalara merkûmn Nikola ve Hıristo ve Taşo ma‘mûlün-bih tapu senediyle müşâ‘ve müşterik mutasarrıflar iken hakk-ı tasarrufların rızâları ve sâhib-i arz ma‘rifetiyle ve merkûmân Damaki ve Lazar'a ferâğ ve tefvîz etmiş ve yedlerine ma‘mûlün-bih sened verilmiş ise zabt eylemeleri hasbe'l-kânûn yolunda olup eğer böyle olmayup da fi'l-hakîka merkûmûn Nikola ve Hıristo ve Taşo ol yerlere ma‘mûlün-bih tapu senediyle müşâ‘ ve müşterik mutasarrıfları olarak merkûmân Damaki ve Lazaradan istikrâz etmiş oldukları elli bin guruş mukâbelesinde rehn etmişler ise de arâzî-i mîriyyenin rehniyeti hilâf-ı kânûn olduğundan meblağ-ı mezbûru edâ ile tarla-yı mezkûru merkûmândan taleb eylediklerinde vermeyüp gadr eyledikleri mahall-i nizâ‘ üzerinde me’mûru hâzır olduğu halde ....hîn-i terâfü‘de inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit eylediği sûretde meblağ-ı mezbûru merkûmâna ba‘de'l-edâ ... birle me’mûru ma‘rifetiyle merkûmûn Nikola ve Hıristo ve Taşo'ya alıverilüp işitirâken zabt ve zirâ‘at etdirilmek içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Husûs-ı mezbûru şer‘-i şerîfe ve bâlâda muharrer kânûn-ı cedîd[e] tatbîk ederek ber-vech-i hakkâniyet rü’yet-birle fi'l-hakîka merkûmânın ol yerleri zabt

eylemeleri kânûn-ı cedîd-i hümâyûnumun hilâfı bulunduğu mahall-i nizâ‘ üzerinde me’mûru hâzır olduğu halde vekîlleri hîn-i terâfü‘de inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit eylediği sûretde meblağ-ı mezbûru merkûmâna ba‘de'l-edâ ... birle me’mûru ma‘rifetiye merkûmûna alıverilüp iştirâken zabt ve zirâ‘at etdirilmesi husûsuna mübâderet ve husûs-ı mezbûrun âhara zimmet ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzre der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme inhâ ve iş‘ârına müsâra‘at eylemeniz bâbında.

Recâî

Fî Evâil-i Receb sene 278 (1-10 Receb 1278)

_____

Te’kîdi hâvî mu’ahharan emr-i âlî yazılmışdır.

Fî 24 Şaban sene 1278

-26-

Mülhakâtıyla Selânik Eyâleti Vâlîsi ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Hüsnü Paşa iclâlühûya ve Selânik Kâdîsı zîde-fazâiluhûya ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memleket zîde-kadruhuma hüküm ki;

Hasan nâm kimesnenin Selânik sâkinlerinden Pehlivan Silo nâm kimesneye yirmi bin ve Abdülkâdir nâm kimesneye beş bin ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Necoraki'ye altmış sekiz bin guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Hasan tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûm Hasan'ın def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit ve mütehakkık olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak merkûmun deyni olan mebâliğ-i mezbûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ ve iş‘âr kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki

vâlî-i müşâr ve mevlânâ ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet ve emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ- i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Hasbî

Fî Evâil-i Receb sene 278 (1-10 Receb 1278)

_____

-27-

Mîr-i Mîrân-ı Kirâmımdan Tırhala Sancağı Mutasarrıfı Tayyib Paşa dâme-ikbâlühûya ve Yenişehr-i Fenâr Mollâsına ve müftîsi zîde-ilmuhûya ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Devlet-i Aliyyem tebe‘asından Anastaş ve Yanaki Yenişehr-i Fenâr Kazâsına tâbi‘ Sermenâk Karyesi toprağında vâki‘ babalarından intikâlen otuz seneden berü müşâ‘ ve müşterik mutasarrıf oldukları ma‘lûmetü'l-hudûd tarlalarını zabt ve be-her sene zirâ‘at ve öşrün edâ ede gelüp dahl olunmak îcâb etmez iken ecânibden ve Devlet-i Aliyyem tebe‘asından Antoni fuzûlî müdâhaleden hâlî olmadığı beyânıyla kânûn üzre amel olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru merkûmân Anastaş ve Yanaki taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmak ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi'nden kânûn ve muktezâsı su’âl olundukda "Arâzînin derece-i kâbiliyyetine göre bir veyâ iki sene ve hasbe'l-mevki‘ şâz olarak daha ziyâdeye mücerred dinlendirmek veyâhûd tarlayı su basup bir müddet sonra su çekilerek zirâ‘ate salâhiyet kesb edinceye [kadar] ol tarlayı hâlî bırakmak lüzûm görünmek ve esîr olmak gibi a‘zâr-ı sahîhadan biri tahakkuk etmeksizin bir tarlayı mutasarrıfı zirâ‘at etmeyüp ve i‘âre veyâ îcâr sûretiyle dahi etdirmeyüp üç sene ale't-tevâlî ta‘tîl ederse gerek arâzînin olduğu mahalde olsun ve gerek müddet-i sefer ba‘îd olan mahalde bulunsun o tarla müstehıkk-ı tapu olup mutasarrıf-ı sâbıkı müceddeden tefevvuza tâlib olur ise bedel-i misliyle yeniden ona tefvîz olunur, tâlib olmaz ise ol vakt bi'l-müzâyede tâlibine ihâle kılınur" deyü Kânûn-ı Cedîd-i Hümâyûnumun altmış

sekizinci maddesinde münderic olup münâza‘un-fîhâ olan tarlaları merkûmân Anastaş ve Yanaki zabt eder iken

(Sayfa: 16) zirâ‘at etmeyüp i‘âre ve îcâr dahi etdirmeyüp üç sene ale't-tevâlî bilâ-mâni‘ boz ve hâlî bırakup müstehikk-ı tapu olarak bedel-i misliyle müceddeden tefevvuza tâlib olmadıklarından merkûm Antoni bozdan sâhib-i arzından me’mûru tarafından tapu misliyle almış ve yedine ma‘mûlün-bih sened verilmiş ise müdâhale eylemesi hasbe'l-kânûn yolunda olup eğer böyle olmayup da fi'l-hakîka merkûmân ol yerlere babalarından intikâlen otuz seneden berü müşâ‘ ve müşterik mutasarrıflar olarak zabt ve beher sene zirâ‘at ve öşrün edâ ede gelürler iken merkûm Kostanti fuzûlî müdâhale eylediği mahall-i nizâ‘ üzerinde me’mûru hâzır olduğu halde hîn-i terâfü‘de inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit eylediği sûretde men‘ u def‘ olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki mutasarrıf ve mevlânâ ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Husûs-ı mezbûru şer‘-i şerîfe ve bâlâda muharrer kânûn-ı cedîde tatbîk ederek ber-vech-i hakkâniyet rü’yet-birle fi'l-hakîka merkûmun ol yerlere müdâhale eylemesi kânûn-ı cedîd-i hümâyûnumun hilâfı bulunduğu mahall-i nizâ‘ üzerinde me’mûru hâzır olduğu halde vekîlleri hîn-i terâfü‘de inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün eylediği sûretde men‘ u def‘ husûsuna ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzre der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme inhâ ve iş‘ârına müsâra‘at eylemeniz bâbında.

Lebîb

Fî Evâsıt-ı Receb sene 278 (11-20 Receb 1278)

-28-

Asâkir-i Nizâmiye-i Şâhânem müşîrânından Rûmeli Ordu-yı Hümâyûnum Müşîr ve Vâlî Kâimmakâmı ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Abdî Paşa iclâlühûya ve rütbe-i sâlise ashâbından Kesriye Kâimmakâmı Haydar Beğ dâme mecdühûya ve Kesriye Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Ahmed nâm kimesnenin Kesriye Kazâsı sâkinlerinden Âbidin ve Behlül nâm kimesnelere yirmi beş bin ve Orhân nâm kimesneye dört bin guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Ahmed tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve

murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûm Ahmed'in def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki müşîr-i müşâr ve kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Ziyâ

Fî Evâsıt-ı Receb sene 278 (11-20 Receb 1278)

_____

-29-

Asâkir-i Nizâmiye-i Şâhânem müşîrânından Rûmeli Ordu-yı Hümâyûnum Müşîr ve Vâlî Kâimmakâmı ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Abdî Paşa iclâlühûya ve Eğribacak Kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Devlet-i Aliyyem tebe‘asından Yorgi'nin ammi-zâdesi Devlet-i Aliyyem tebe‘asından Todori bundan akdem bilâ-veled fevt oldukda Eğribacak Kazâsına tâbi‘ Kozane Karyesinde kâin bâ-hüccet-i şer‘iyye mülkiyet üzre mutasarrıf olduğu bir bâb menzil ve [bir bâb] değirmen ve eşcârı mevcûd bir kıt‘a bâğ ve bir kıt‘a

bâğçesiyle sâir emvâl ve eşyâsı bi'l-irsi'ş-şer‘î merkûm Yorgi ile müteveffâ-yı merkûmun zevcesi Katrine'ye intikâl edüp alâ mâ- farazallâhü te‘âlâ beyne'l-verese tevzî‘ ve taksîm olunmak lâzimeden iken mezbûre Katrine zevcesi müteveffâ-yı merkûmdan müntekâl emvâl emlâk ve eşyâdan kendü hisse-i şer‘iyyesini dahi hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî ahz u zabt edüp gadr eylediği ve bu bâbda da‘vâsına cânib-i Şeyhü'l-İslâmdan fetvâ-yı şerîfe verdiği merkûm Yorgi tarafından mukaddemâ bâ-arzuhâl inhâ olunduğuna binâen mahallinde şer‘le rü’yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında iş bu sene-i mübâreke evâhir-i Muharreminde emr-i âlî sâdır olmuş ise de ile'l-ân terâfü‘ olunamadığı mukaddemâ sâdır olan emr-i âlî mûcebince te’kîdi hâvî emr-i şerîfim sudûru merkûm Yorgi tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at olundukda muharrer târîh-i merkûmda emr-i âlî verildiği mukayyed ve mastûr bulunmuş olmağla siz ki müşîr-i müşâr ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz; ma‘rifetiniz ile mezbûreyi mahallinde meclisi memlekete ıhzâr ve merkûm Yorgi ile bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î terâfü‘ ederek husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve bilâ-özr-i şer‘î on beş sene geçmediği inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün ve tahakkuk eylediği halde ammi-zâdesi müteveffâ-yı merkûmdan müntekâl mezbûre Katrine'nin hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî ahz u zabt eylediği emlâk ve emvâl ve eşyâdan hisse-i şer‘iyyesi her ne ise ba‘de's-sübût hükm edüp merkûm Yorgi'ye alıverilüp icrâ-yı şer‘-i şerîf ve ihkâk-ı hakka mübâderet ve husûs-ı mezbûra ilâ-âhırihî dikkat ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzere der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme iş‘ârına müsâra‘at eylemeniz bâbında.

Mukbil

Fî Evâil-i Receb sene 278 (1-10 Receb sene 1278)

_____

-30-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Yorgaki'nin Zencine Kazâsına tâbi‘ Zelhove Karyesi sâkinlerinden Hüseyn nâm kimesneye yüz ve Hasan nâm kimesneye yüz ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Eyto'ya yedi yüz otuz ve Kosta'ya bin iki yüz ve Kiro'ya beş yüz otuz ve Toce'ye iki yüz ve Taşko'ya üç bin ve Talo'ya iki yüz altmış

ve Aryane'ye bin ve Anastaş'a iki bin guruş deyni olup mebâliğ-i mezkûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Yorgaki tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûm Yorgaki'nin def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed zikr olunan emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı

(Sayfa: 17) dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Kesbî

Fî Evâhır-ı Receb sene 278 (21-30 Receb 1278)

_____

-31-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Köstendil Kâimmakâmı Mahmûd Beğ dâme-mecdühûya ve Köstendil Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Hüseyn nâm kimesne Köstendil Kazâsına muzâfe Bayatca nâhiyesine tâbi‘ Çırtık karyesi toprağında vâki‘ ma‘mûlün-bih tapu senediyle mutasarrıf olduğu ma‘lûmetü'l-hudûd tarlalarını zabt ve beher sene zirâ‘at ve öşrün edâ ede gelür iken iki yüz yetmiş yedi senesinde fevt oldukda ol yerler hasbe'l-kânûn meccânen oğlu Mekteb-i Harbiye şâkirdânından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed zîde-kadruhû[ya] intikâl etmiş ise de mûmâ-ileyh Dersa‘âdetimde bulunmak mülâbesesiyle ve Devlet-i Aliyyem tebe‘asından Taşo ve Içkaryan ve Metre fuzûlî zabt edüp gadr eyledikleri beyânıyla kânûn üzre amel olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru mûmâ-ileyh Ahmed tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi'nden kânûn ve muktezâsı su’âl olundukda "Arâzî-i mîrîyye ve mevkûfe mutasarrıf ve mutasarrıfelerinden biri fevt oldukda uhdesinde olan arâzî erkek ve kız evlâdına gerek arâzînin olduğu mahalde bulunsunlar ve gerek diyâr-ı âharda bulunsunlar meccânen ve bilâ-bedel mütesâviyen intikâl eyler. Yalnız erkek veyâhûd yalnız kız evlâdı olur ise kezâlik bilâ-bedel müstakilen intikâl eder. Arâzî mutasarrıflarından biri fevt olup da zevcesi hâmile bulunduğu halde ol arâzî, hamlin zuhûruna kadar tevkîf olunur" deyü kânûn-ı cedîd-i hümâyûnun elli dördüncü mâddesinde münderic olup münâza‘un-fîhâ olan tarlada mûmâ-ileyh Ahmed'in babası merkûm Hüseyn bâ-tapu mutasarrıf iken hâl-i hayâtında hakk-ı tasarrufunu rızâsı ve sâhib-i arz ma‘rifetiyle merkûmûn Taşo ve Içkaryan ve Metre'ye ferâğ ve tefvîz etmiş ve yedlerine ma‘mûlün-bih sened verilmiş ise zabt eylemeleri hasbe'l-kânûn yolunda olup eğer böyle olmayup da fi'l-hakîka merkûm Hüseyn bâ-tapu

mutasarrıf olarak zabt ve beher sene zirâ‘at ve öşrün edâ ede gelür iken sene-i mezbûrede fevt oldukda ol yerler hasbe'l-kânûn meccânen oğlu mûmâ-ileyh Ahmed'e intikâl etmiş iken merkûmûn fuzûlî zabt eyledikleri mahall-i nizâ‘ üzerinde me’mûru hâzır olduğu halde hîn-i terâfü‘de inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün eylediği sûretde babası yerleri merkûmûndan mûmâ-ileyhe alıverilüp ber-mûceb-i nizâm tesviye olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Husûs-ı mezbûru şer‘-i şerîfe ve bâlâda muharrer kânûn-ı cedîde tatbîk ederek ber-vech-i hakkâniyet rü’yet-birle fi'l-hakîka merkûmunun ol yerleri zabt eylemeleri kânûn-ı cedîd-i hümâyûnun hilâfı bulunduğu mahall-i nizâ‘ üzerinde me’mûru hâzır olduğu halde hîn-i terâfü‘de inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün eylediği sûretde babası yerleri, merkûmûndan mûmâ-ileyh Ahmed'e alıverilüp ber-mûceb-i nizâm tesviyesi husûsuna mübâderet ve husûs-ı mezbûr ilâ-âhırihî dikkat ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzre der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme inhâ ve iş‘ârına müsâra‘at eylemeniz bâbında.

Hasbî

Fî Evâhır-ı Receb sene 278 (21-30 Receb 1278)

_____

-32-

Ricâl-i Devlet-i Aliyyemden Filibe Mutasarrıfı ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun üçüncü pâyesinin hâiz ve hâmili Mehmed Muhlis dâme-ulüvvuhûya ve Filibe mollâsına ve müftîsi zîde-ilmuhûya ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Hâfız Ali İhyâ'nın, Filibe Kazâsı sâkinlerinden Hacı Mahmûd nâm kimesneye sekiz bin ve Hacı Halîl nâm kimesneye sekiz bin beş yüz ve Mahmûd nâm kimesneye beş bin ve Mestân nâm kimesneye altı bin beş yüz ve Hacı Hâfız nâm kimesneye iki bin beş yüz ve Ömer nâm kimesneye beş yüz ve Hacı Ali nâm kimesneye yirmi iki bin beş yüz elli ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Hayim Yahûdîye altı bin ve Zafir ve Nişan'a otuz bir bin guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Hâfız Ali İhyâ tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum

Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan, husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûm Hâfız Ali'nin def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve merkûmun deyne olan mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki mutasarrıf ve mevlânâ ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet olunmak ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü işʻârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Ferhat

Fî Evâhır-ı Receb sene 278 (21-30 Receb 1278)

_____

-33-

Mülhakâtıyla Eyâlet-i Yanya Vâlîsi ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Âkif Paşa iclâlühûya ve Koniçe Kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Devlet-i Aliyyem tebe‘asından Hıristo ve Petro'nun Koniçe Kazâsına tâbi‘ Bolcka karyesi sâkinlerinden Âbidîn nâm kimesneye iki bin iki yüz ve Devlet-i Aliyyem tebe‘asından Vidiko'ya dört bin ve Anastaş'a üç bin yüz ve Hase'ye beş yüz kırk ve Hıristo'ya iki bin iki yüz kırk ve Yorgi'ye üç bin ve Panayot'a bin altı yüz ve Yano'ya bin altı yüz ve Rakof'a sekiz yüz yetmiş beş ve Lazo'ya dokuz yüz kırk ve Nikola'ya bin yüz elli ve Yanco'ya beş yüz elli ve Petro'ya üç yüz elli ve Koço'ya yüz yirmi ve Kasto'ya altı yüz ve Angelo'ya beş bin ve Estefan'a altı bin beş yüz ve

Anaştaş'a yedi bin ve Yaci'ye sekiz yüz guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmân taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha

(Sayfa: 18) hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan, husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre [olduğu] ve merkûmân-ı mezbûrenin def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve merkûmânın deynleri olan mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki vâlî-i müşâr ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet olunmak ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Hasbî

Fî Evâhır-ı Receb sene 278 (21-30 Receb 1278)

_____

-34-

Gümülcine Kazâsı nâib ve müftîsine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Ali nâm kimesnenin Gümülcine Kazâsı sâkinlerinden Mollâ Hasan nâm kimesneye aç bin beş yüz ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Arhan'a iki bin ve sekbas'a kırk dört bin guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Ali tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ-evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan, husûs-ı mezbûr inhâ

olunduğu üzre olduğu ve merkûm Ali'nin def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet ve emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd olduğu sûretde keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Rüşdî

Fî Evâhır-ı Receb sene 278 (21-30 Receb 1278)

_____

-35-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Lamro'nun Zencine Kazâzına tâbi‘ Lahve Karyesi sâkinlerinden mehmed nâm kimesneye altı yüz elli ve Reşîd nâm kimesneye bin yüz elli ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Mista'ya dört yüz elli ve Taşo'ya dört yüz elli ve Yani'ye bin iki yüz ve Nikola'ya altı yüz ve Kosta'ya bin ve Kostandi'ye üç bin ve Dine'ye iki bin guruş deyni olup mebâliğ-i mezkûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Lamro tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûm Lamro'nun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-

meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed zikr olunan emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü'yet olunmak içün emr-i şerîfim i'tâsı [iktizâ eylediği] kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma'lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def'aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa'âdetime inhâ vü iş'ârına müsâra'at ve hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Kesbî

Fî Evâhır-ı Receb sene 278 (21-30 Receb 1278)

———

-36-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Siroz Kazâsı nâib ve müftîsine ve a'zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

El-Hâc Ahmed nâm kimesnenin Siroz Kazâsı sâkinlerinden Cafer nâm kimesneye on beş bin beş yüz ve Devlet-i Aliyyem tebe'asından Koze Kosta'ya üç bin üç yüz otuz üç ve Vasilaki'ye bin altı yüz elli ve Yanaki'ye iki bini seksen sekiz ve Kevorgi'ye on yedi bin beş yüz guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def'aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def'aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm el-Hâc Ahmed tarafından bu def'a bâ-arzuhâl istid'â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca'at ve muktezâsı su'âl oldukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta'dîl ve te'sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde [bâ] evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i'lân olunmuş ve Siroz'a dahi iki yüz yetmiş yedi senesi evâsıt-ı Saferinde diğer sâdır olan emr-i âlîşânda nizâm-ı mezkûr te'kîd kılınmış idiğine binâen husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def'aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı inde'ş-şer' ve'l-meclis sâbit olduğu mahalli sicillinde mukayyed mu'ahharan sudûr eden emr-i âlîşânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü'yet olunmak içün emr-i şerîfim i'tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma'lûmunuz

oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Rüşdî

Fî Evâil-i Şa‘bân sene 278 (1-10 Şaban 1278)

_____

(Sayfa: 19)

-37-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Dinat'ın Zencine Kazâsı'na tâbi‘ Zelhova?? Karyesi sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Hıristodulu'ya iki bin dört yüz yetmiş iki ve Dimitri'ye bin yedi yüz otuz ve Mayatse'ye dokuz yüz otuz ve Ostoyan'a yüz elli ve diğer Hıristodulu'ya iki yüz yetmiş altı ve Valça'ya iki bini yirmi beş guruş deyni olup mebâliğ-i mezkûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Dinat tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed zikr olunan emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Kesbî

Fî Evâsıt-ı Şa‘bân sene 278 (11-20 Şaban 1278)

_____

-38-

Asâkir-i Nizâmiye-i Şâhânem müşîrânından Rûmeli Ordu-yı Hümâyûnum Müşîr ve Vâlî ve Kâimmakâmı ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Abdî Paşa iclâlühûya ve rütbe-i sâlise ashâbından Kesriye

Kâimmakâmı Haydar Beğ dâme mecdühûya ve Kesriye Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Ergiri Kesri Kazâsı mahallâtından Palorkoz mahallesinde sâkin iken bundan mukaddem vefât eden Yakub bin Zeynelâbidîn, hayâtında kemâl-i aklında mâ-ba‘d-i fevtine izâfetle firâşından hâsıl-ı haml olan zevcesi Tayyibe Hatundan tevellüd edecek veledinin vakt-i rüşd ü sedâdına değin tesviye-i umûruna li-ebeveyn er karındaşı Mola Fehmi kabûlüne mukârin vasî-i muhtâr nasb ve ihtiyâr edüp mezbûr Yakûb ba‘de'l-vefât haml-i mezkûr zeker tevellüd ve Süleymân tesmiye olundukdan sonra mezbûr Molla Fehîmin ber-vech-i muharrer vesâyeti mahzar-ı hasm-ı hâzırda şâhideyn-i mu‘addileyn şehâdetleriyle ber-nehc-i şer‘î sâbit ve mûcebince hükm-i şer‘î lâhık olmuş olduğu ve mezbûr Molla Fehîm'in umûr-ı vesâyeti rü’yetle kazâ-i mezkûr sâkinlerinden Âbidîn nâm kimesne ile Hadîce bî-vech müdâhaleden hâlî olmadıkları beyânıyla müdâhale-i vâkı‘alarının men‘ u def‘i bâbında emr-i şerîfim sudûru vasî-i merkûm Molla Fehmî tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve husûs-ı mezbûr bi'l-fi‘l Rûmeli Kadı‘askeri olup Mecîdiye Nişânı-ı Hümâyûnumun birinci rütbesinin hâiz ve hâmli olan a‘lemü efdal Mevlânâ Es-Seyyid Mehmed Cemâleddîn edâmallâhu te‘âlâ fazâilehûya lede'l-havâle; "husûs-ı mezkûr vâkı‘a mutâbık ise mezbûrenin müdâhale-i vâkı‘aları men‘u def‘ olunmak" emr-i şurû‘ olduğundan ber-vakf-ı istid‘â emr-i âlîşânım ısdâr ve mezbûr Molla Fehmî yedine i‘tâsı re’ye menût idiğini" i‘lâm eylemiş olmağla siz ki müşîr-i müşâr ve kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz, husûs-ı mezbûr vâkı‘a mutâbık ise mevlânâ-yı müşârun-ileyhin i‘lâmı mûcebince mezbûrenin müdâhale-i vâkı‘alarının ma‘rifet-i şer‘le men‘ u def‘i husûsuna mübâderet ve husûs-ı mezbûr ilâ-[âhırihî] dikkat ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzere der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at eylemeniz bâbında.

Dâniş

Fî Evâil-i Şa‘bân sene 278 (1-10 Şaban 1278)

_____

-39-

İşbu emr-i âlî zâyi‘inden ve müceddeden

mu’ahharan emr-i âlî yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı L. Sene 178 (11-20 Şevval 1278)

Rütbe-i Sâlise ashâbından Galos Kâimmakâmı Tâhir zîde-ilmühûya ve Galos Kazâsı nâib ve Müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Devlet-i Aliyyem tebe‘asından Dimitri ve Yorgi'nin Golos Kazâsı sâkinlerinden Hüseyn nâm kimesneye üç bin iki yüz otuz beş ve İbrâhim nâm kimesneye iki bin altı yüz elli dört ve Celîl nâm kimesneye üç bin altı yüz ve diğer İbrâhim nâm kimesnye altı bin iki yüz ve Râbia nâm hâtuna on bir bin beş yüz kırk üç ve Devlet-i Aliyyem tebe‘asından Zelne'ye yirmi dört bin beş yüz elli ve Panayot'a dokuz bin yüz elli ve Yani'ye bin sekiz yüz kırk ve diğer Yani'ye bin otuz altı ve Cece'ye iki bin yüz otuz üç ve Metro'ya yedi yüz ve Yelamir'e bin altı yüz ve Zelco'ya bin altı yüz elli ve Kolari'ye bin ve Nikola'ya iki yüz seksen ve Tavirco'ya dört yüz ve Zaharyani'ye beş yüz kırk üç ve diğer Zelne'ye beş yüz guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmân Dimitri ve Yorgi taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan, husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit ve mütehakkık olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve merkûmânın deynleri olan mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve bâ-mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ ve iş‘âr kılınmak

(Sayfa: 20) içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet olunmak ve mebâliğ-i mezbûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Ferhat

Fî Evâil-i Şa‘bân sene 278 (1-10 Şaban 1278)

_____

-40-

Mülhakâtıyla Selânik Eyâleti Vâlîsi ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Hüsnü Paşa iclâlühûya ve Karaferye Kazâsı nâib ve müftisi zîde-ilmuhumâ ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memleket zîde-kadruhuma hüküm ki;

Devlet-i Aliyyem tebe‘asından Yani ve Rebzo Karaferye Kazâsına tâbi‘ Selke Karyesi toprağında vâki‘ babalarından intikâlen müşâ‘ ve müşterek mutasarrıf oldukları ma‘lûmetü'l-hudûd tarlalarını zabt ve be-her sene zirâ‘at ve öşrün edâ ede gelüp âharın alâkası yoğiken karye-i mezbûr sâkinlerinden Osmân nâm kimesne fuzûlî zabt edüp gadr eylediği beyânıyla kânûn üzre amel olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru merkûmân Yani ve Rebzo taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmak ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi'nden kânûn ve muktezâsı su’âl olundukda "Arâzînin derece-i kâbiliyyetine göre bir veyâ iki sene ve hasbe'l-mevki‘ şâz olarak daha ziyâdeye mücerred dinlendirmek veyâhûd tarlayı su basup bir müddet sonra su çekilerek zirâ‘ate salâhiyet kesb edinceye kadar ol tarlayı hâlî bırakmağa lüzûm görünmek ve esîr olmak gibi a‘zâr-ı sahîhadan biri tahakkuk etmeksizin bir tarlayı mutasarrıfı zirâ‘at etmeyüp ve i‘âre veyâ îcâr sûretiyle dahi etdirmeyüp üç sene ale't-tevâlî ta‘tîl ederse gerek arâzînin olduğu mahalde olsun ve gerek müddet-i sefer ba‘îd olan mahalde bulunsun o tarla müstehıkk-ı tapu olup mutasarrıf-ı sâbıkı müceddeden tefevvuza tâlib olur ise bedel-i misliyle yeniden ona tefvîz olunur, tâlib olmaz ise ol

vakt bi'l-müzâyede tâlibine ihâle kılınur" deyü Kânûn-ı Cedîd-i Hümâyûnun altmış sekizinci maddesinde münderic olup münâza‘un-fîhâ olan tarlaları merkûmân zabt ederler iken zirâ‘at etmeyüp i‘âre ve îcâr dahi etdirmeyüp üç sene ale't-tevâlî bilâ-mâni‘ boz ve hâlî bırakup müstehikk-ı tapu olarak bedel-i misliyle müceddeden tefevvuza tâlib olmadıklarından merkûm Osmân bozdan sâhib-i arzdan resm-i tapu ile almış ve yedine ma‘mûlün-bih sened verilmiş ise zabt eylemesi hasbe'l-kânûn yolunda olup eğer böyle olmayup da fi'l-hakîka merkûmân ol yerlere babalarından intikâlen müşâ‘ ve müşterik mutasarrıflar olarak zabt ve beher sene zirâ‘at ve öşrün edâ ede gelürler iken merkûm Osmân fuzûlî zabt eylediği ve bilâ-özr-i şer‘î on sene geçmediği mahall-i nizâ‘ üzerinde me’mûru hâzır olduğu halde hîn-i terâfü‘de inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün eylediği sûretde ol yerler me’mûru ma‘rifetiyle merkûmân Yani ve Rebzo'ya alıverilüp iştirâken zabt u zirâ‘at etdirilmek içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki vâlî-i müşâr ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Husûs-ı mezbûru şer‘-i şerîfe ve bâlâda muharrer kânûn-ı cedîde tatbîk ederek ber-vech-i hakkâniyet rü’yet-birle fi'l-hakîka merkûm Osmân'ın ol yerleri zabt eylemesi kânûn-ı cedîd-i hümâyûnun hilâfı bulunduğu ve zabt olunalı bilâ-özr-i şer‘î on sene geçmediği mahall-i nizâ‘ üzerinde me’mûru hâzır olduğu hîn-i terâfü‘de inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün eylediği sûretde ol yerler me’mûru ma‘rifetiyle merkûmâna alıverilüp iştirâken zabt u zirâ‘at etdirilmesi husûsuna mübâderet ve husûs-ı mezbûr ... ilâ-âhırihî dikkat ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzre der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme inhâ ve iş‘ârına müsâra‘at eylemeniz bâbında.

Recâî

Fî Evâil-i Şa‘bân sene 278 (1-10 Şaban 1278)

_____

-41-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Yorgi'nin Zencine Kazâsı'na tâbi‘ Zelhova?? Karyesi sâkinlerinden Ali nâm kimesneye altı yüz on ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Yanaki'ye dört yüz yirmi beş ve Yuvan'a dört yüz elli yedi ve Firakıle'ye üç yüz yetmiş ve Yorgi'ye iki yüz ve Taşo'ya doksan ve Koti'ye bin iki yüz kırk iki

ve Tarando'ya beş yüz altmış dört guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Yorgi tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed zikr olunan emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Kesbî

Fî Evâsıt-ı Şa‘bân sene 278 (1-10 Şaban 1278)

(Sayfa: 21)

-42-

Ricâl-i Devlet-i Aliyyemden Filibe Mutasarrıfı ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun üçüncü pâyesinin hâiz ve hâmili Mehmed Muhlis dâme-ulvühûya ve Filibe mollâsına ve müftîsi zîde-ilmuhûya ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Halîl nâm kimesnenin Filibe Kazâsına tâbi‘ Has Karyesi sâkinlerinden Hâşim nâm kimesneye on bin guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyini merkûm def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadığı beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Halîl tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan, husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyini muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki mutasarrıf ve mevlânâ ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyini muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Mukbil

Fî Evâsıt-ı Şa‘bân sene 278 (1-10 Şaban 1278)

_____

-43-

Mülhakâtıyla Selânik Eyâleti Vâlîsi ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Hüsnü Paşa iclâlühûya ve Selânik mollasına ve müftîsi zîde-ilmühûya ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Dâvûd nâm kimesnenin (X) kazâsı sâkinlerinden Mûsâ nâm kimesneye yirmibin ve Zihni nâm kimesne ile tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Cek'e otuz bin

guruş deyni olup, mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları merkûm Dâvûd tarafından mukaddemâ bâ-arzuhâl inhâ olduğuna ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan, husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûm Dâvûd'un def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve eğer mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılındığı[na] binâen iş bu sene-i mübâreke evâhır-ı Cemâziye'l-âhıresinde emr-i şerîfim sâdır olmuş ise de ile'l-ân terâfü‘ olunamadığı beyânıyla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince amel olunmak bâbında te’kîdi hâvî emr-i şerîfim sudûru merkûm Dâvûd tarafından bâ-arzuhâl [istid‘â] olunmuş olmağla siz ki vâlî-i müşâr ve mevlânâ ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet ve emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Dâniş

Fî Evâhır-ı Şa‘bân Sene 278 (21-29 Şaban 1278)

_____

-44-

Premedi Kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Devlet-i Aliyyem tebe‘asından Likor ve İlya ve Vasil'in Premedi Kazâsı sâkinlerinden Abbâs nâm kimesneye iki bin beş yüz ve Abdülgani nâm kimesneye üç bin ve Maksûr nâm kimesneye üç bin ve Kâzım nâm kimesneye üç bin dört yüz ve

Âdem nâm kimesneye bin ve Mestân nâm kimesneye üç bin ve Devlet-i Aliyyem tebe‘asından Dimitri'ye altı bin sekiz yüz ve Vasil'e üç bin üç yüz elli ve Lasko'ya beş bin dört yüz ve Mihal'e yedi yüz ve Kiryako'ya beş yüz elli ve diğer Vasil'e sekiz yüz ve diğer Kiryako'ya dokuz yüz ve Cacan'a bin iki yüz ve Şişo Yahûdîye üç bin altı yüz guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâ-yı deyne kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmûn taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Remzi

Fî Evâhır-ı Şa‘bân Sene 278 (21-29 Şaban 1278)

_____

(Sayfa: 22)

-45-

İ‘lâm-ı hâli mübeyyin mu’ahharan emr-i âlî

yazılmışdır.Fî evâsıt-ı Şa‘bân sene 1279

Mevâlî-i ızâmımdan Selânik Nâibi olup zikri âtî husûsa bâ-işâret-i Şeyhü'l-İslâmî müvellâ nasb ve ta‘yîn kılınan Mehmed Şem‘î zîdet-fazâiluhûya hüküm ki;

Toyran Kazâsına tâbi‘ Tatarlı Karyesi ahâlîsinin kadîmü'l-eyyâmdan berü koyun vesâir davarları ra‘y olunup otundan ve suyundan intifâ‘ ede geldikleri mahsûs ve müstakil kadîmî mer‘a yerlerine dahl oluhmak îcâb etmez iken çiftlik ashâbından Mîr Hâfız nâm kimesne fuzûlî müdâhaleden hâlî olmadığı beyânıyla ol bâbda karye-i merkûme ahâlîsi tarafından vukû‘ bulan istid‘â üzerine sen ki mûmâ-ileyhsin, senin müvellâ ta‘yînin ile husûs-ı mezbûrun mahallinde ber-nehc-i şer‘î fasl u rü’yet olunması, mülhakâtıyla Selânik eyâleti Vâlîsi olup Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun birinci rütbesinin hâiz ve hâmili olan düstûr Vezîrim Hüsnü Paşa iclâlühû tarafından bâ-tahrîrât inhâ vü iş‘âr olunup kânûnnâme-i hümâyûnuma lede'l-mürâca‘a "Bir karyeye mine'l-kadîm mahsûs olan mer‘ada yalnız o karye ahâlîsi hayvânâtını ra‘y eder ve âhar karye karye ahâlîsi ol mer‘aya hayvânât süremez. İki veyâ üç, ya daha ziyâde karye ahâlîsi beyninde mine'l-kadîm müşterek olan mer‘â her kankı karyenin hudûdu dâhilinde bulunur ise bulunsun ol karyeler ahâlîsi hayvânlarını müştereken ra‘y etdirüp yekdîgerini ra‘yden men edemezler. Ve böyle bir karye ahâlîsine müstakilen veyâhûd birkaç karye ahâlîsine müştereken mahsûs olan kadîmî mer‘a yerleri alınup satılmaz ve üzerine mandıra ve ağıl ve ebniye-i sâire ihdâs olunmaz. Ve kürûm ve eşcâr-ı garsıyla bâğ ve bâğçe itihâz kılınmaz. Ebniye ve eşcâr ihdâs ve gars eden olur ise cemî‘ zamânda ahâlî hedm ve kal‘ etdirebilür. Ve arâzî-i mezrû‘a misillü hiçbir kimesne tarafından sökülüp zirâ‘at ve hırâsete izin ve ruhsat verilmez ve zirâ‘at eden olur ise men‘ olunup her ne vakt olsa mer‘a olmak üzre ibkâ kılınur. Ve bir karye veyâ kasaba dâhilinde bulunan çiftliğin mine'l-kadîm ol karye veyâ kasaba mer‘asında ne mikdar hayvânâtı ra‘y oluna gelmiş ise yine ol kadar hayvânâtı ra‘yden men‘ olunamaz. Fakat bu makûle çiftlikâta ol kasaba ve karye mer‘alarından başka mine'l-kadîm müstakilen mahsûs olan mer‘alar, ahâlî-i kurâ ve kasabâta kadîmden terk ve tahsîs kılınmış olan mer‘alar gibi arâzî-i metrûkeden olmayup bu makûle çiftlik mer‘alarında yalnız mutasarrıfı hayvânâtını ra‘y etdirüp sâirîni ra‘yden

men‘ eder. Ve bunlar bâ-tapu tasarruf olunup haklarında sâir arâzî-i mîriyye mu‘âmelesi olunur. Ve bu misillü çiftlik mer‘aları içün öşre mu‘âdil senevî icâre alınur" deyü zikr olunan kânûnnâme-i hümâyûnun doksan yedinci ve doksan dokuzuncu maddelerinde münderic bulunmuş ve senin husûs-u mezkûra müvellâ ta‘yîn olunarak tarafından kazâ-i mezkûra me’mûr irsâliyle mahall-i nizâ‘ üzerinde tarafeyn hâzır olduğu halde husû-ı mezkûru ber-nehc-i şer‘î fasl u rü’yet eylemen bâbında sana hitâben emr-i şerîfim ısdârı bi'l-fi‘l Şeyhü'l-İslâm ve müftiyü'l-enâm olup murassa‘ nişân-ı âlî-i Osmânî ile Mecîdiye ve İmtiyâz nişân-ı hümâyûnlarımın birinci rütbelerini hâiz ve hâmil mevlânâ Sa‘düddîn Efendi edâmallâhü te‘âlâ fezâilehû tarafından işâret kılınmış ve mûcebince emr-i şerîfim i‘tâsı husûsuna irâde-i aliyyem müte‘allik olmuş olmağla sen ki mevlâ[nâ]-yı mûmâ-ileyhsin; keyfiyet ma‘lûmun oldukda tarafından bir me’mûr-ı me’zûn irsâl kılınarak münâza‘un-fîhâ olan mahal mîr-i merkûm Hâfız'ın mutasarrıf olduğu çiftliği hayvânâtına mahsûs ve müstakil kadîmî mer‘a yerlerinden bulunmuş veyâhûd hayvânları zikr olunan Tatarlı Karyesi ahâlîsinin hayvânlarıyla müşâ‘ u müşterek ra‘y oluna gelmiş olmayup da fi'l-hakîka zikr olunan Tatarlı Karyesi ahâlîsinin kadîmü'l-eyyâmdan berü koyun ve sâir davarları ra‘y olunup otundan ve suyundan intifâ‘ edegeldikleri mahsûs ve müstakil kadîmî mer‘a yerlerinden iken mîr-i merkûm Hâfız fuzûlî müdâhale eylediği me’mûru-ı mûmâ-ileyh ve tarafından ve zikr olunan mer‘ada aslâ intifâ‘ ve medhalleri olmayan civâr kurâ ahâlîsinden bî-garaz erbâb-ı vukûf hâzır oldukları halde şer‘an ve kânûnen tebeyyün eylediği sûretde men‘u def‘iyle keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzre der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme bâ-i‘lâm inhâ ve iş‘ârına müsâra‘at ve yekdîgeri tasahhub ve himâye ile gadrden be-gâyet tehâşî ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmağla mazmûn-ı münîfi üzre amel ve hareket eylemeniz.

Fî Evâsıt-ı Şa‘bân sene 278 (11-20 Şaban 1278)

_____

-46-

Mülhakâtıyla Selânik Vâlîsi ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Hüsnü Paşa iclâlühûya ve Selânik Kâdîsı zîdet-fazâiluhûya ve müftîsi zîde-ilmuhûya ve a‘zâ-yı meclis-i memleket zîde-kadruhuma hüküm ki;

Hasan nâm kimesnenin Selânik sâkinlerinden Pehlivan nâm kimesneye yirmi bin ve Abdülkâdir nâm kimesneye beş bin ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Necoraki'ye altmış sekiz bin guruş deyni olup mebâliğ-i mezkûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları merkûm Hasan tarafından mukaddemâ bâ-arzuhâl istid‘â olunduğuna ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân kılınmış olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûm Hasan'ın def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı ve meblağ-ı matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit ve mütehakkık olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed zikr oulunan emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve merkûmun deyni olan mebâliğ-i merkûme emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ ve iş‘âr kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılındığına binâen iş bu sene-i mübâreke evâil-i Recebinde emr-i şerîfim sâdır olmuş ise de ile'l-ân terâfü‘ olunamadığı beyânıyla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince amel olunmak bâbında te’kîdi hâvî emr-i şerîfim sudûru merkûm Hasan tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum'da mahfûz ahkâm kuyûduna mürâca‘at olundukda ber-vech-i muharrer târîh-i merkûmda emr-i şerîfim verildiği mukayyed ve mastûr bulunmuş olmağla siz ki vâlî-i müşâr ve mevlânâ ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Kesbî

Fî Evâil-i Ramazân Sene 278 (01-10 Ramazan 1278)

———

(Sayfa: 23)

-47-

Mîr-i Mîrân-ı Kirâmımdan Berât Sancağı Kâimmakâmı Abdurrahmân Paşa dâme-ikbâlühûya ve Berât Kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Tanaş ve Petro ve Anastaş'ın Premedi Kazâsı sâkinlerinden Süleymân nâm kimesneye dokuz yüz ve İslâm nâm kimesneye bin iki yüz ve İlhâm Beğ nâm kimesneye dört bin ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Mihal'e üç bin ve Tonri'ye on bir bin ve Ninitas'a dört bin ve diğer Tonri'ye on bin ve Haci Belce'ye dört bin ve Koto'ya iki bin ve Abgo'ya bin altı yüz ve Apostol'e beş yüz ve Yani'ye bin ve Angeli'ye bin ve İlya'ya on bir bin beş yüz ve Kosti'ye bin altı yüz ve diğer İlya'ya dokuz yüz ve diğer Yani'ye sekiz yüz ve Kosti'ye altı yüz ve Karabet'e iki bin ve Petro'ya beş bin ve diğer Kosti'ye dört yüz ve Yuvan'a dört yüz ve Fonce'ye üç bin beş yüz ve Anastaş'a altı bin ve Hıristo'ya bin ve diğer Anastaş'a on bin guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmûn Tanaş ve Petro ve Anastaş taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ-evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan, husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan

rü’yet ve ve eğer mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Lebîb

Fî Evâil-i Ramazân Sene 278 (01-10 Ramazan 1278)

_____

-48-

Asâkir-i Nizâmiye-i Şâhânem müşîrânından Rûmeli Ordu-yı Hümâyûnum Müşîr ve Vâlî ve Kâimmakâmı ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun birinci rütbesinin hâiz ve hâmili olan Vezîrim Abdî Paşa iclâlühûya ve rütbe-i sâlise ashâbından Kesriye Kâimmakâmı Haydar Beğ dâme mecdühûya ve Kesriye ve Horpeşte kazâları nâib ve müftîleri zîde-ilmuhuma ve a‘zâ-yı meclis ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memleket zîde-kadruhuma hüküm ki;

Kesriye Kazâsına tâbi‘ Osbence ve Manâstır Kazâsına tâbi‘ Bogaçko karyeleri ahâlîsi beynlerinde koru ve cibâl-i mübâhaya dâir tekevvün eden münâza‘a zımnında mezkûr Bogaçko karyesi ahâlîsinin bundan akdem takdîm eylediği arzuhâliyle mezkûr Osbence karyesi ahâlîsine verilüp ibrâz olunan Horpeşte ve Kesriye nâiblerinin iki kıt‘a i‘lâmları üzerine kuyûd-ı lâzimeye mürâca‘at olundukda mezkûr Bogaçko karyesi civârında vâki‘ cibâl-i mübâhadan karye-i merkûme ahâlîsi ve herkes odun ve sâir kereste kat‘ ve intifâ‘ ede gelürler iken mârrü'l-beyân Osbence karyesi ahâlîsi "ol cibâl-i mübâha bize mahsûdur" deyü fuzûlî müdâhale ve bunların odun ve sâir kereste kat‘larına mümâna‘at eylediklerinden mahallinde huzûr-ı şer‘de lede't-terâfü‘ müdâhaleleri men‘ olunmuş olduğu halde yine nizâ‘dan hâlî olmadıkları mârrü'z-zikr Bogaçko karyesi ahâlîsi tarafından bâ-arzuhâl inhâ olunduğuna binâen kuyûd-ı Defter-i Hâkânî ve kânûn mûcebince iki yüz altmış bir senesi evâhır-ı Muharreminde başka ve iki yüz yetmiş beş senesi evâsıt-ı Şa‘bânında başka ve isti‘lâmı hâvî iki yüz yetmiş yedi senesi evâsıt-ı Rebîulâhırinde başka evâmir-i aliyye verilmiş olduğu misillü Sinân Paşa hâssı olan Kesriye nâhiyesine tâbi‘ neferât ve bâştene ile karye-i Bogaçko ve hâsılı tahtında hınta ve şa‘îr-i gendüm ve şa‘îr yekûn ma‘a gayrihî beş bin akça yazılur ile defter-i mufassalda muharrer kalemiyle başka başka tahrîr olunarak koruya dâir nesne tahrîr kılınmadığı misillü tapu senedi verildiğinin kaydı bulunmadığı cevâbı Defterhâne-i Âmirem cânibinden

yazılmış ve husûs-ı mezbûr zımnında Osbence karyesi ahâlîsine verilüp ibrâz olunan sâlifü'z-zikr iki kıt‘a i‘lâmdan Horpeşte Kazâsı nâibinin i‘lâmı mührü mutâbık ise de akd-i meclis olunan mahal Kesriye Kazâsı dâhilinde olduğundan nâib-i mûmâ-ileyhin ol mahalde kazâsı nâfiz olmayacağından başka sebki noksân ve Kesriye nâibinin i‘lâmının sebki dahi noksân ve halelden hâlî olmadığından usûlüne muvfık bulunmadığı cânib-i Fetvâhâne'den işâret kılınmış olduğundan tarafeyn vekîlleriyle karyeteyn-i mezbûreteyn ahâlîsinden Dersa‘âdetimde bulunanlar celb ile istiknâh olundukda mezkûr Osbence karyesi ahâlîsi yedlerinde olup ibrâz eyledikleri atîk hüccet ve emr-i âlî saded-i dîgerde verilmiş ve ihticâca sâlih ve iddi‘âlarına muvâfik sened olmadığı tebeyyün etmiş ise de münâza‘un-fîhâ olan mahal kendü karyelerine mahsûs koru olduğunu Osbence karyesi ahâlîsi cibâl-i mübâhadan olan herkesin ve kendülerinin odun vesir kereste kat‘ ede geldikleri Bogaçko karyesi ahâlîsi ifâde ve iddi‘â-yı sâbıkalarında ısrâr etmekde olduklarından husûs-ı mezkûrun sıhhat ve hakîkatinin zâhire ihrâcı îcâb-ı hâlden olmağla mahallince mu‘temed ve mevsûk bir me’mûr ta‘yîn ve irsâliyle kazâeyn-i mezkûreyn meclisleri a‘zâları hâzır oldukları halde mahall-i nizâ‘ üzerinde münâza‘un-fîhâ olan mahal kadîmü'l-eyyâmdan berü karyeteyn-i mezbûreteyn ahâlîsi vesâir herkesin odun ve kereste kat‘ ve intifâ‘ ede geldikleri cibâl-i mübâhadanmıdır veyâhûd mezkûr Osbence karyesi ahâlîsinin kadîmden koruyup müstakilen odun ve kereste kat‘ ede geldikleri korularımıdır. Aslâ mahall-i mezkûrdan intifâ‘ı olmayan civâr kurâ ahâlîsinden

(Sayfa: 24)

bî-garaz müsinn ü ihtiyâr kimesneler muvâcehelerinde bi't-terâfü‘ sıhhat ve hakîkati vechile zâhire ihrâcıyla ihkâk-ı hakka mübâderet ve alâ-vechi's-sıhha keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ ve iş‘ârına müsâra‘at olunmak bâbında sene-i mezbûre evâsıt-ı Cemâziye'l-âhiresinde sâdır olan emr-i âlî mûcebince kazâeyn-i mezkûreyn nâibleriyle Kesriye müdürü ve a‘zâ-yı meclis taraflarından mürsel Hâfız Hüseyn ve Horpeşte Müdürü Hüseyn ve a‘zâdan Ali Rızâ Beğ ve Mahmûd Beğ ve Sandık Emîni Fota vesâirleri zikri murûr eden Osbence karyesi sınurunda kâin cibâl-i mübâhadan zikri âtî münâza‘un-fîhâ olan mahalle varılup cerîdede mazbûtu'l-esâmî kesân huzûrlarında akd-i meclis-i şer‘-i Nebevî olundukda mârrü'l-beyân Bogaçko karyesi ahâlîlerinden muhbir Tanaş veled-i Yani ve Yorgi veled-i Kostanti ve Metri veled-i Nikola ve Yorgi veled-i Dimo ve Zişo veled-i Tarandafil ve Nikola veled-i Dimo ve Mihal ve Dimitri veledân-ı Tanaş ve Angeli veled-i Yorgi ve Dimitri veled-i Nikola ve Yani veled-i Yorgi ve diğer Yani veled-i ve Hıristo veled-i Mihal ve Dimitri veled-i Yani ve Yorgi veled-i Anaştaş ve Yani veled-i Tanaş vesâirleri muvâcehelerinde "İş bu derûnunda akd-i meclis-i şer‘-i garrâ olunan mahalli, mezbûr Osbence karyesi ahâlîleri ifrâz ve kendülerine koru ittihâz ile fuzûlî ve bi-gayrı hakkın zabt ve ba‘zı mahallini söküp zirâ‘at ve hırâset etmekde iseler de kadîmü'l-eyyâmdan berü mu‘âyene olunan mahall-i müfreze-i mezkûreden üç sene zarfına gelince bilâ-nizâ‘ karyemiz vesâir kurâ ahâlîleri ve herkes odun ve kereste kat‘ oluna geldiği ve mahall-i mu‘ayyene-i müfreze-i mezkûre cibâl-i mübâhadan olduğu meşhûr ve mütevâtir iken karye-i mezbûre ahâlîleri mahall-i mu‘ayyene-i müfreze-i mezkûreden odun ve kereste kat‘ından bizleri men‘ etmeleriyle su’âl oulunup mümâna‘atları men‘ ve açılmış olan mahallerden keff-i yed birle alâ-hâlihî terk olunmasına merkûmûn tenbîh olunmak matlûbumuzdur" deyü da‘vâ etdiklerinde onlar dahi cevâblarında; "Cebel-i mezkûr cibâl-i mübâhadan olduğunu ikrâr lâkin mahall-i mu‘ayyene-i müfreze-i mezkûreyi karyemiz ahâlîlerinden ba‘zı kesân müştereken sene-i muhtelife ile mülteziminden bâ-senedât tefevvuz edüp ve ba‘zı mahallini söküp zirâ‘at ve hırâset ve ba‘zı mahallini koru ihdâs ile karyemiz ahâlleri içün terk edüp bu sûretde karyemize mahsûs korumuzdur, ol vechile odun ve kereste kat‘ından men‘ ederiz" deyü mahall-i mu‘ayyene-i müfreźe-i mezkûreden mine'l-kadîm odun ve kereste kat eylediklerini

inkâr etmeleriyle evvelâ ahâlî-i merkûmenin meclis-i†ma‘kûd-ı mezkûr’a ibrâz eyledikleri senedât-ı mezkûrûnun mamûlün-bih [geçerli] olmadığına binâen ihticâca sâlih olmadığı kendülere ba‘de't-tefhîm med‘uvvûn-ı merkûmûndan [davet edilen halktan] ber-vech-i muharrer mahall-i ayyend-i müfreze-i meźkûr cibâl-i mübâhadan olup kadîmden berü odun ve kereste kat‘oluna geldiğini ve mahall-i mu‘ayyene-i müfreze-i mezkûreden katâ itif‘ları olmadığın ahalî-ũ merkûmûn ikrâr ve tasdik eyledikleri; Kesriye kazâsı ahâlîsinden el-Hâc Hasan ibn-i Mehmed ve Ebûbekir ibn-i İbrâhim ve Horpeşte kasabasından Abdültâlib ibn-i Mehmed Sâlih ve Âdem ibn-i Mehmed Emîn ve Mü’min ibn-i Mustafa ve Behzâd ibn-i Muhtar ve Selniçli veled-i Zazo ve Nikola veled-i Kosta ve Hıristo veled-i Lamror ve Nikola veled-i Lazo ve Lolo veled-i Lazo ve Nikola veled-i Tanaş kizb [yalan] bî-garaz [kimselerden] her biri mûmâ-ileyhim huzûrlarında biş-şöhret ve't-tevâtur alâ-tarîkı'ş-şehâde bi'l-muvâṭeh ihbâr etmeleriyle mûcebince mahall-i mu‘ayyene-ũ müfreze-i mezkure cibâl-i mübâhadan olduğuna ve herkesin odun ve kereste kat‘ına mümâna‘at etmemek üzre ahâlî-i merkûmundan her birine ba‘de'lîhükm ve't-tenbîh ve açılmış olan mahallin alâ-hâlihî terk olunmasını nâtık zikr olunan Kesriye ve Horpeşte kazâları nâibleri tarafından iştirâken verilen bir kıt‘a i‘lam ve kaźâeyn-i mezkŕeyn meclisleri cânibinden i‘tâ olunan kezâlik müşterek bir kıt‘a mazbata ile Manastır Meclis-i Kebrin en derilmiş olan dier bir kıt‘a mazbatada beyân ve iş‘âr ve Görice kazâsı meclisinden vürû eden bir kıt‘a mazbatada dahi cebel-i mezkûr Bůgaçko karyesi ahâlîsinin iddi‘âları vechile cibal-i mübâhadan olmayup mezkûr Osbence karyesi ahâlîsinin mahsûs ve müstakil koruları olduğu ve derûnundan mezkûru'l-mikdâr dönüm tarlaları bulunduğu ve münâza‘un-fîh olan mahallin bir mikdârı mezkûr Osbence karyesinin arâzî ve koruları olup diğer mahalli dahi mezkûr Bogaçka karyesinin hatab kat‘ eyledikleri mahal olduğu bi'l-mu‘âyene tebeyyün eylediği gösterilmiş ve mezkûr i‘lâm müfâdı med‘uvvûn-ı merkûmun Bogaçko ahâlîsinin ber-vech-i muharrer mutasaddî oldukları kadîm da‘vâları minvâl-i meşrûh üzre ba‘de's-sübût mûcebiyle hükm olunmuş olduğunu beyândan ibâret olmağın bu sûretde emr-i kadîmin kıdemi üzre îfâ ve terk olunması lâzım geleceği cânib-i fetvâhâneden işâret kılınmış olup "Mine'l-kadîm ahâlîye mahsûs koru ve ormanlardan olmayup cibâl-i mübâhadan addolunan dağlardan ve balkanlardan herkes odun ve kereste kat‘ ede bilüp yek-dîgere müdâhale edemez ve bunlardan

husûle gelen giyâhdan ve kat‘ olunan eşcârdan öşr alınmaz ve bu makûle cibâl-i mübâhadan bir mikdârı bi'l-ifrâz müstakilen veyâ müştereken koru itithâz olunmak üzre me’mûru tarafından kimseye bâ-tapu tasarruf etdirilmez" deyü kânûn-ı cedîd-i hümâyûnun yüz dördüncü maddesinde münderic bulunmuş ve keyfiyet Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye'me lede'l-havâle zikr olunan karyeler ahâlîsinin hulâsa-i iddi‘âları cibâl-i mezkûreden yek-dîgerinin hakk-ı temettu‘unu redd ve izâle eylemek maksadına mebnî olarak halbu ki tedkîkât-ı sâbıka ve lâhıkada ve en sonra sâdır olan emr-i âlî mûcebince mahallinde ber-minvâl-i muharrer icrâ kılınan mürâfa‘a-i şer‘iyyede cibâl-i merkûmenin cibâl-i mübâhadan olduğu sâbit olmuş ve cibâl-i mübâhanın menâfi‘i her yerde umûma şâmil olup nizâm ve kânûn-ı mü‘essesin hükmü bunu hiçbir sûretle taht-ı inhisâra koymayacağına nazaran şu iki karye ahâlîsinin dahi mes’ele-i münâza‘un-fîhâda hakları görülememiş olmağla cibâl-i mezkûreden Tersâne-i Âmireme elverişli keresteye dokunulmamak şartıyla bilâ-istisnâ herkesin odun ve kereste kat‘ etmelerine müdâhale olunmamak bâbında emr-i şerîfim ısdârı iktizâ eylediği meclis-i mezkûrdan bâ-mazbata inhâ kılınmış ve ol vechile icrâsı husûsuna irâde-i aliyyem ta‘alluk etmiş olmağla siz ki; müşîr-i müşârun-ileyh ve kâimmakâm ve nâib ve müftîler ve sâir mûmâ ileyhimsiz, keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda cibâl-i mübâha-i mezkûreden zikr olunan Bogaçko ve Osbence karyeleri ahâlîsine ve sâir her kese odun ve kereste kat‘ etdirilüp koru ittihâzıyla yek-dîgeri âharın odun ve kereste kat‘ına mümâna‘at etdirilmemesi ve cibâl-i mübâha-i mezkûreden Tersâne-i Âmireme yarar ve elverişli kerestenin kat‘ına hiçbir kimesne tarafından ictisâr olunmaması husûslarına kemâl-i i‘tinâ ve dikkat ve hilâfından ihtirâz ve mücânebet olunmak bâbında.

Fî Evâhır-ı Şa‘bân sene 278 (21-30 Şaban 1278)

(Sayfa: 25)

-49-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Kesriye Kâimmakâmı Haydar Beğ dâme mecdühûya ve Görice Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Tanaş'ın Görice Kazâsına tâbi‘ Radoviz karyesi toprağında kâin anasından müntakil bâ-hüccet-i şer‘iyye mülkiyet üzre mutasarrıf olduğu kürûmu mevcûd beş kıt‘a bağında âharın alâkası yoğiken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Zebo fuzûlî zabt edüp yine karye-i mezkûre sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Vangeli'ye bey‘ ve füruht etmekle merkûm dahi bâğ-ı mezkûrları zü'l-yed olan merkûm Vangeli'den taleb eyledikde vermeyüp gadr dâ‘iyesinde olduğu beyânıyla mahallinde şer‘le rü’yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru merkûm Tanaş tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî vesâir mûmâ-ileyhimsiz; ma‘rifetiniz ile tarafeyni ve zü'l-yed olan merkûmu mahallinde meclis-i memlekete ıhzâr ve bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î terâfü‘-birle husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve bilâ-özr-i şer‘î on beş sene geçmediği inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün ve tahakkuk eylediği halde ba‘de's-sübût hükm edüp zü'l-yed olan merkûmdan merkûm Tanaş'a alıverilüp icrâ-yı şer‘-i şerîf ve ihkâk-ı hakka mübâderet ve husûs-ı mezbûr zımnında müdde‘î-i merkûm cânibinden ol tarafa mübâşir ta‘yîni matlûb olunduğu halde bâ-irâde-i seniyye mü’esses olan nizâm mûcebince ta‘yîn olunacak masârif ve hıdmet-i mübâşiriyyesi meclisce kat‘ ve senede rabt olunarak müdde‘î tarafından te’diye etdirilüp müdde‘â-aleyh cânibinden hıdmet-i mübâşiriyye ve masârif-i mutâlebe ahzı ve zinhâr bu vesîle ile kimesneye gadr ü ta‘addî misillü vaz‘ u hâlet vukû‘a getirilmemesi husûsuna dikkat ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzre der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at eylemeniz bâbında.

Hasbî

Fî Evâil-i Ramazân Sene 278 (01-10 Ramazan 1278)

-50-

Mülhakâtıyla Selânik Vâlîsi ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Hüsnü Paşa iclâlühûya ve rütbe-i sâlise ashâbından

Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine Kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Paşa Sancağı'nda Zencine Nâhiyesi'ne tâbi‘ Korisne karyesinin mahsûlât ve rüsûmâtı Selçuk Sultânın Siroz'da kâin medrese ve ve mescid ve çeşmeleri vakfı tarafından ve karye-i mezbûrede Kostic Manastırı'na tahrîr ve tahsîs kılınan bir kıt‘a çiftlik ile üç kıt‘a bağın mahsûlâtı vakf-ı müşârun-ileyhâ cânibine edâ olunmak üzre manastır-ı mezbûr râhibleri tarafından ve yine nâhiye-i mezbûre[ye] tâbi‘ Arderavnik-i Büzürg ve Çerilani karyelerinin mahsûlât ve rüsûmâtları Sultân Selîm Hân Vakf-ı Şerîfi tarafından ve mezkûr Ararlanik-i Büzürg karyesinde sâlifü'z-zikr Kostic Manastırı'na tahrîr ve tahsîs kılınmış olan bir kıt‘a bostan ile Çerilani karyesinde üç bâb âsyâbın (Değirmen) mahsûlât ve rüsûmâtları vakf-ı müşârun-ileyh cânibine edâ olunmak üzre manastır-ı mezkûra râhibleri tarafından ve Agrıb karyesi kurbünde kâin bir kıt‘a bağın a‘şâr-ı şer‘iyyesi me’mûru tarafına edâ olunmak üzre şurût-ı muharrerleri vechile kezâlik manastır-ı mezkûre râhibleri tarafından tasdîk oluna geldiği Defter-i Hâkânî'de mukayyed olmağla sâlifü'z-zikr Kostic Manastırı'na tahrîr ve tahsî kılınan Korisne karyesinde bir çiftlik ile üç kıt‘a bağ ve Ararlanik-i Büzürg karyesinde bir kıt‘a bostan ve Çerilani karyesinde üç bâb âsyâb ve Agrıb karyesi kurbünde kâin bir kıt‘a bağ şurût-ı muharrereleri vechile manastır-ı mezbûr râhibleri tarafından tasarruf oluna gelür iken mârrü'z-zikr bir çiftlik ile bağ ve bostan ve âsyâba Korisne karyesi ahâlîsi taraflarından müdâhale olunduğu beyânıyla men‘i bâbında emr-i şerîfim sudûru manastar-ı mezbûr râhibleri niyâz ve istirhâm eyledikleri İstanbul ve tevâbi‘i Rûm Patrîkı tarafından bâ-takrîr istid‘â olunmuş ve Defterhâne-i Âmirem kuyûduna mürâca‘at olundukda "Zencine Nâhiyesi'ne tâbi‘ Manastır-ı Kostic deyü yazıldığı mahallin tahtında çiftlik der-karye-i Arderavnik (Ararlanik??) bağ, kıt‘a bir ve kenîse bir ve zemîn-i bostan der-mevki‘i Balkos ve âsyâb der-sınûr-ı karye-i Çerilani der-mevki‘-i yaylak, bâb üç fî doksân ve bağ der-kurb-i karye-i Agrıb kıt‘a manastır-ı mezbûrda sâkin olan ruhbânlar zirâ‘at eyledikleri tarlaları ve çayırları ve kışlak ve yaylakları fevt olduklarında yine yerinde kalanlar tasarruf edüp öşr ve sâlâriyyelerin verdüklerinden sonra tarlalarına ve gayrıya kimesne dahl eylemeye ve tapu taleb etmeye" deyü fermân olmağın defter-i cedîde kayd olunduğu deyü defter-i Evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr ve yine "nâhiye-i mezbûra tâbi‘ Evkâf-ı Selçuk Sultân bint-i merhûm Sultân Bâyezîd Hân

Siroz'da olan mederesesine ve mescidine ve çeşmelerine vakf edüp hâliyâ vakfiyyet üzre zabt olunur" deyü yazıldığı mahallin tahtında neferât aded ile karye-i Korisne el-mahsûl tahtında çift ve ispenç ve gendüm ve cevv ve çiftlik-i manastır-ı Kostic der-sınûr-ı karye-i mezkûre akça ve bağ-ı manastır-ı Kostic kıt‘a, bir ve bağ-ı diğer der sınûr-ı karye-i mezkûre kıt‘a, iki yekûn ma‘a-gayrihî otuz iki bin altı yüz seksen üç Akça yazu ile Defter-i Evkâf'da ol dahi muharrir kalemiyle tahrîr olunmuş ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi‘ evkâf-ı merhûm ve mağfûrun-leh "Sultân Süleymân Hân Gâzî" deyü yazıldığı mahallin tahtında neferât ve çiftlik aded ile Karye-i Arderavnik (Ararlanik??)-i Büzürg el mahsûl tahtında Müslimânân, çift ve gendüm ve cevv ve çiftlik-i manastır-ı Kostic an-karye-i öşr-i bâğân ve hayvânât bin ki yüz Akça ve zemîn-i bostân-ı manastır-ı Osniç der-mevki‘-i palohi yekûn ma‘a-gayrihî otuz sekiz bin dört yüz otuz altı Akça ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi‘ neferât ve çiftlik aded ile karye-i Çerilani el-mahsûl tahtında Müslimânân, çift ve gendüm ve cevv ve âsyâb-ı keşîşân-ı manastır-ı Kostic bâb üç, resm doksân yekûn ma‘a-gayrihî otuz iki bin seksen bir akça yazular ile Defter-i Evkâf'da muharrir kalemiyle başka başka tahrîr-i defter olunup bu takdîrce ber-muktezâ-yı Defter-i Hâkânî sâlifü'z-zikr Korisne karyesinin mahsûlât ve rüsûmâtı Selçuk Sultân'ın Siroz'da kâin medrese ve mescid ve çeşmeleri vakfı tarafından ve karye-i mezbûrede Kostic Manastırı'na tahrîr ve tahsîs kılınan bir kıt‘a çiftlik ile üç kıt‘a bağın mahsûlâtı vakf-ı müşârun-ileyhâ cânibine edâ olunmak üzre manastır-ı mezbûr râhibleri tarafından ve mârrü'l-beyân Arderavnik??-i Büzürg ve Çerilani karyelerinin mahsûlâtı ve rüsûmâtları sultân Selîm Hân Vakf-ı Şerîfi tarafından ve mezkûr Arderavnik karyesinde Kostic manastırı'na tahrîr ve tahsîs kılınmış olan bir kıt‘a bostan ile Cerilani karyesinde üç bâb âsyâbın mahsûlât ve rüsûmâtları vakf-ı müşârun-ileyh cânibine edâ olunmak üzre manastır-ı mezbûr râhibleri tarafından

(Sayfa: 26)

ve Agrıb karyesi kurbünde kâin bir kıt‘a bağın a‘şâr-ı şer‘iyyesi me’mûru tarafına edâ olunmak üzre şurût-ı muharrereleri vechile kezâlik manastır-ı mezkûr râhibleri tarafından zabt olunmak iktizâ eylediğini bi'-fi‘l Defter Emîni olan iftihâru'l-e‘âlî ve'l-e‘âzım müstecmi-i cemî‘u'l-me‘âlî ve'l-mefâhım es-Seyyid Mehmed Ârifî dâme ulüvvuhû arz eylemiş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kaleminden kânûnu su’âl olundukda "Bir manastıra mine'l-kadîm merbût olup da merbûtiyyeti Defterhâne-i Âmiremde mukayyed olan arâzî tapu ile tasarruf olunmaz ve alınup satılmaz, lâkin kadîmden berü bâ-tapu tasarruf oluna gelür iken mu’ahharan bir tarîk ile ruhbân eline geçmiş ve manastıra merbût olmak üzre bilâ-tapu tasarruf olunmakda bulunmuş olan arâzî hakkında sâir arâzî-i mîriyye mu‘âmelesi olunup kemâ-fi's-sâbık tapu ile tasarruf etdirilür" deyü kânûn-ı cedîd-i hümâyûnun yüz yirmi ikinci maddesinde münderic olup memâlik-i mahrûse-i şâhânemde kâin kilise ve manastırlara merbût emlâk ve arâzî vesâir mevâki‘-i mezhebiyenin her vakitde halelden vikâyesi patrîklara hitâben bâlâsı hattı hümâyûn-ı şâhâne ile müvaşşah sudûr eden evâmir-i aliyyede münderic bulunmuş olduğuna ve mârrü'l-beyân Kostic manastırına tahrîr ve tahsîs kılınan bir kıt‘a çiftlik dört kıt‘a bağ ve bir kıt‘a bostan ve üç bâb âsyâbın a‘şâr-ı şer‘iyyesi me’mûru tarafına edâ olunmak üzre Kostic manastırı râhibleri tarafından zabt ve tasarruf etdirilüp karye-i merkûme ahâlîsinin hilf-ı Defter-i Hâkânî ve mugâyir-i kânûn dahl ü ta‘arruz etdirilmeyüp men‘ u def‘ olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki vâlî-i müşâr ve kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz; Defter-i Hâkânî ve emîn-i mûmâ-ileyhin arzı mûcebince zabt ve sâlifü'z-zikr Kostic manastırına tahrîr ve tahsîs kılınan bir kıt‘a çiftlik ve dört kıt‘a bağ ve bir kıt‘a bostan ve üç bâb âsyâbın a‘şâr-ı şer‘iyyesi me’mûru tarafına edâ olunmak üzre Kostic manastırı râhibleri taraflarından zabt ve tasarruf etdirilüp mârrü'z-zikr Korisne karyesi ahâlîsinin hilâf-ı kuyûd-ı Defter-i Hâkânî ve mugâyir-i kânûn dahl ü ta‘rruz etdirilmemesi husûsuna mübâderet eylemeniz bâbında.

Hasbî

Fî Evâil-i Ramazân Sene 278 (01-10 Ramazan 1278)

-51-

Mülhakâtıyla Selânik Vâlîsi ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Hüsnü Paşa iclâlühûya ve Selânik Kâdîsı zîdet-fazâiluhûya ve müftîsi zîde-ilmuhûya ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Mehmed ve Ali ve Abdülkerîm nâm kimesnelerin Selânik Kazâsı sâkinlerinden Hâfız Mustafa nâm kimesneye altı yüz seksen ve Ahmed nâm kimesneye yirmi bin ve Osmân nâm kimesneye üç yüz ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Bahoz Yahûdîye otuz bin ve Savol Yahûdîye on dört bin ve Yorgi'ye üç bin ve Kemâl Yahûdîye altı yüz seksen guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmûn Mehmed ve Ali ve Abdülkerîm taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ-evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan, husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve eğer mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki vâlî-i müşâr ve mevlânâ ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet ve ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Hasbî

Fî Evâsıt-ı Ramazân sene 1278

-52-

Mülhakâtıyla Selânik Vâlîsi ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Hüsnü Paşa iclâlühûya ve rütbe-i sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Siroz Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Aynaroz Cezîresi'nde vâki‘ Margarit Manastırı râhiblerine tahrîr ve tahsîs kılınan kadîmü'l-eyyâmdan berü vakf nâmına mutasarrıf oldukları çiftliklerinden Siroz Nâhiyesi'nde timâr karyelerinden öşr [ve] sâlâriyyelerin me’mûruna edâ etmek üzre zemîn-i zeytunluk der-etrâf-ı manastır-ı mezkûr ve çiftlik der-karye-i Hıristos ma‘a-bâğân öşr verir ve gayruhû deyü mukayyed mutasarrıf oldukları çiftlik ve arâzî ve sâire mugâyir-i Defter-i Hâkânî müdâhale olunmak iktizâ etmez iken Siroz sâkinleriden Vıztık oğlu Ahmed nâm kimesne hilâf-ı Defter-i Hâkânî ve mugâyir-i kânûn fuzûlî zabt ve ba‘de'l-vefât oğlu dahi zabta tasaddî eylediği zikr olunan Margarit Manastırı râhibleri taraflarından mukaddemâ bâ-arzuhâl inhâ olunduğuna Defteri-i Hâkânî mucebince kânûn üzre amel olunmak bâbında bin yüz doksan yedi senesi evâil-i Zilkadesinde sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ve hareket olunmak lâzimeden iken bu esnâda ba‘zı kesân taraflarından müdâhale olunduğu beyânıyla [kuyûd-ı] Defter-i Hâkânî mûcebince kânûn üzre amel olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru İstanbul ve tevâbi‘i Rûm Patrîkı tarafından bu def‘a memhûr takrîr takdîmiyle istid‘â olunmuş ve Defterhâne-i Âmiremde mahfûz defter-i icmâl ve mufassal ve defter-i evkâfa mürâca‘at olundukda "Siroz Nâhiyesi'ne tâbi‘ emlâk, kenâyis-i Aynaroz ve gayruhû ruhbânları vakf nâmına mutasarrıf olup fetvâ-yı şerîf mûcebince emr-i şerîfle bey‘ olunan çiftlikleri ve arâzî ve sâir emlâkidir." Deyü yazıldığı mahallin tahtında manastır-ı Margarit tâbi‘-i Kostic der-nâhiye-i Siroz ve tahtında zemîn-i zeytunluk der-etrâf-ı manastır-ı mezkûr ve çiftlik der-karye-i Hıristos ma‘a-bâğân, öşr verir ma‘a çiftlikhâ ve mevâdd-ı sâire manastır-ı mezbûrda sâkin olan ruhbânlar zirâ‘at eyledikleri tarlaları ve çayırları ve kışlak ve yaylakları fevt olduklarında yine yerine kalanlar tasarruf edüp öşr ve sâlâriyyelerin verdiklerinden sonra tarlalarına ve gayrıya kimesne dahl etmeye ve tapu taleb olunmaya deyü fermân olmağın defter-i cedîde kayd olundu deyü defter-i Evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr ve yine Siroz Nâhiyesi'ne tâbi‘ çiftlik ve Müslimânân ve neferât-ı Gebrân ile karye-i Hıristos el-mahsûl tahtında Müslimânân, çift ve bennâk ve gendüm ve cevv ve çiftlik-i manastır-ı Margarit yekûn ma‘a-gayrihî dokuz bin iki

yüz yetmiş Akça yazu ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde

(Sayfa: 27)

tamâm yazı-yı mezkûresi ma‘a gayrihâ birikdirilüp yekûn on bin iki yüz yetmiş Akça ber-icmâl ve icmâl-i mezbûrun altı bin Akçası Asâkir-i Nizâmiye-i Şâhânem süvârîsinden İsmâîl veled-i Hasan'ın, bâkîsi [geri kalanı] müşterikleri kaydlarında olup bu takdîrce ber-muktezâ-yı Defter-i Hâkânî sâlifü'z-zikr Hıristos karyesinin mahsûlât ve rüsûmâtı merkûm İsmâîl ile sâir müşterikleri taraflarından ve mezkûr Margarit Manastırı etrâfında kâin zemîn-i zeytunluk ile karye-i mezkûrede bir kıt‘a çiftliğin hâsılâtı me’mûru tarafına edâ olunmak üzre şurût-ı muharrereleri vechile Margarit Manastırı râhibleri tarafından zabt olunmak iktizâ eylediğini ricâl-i Devlet-i Aliyyemden bi'l-fi‘l Defter Emîni olan iftihâru'l-e‘âlî ve'l-e‘âzım müstecmi‘-i cemî‘u'l-me‘âlî ve'l-mefâhım es-Seyyid Mehmed Ârifî dâme üluvvuhû arz etmş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kaleminden kânûn ve muktezâsı su’âl olundukda; "Bir manastıra mine'l-kadîm merbût olup da merbûtiyyeti Defterhâne-i Âmiremde mukayyed bulunan arâzî tapu ile tasarruf olunmaz ve alınup satılmaz, lâkin kadîmden berü bâ-tapu tasarruf oluna gelür iken mu’ahharan bir takrîb ile ruhbân eline geçmiş ve manastıra merbût olmak üzre bilâ-tapu tasarruf olunmakda olan arâzî hakkında sâir arâzî-i mîriyye mu‘âmelesi olunup kemâ-fi's-sâbık tapu ile tasarruf etdirilür" deyü kânûn-ı cedîd-i hümâyûnun yüz yirmi ikinci maddesinde münderic bulunmuş ve memâlik-i mahrûse-i şâhânemde kâin kilise ve manastırların merbût emlâk ve arâzî ve sâir mevâki‘-i mezhebiyyenin tasarrufunda halelden vikâyesi patrîklere hitâben bâlâsı hatt-ı hümâyûn-ı şâhâne ile muvaşşah sudûr eden evâmir-i aliyyede münderic bulunmuş olup manastır-ı mezbûra tahrîr ve tahsîs kılınan zemîn-i zeytunluk ile çiftliğin öşr-i sâlâriyyeleri sâl be sâl me’mûru tarafına edâ olunmak üzre Margarit Manastırı râhibleri tarafından zabt ve tasarruf etdirilüp hilâf-ı kuyûd-ı Defter-i Hâkânî ve mugâyir-i kânûn dahl ve ta‘arruz etdirilmeyüp men‘u def‘ olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki vâlî-i müşâr ve kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz; Manastır-ı mezbûra tahrîr ve tahsîs kılınan sâlifü'z-zikr zemîn-i zeytunluk ile çiftliğin öşr-i sâlâriyyeleri sâl be sâl me’mûru tarafına edâ olunmak üzre Margarit Manastırı râhibleri tarafından zabt ve tasarruf etdirilüp ecânibden kesânı hilâf-ı kuyûd-ı Defter-i Hâkânî ve mugâyir-i kânûn dahl ve ta‘arruz etdirilmeyüp men‘u def‘i husûsuna mübâderet eylemeniz bâbında.

Hasbî

Fî Evâsıt-ı Ramazân sene 278 811-20 Ramazan 1278)

-53-

Zâyi‘inden müceddeden emr-i âlî

yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 278

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Siroz Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Atanaş ve Kostanti ve Aleksi'nin Siroz Kazâsı sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Haci Apostol'e on altı bin ve Kotroce'ye altı bin ve Todori'ye altı bin beş yüz ve diğer Apostol'e sekiz yüz kırk beş guruş deynleri olup mebâliğ-i mezkûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Atanaş ve Kostanti ve Aleksi taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıre[sinde] bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunduğu misillü Siroz'a iki yüz yetmiş yedi [senesinde] diğer sâdır olan emr-i âlî şânda nizâm-ı mezkûr te’kîd kılınmış idüğüne binâen husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu hâlde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr mu’ahharan sudûr eden emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz olundukda ber-minvâl-i muharrer merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ramazân sene 278 (11-20 Ramazan 1278)

-54-

Zâyi‘inden müceddeden emr-i âlî

yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 278

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Siroz Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe ‘a-i Devlet-i Aliyyemden Aleksi ve Dimitri ve Yorgi'nin Siroz Kazâsı'na tâbi‘ Ceriste karyesi sâkinlerinden İdrîs nâm kimesneye iki bin beş yüz ve timur nâm kimesneye on bir bin ve tebe ‘a-i Devlet-i Aliyyemden Hınefşe'ye on yedi bin beş yüz ve Esbero'ya on iki bin ve Yarise'ye yedi bin beş yüz ve Koti'ye sekiz bin ve Kosta'ya altı bin beş yüz ve Kostanti'ye altı bin beş yüz ve Todori'ye üç bin beş yüz ve diğer Todori'ye üç bin beş yüz ve Hıristodulu'ya bin iki yüz ve Yorgi'ye iki bin beş yüz ve diğer Hıristodulu'ya yedi bin beş yüz guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmûn Aleksi ve Dimitri ve Yorgi taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ-evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş ve Siroz'a dahi iki yüz yetmiş yedi senesi evâsıt-ı Saferinde muahharan diğer sâdır olan emr-i âlîde nizâm-ı mezkûr te’kîd kılınmış idüğüne binâen husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit ve mütehakkık olduğu ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı halde mahalli sicillinde mukayyed mu’ahharan sudûr eden emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve merkûmûnun deyni olan mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ ve iş‘âr kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet

(Sayfa: 28) ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet ve eğer emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd olduğu sûretde keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Dâniş

Fî Evâsıt-ı Ramazân sene 278 (11-20 Ramazan 1278)

-55-

Asâkir-i Nizâmiye-i Şâhânem müşîrânından Üsküb Vâlîsi ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun birinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Mustafa Paşa iclâlühûya ve rütbe-i râbi‘a ashâbından Üsküb Kâimmakâmı Câvîd dâme-mecdühûya ve Üsküb Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Hasan nâm kimesnenin Üsküb Kazâsı'na tâbi‘ Maarude karyesi sâkinlerinden Hayrullâh nâm kimesneye dokuz yüz on iki ve Ahmed nâm kimesneye üç bin beş yüz ve Molla Bâyezîd zevcesine on bir bin beş yüz ve Feriad nâm kimesneye beş yüz ve İbrâhîm nâm kimesneye dört bin dokuz yüz iki buçuk ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Yasef Yahûdîye on bin yüz elli ve Haris ve Dito'ya dokuz yüz ve Anaştaş'a yüz ve Kosti'ye dokuz yüz guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Hasan tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûm Hasan'ın def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki vâlî-i

müşâr ve kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Dâniş

Fî Evâsıt-ı Ramazân sene 278 (11-20 Ramazan 1278)

-56-

Asâkir-i Nizâmiye-i Şâhânem müşîrânından Rûmeli Ordu-yı Hümâyûnum Müşîr ve Vâlî ve Kâimmakâmı ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun birinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Abdî Paşa iclâlühûya ve Manâstır Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Âbidîn ve Muhtâr nâm kimesnelerin Manâstır Kazâsı'na tâbi‘ Kâfrez karyesi sâkinlerinden Mîr İsmâîl ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Dimkovin'e on yedi bin guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâ-yı deyne kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmân Âbidîn ve Muhtâr taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûsı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm-ı müşâr ve nâib ve müfti ve sâir mûmâ-ileyhimsiz; Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı mahallinde dâyinleri muvâcehesinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve

hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Recâî

Fî Evâsıt-ı N. Sene 78 (11-20 Ramazan 1278)

-57-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Kesriye Kâimmakâmı Haydar Beğ dâme mecdühûya ve Görice Kazâsı nâib ve müftîsine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Tanaş'ın Görice Kazâsına tâbi‘ Radoviz karyesi toprağında kâin anasından müntakil bâ-hüccet-i şer‘iyye mülkiyet üzre mutasarrıf olduğu kürûmu mevcûd beş kıt‘a bağında âharın alâkası yoğiken

(Sayfa: 29)

yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Zebo fuzûlî zabt edüp yine karye-i mezbûre sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Vangeli'ye bey‘ ve füruht etmekle merkûm dahi bâğ-ı mezkûrları zü'l-yed olan merkûm Vangeli'den taleb eyledikde vermeyüp gadr dâ‘iyesinde olduğu beyânıyla mahallinde şer‘le rü’yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru merkûm Tanaş tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî vesâir mûmâ-ileyhimsiz; ma‘rifetiniz ile tarafeyn ve zü'l-yed mahallinde meclis-i memlekete ıhzâr ve bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î terâfü‘-birle husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre [olduğu] ve bilâ-özr-i şer‘î on beş sene geçmediği inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün ve tahakkuk eylediği halde ba‘de's-sübût hükm edüp zü'l-yed olan merkûmdan merkûm Tanaş'a alıverilüp icrâ-yı şer‘-i şerîf ve ihkâk-ı hakka mübâderet ve husûs-ı mezbûrda dikkat ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzre der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at eylemeniz bâbında.

Hasbî

Fî Evâsıt-ı N. Sene 78 (11-20 Ramazan 1278)

-58-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Siroz Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Nikola va Apostol'ün Siroz kazâsı'na tâbi‘ Hıriste?? Karyesi sâkinlerinden Şefîk nâm kimesneye yirmi sekiz bin ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Osyorine'ye otuz beş bin beş yüz ve Kotroca'ya on yedi bin ve Dimitri'ye on iki bin guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmân Nikola va Apostol taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş ve Siroz'a dahi iki yüz yetmiş yedi senesi evâsıt-ı Saferinde diğer sâdır olan emr-i âlîde nizâm-ı mezkûr te’kîd kılınmış idüğüne binâen husûs-ı mezbûr inhâ

olunduğu üzre olduğu ve merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit ve mütehakkık olduğu mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı halde hâlde mahalli sicillinde mukayyed mu’ahharan sudûr eden emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün ve merkûmânın deynleri olan mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘âr kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı halde hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd idüğü sûretde keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Dâniş

Fî Evâhır-ı N. Sene 278 (11-20 Ramazan 1278)

-59-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Siroz Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Devlet-i Aliyyem tebe‘asından Vasil'in Siroz Kazâsı sâkinlerinden Hacı Mahmûd nâm kimesneye dört bin ve Ebûbekir nâm kimesneye sekiz yüz ve Devlet-i Aliyyem tebe‘asından Yorgi'ye on dört bin ve Atahaş'a üç bin ve Mihal'e üç bin ve Yani'ye iki yüz kırk ve diğer Atanaş'a üç yüz kır ve Kosti'ye iki yüz ve Luko'ya üç yüz elli guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Vasil tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş ve Siroz'a dahi iki yüz yetmiş yedi senesi evâsıt-ı

Saferinde diğer sâdır olan emr-i âlîşânda nizâm-ı mezkûr te'kîd kılınmış idiğine binâen husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def'aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer' ve'l-meclis sâbit ve mütehakkık olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mu'ahharan sudûr eden emr-i âlîşânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü'yet olunmak içün emr-i şerîfim i'tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz; Keyfiyet ma'lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def'aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa'âdetime inhâ vü iş'ârına müsâra'at ve hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Hasbî

Fî Evâil-i Şevvâl 278 (1-10 Şevval 1278)

(Sayfa: 30)

-60-

Asâkir-i Nizâmiye-i Şâhânem müşîrânından Rûmeli Ordu-yı Hümâyûnum Müşîr ve Vâlî Kâimmakâmı ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Abdî Paşa iclâlühûya ve Eğribacak Kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Devlet-i Aliyyem tebe‘asından Yorgi'nin ammi-zâdesi Devlet-i Aliyyem tebe‘asından Todori bundan akdem bilâ-veled fevt oldukda Eğribacak Kazâsına tâbi‘ Kozane Karyesinde kâin bâ-hüccet-i şer‘iyye mülkiyet üzre mutasarrıf olduğu bir bâb menzil ve bir bâb değirmen ve eşcârı mevcûd bir kıt‘a bâğçesiyle sâir emvâl ve eşyâsı bi'l-irsi'ş-şer‘î merkûm Yorgi ile müteveffâ-yı merkûmun zevcesi Katrine'ye intikâl edüp alâ mâ- farazallâhü te‘âlâ beyne'l-verese tevzî‘ ve taksîm olunmak lâzimeden iken mezbûre Katrine zevcesi müteveffâ-yı merkûmdan müntekâl emlâk ve emvâl ve eşyâdan kendü hisse-i şer‘iyyesini ahz u zabta adem-i kanâ‘at-birle cümlesini hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî ahz u zabt edüp gadr eylediği ve bu bâbda da‘vâsına cânib-i Şeyhü'l-İslâmîden fetvâ-yı şerîfe verildiği merkûm Yorgi tarafından mukaddemâ bâ-arzuhâl inhâ olunduğuna binâen mahallinde şer‘le rü’yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında iş bu sene-i mübâreke evâhir-i Muharreminde başka ve ba‘dehû te’kîdi hâvî sene-i mezbûre evâil-i Recebinde başka iki kıt‘a evâmir-i aliyyem sâdır olmuş ise de ile'l-ân terâfü‘ olunamadığı beyânıyla mukaddemâ sâdır olan evâmir-i aliyyem mûceblerince mahallinde ihkâk-ı hak mümkün olamadığı halde ıhzârı i‘lâm olunmak bâbında te’kîdi hâvî emr-i şerîfim sudûru merkûm Yorgi tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at olundukda ber-vech-i muharrer tevârîh-i merkûmede evâmir-i aliyyem verildiği mukayyed ve mastûr bulunmuş olmağla siz ki kâimmakâm-ı müşâr ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz; ma‘rifetiniz ile mezbûreyi mahallinde meclis-i memlekete ıhzâr ve merkûm Yorgi ile bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î terâfü‘ ederek husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve bilâ-özr-i şer‘î on beş sene geçmediği inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün ve tahakkuk eylediği halde mûrisi müteveffâ-yı merkûmdan müntakil mezbûre Katrine'nin hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî ahz u zabt eylediği emlâk ve emvâl ve eşyâdan hisse-i şer‘iyyesi her ne ise ba‘de's-sübût hükm edüp merkûm Yorgi'ye alıverilüp icrâ-yı şer‘-i şerîf ve ihkâk-ı hak mümkün olmayup

da müddeʻâ-aleyhânın [aleyhine dava açılan kadının] li-ecli't-terâfüʻ der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme ıhzârı lâzım gelür ise keyfiyetin îzâhen iʻlâm ve işʻârına müsâraʻat ve husûs-ı mezbûr[a] ilâ-âhırihî dikkat eylemeniz bâbında.

Dâniş

Fî Evâil-i Şevvâl sene 278 (1-10 şevval 1278)

-61-

Mülhakâtıyla Selânik Eyâleti Vâlîsi ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Hüseyn Hüsnü Paşa iclâlühûya ve Selânik mollasına ve müftîsi zîde-ilmühûya ve aʻzâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Mustafa nâm kimesnenin Selânik Kazâsı sâkinlerinden ve tebeʻa-i Devlet-i Aliyyemden Gorye'ye beş bin ve Behor Yahûdîye bin iki yüz ve Mişon Yahûdîye doksan sekiz bin guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi defʻaten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn defʻaten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Mustafa tarafından bu defʻa bâ-arzuhâl istidʻâ olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâcaʻat ve muktezâsı suʼâl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye taʻdîl ve teʼsîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve iʻlân olunmuş olduğundan, husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun defʻaten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı inde'ş-şerʻ ve'l-meclis sâbit ve mütehakkık ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rüʼyet olunmak ve merkûmun deyni olan mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden maʻdûd ise keyfiyet bâ-iʻlâm ve mazbata ve tahrîrât Dersaʻâdetime inhâ ve işʻâr kılınmak içün emr-i şerîfim iʻtâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki vâlî-i müşâr ve mevlânâ ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet maʻlûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun defʻaten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rüʼyet ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden maʻdûd ise keyfiyetin bâ-iʻlâm ve mazbata ve tahrîrât Dersaʻâdetime inhâ vü işʻârına

müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Recâî

Fî Evâil-i Şevvâl sene 278 (1-10 şevval 1278)

(Sayfa: 31)

-62-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Siroz Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Hıristo'nun Siroz Kazâsı sâkinlerinden İlyâs nâm kimesneye on altı bin ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Kosta'ya otuz bin ve Koço'ya on yedi bin ve Haci Vangel'e on iki bin ve Nikola'ya bin sekiz yüz guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûr[ey]i def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Hıristo tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş ve Siroz'a dahi iki yüz yetmiş yedi senesi evâsıt-ı Saferinde diğer sâdır olan emr-i âlîşânda nizâm-ı mezkûr te’kîd kılınmış idiğine binâen husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı halde mahalli sicillinde mukayyed mu’ahharan sudûr eden emr-i âlîşânda münderic nizâma tatbîkan rü’yet ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ ve iş‘âr kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz; Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı halde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet ve emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ ve iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Ziyâ

Fî Evâil-i Şevvâl sene 278 (1-10 şevval 1278)

-63-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Siroz Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Dimitri ve Atanaş'ın Siroz Kazâsı'na tâbi‘ Kobac karyesi sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Dimitri'ye iki bin beş yüz ve Karsako'ya bin beş yüz ve Hıristo'ya üç bin ve Yanaki'ye altı bin ve Petri'ye yedi yüz ve Kostanti'ye bin dört yüz kırk ve Korce'ye bin iki yüz yirmi ve Atanaş'a bin ve Erim'e bin guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûr[ey]i def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmân Dimitri ve Atanaş taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş ve Siroz'a dahi iki yüz yetmiş yedi senesi evâsıt-ı Saferinde diğer sâdır olan emr-i âlîşânda nizâm-ı mezkûr te’kîd kılınmış idiğine binâen husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmân Dimitri ve Atanaş'ın def‘aten edâ-yı [deyne] iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mu’ahharan sudûr eden emr-i âlîşânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz; Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Hasbî

Fî Evâil-i Şevvâl sene 278 (1-10 şevval 1278)

-64-

Ricâl-i Devlet-i Aliyyemden Filibe Mutasarrıfı ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun üçüncü rütbesinin hâiz ve hâmili Mehmed Muhlis dâme-ulüvvuhûya

ve Filibe mollâsına ve müftîsi zîde-ilmuhûya ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Todoros ve Gorbel'in Filibe kazâsı sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Delco'ya üç bin beş yüz altmış beş ve Genco'ya sekiz bin beş yüz doksan ve Menco'ya iki bin yedi yüz altmış ve Yerafo'ya bin üç yüz yirmi iki ve Haci Petro'ya bin altı yüz elli ve Konco'ya dört yüz ve Coklo'ya beş yüz elli ve Ostoyan'a bin iki yüz ve diğer Ostoyan'a on bir bin beş yüz ve Haci Lazarya'ya bin üç yüz elli ve Yaraşko'ya dört bin dört yüz ve Atanaş'a bin yedi yüz yirmi beş ve Canko'ya dört bin elli ve Yako'ya bin yedi yüz yirmi beş ve Nakoli'ye üç bin iki yüz yirmi ve Nikola'ya bin iki yüz ve Haci Lalo'ya üç bin dört yüz elli ve Yaraş'a üç bin dört yüz elli ve Taşafman'a altı bin dokuz yüz ve Neşo'ya altı bin dokuz yüz ve diğer Ostoyan'a bin dokuz yüz elli guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmân Todoros ve Gorbel taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîrîyeye dokunmadığı halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr [sudûr eden] emr-i âlîşânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîrîyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki mutasarrıf ve mevlânâ ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz; Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda

(Sayfa: 32) ber-minvâl-i muharrer merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîrîyeye dokunmadığı [halde] rü’yet olunmak ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ ve iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Hayret

Fî Evâil-i Şevvâl sene 278 (1-10 şevval 1278)

-65-

Ricâl-i Devlet-i Aliyyemden Filibe Mutasarrıfı ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun üçüncü pâyesinin hâiz ve hâmili Mehmed Muhlis dâme-ulüvvuhûya ve Filibe mollâsına ve müftîsi zîde-ilmuhûya ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Gideresto ve Folak ve Forel'in Filibe Kazâsı'na tâbi‘ Karapınar karyesi toprağında vâki‘ ma‘mûlün-bih tapu senediyle ber-vech-i iştirâk mutasarrıf oldukları ma‘lûmetü'l-hudûd tarlalarını zabt ve beher sene iştirâken zirâ‘at ve ve öşrün edâ ede gelürler iken ecânibden Abdi nâm kimesne tarla-yı mezkûra hark ihdâs eylediği beyânıyla kânûn üzre amel olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru merkûmûn taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi'nden kânûn ve muktezâsı su’âl olundukda "Bir kimesnenin mutasarrıf olduğu arâzîsi üzerinde kendüsünün izn ve ma‘rifeti munzamm olmaksızın âharı fuzûlî hark ihdâs edemez ve ...? yapamaz ve sâir sûretle dahi fuzûlî tasarruf edemez" deyü Kânûn-ı Cedîd-i Hümâyûnun on dördüncü maddesinde münderic olduğuna binâen münâza‘un-fîhâ olan mahalle dahl eden merkûm Abdi mülk arsası üzerine değirmen binâ ve hark ihdâs etmiş olmayup fi'l-hakîka merkûmûn Gideresto ve Folak ve Forel'in ol yerlere bâ-tapu müşâ‘ u müşkerek mutasarrıf olarak zabt ve beher sene zirâ‘at ve öşrün edâ ede gelür iken merkûm Abdi tarla-yı mezkûra hark ihdâs eylediği mahall-i nizâ‘ üzerinde me’mûru hâzır olduğu halde hîn-i terâfü‘de inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit ve mütehakkık olduğu sûretde men‘ u def‘ olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki mutasarrıf ve mevlânâ ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Husûs-ı mezbûru şer‘-i

şerîfe ve bâlâda muharrer kânûn-ı cedîde tatbîk ederek ber-vech-i hakkâniyet rü'yet-birle fi'l-hakîka merkûmun arâzî-i mezkûreye hark ihdâs eylediği mahall-i nizâ‘ üzerinde me'mûru hâzır olduğu sûretde hîn-i terâfü‘de inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit ve mütehakkık olduğu sûretde ba‘de's-sübût vâki‘ olan zarar-ı şer‘îsinin ma‘rifet-i şer‘le men‘ u def‘i husûsuna mübâderet ve husûs-ı mezbûr-ı hâl-i hâzıra dikkat ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzre der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme inhâ ve iş‘ârına müsâra‘at eylemeniz bâbında.

Sa‘dî

Fî Evâil-i Şevvâl sene 278 (1-10 şevval 1278)

-66-

Mülhakâtıyla Selânik Vâlîsi ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Hüsnü Paşa iclâlühûya ve ve Vodine Kazâsı nâib ve müftîsine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Mîr Nûh nâm kimesnenin Vodine Kazâsı sâkinlerinden Mustafa Beğ nâm kimesneye on iki bin ve Sipâhî Abdullâh demekle müştehir kimesneye beş bin beş yüz ve Yûsuf nâm kimesneye iki bin beş yüz ve diğer Yûsuf nâm kimesneye bin beş yüz ve Mehmed Beğ nâm kimesneye iki bin ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Yorgi'ye bin altı yüz ve Dimitri'ye sekiz yüz ve Yazo'ya iki bin beş yüz ve Morfoyiç'e on bin guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Mîr Nûh tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su'âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te'sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan, husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı halde mahalli sicillinde mukayyed zikr olunan emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü'yet olunmak ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ

eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki vâlî-i müşâr ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Remzî

Fî Evâsıt-ı Şevvâl sene 278 (11-20 Şevval 1278)

(Sayfa: 33)

-67-

Mîr-i Mîrân-ı kirâmımdan Tırhala Sancağı Mutasarrıfı Tayyib Paşa dâme-ikbâlühûya ve rütbe-i sâniye mütemâyizi ashâbından Golos Kâimmakâmı Tâhir zîde-ulüvvuhûya ve Golos Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Dimitri'nin Golos Kazâsı'na tâbi‘ Mabtoka karyesi sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden İfonomos'a yedi bin iki yüz ve Nikolaki'ye altı bin yüz elli ve Mitro'ya iki bin yüz ve Kostanti'ye dokuz yüz seksen ve Angeli'ye üç yüz yirmi ve Margarit'e dört yüz seksen ve Yani'ye altı yüz ve diğer Kostanti'ye üç yüz ve Dimitri'ye iki yüz yetmiş ve diğer Dimitri'ye iki yüz otuz ve Dimitri'ye üç yüz kırk ve Tanaş'a iki yüz kırk sekiz guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Dimitri tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed zikr olunan emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki mutasarrıf ve kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Sa‘dî

Fî Evâsıt-ı Şevvâl sene 278 (11-20 Şevval 1278)

-68-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Siroz Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Esteryo ve Yanaki ve Yorgaki'nin Siroz Kazâsı'na tâbi‘ Ezcove Karyesi sâkinlerinden Hüseyn nâm kimesneye elli bin ve tebe‘a-i Devlet-i Ayiyyemden Metro'ya yirmi bin guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmûn Esteryo ve Yanaki ve Yorgaki taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş ve Siroz'a dahı iki yüz yetmiş yedi senesi evâsıt-ı Saferinde diğer sâdır olan emr-i âlîşânda nizâm-ı mezkûr te’kîd kılınmış idiğine binâen husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı halde mahalli sicillinde mukayyed mu’ahharan sudûr eden emr-i âlîşânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve eğer mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ ve iş‘âr kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet olunmak ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Remzi

Fî Evâil-i Şevvâl sene 278 (1-10 şevval 1278)

-69-

Mîr-i Mîrân-ı kirâmımdan Tırhala Sancağı Mutasarrıfı Tayyib Paşa dâme-ikbâlühûya ve rütbe-i sâniye mütemâyizi ashâbından Golos Kâimmakâmı Tâhir zîde-ulüvvuhû ve Golos Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Golos Kazâsı'na tâbi‘ Lefkoz karyesi sâkinlerinden Aliksandiriye karye-i mezbûrede kâin bâ-hüccet-i şer‘iyye mülkiyet üzre mutasarrıf olduğu eşcârı mevcûd bir kıt‘a zeytûn bağçesini iki yüz yetmiş yedi senesinde iki bin iki yüz yirmi üç guruş bedel mukâbelesinde karye-i mezbûre sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Vangel'e şurût-ı müfsideden ârî bey‘-i bât-ı kat‘î ile bâ-hüccet-i şer‘iyye bey‘ ve temlîk ve teslîm ve merkûm dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl edüp mülk-i müşterâsına dahl olunmak îcâb etmez iken bu esnâda fâriğa-i mezbûre fevt olmak mülâbesesiyle yine karye-i mezbûre sâkinelerinden müteveffâ-yı mezbûrenin gelini Maroga zuhûr-birle "Zikr olunan bağçeyi müteveffiye-i mezbûre Aleksandiriye'nin sana ferâğ eylediğini tutmam." deyü hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî zabt edüp gadr eylediği beyânıyla mahallinde şer‘le rü’yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru merkûm Vangel tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş olmağla siz ki mutasarrıf ve kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz; ma‘rifetiniz ile mezbûre Maroga'yı mahallinde meclis-i memlekete ıhzâr ve merkûm Vangel ile bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î terâfü‘ ederek husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre ise mahallinde meclis-i memlekete ber-nehc-i şer‘î rü’yet-birle mezbûrenin hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî zabt eylediği bağçe-i mezkûr ba‘de's-sübût hükm edüp merkûm Vangel'e alıverilüp icrâ-yı şer‘-i şerîf ve ihkâk-ı hakka mübâderet ve husûs-ı mezbûr ilâ-âhırihîdikkat ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzre der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme inhâ ve iş‘ârına müsâra‘at eylemeniz bâbında.

Ferhat

Fî Evâsıt-ı Şevvâl sene 278 (11-20 Şevval 1278)

(Sayfa: 34)

-70-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Siroz Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Atanaş'ın Siroz Kazâsı sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Haci Damaki'ye iki bin beş yüz ve Kostanti'ye yedi bin beş yüz ve Naşo'ya üç bin beş yüz ve Vangel ve Dimitri'ye dokuz yüz ve diğer Dimitri ve Atanaş'a bin sekiz yüz ve Nikola'ya bin beş yüz ve Haci Atanaş'a bin yüz ve Haci Dito'ya bin beş yüz ve Haci Dimitri'ye iki bin beş yüz ve Petro'ya bin ve Yanaki'ye bin sekiz yüz ve Hıristodulu'ya beş yüz ve Dito'ya üç yüz elli ve Angeloste'ye üç yüz elli ve Panayot'a yüz ve Yani'ye yüz ve Dimitri'ye yedi yüz ve Tanaş'a dört yüz guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Atanaş tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş ve Siroz'a dahı iki yüz yetmiş yedi senesi evâsıt-ı Saferinde diğer sudûr eden emr-i âlîşânda nizâm-ı mezkûr te’kîd kılınmış idiğine binâen husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlîşânda münderic nizâma mezkûre [tatbîkan] meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Ziyâ

-71-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Hıristofiçon'un Zencine Kazâsı'na tâbi‘ Alessırat karyesi sâkinlerinden İbrâhîm nâm kimesneye beş bin üç yüz doksan bir ve Hacı Yûsuf nâm kimesneye altı yüz seksen ve Halîl nâm kimesneye iki yüz ve Tâhir nâm kimesneye sekiz bin ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Adamo'ya iki bin altı yüz otuz sekiz ve Vasilaki'ye bin iki yüz ve Naşo'ya bin altı yüz ve Yani'ye sekiz yüz ve Petro'ya beş yüz ve Nikola'ya bin iki yüz ve yovanni'ye bin altı yüz altmış ve Esteryo'ya bin beş yüz elli ve Samuyel'e bin üç yüz elli ve Ustoco'ya üç bin iki yüz ve Tanaş'a beş yüz ve Yorgi'ye altı yüz ve Bahor Yahûdîye üç yüz elli ve Taşo'ya altı yüz ve Kosta'ya iki yüz yirmi üç ve Yanaki'ye dört yüz seksen ve Sotri'ye ikiyüz elli ve Koço'ya üç yüz ve Vasil'e iki yüz otuz guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Hıristofiçon tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş [olduğundan] husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Hasbî

Fî Evâsıt-ı Şevvâl sene 278 (11-20 Şevval 1278)

-72-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Yorgi'nin Zencine Kazâsı'na tâbi‘ Zalhove karyesi sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Atanaş'a bin beş yüz elli ve Vasilaki'ye bin dokuz yüz altmış ve Aleksi'ye bin yüz ve Yorgi'ye sekiz yüz ve diğer Atanaş'a dokuz yüz ve Kiryari'ye üç yüz altmış guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Yorgi tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Sıddık

Fî Evâsıt-ı Şevvâl sene 278 (11-20 Şevval 1278)

(Sayfa: 35)

-73-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Siroz Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Apostol ve Zabo ve Aleksandiri'nin Siroz Kazâsı'na tâbi‘ Azayova karyesi sâkinlerinden Ahmed nâm kimesneye iki bin ve diğer Ahmed nâm kimesneye on bir bin sekiz yüz seksen beş ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Kastoşpa'ya yedi bin ve Niko ve Haci Nıristo'ya yedi bin ve Esbata'ya dört bin altı yüz ve Dimitri'ye beş bin altı yüz ve Adamo'ya üç bin ve Estero'ya iki bin iki yüz ve Marya'ya üç bin guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûru def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmûn Apostol ve Zabo ve Aleksandiri taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş ve Siroz'a dahı iki yüz yetmiş yedi senesi evâsıt-ı Saferinde diğer sâdır olan emr-i âlîşânda nizâm-ı mezkûr te’kîd kılınmış idiğine binâen husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı halde mahalli sicillinde mukayyed mu’ahharan sudûr eden emr-i âlîşânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve eğer mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ ve iş‘âr kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet olunmak ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Ferhat

Fî Evâsıt-ı Şevvâl sene 278 (11-20 Şevval 1278)

-74-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Hıristo ve İlya'nın Zencine Kazâsı'na tâbi‘ Alî Estrat karyesi sâkinlerinden Mehmed nâm kimesneye beş yüz ve Selîm nâm kimesneye iki yüz yetmiş beş ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Nimola'ya dört bin sekiz yüz ve Yanaki'ye üç yüz ve Lamini'ye dört yüz ve Yorg'ye sekiz yüz ve Kosta'ya bin beş yüz ve Majoj'a iki yüz elli ve Hıristo'ya kırk ve Yani'ye üç yüz seksen guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâ-yı deyne kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmân Hıristo ve İlya taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûsı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müfti ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı mahallinde dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Ferhat

Fî Evâsıt-ı Şevvâl sene 278 (11-20 Şevval 1278)

-75-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Dimitri'nin Zencine Kazâsı'na tâbi‘ Alî Estrat karyesi sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Yani'ye iki bin beş yüz ve Samuyel'e bin altı yüz ve Atanaş'a bin altı yüz ve Cofa'ya bin ve Paskala'a iki bin ve Yorgi'ye üç yüz ve diğer Yorgi'ye iki yüz altmış ve kostanti'ye bin ve diğer Samuyel'e altı bin ve Yomini'ye bin yüz ve Estefan'a üç yüz ve İfonomon'a iki bin iki yüz elli guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Dimitri tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün

(Sayfa: 36)

emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Ziyâ

Fî Evâil-i Şevvâl sene 278 (1-10 şevval 1278)

-76-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Kesriye Kâimmakâmı Haydar Beğ dâme mecdühûya ve Görice Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Vasil ve Lakom'un Kesriye Kazâsı'na tâbi‘ Saruceni karyesinde kâin bâ-hüccet-i şer‘iyye ve ber-vech-i iştirâk mülkiyet üzre mutasarrıf oldukları bir bâb menzillerinde âharın alâkası olmayup dahl olunmak îcâb etmez iken karye-i mezbûre sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Nikola fuzûlî müdâhaleden hâlî olmadığı beyânıyla mahallinde şer‘le rü’yet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru merkûmân Vasil ve Lakom taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş olmağla kâimmakâm ve müftî ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz; ma‘rifetiniz ile tarafeyni mahallinde meclis-i memlekete ıhzâr ve bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î terâfü‘ ederek husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve müdâhale-i vâkı‘a bî-vech mahallinde meclis-i memleketde ber-nehc-i şer‘î sâbit olduğu halde bî-vech vâki‘ olan müdâhalenin ma‘rifet-i men‘ u def‘i husûsuna mübâderet ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzre der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme inhâ ve iş‘ârına müsâra‘at eylemeniz bâbında.

Recâî

Fî Evâsıt-ı Şevvâl sene 278 (11-20 Şevval 1278)

-77-

Mülhakâtıyla Selânik Vâlîsi ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Hüsnü Paşa iclâlühûya ve Selânik mollâsına ve müftisi zîde-ilmuhû ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Hıristo ve Konikonom ve Nanco'nun Selânik Kazâsı'na tâbi‘ Merakca karyesi sâkinlerinden Notye'ye otuz bin guruş deynleri olup dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmûn taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki vâlî-i müşâr ve mevlânâ ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği halde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Ferhat

Fî Evâsıt-ı Şevvâl sene 278 (11-20 Şevval 1278)

-78-

Temürhisârı Kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Mustafâ ve Timur ve Halîl'in Temurhisârı Kazâsı'na tâbi‘ Hobalbenek karyesi sâkinlerinden Emîn nâm kimesneye dokuz bin dkuz yüz ve Mehmed nâm kimesneye altı bin üç yüz ve dier Emîn nâm kimesneye dokuz bin dokuz yüz ve Mehveş nâm kimesneye on bin ve Abdullâh nâm kimesneye dört yüz kırk ve Yûsuf nâm kimesneye bin beş yüz ve Mehmed Alî nâm kimesneye dokuz yüz ve diğer Emîn

nâm kimesneye dört bin ve Sâlih nâm kimesneye dört bin beş yüz ve diğer sâlih nâm kimesneye üç bin ve Hacı Emîn nâm kimesneye on iki bin beş yüz ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Gevorgi'ye üç bin ve Dimitri'ye yirmi sekiz bin guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmûn Mustafâ ve Timur ve Halîl taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş ve husûs-ı mezbûr

(Sayfa: 37) inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit ve mütehakkık olduğu ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlîşânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve merkûmûnun deynleri olan mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ ve iş‘âr kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet ve merkûmûnun deynleri olan mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Nâkıd

Fî Evâsıt-ı Şevvâl sene 278 (11-20 Şevval 1278)

-79-

Kavala Kazâsı nâib ve müftîsine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memleket zîde-kadruhuma hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Yanaki ve Tanaş ve Andon'un Kavala Kazâsı sâkinlerinden Hasan nâm kimesneye altı bin üç yüz ve Molla Ahmed nâm kimesneye altı yüz ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Angeli'ye dört bin yedi yüz yirmi ve Preşnima'ya bin yüz ve Yuvan'a iki yüz kırk ve Yanaki'ye iki bin üç yüz ve Mihal'e altı yüz ve Hıristafu'ya otuz bin ve Esteryo'ya beş bin ve Cendo'ya altı yüz kırk beş guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmûn Yanaki ve Tanaş ve Andon taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-

âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş ve husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit ve mütehakkık olduğu ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlîşânda münderic nizâma tatbîkan rü’yet olunmak ve merkûmûnun deynleri olan mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet ve emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyiri nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Rüşdî

Fî Evâsıt-ı Şevvâl sene 278 (11-20 Şevval 1278)

-80-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Oratbe'nin Zencine Kazâsı'na tâbi‘ Vataşta karyesi sâkinlerinden Ömer nm kimesneye altı yüz ve Üzeyr nâm kimesneye dört yüz yirmi sekiz ve Veliyyüddîn nâm kimesneye iki yüz doksanbeş ve İsmail nâm kimesneye iki yüz ve Emîn nâm kimesneye yüz altmış sekiz ve Ebûbekir nâm kimesneye bin elli ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Tanaş'a beş yüz otuz sekiz ve Yanaki'ye yüz ve Yorgi'ye yüz yetmiş ve Malame'ye üç yüz altımış iki ve Nikola'ya yüz yirmi ve Tolo'ya bin sekiz yüz elli ve Mica'ya üç yüz doksan altı guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Oratbe tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz

altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ irâde-i seniyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def‘aten edâya iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Nazmî

Fî Evâsıt-ı Şevvâl sene 278 (11-20 Şevval 1278)

(Sayfa: 38)

-81-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Siroz Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Nikola ve Taşo'nun Siroz Kazâsı sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Haci Damaki ve Haci Lazar'a elli bin ve Kostanti'ye on yedi bin ve Paris'e on sekiz bin guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmân Nikola ve Taşo taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş ve Siroz'a dahı iki yüz yetmiş yedi senesi evâsıt-ı Saferinde diğer sâdır olan emr-i âlîşânda nizâm-ı mezkûr te’kîd kılınmış idiğine binâen husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı halde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet olunmak ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd idiği sûretde keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Ferhat

Fî Evâil-i Şevvâl sene 278 (1-10 şevval 1278)

-82-

Zencine Kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Lasniyan ve Todori ve Atanaş'ın Zencine Kazâsı'na tâbi‘ Alessırat Karyesi sâkinlerinden Ahmed nâm kimesneye bin ve Hüseyn nâm kimesneye iki yüz yetmiş ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Nikola'ya bin dört yüz ve Atanaş'a bin beş yüz ve Matos'a iki bin ve Agrosti'ye yüz guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmûn Lasniyan ve Todori ve Atanaş taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu hâlde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz olundukda ber-minvâl-i muharrer merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâil-i Şevvâl sene 278 (1-10 şevval 1278)
Remzî

-83-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Taşo'nun Zencine Kazâsı'na tâbi‘ Vistaşte karyesi sâkinlerinden Halîl nâm kimesneye iki bin yedi yüz ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Tebani'ye iki bin yedi yüz otuz iki ve Cekroke'ye dokuz yüz altmış ve

Yorgi'ye üç bin yetmiş üç ve Beco Yahûdîye bin dokuz yüz otuz ve Oseb'e bin yüz yetmiş ve Mişon yahûdîye bin yüz seksen iki ve Yorgo'ya dokuz yüz altmış sekiz ve Yanko'ya beş yüz altmış ve Hıristo'ya yedi yüz doksan dört ve Dalseveroye'ye bin doksan beş ve Dimitri'ye altı bin guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâ-yı deyne iktidarı yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Taşo tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ irâde-i seniyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def‘aten edâya iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Lebîb

Fî Evâsıt-ı Şevvâl sene 278 (11-20 Şevval 1278)

(Sayfa: 39)

-84-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Hıristodulu'nun Zencine Kazâsı'na tâbi‘ Zalhove karyesi sâkinlerinden Ali nâm kimesneye altı bin yüz ve Ömer nâm kimesneye sekziz yüz elli ve Hacı Selîm nâm kimesneye iki bin iki yüz ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Hıristodulu'ya bin elli ve Dimitri'ye dokuz yüz elli ve Seyorniya'ya altı yüz elli guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Hıristodulu tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ irâde-i seniyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Ziyâ

Fî Evâsıt-ı Şevvâl sene 278 (11-20 Şevval 1278)

-85-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Siroz Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Atanaş ve Kostanti ve Aleksi'nin Siroz Kazâsı'na tâbi‘ Ceriste karyesi sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Haci Apostol'e on iki bin ve Kotrace'ye altı bin ve Tolo'ya altı bin beş yüz ve Apostol'e sekiz yüz kırk beş guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmûn Atanaş ve Kostanti ve Aleksi taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş ve Siroz'a dahı iki yüz yetmiş yedi senesi evâsıt-ı Saferinde diğer sâdır olan emr-i âlîşânda nizâm-ı mezkûr te’kîd kılınmış idiğine binâen husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mu’ahharan sudûr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılındığına binâen vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında iş bu sene-i mübâreke evâsıt-ı Ramazânında emr-i şerîfim sâdır olmuş ise de emr-i şerîf-i mezkûr bi-kazâillâhi te‘âlâ zâyi olduğu beyânıyla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince zâyi‘den emr-i şerîfim sudûru merkûmûn taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Hayret

Fî Evâsıt-ı Şevvâl sene 278 (11-20 Şevval 1278)

-86-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Siroz Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Todori'nin Siroz Kazâsı'na tâbi‘ Korşova karyesi sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Yorgi ve Espero'ya üç yüz ve Dimo'ya dokuz yüz ve Varsan'a sekiz yüz ve Andon'a beş yüz Dimitraki'ye dokuz yüz ve diğer Yorgi'ye iki yüz kırk guruş deyni olup mebâliğ-i mezkûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Todori tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş ve Siroz'a dahi iki yüz yetmiş yedi senesi evâsıt-ı Saferinde diğer sâdır olan emr-i âlî şânda nizâm-ı mezkûr te’kîd kılınmış idüğüne binâen husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu hâlde mahalli sicillinde mukayyed mu’ahharan sudûr eden emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Lâmi‘î

Fî Evâsıt-ı Şevvâl sene 278 (11-20 Şevval 1278)

(Sayfa: 40)

-87-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Siroz Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Karalambo ve Dimitri ve Atanaş'ın Siroz Kazâsı'na tâbi‘ Korşeva karyesi sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Toma'ya yedi yüz altmış ve Varsaf'a altı yüz ve Dimo'ya yedi yüz seksen ve Dimitraki'ye iki yüz ve diğer Dimitraki'ye dört yüz on ve Yorgi'ye üç yüz ve Haco'ya dört yüz ve Tonlo'ya beş yüz guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmûn Karalambo ve Dimitri ve Atanaş taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş ve Siroz'a dahı iki yüz yetmiş yedi senesi evâsıt-ı Saferinde diğer sâdır olan emr-i âlîşânda nizâm-ı mezkûr te’kîd kılınmış idiğine binâen husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mu’ahharan sudûr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Nazmî

Fî Evâsıt-ı Şevvâl sene 278 (11-20 Şevval 1278)

-88-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Siroz Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Tolo ve Yani'nin Siroz Kazâsı'na tâbi‘ Urlu karyesi sâkinlerinden Hacı Ali nâm kimesnye iki bin ve Hacı Hüseyn nâm kimesneye altı yüz ve Hacı Ahmed nâm kimesneye bin beş yüz elli ve Zübeyr nâm kimesneye dokuz yüz elli ve Ali nâm kimesneye dört bin ve Kara Ahmed nâm kimesneye sekiz yüz ve Mahmûd nâm kimesneye yedi yüz ve Ömer nâm kimesneye altı yüz ve Efe nâm kimesneye beş yüz ve Mustafâ nâm kimesneye yedi yüz ve Emîn nâm kimesneye bin ve Bekir nâm kimesneye beş yüz ve Ya‘kûb nâm kimesneye altı yüz ve Kara Hasan nâm kimesneye yüz elli ve diğe Ali nâm kimesneye yüz altmış ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden İlya'ya yedi yüz elli ve Tolo'ya beş bin ve Aleksi'ye bin ve Yani'ye dokuz yüz ve Bosof'a beş yüz ve Angeli'ye yedi yüz ve Zoraba'ya altı yüz guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmân Tolo ve Yani taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş ve Siroz'a dahı iki yüz yetmiş yedi senesi evâsıt-ı Saferinde diğer sâdır olan emr-i âlîşânda nizâm-ı mezkûr te’kîd kılınmış idiğine binâen husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mu’ahharan sudûr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Recâî

Fî Evâsıt-ı Şevvâl sene 278 (11-20 Şevval 1278)

-89-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Siroz Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Yanaki'nin Siroz Kazâsı'na sâkinlerinden Mehmed nâm kimesneye yüz ve diğer Mehmed nâm kimesneye iki yüz ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Todori'ye bin ve Adamo'ya bin yüz kırk ve Haci Yorgi'ye beş yüz ve Yanaki'ye dört yüz elli ve Koskanti'ye üç yüz elli ve Paskalaki'ye iki yüz ve Yani'ye dört yüz ve diğer Kostanti'ye beş yüz elli ve Yorgi'ye üç bin ve Atanaş'a iki yüz ve diğer Yorgi'ye dört bin guruş deyni olup mebâliğ-i mezkûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Yanaki tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş ve Siroz'a dahi iki yüz yetmiş yedi senesi evâsıt-ı Saferinde diğer sâdır olan emr-i âlî şânda nizâm-ı mezkûr te’kîd kılınmış idüğüne binâen husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu hâlde mahalli sicillinde mukayyed mu’ahharan sudûr eden emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Hasbî

Fî Evâsıt-ı L. Sene 278 (11-20 Şevval 1278)

(Sayfa: 41)

-90-

Zencine Kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Yorgi'nin Zencine Kazâsı'na tâbi‘ Rahve karyesi sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Argir'e altı yüz yirmi beş ve Taşo'ya beş yüz ve Dimitraki'ye bin iki yüz ve Yani'ye iki yüz elli ve Atanaş'a yüz yirmi ve Yasefo'ya beş yüz ve diğer Atanaş'a bin ve Rafti'ye bin guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Yorgi tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûm Yorgi'nin def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu hâlde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz olundukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Lebîb

Fî Evâsıt-ı Şevval sene 278 (11-20 Şevval 1278)

-91-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Todori'nin Zencine Kazâsı'na tâbi‘ Durceste karyesi sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Nikola'ya üç bin yedi yüz ve Atanaş'a yüz yetmiş ve Yorgi'ye üç yüz yirmi beş ve diğer Nikola'ya yüz yetmiş ve

Yermanos'a yüz doksan ve Dimitri'ye yüz guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Todori tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i’lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu hâlde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz olundukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Dâniş

Fî Evâsıt-ı Şevval sene 278 (11-20 Şevval 1278)

-92-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Boğancer ve Anastaş'ın Zencine Kazâsı'na tâbi‘ Dirayova karyesi sâkinlerinden Muhtâr nâm kimesneye bin altı yüz yirmi ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Dikitri'ye beş bin üç yüz ve Yuvan'a bin altı yüz otuz ve Falo ve Hıristo'ya bin guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Boğancer ve Anastaş taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve

muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ irâde-i seniyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed

(Sayfa: 42)

mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü'yet olunmak içün emr-i şerîfim i'tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma'lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer [merkûmânın def'aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri] muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa'âdetime inhâ vü iş'ârına müsâra'at ve hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Mukbil

Fî Evâsıt-ı Şevval sene 278 (11-20 Şevval 1278)

-93-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Siroz Kazâsı nâib ve müftîsine ve a'zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe'a-i Devlet-i Aliyyemden Aleksi ve Dimitri ve Yorgi'nin Siroz Kazâsı'na tâbi' Ceriste karyesi sâkinlerinden İdrîs nâm kimesneye iki bin beş yüz ve Timur nâm kimesneye on bir bin ve tebe'a-i Devlet-i Aliyyemden sakanşiye'ye on yedi bin beş yüz ve Esbero'ya on iki bin ve Yaris'e on yedi bin beş yüz ve Koti'ye sekiz bin ve Kosta'ya altı bin beş yüz ve Kostanti'ye altı bin beş yüz ve Todori'ye üç bin beş yüz ve diğer Todori'ye bin iki yüz ve Hıristodulu'ya bin iki yüz ve Yorgi'ye iki bin beş yüz ve diğer Hıristodulu'ya yedi bin beş yüz guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def'aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def'aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları merkûmûn Aleksi ve Dimitri ve Yorgi taraflarından mukaddemâ bâ-arzuhâl inhâ olunduğuna ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca'at ve muktezâsı su'âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta'dîl ve te'sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i'lân olunmuş ve Siroz'a dahi iki yüz yetmiş yedi senesi evâsıt-ı Saferinde sâdır olan emr-i âlîşânda nizâm-ı mezkûr te'kîd kılınmış idiğine binâen husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmûnun def'aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer' ve'l-meclis sâbit olduğu ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye

dokanmadığı sûretde mahalli sicillinde mukayyed mu'ahharan sudûr eden emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü'yet olunmak ve eğer merkûmûnun deynleri olan mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma'dûd ise keyfiyet bâ-i'lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa'âdetime inhâ kılınmak içün emr-i şerîfim i'tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılındığına binâen vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında iş bu sene-i mübâreke evâsıt-ı Ramazânında emr-i şerîfim sâdır olmuş ise de emr-i şerîfim bi-kazâillâhi te'âlâ zâyi' olmuş olduğu beyânıyla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince zâyi'den müceddeden emr-i şerîfim sudûru merkûmûn taraflarından bu def'a bâ-arzuhâl istid'â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca'at ve muktezâsı su'âl olundukda ber-vech-i muharrer târîh-i merkûmda emr-i şerîfim verildiği mukayyed ve mastûr bulunmuş olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma'lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmûnun def'aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokunur olmadığı sûretde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü'yet ve eğer merkûmûnun deynleri olan mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma'dûd ise keyfiyetin bâ-i'lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa'âdetime inhâ vü iş'ârına müsâra'at ve hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Nazmî

Fî Evâsıt-ı Şevval sene 278 (11-20 Şevval 1278)

-94-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Siroz Kazâsı nâib ve müftîsine ve a'zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe'a-i Devlet-i Aliyyemden Nikola ve Taşo'nun Siroz Kazâsı sâkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyyemden Haci Lamaki ve Haci Lazar'a elli bin ve Kostanti'ye on yedi bin ve Yaris'e on sekiz bin guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def'aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def'aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları merkûmân Nikola ve Taşo taraflarından mukaddemâ bâ-arzuhâl inhâ

olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ [metnin burası katip tarafından yanlışlıkla yazılmış.] iki yüz yetmiş yedi senesi evâsıt-ı Saferinde diğer sâdır olan emr-i âlîşânda nizâm-ı mezkûr te’kîd kılınmış idiğine binâen husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı halde mahalli sicillinde mukayyed mu’ahharan sudûr eden emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî

(Sayfa: 43)

ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı halde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet olunmak ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Ferhat

Fî Evâsıt-ı Şevval sene 278 (11-20 Şevval 1278)

-95-

Kavala Kazâsı nâib ve müftîsi zîde-ilmuhumâya ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memleket zîde-kadruhuma hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Dimitri'nin Kavala Kazâsı sâkinlerdinden Ahmed nâm kimesneye beş bin ve dokuz yüz kırk ve Mehmed nâm kimesneye bin on dört ve Hüseyn nâm kimesneye üç yüz yetmiş beş ve diğer Mehmed nâm kimesneye üç yüz elli iki ve dier Hüseyn nâm kimesneye bin beş buçuk ve İbrâhîm nâm kimesneye sekiz yüz on dokuz ve Mustafâ nâm kimesneye bin altı yüz yirmi dört ve Kara Mehmed nâm kimesneye üç yüz iki ve İsmâîl nâm kimesneye bin yirmi iki ve Hasan nâm kimesneye bin dört yüz elli altı ve Pehlivân nâm kimesneye bin yedi yüz kırk iki ve diğer Hüseyn nâm kimesneye bin dokuz yüz elli dokuz ve Aşık Mehmed nâm kimesneye bin iki yüz ve diğer Mustafâ nâm kimesneye iki bin sekiz yüz kırk dört ve Hacı Ali nâm kimesneye bin yüz ve diğer Ahmed nâm kimesneye bin iki yüz ve diğer Hasan nâm kimesneye sekiz bin altı yüz yetmiş sekiz ve diğer Hüseyn nâm kimesneye üç bin dokuz yüz elli dört ve Ömer nâm kimesneye beş yüz yetmiş yedi ve diğer Mehmed nâm kimesneye yedi yüz otuz yedi yüz otuz ve Halîl nâm kimesneye bin üç yüz yetmiş yedi ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Corci'ye yirmi bir bin dört yüz yetmiş bir ve Tarandafil'e altı bin yedi yüz ve Petraki'ye yedi bin yedi yüz altmış ve Anderya'ya dört bin altmış ve Bahor ve Varşan Yahûdîlere on iki bin guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda

emr-i şerîfim sudûru merkûm Dimitri tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl [ve] te’sîs [kılınan] nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre [olduğu] ve merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit ve mütehakkık olduğu ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ ve iş‘âr kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i mezbûre emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet olunmak ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

İhyâ

Fî Evâhır-ı Şevval sene 278 (21-29 Şevval 1278)

-96-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Abdülazîz nâm kimesnenin Zencine Kazâsı'na tâbi‘ Encesne karyesinde kâin bâ-huccet-i şer‘iyye mülkiyet üzre mutasarrıf olduğu bir bâb menzilinde âharın alâkası olmayup dahl olunmak îcâb etmez iken kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Hasan ve Hüseyn nâm kimesneler ile kız karındâşları Hatîce ve Âyişe nâm hatunlar fuzûlî müdâhaleden hâlî olmadıkları beyânıyla mahallinde şer‘le rü’yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru merkûm Abdülazîz tarafından bu def‘a bâ-

arzuhâl istid‘â olunmuş olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz; ma‘rifetiniz ile merkûmân ve mezbûretânı mahallinde meclis-i memlekete ıhzâr ve merkûm Abdülazîz ile bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î terâfu‘ ederek husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu [üzre] olduğu ve müdâhale-i vâkı‘a bî-vech idüğü inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün eylediği sûretde bî-vech vâki‘ olan müdâhalelerinin ma‘rifet-i şer‘le men‘ u def‘i husûsuna mübâderet ve husûs-ı mezbûr ilâ-âhırihî dikkat ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzre der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme inhâ ve iş‘ârına müsâra‘at eylemeniz bâbında.

Tayyib

Fî Evâhır-ı Şevval sene 278 (21-29 Şevval 1278)

(Sayfa: 44)

-97-

Rütbe-i Sâniye mütemâyizi ashâbından Galos Kâimmakâmı Tâhir zîde-ilmuhûya ve Galos Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Dimitri ve Yorgi'nin Golos Kazâsı sâkinlerinden Hüseyn nâm kimesneye üç bin iki yüz otuz beş ve İbrâhim nâm kimesneye iki bin altı yüz elli dört ve Halîl nâm kimesneye üç bin altı yüz ve diğer İbrâhim nâm kimesnye altı bin iki yüz ve Râfia nâm hâtuna on bir bin beş yüz kırk üç ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Zelne'ye yirmi dört bin beş yüz elli ve Panayot'a dokuz bin yüz elli ve Yani'ye bin sekiz yüz kırk ve diğer Yani'ye bin otuz altı ve Cebce'ye iki bin yüz otuz üç ve Metro'ya yedi yüz ve Yelamir'e bin altı yüz ve Zelco'ya bin altı yüz elli ve Kolari'ye bin ve Nikola'ya iki yüz seksen ve Tavirco'ya dört yüz ve Zaharyani'ye beş yüz kırk üç ve diğer Zelne'ye beş yüz guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmân Dimitri ve Yorgi taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl inhâ olunduğuna ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan, husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit ve mütehakkık olduğu halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve merkûmânın deynleri olan mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve bâ-mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ ve iş‘âr kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılındığına binâen iş bu sene-i mübâreke evâil-i Şa‘bânında emr-i şerîfim sâdır olmuş ise de emr-i âlî-i mezkûr bi-kazâillâhi te‘âlâ zâyi‘ olmuş olduğu beyânıyla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince zâyi‘den emr-i şerîfim sudûrunu merkûmân Dimitri ve Yorgi taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â kılındığına ve ber-vech-i muharrer

târîh-i merkûmda emr-i şerîfim verildiği mukayyed ve mastûr bulunmuş olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet ve eğer mebâliğ-i mezbûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Ferhat

Fî Evâhır-ı Şevval sene 278 (21-29 Şevval 1278)

-98-

Mülhakâtıyla Selânik Eyâleti Vâlîsi ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Hüsnü Paşa iclâlühûya ve Selânik mollasına ve müftîsi ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Dimitri'nin Selânik Kazâsı'na muzâfe Bâzârgâh nâhiyesine tâbi‘ Yolorus karyesi sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Savole'ye yetmiş beş bin ve Toka Dimitri'ye on yedi bin ve Haci Anaştaş'a altı bin guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Dimitri tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı sûretde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve eğer mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki vâlî-i müşâr ve mevlânâ ve müftî ve sâir

mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokunur mahalli olmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet ve eğer merkûmun deyi olan mebâliğ-i mezbûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Ziyâ

Fî Evâhır-ı Şevval sene 278 (21-29 Şevval 1278)

-99-

Muahharan te’kîdi hâvî emr-i âlî yazılmışdır.

Fî evâhır-ı Rebîulevvel sene 77

Mülhakâtıyla Eyâlet-i Yanya Vâlîsi ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Âkif Paşa iclâlühûya ve Koniçe Kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Kostanti ve Anaştaş'ın Koniçe Kazâsına tâbi‘ Bolcka karyesi sâkinlerinden Âbidîn nâm kimesneye on iki bin üç yüz elli ve Abdülkerîm nâm kimesneye dört bin beş yüz ve Ebûbekir nâm kimesneye beş bin yedi yüz elli ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Yorgaki ve Hıristaki'ye beş bin ve Lice'ye iki bin altı yüz ve Panayot'a sekiz bin yedi yüz elli dört ve Nikola'ya bin iki yüz Kotan'a bin iki yüz

(Sayfa: 45)

ve Yani'ye beş bin sekiz yüz ve Hıristo'ya iki bin iki yüz ve Anderye'ye dört bin ve Nikola'ya bin ve Dimitri ve Atanaş'a ve Vasil'e üç bin yüz elli guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmân taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan, husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve eğer merkûmânın deynleri olan mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki vâlî-i müşâr ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet olunmak ve merkûmânın deynleri olan mebâliğ-i mezbûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

(Bu hükmün emrettiği hususlar yerine getirilmediği için 154. hüküm yazılmıştır.)

Hasbî

Fî Evâhır-ı Şevval sene 278 (21-29 Şevval 1278)

-100-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Siroz Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Yorgi Siroz Kazâsı'na tâbi‘ Su Hayâtı toprağında vâki‘ ma‘mûlün-bih tapu senediyle mutasarrıf olduğu ma‘lûmetü'l-hudûd tarlalarını zabt ve beher sene zirâ‘at ve öşrün edâ ede gelür iken karye-i mezbûre sâkinlerinden Mustafâ nâm kimesne "Ol yerler babamdan müntakildür" deyü fuzûlî zabt edüp gadr eylediği beyânıyla kânûn üzre amel olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru merkûm Yorgi tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda "Derece-i kâbiliyyetine göre bir veyâ iki sene ve hasbe'l-mevki‘ şâz olarak daha ziyâdece mücerred dinlendirmek veyâhûd bir tarlayı su basup bir müddetden sonra su çekilerek zirâ‘ate salâhiyet kesb edinceye kadar ol tarlayı hâlî bırakmağa lüzûm görünmek ve esîr olmak [gibi] a‘zâr-ı sahîhadan biri tahakkuk etmeksizin bir tarlayı mutasarrıfı zirâ‘at etmeyüp ve i‘âre veyâ îcâr sûretiyle dahi etdirmeyüp de üç sene ale't-tevâlî ta‘tîl eder ise gerek arâzînin olduğu mahalde olsun ve gerek müddet-i sefer ba‘îd olan mahalde bulunsun o tarla müstehıkk-ı tapu olup mutasarrıfı müceddeden tefevvuza tâlib olmaz ise ol vakt bi'l-müzâyede tâlibine ihâle kılınur" deyü Kânûn-ı Cedîd-i Hümâyûnumun altmış sekizinci maddesinde münderic olduğuna binâen ve münâza‘un-fîhâ olan tarlaları merkûm Yorgi zabt eder iken zirâ‘at etmeyüp i‘âre ve îcâr dahi etdirmeyüp üç sene ale't-tevâlî boz ve hâlî bıragup müstehıkk-ı tapu olarak bedel-i misliyle müceddeden tefevvuza tâlib olmadığından arâzî-i mezkûra bi'l-müzâyede merkûm Mustafâ sâhib-i arz me’mûru tarafından almış ve yedine ma‘mûlün-bih sened verilmiş ise zabt eylemesi hasbe'l-kânûn yolunda olup eğer böyle olmayup da fi'l-hakîka merkûm Yorgi ol yerlere ma‘mûlün-bih tapu senediyle mutasarrıf olarak zabt ve beher sene zirâ‘at ve öşrün edâ ede gelür iken merkûm Mustafâ "Ol yerler babamdan müntakildür" deyü fuzûlî zabt eylediği ve bilâ-özr-i şer‘î on sene geçmediği mahall-i nizâ‘ üzerinde me’mûru hâzır olduğu halde hîn-i terâfu‘de inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün eylediği sûretde ol yer me’mûru ma‘rifetiyle merkûm Yorgi'ye alıverilüp yedinde olan tapu senedi mûcebince zabt ve zirâ‘at etdirilmek içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Husûs-ı mezbûru şer‘-i şerîfe ve bâlâda muharrer kânûn-ı cedîde tatbîk ederek ber-vech-i hakkâniyet rü’yet-birle fi'l-hakîka merkûm Mustafanın ol yerlere müdâhale eylemesi kânûn-ı cedîd-i hümâyûnumun hilâfı bulunduğu ve bilâ-özr-i şer‘î on sene

geçmediği mahall-i nizâ‘ üzerinde me’mûru hâzır olduğu halde hîn-i terâfü‘de inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün eylediği sûretde ol yerler merkûm Yorgi'ye alıverilüp yedinde olan tapu senedi mûcebince zabt ve zirâ‘at etdirilmesi husûsuna mübâderet ve husûs-ı mezbûra ilâ-âhırihî dikkat ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzre der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme inhâ ve iş‘ârına müsâra‘at eylemeniz bâbında.

Remzî

Fî evâil-i Şevvâl sene 278 (1-10 Şevval 1278)

-101-

Asâkir-i Nizâmiye-i Şâhânem müşîrânından Rûmeli Ordu-yı Hümâyûnum Müşîr ve Vâlî ve Kâimmakâmı ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Abdî Paşa iclâlühûya ve Filorine kazâsı nâib ve müftisine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki

Süleymân nâm kimesnenin Filorine Kazâsı sâkinlerinden İsmâil nâm kimesne zimmetinde yetmiş beş bin guruş alacak hakkı olup mebâliğ-i mezkûreyi defe‘âtle taleb ve almak murâd eyledikde bî-vech-i şer‘î edâda te‘allül ve muhâlefet birle ibtâl-i hak ve gadr dâ‘iyesinde olduğu ve tarafından kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Hacı Tayyib nâm kimesneyi vekîl nasb etmiş idiği beyânıyla mahallinde şer‘le rü’yet ve ihkâk-ı hak ve mümkün olmaz ise merkûmun Dersa‘âdetime ıhzârı i‘lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru merkûm Sülyemân tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş olmağla siz ki müşîr-i müşâr ve nâib ve müfti ve sâir mumâ-ileyhimsiz; ma‘rifetiniz ile merkûmu mahallinde meclis-i memlekete ıhzâr ve merkûm Süleymân'ın tarafından mansûb vekîl-i şer‘îsiyle terâfu‘ ederek husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve bilâ-özr-i şer‘î on beş sene geçmediği inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün ve tahakkuk eylediği halde mîr-i merkûm İsmâil'in zimmetinde olan ol mikdâr guruş alacak hakkın ba‘de's-sübût hükm edüp tarafından vekîl-i merkûma alıverilüp icrâ-yı şer‘-i şerîf vi ihkâk-ı hakka mübâderet ve eğer merkûm Süleymân murâbahacı tâifesinden olduğu halde ol vakt hükm başka olacağından iki yüz altmış senesi evâsıt-ı Cemâziyelâhıresinde evâmir-i aliyye ile her tarafa neşr olunup sicill-i mahkemede mahfûz olan murâbaha nizâmına tatbîk-i hareketle husûs-ı mezkûrun fasl u rü’yetiyle alâ-kilâi't-takdîreyn keyfiyetin îzâhen i‘lâm ve iş‘ârına müsâra‘at ve husûs-ı mezbûr ilâ-âhırihî dikkat eylemeniz bâbında.

Kesbî

Fî Evâil-i Za. Sene 278 (1-10 Zilkade 1278)

(Sayfa: 46)

-102-

Mülhakâtıyla Selânik Eyâleti Vâlîsi ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Hüsnü Paşa iclâlühûya ve Karaferye Kazâsı nâib ve müftisine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

El-Hâc Ahmed ve Mehmed nâm kimesnelerin Karaferye Kazâsı toprağında vâki‘ babalarından intikâlen müşâ‘ ve müşterek mutasarrıflar olarak zabt ve be-her sene zirâ‘at ve öşrün edâ ede geldikleri ma‘lûmetü'l-hudûd tarlalarına âharın alâkası olmayup dahl olunmak îcâb etmez iken ecânibden yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Emîn ve Ahmed nâm kimesneler fuzûlî müdâhaleden hâlî olmadıkları beyânıyla kânûn üzre amel olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru merkûmân El-Hâc Ahmed ve Mehmed taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmak ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi'nden kânûn ve muktezâsı su’âl olundukda "Arâzînin derece-i kâbiliyyetine göre bir veyâ iki sene ve hasbe'l-mevki‘ şâz olarak daha ziyâdece mücerred dinlendirmek veyâhûd tarlayı su basup bir müddet sonra su çekilerek zirâ‘ate salâhiyet kesb edinceye kadar ol tarlayı hâlî bırakmağa lüzûm görünmek ve esîr olmak gibi a‘zâr-ı sahîhadan biri tahakkuk etmeksizin bir tarlayı mutasarrıfı zirâ‘at etmeyüp ve i‘âre veyâhûd îcâre sûretiyle dahi etdirmeyüp üç sene ale't-tevâlî ta‘tîl ederse gerek arâzînin olduğu mahalde olsun ve gerek müddet-i sefer ba‘îd olan mahalde bulunsun ol tarla müstehıkk-ı tapu olup mutasarrıf-ı sâbıkı müceddeden tefevvuzuna tâlib olur ise bedel-i misliyle yeniden ona tefvîz olunur, tâlib olmaz ise ol vakt bi'l-müzâyede tâlibine ihâle kılınur" deyü Kânûn-ı Cedîd-i Hümâyûnumun altmış sekizinci maddesinde münderic olup münâza‘un-fîhâ olan tarlaları merkûmân El-Hâc Ahmed ve Mehmed zabt ederler iken zirâ‘at etmeyüp i‘âre ve îcâr dahi [etdirmeyüp] üç sene ale't-tevâlî bilâ-mâni‘ boz ve hâlî bırakup müstehikk-ı tapu olarak bedel-i misliyle müceddeden tefevvuza tâlib olmadıklarından merkûmân Emîn ve Ahmed bi'l-müzâyede sâhib-i arz me’mru tarafından tapu-yı misliyle almış ve yedlerine ma‘mûlün-bih sened verilmiş ise müdâhale eylemeleri hasbe'l-kânûn yolunda olup eğer böyle olmayup da fi'l-hakîka merkûmân El-Hâc Ahmed ve Mehmed ol yerlere babalarından intikâlen müşâ‘ ve müşterek mutasarrıflar olarak zabt ve beher sene zirâ‘at ve öşrün edâ ede gelürler iken merkûmân Emîn ve Ahmed fuzûlî müdâhale eyledikleri mahall-i nizâ‘ üzerinde me’mûru hâzır olduğu halde hîn-

i terâfü‘de inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün eylediği sûretde men‘ u def‘ olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki vâlî-i müşâr ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Husûs-ı mezbûru şer‘-i şerîfe ve bâlâda muharrer kânûn-ı cedîde tatbîk ederek ber-vech-i hakkâniyet rü’yet-birle fi'l-hakîka merkûmân Emîn ve Ahmed'in ol yerlere müdâhaleleri kânûn-ı cedîd-i hümâyûnun hilâfı bulunduğu ve zabt olunalı bilâ-özr-i şer‘î on sene geçmediği mahall-i nizâ‘ üzerinde me’mûru hâzır olduğu hîn-i terâfü‘de inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün eylediği sûretde men‘u def‘i husûsuna mübâderet ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzre der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme inhâ ve iş‘ârına müsâra‘at eylemeniz bâbında.

Tayyib

Fî Evâil-i Za. Sene 278 (1-10 Zilkade 1278)

-103-

Mîr-i Mîrîn-ı kirâmımdan Ergiri Kâimmakâmı ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun üçüncü rütbesinin hâiz ve hâmili İsmâil Paşa dâme-ikbâlühûya ve Ergiri Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Yorgaki ve Kostanti ve Marine'nin Ergiri Kazâsı'na tâbi‘ Selci Karyesi toprağında vâki‘ babalarından müntakil ma‘lûmetü'l-hudûd iki kıt‘a tarlaları ma‘mûlün-bih tapu senediyle müşâ‘ u müşterek mutasarrıflar olarak zabt ve beher sene iştirâken zirâ‘at ve öşrün edâ ede gelürler iken karye-i mezbûre mütemekkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Petro ve Tanaş fuzûlî zabt edüp gadr eyledikleri ve tarafmarından karındaşları Kostanti'yi vekîl nasb etmiş oldukları beyânıyla kânûn üzre amel olunmak ve mahallinde ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise Dersa‘âdetime ıhzârları i‘lâm kılınmak bâbında emr-i şerîfim sudûru merkûmân Yorgaki ve Kostanti taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kaleminden kânûn ve muktezâsı su’âl olundukda "Arâzînin derece-i kâbiliyyetine göre bir veyâ iki sene ve hasbe'l-mevki‘ şâz olarak daha ziyâdece mücerred dinlendirmek veyâhûd tarlayı su basup bir müddetden sonra su çekilerek zirâ‘ate salâhiyet kesb edinceye kadar ol tarlayı hâlî bırakmağa lüzûm görünmek ve esîr olmak gibi a‘zâr-ı sahîhadan biri tahakkuk etmeksizin bir tarlayı mutasarrıfı zirâ‘at etmeyüp ve i‘âre ve îcâr sûretiyle dahi etdirmeyüp de üç sene ale't-

tevâlî ta‘tîl ederse gerek arâzînin olduğu mahalde olsun ve gerek müddet-i sefer ba‘îd olan mahalde bulunsun ol tarla müstehıkk-ı tapu olup mutasarrıf-ı sâbıkı müceddeden tefevvuzuna tâlib olur ise bedel-i misliyle yeniden ona tefvîz olunur, tâlib olmaz ise ol vakt bi'l-müzâyede tâlibine ihâle kılınur" deyü Kânûn-ı Cedîd-i Hümâyûnun altmış sekizinci maddesinde münderic olduğuna binâen ve münâza‘un-fîhâ olan iki kıt‘a tarlalara merkûmân ve mezbûre babalarından intikâlen mutasarrıflar olarak zabt ederler iken zirâ‘at etmeyüp i‘âre ve îcâr dahi etdirmeyüp üç sene ale't-tevâlî bilâ-mâni‘ boz ve hâlî bıragup müstehıkk-ı tapu olmuş ve bedel-i misliyle müceddeden tefevvuzuna dahi tâlib olmadıklarından merkûmân Petro ve Tanaş bi'l-müzâyede sâhib-i arz me’mûru tarafından bedel-i misliyle almış ve yedine ma‘mûlün-bih sened verilmiş ise zabt eylemeleri hasbe'l-kânûn yolunda olup eğer böyle olmayup da fi'l-hakîka merkûmân ve mezbûre ol yerlere ma‘mûlün-bih tapu senediyle müşâ‘u müşterek mutasarrıflar olarak zabt ve beher sene iştirâken zirâ‘at ve öşrün edâ ede gelürler iken merkûmân petro ve Tanaş fuzûlî zabt eyledikleri ve bilâ-özr-i şer‘î on sene geçmediği mahall-i nizâ‘ üzerinde me’mûru hâzır olduğu halde hîn-i terâfu‘de inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün eylediği sûretde ol yerler me’mûru ma‘rifetiyle bi'l-asâle ve bi'l-vekâle merkûm Kostanti'ye alıverilüp yedlerinde olan tapu senedi mûcebince iştirâken zabt ve zirâ‘at etdirilmek içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Husûs-ı mezbûru şer‘-i şerîfe ve bâlâda muharrer kânûn-ı cedîde tatbîk ederek ber-vech-i hakkâniyet rü’yet-birle fi'l-hakîka merkûmân Petro ve Tanaş'ın ol yerleri zabt eylemeleri kânûn-ı [cedîd-i] hümâyûnun hilâfı bulunduğu ve bilâ-özr-i şer‘î on sene geçmediği mahall-i nizâ‘ üzerinde me’mûru hâzır olduğu halde hîn-i terâfü‘de inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün eylediği sûretde ol yerler me’mûru ma‘rifetiyle bi'l-asâle ve bi'l-vekâle merkûm Kostanti'ye alıverilüp yedlerinde olan tapu senedi mûcebince iştirâken zabt ve zirâ‘at etdirilmesi husûsuna mübâderet ve eğer mahallinde ihkâk-ı hak mümkün olmayup da müdde‘â-aleyhimânın li-ecli't-terâfü‘ der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme ıhzârları lâzım gelür ise keyfiyetin îzâhen i‘lâm ve iş‘ârına müsâra‘at ve husûs-ı mezbûr ilâ-âhırihî dikkat eylemeniz bâbında.

Hamdî

Fî Evâsıt-ı Za. Sene 278 (11-20 Zilkade 1278)

(Sayfa: 47)

-104-

Mîr-i Mîrân-ı kirâmımdan Ergiri Kâimmakâmı ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun üçüncü rütbesinin hâiz ve hâmili İsmâil Paşa dâme-ikbâlühûya ve Ergiri Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Yorgaki ve Kostanti ve Marine'nin Ergiri Kazâsı'na tâbi‘ Selci Karyesinde kâin babalarından müntakil bâ-hüccet-i şer‘iyye mülkiyet üzre mutasarrıf oldukları bir bâb menzil ve eşcârı mevcûd iki kıt‘a bağçe ve bir bâb samanlıkda âharın alâkası yoğiken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Petro ve Tanaş emlâk-i mezkûreyi hılâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî zabt edüp gadr eyledikleri ve taraflarından karındaşları merkûm Kostanti'yi vekîl nasb etmiş oldukları beyânıyla mahallinde şer‘le rü’yet ve ihkâk-ı hak olunmak ve mümkün olmaz ise Dersa‘âdetime ıhzârları i‘lâm kılınmak bâbında emr-i şerîfim sudûru merkûmûn Yorgaki ve Kostanti ve Marine taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz; ma‘rifetiniz ile merkûmân Petro ve Tanaş mahallinde meclis-i memlekete ıhzâr ve vekîl-i merkûm ile bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î terâfü‘ ederek husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve bilâ-özr-i şer‘î on beş sene geçmediği inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün ve tahakkuk eylediği halde babaları müteveffâ-yı merkûmdan müntakil emlâk-i mezkûreyi ba‘de's-sübût hükm edüp bi'l-asâle ve bi'l-vekâle merkûm Kostanti'ye alıverilüp, icrâ-yı şer‘-i şerîf ve ihkâk-ı hakka mübâderet ve eğer mahallinde ihkâk-ı hak mümkün olmayup da müdde‘â-aleyhimânın li-ecli't-terâfü‘ der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme ıhzârları lâzım gelür ise keyfiyetin îzâhen i‘lâm ve iş‘ârına müsâra‘at ve husûs-ı mezbûr ilâ-âhırihî dikkat eylemeniz bâbında.

Hamdî

Fî Evâsıt-ı Za. Sene 278 (11-20 Zilkade 1278)

-105-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Siroz Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Zahrine'nin Siroz kazâsı'na tâbi‘ Varoş Karyesi toprağında kâin bâ-hüccet-i şer‘iyye mülkiyet üzre mutasarrıf olduğu bir bâb menzil arsasını ...? ârî ve şurût-ı müfsideden berî olarak karye-i mezbûr sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Corci'ye bey‘-i bât-ı kat‘î ile bâ-hüccet-i şer‘iyye bey‘ u telîm ve merkûm dahi iştirâ ve tesellüm ve kabûl birle yedine verilen hüccet-i şer‘iyye mûcebince zabt ve tasarruf ede gelüp dahl olunmak îcâb etmez iken mezbûre Zahrine bu esnâda fevt olmak mülâbesesiyle oğulları yine karye-i mezbûre sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Sarda ve Yovanoş ve Hıristo ve kızı Eleniko zuhûr birle "mukaddemâ arsa-i mezkûru vâlidemiz Zahrine'nin mukaddemâ sana ferâğ eylediğini tutmazız" deyü fuzûlî müdâhaleden hâlî olmadıkları beyânıyla mahallinde şer‘le rü’yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru merkûm Corci tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz; ma‘rifetiniz ile merkûmûn mahallinde meclis-i memlekete ıhzâr merkûm Corci ile bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î terâfü‘ ederek husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve müdâhale-i mezbûre bî-vech idiği mahallinde meclis-i memleketde terâfü‘lerinde tebeyyün eylediği halde bî-vech vâki‘ olan müdâhalelerinin ma‘rifet-i şer‘le men‘ u def‘i husûsuna mübâderet ve husûs-ı mezbûra ilâ-âhırihî dikkat ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzre der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme inhâ ve iş‘ârına müsâra‘at eylemeniz bâbında.

Dâniş

Fî Evâsıt-ı Za. Sene 278 (11-20 Zilkade 1278)

-106-

Mîr-i Mîrân-ı kirâmımdan Ergiri Kâimmakâmı ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun üçüncü rütbesinin hâiz ve hâmili İsmâil Paşa dâme-ikbâlühûya ve Ergiri Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Âdile nâm hatunun babası Ahmed nâm kimesne bundan akdem fevt oldukda Ergiri Kazâsı'nda kâin bâ-hüccet-i şer‘iyye mülkiyet üzre mutasarrıfe olduğu eşcârı mevcûd bir kıt‘a bağçesiyle sâir emvâl ü eşyâsı bi'l-irsi'ş-şer‘î kızı mezbûre Âdile ile müteveffâ-yı merkûmun karındaşları Abdi ve Süleymân nâm kimesnelere intikâl edüp ancak mezbûre ol vakitde sagîr bulunduğundan ammîleri merkûmân müteveffâ-yı merkûmdan müntakil bağçe ve emvâl ve eşyâdan hisse-i irsiyyelerini zabta adem-i

kanâ‘at birle mezbûre Âdilenin hisse-i irsiyyesini dahi hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî etmeleriyle şimdi mezbûre erişüp bâliğa ve da‘vâya kâdire olarak babası müteveffâ-yı merkûmdan müntakil ammîleri merkûmânın hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî zabt eyledikleri hisse-i irsiyyesini taleb eyledikde vermeyüp gadr eyledikleri beyânıyla mahallinde şer‘le rü’yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru mezbûre Âdile tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz; ma‘rifetiniz ile merkûmânı mahallinde meclis-i memlekete ıhzâr ve mezbûre ile bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î terâfü‘ ederek husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve mezbûre erişüp bâliğa ve da‘vâya kâdire oldukdan sonra bilâ-özr-i şer‘î on beş sene geçmediği inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün ve tahakkuk eylediği sûretde babası müteveffâ-yı merkûmdan müntakil ve merkûmânın hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî zabt eyledikleri emlâk ve eşyâ ve bağçeden hisse-i şer‘iyyesi her ne ise ba‘de's-sübût hükm edüp mezbûre Âdile'ye alıverilüp icrâ-yı şer‘-i şerîf ve ihkâk-ı hakka mübâderet eylemeniz bâbında.

Sa‘dî

Fî Evâsıt-ı Za. Sene 278 (11-20 Zilkade 1278)

-107-

Rütbe-i Sâlise ashâbından Siroz Kâimmakâmı Pertev dâme-mecdühûya ve Zencine kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Panayot ve Yorgi ve Mayo'nun Zencine Kazâsı'na tâbi‘ Alessırat Karyesi sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Kostanti'ye üç bin ve Mihal'e bin üç yüz doksan ve Niko'ya bin sekiz yüz ve Dimitri'ye üç yüz otuz ve Hıristo'ya iki yüz elli ve diğer Kostanti'ye yüz otuz ve Yomni'ye dört yüz ve Kabelmo'ya sekiz yüz elli guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmûn Panayot ve Yorgi ve Mayo taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi

(Sayfa: 48)

kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu hâlde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz olundukda ber-minvâl-i muharrer merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Lebîb

Fî Evâsıt-ı Şevval sene 278 (11-20 Şevval 1278)

-108-

Nevrekob Kazâsı nâib ve müftîsine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Esteryo'nun Neverekob Kazâsı sâkinlerinden Hüseyn nâm kimesneye üç bin üç yüz ve Süleymân nâm kimesneye bin üç yüz ve Adem nâm kimesneye bin iki yüz guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Esteryo tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-

meclis sâbit olduğu hâlde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü'yet olunmak içün emr-i şerîfim i'tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma'lûmunuz olundukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def'aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa'âdetime inhâ vü iş'ârına müsâra'at ve hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Hasletî

Fî Evâhır-ı Za. sene 278 (21-30 Zilkade 1268)

-109-

Rûmeli Beğlerbeğiliği pâyelilerinden Üsküb vilâyeti vâlî ve kâimmakâmı ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun üçüncü rütbesinin hâiz ve hâmili Vâsıf Paşa dâmet-me'âlîhiye ve Prizrin Kazâsı nâib ve müftîsine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Receb nâm kimesnenin Prizrin Kazâsı sâkinlerinden Sâlih nâm kimesneye bin ve Zülfekâr nâm kimesneye yedi yüz ve İbrâhîm nâm kimesneye altı yüz seksen ve Edhem nâm kimesneye beş yüz ve Nûreddîn nâm kimesneye üç yüz otuz ve Memiş nâm kimesneye iki yüz yirmi ve Nûri nâm kimesneye yüz mehmed nâm kimesneye yüz guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def'aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def'aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Receb tarafından bu def'a bâ-arzuhâl istid'â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca'at ve muktezâsı su'âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta'dîl ve te'sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i'lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûm Receb'in def'aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer' ve'l-meclis sâbit olduğu hâlde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü'yet olunmak içün emr-i şerîfim i'tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-

ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz olundukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Lebîb

Fî Evâhır-ı Za. sene 278 (21-30 Zilkade 1268)

-110-

Asâkir-i Nizâmiye-i Şâhânem müşîrânından Rûmeli Ordu-yı Hümâyûnum Müşîr ve Vâlî ve Kâimmakâmı ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Abdî Paşa iclâlühûya ve rütbe-i sâniye ashâbından Ohri Sancağı Kâimmakâmı Hacı Beğ zîde-ilmuhûya ve Ohri Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Ohri Kazâsı'na tâbi‘ Vehcân ile Belice-i Bâlâ karyeleri beynlerinde vâki‘ zikri câî münâza‘un-fîhâ olan mer‘a üzerine varılup müftî-i belde ve a‘zâ-yı meclis ve sâhib-i arz me’mûru hâzır oldukları halde ânifü'z-zikr Vehcân Karyesi ahâlîsinden nefsinden asîl ve mahsûru'ş-şahs tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Estoyan veled-i Hıristo ve Göre veled-i Şorbanros ve Kıristan Köse ve diğer Kıristan veled-i Kevorgi ve Lağum veled-i Enola ve Nikola ve Angeli veled-i Koco ve Avram veled-i Matli ve Nikola veled-i

(Sayfa: 49)

Diko ve Gardan veled-i Matli ve Tan veled-i Koco ve Yuvan veled-i Angeli ve Tana veled-i Koçko ve Metre veled-i Lacka ve Esterzo veled-i Popo ve Yuvan veled-i Kiro taraflarından zikri âtî husûsda vekîl-i müseccel-i şer‘îleri Lağum veled-i Kıristan ve Göre veled-i Sikala mahall-i nizâ‘da akd olunan meclis-i şer‘-i hatîrde mârrü'z-zikr Belice-i Bâlâ karyesi ahâlîlerinden kezâlik nefsinden asîl ve mahsûru'l-eşhâs Nikola veled-i Garzdan ve diğer Nikola veled-i Feşo ve Koco veled-i Metro ve Nikola veled-i Kosta ve Lağum veled-i Dimo ve diğer Nikola veled-i Kosta Köse ve Betre veled-i Dimo ve Marko veled-i Nikola ve Gorgi veled-i Veşa ve diğer Nikola veled-i Veşa ve Betre veled-i Marko ve Yani veled-i Marko ve Metre veled-i Ayer ve Denice veled-i Lağum ve Kotacanne ve Nasne veled-i Metre ve Metre veled-i Marko ve Dimo veled-i Esfak ve Kötoşon ve Marko veled-i Nikola ve Gorgi veled-i Lazor ve Gorgi veled-i Dimo ve Metre veled-i Yanko ve Nanco veled-i Koko ve Koti veled-i Göre ve Betre veled-i Bato taraflarından dahi kezâlik vekîl-i müseccel-i şer‘îleri Tâhir bin İsmâîl ile tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Nikola veled-i Garzdan ve diğer Nikola veled-i Feşo muvâcehelerinde zikri âtî mer‘alara mezkûr Vehcân karyesi ahâlîlerinin bi'l-istiklâl vâzı‘u'l-yed oldukları beyyine-i âdile ile sâbit ve mütehakkık oldukdan sonra mezkûr Vehcân karyesinin hayvânâtına mahsûs ve müstakil mer‘amızdan olup mer‘a-yı mezkûrede mine'l-kadîm bu âna kadar karyemize hayvânâtını mezkûr Belice karyesi ahâlîlerinin muvâcehelerinde bilâ-nizâ‘ ra‘y ile otundan ve suyundan intifâ‘ ede gelüp bir vechile karyemizin mer‘a-yı müntakıle-i mahsûsamız olup tasarrufumuzda iken zikr olunan Belice-i Bâlâ karyesi ahâlîleri bu esnâda mer‘a-yı mezkûra müdâhale etmekde olduklarından def‘-i müdâhalelerine mersûm Belice-i Bâlâ Karyesi ahâlîlerine izâfetle vekîl-i merkûmûn Tâhir ve Nikola ve değer Nikola'ya tenbîh olunmak murâdımızdır deyü da‘vâ etdiklerinde mezkûr Belice-i Bâlâ Karyesi ahâlîlerinin vekîl-i şer‘îleri Tâhir ve Nikola ve diğer Nikola'nın dahi cevâblarında müdde‘iyân-ı vekîlân-ı merkûmânın ber-vech-i muharrer üzerimize iddi‘â eyledikleri mer‘a-yı mezkûrede hakları olmayup külliyyen inkâr eylediklerinden sonra mer‘a-yı mezkûr bizim karyemizin ahâlisine mahsûs ve müstakil mer‘amız olup koyun ve sâir hayvânâtımızı ra‘y edüp otundan ve suyundan intifâ‘ ede gelüp ol vechile mahall-i mezkûre müstakil mer‘amız olup vekîlân-ı müdde‘iyân-ı merkûmân Lağum ve Göre mer‘a-yı mezkûra

tasarruflarını ba‘de'l-inkâr bu makûle mer‘a-yı mezkûr beyyinesi evlâ olduğu fetvâ-yı şerîfe mantûkunca müdd‘â-yı vekîl ve asîl merkûm Lağum ber-vech-i meşrûh zikr olunan mer‘a-yı mezkûr müdde‘î ve mutasarrıf-ı merkûm Vehcân Karyesi ahâlilerinin kadîmden berü mahsûs ve müntakil mer‘aları olup Belice-i Bâlâ Karyesi ahâlilerinin muvâcehelerinde bilâ-nizâ‘ mer‘a ve intifâ‘ ede geldikleri civârında sulunan ve mer‘a-yı mezbûrede aslâ intifâ‘ları olmayup kizb üzre ictimâ‘ları mutasavver olmayan Veleşne Karyesi ahâlîlerinden İbrâhîm bin Ömer ve Elmâs bin İshak ve Muhtâr bin Ramazân ve mahmûd bin Mûsâ ve Abbâs bin Ahmed ve Müsindüzde Karyesi ahâlilerinden Süleymân bin Alî ve Abbâs bin Hüseyn ve Edhem bin Mehmed ve Borgorice Karyesi ahâlîlerinden İslâm Bin Mahmûd ve Alî bin Süleymân ve Loham Karyesi ahâlîlerinden Âdem bin Süleymân ve Sâlih bin Süleymân ile cerîdede mazbûtü'l-esâmî elli beş neferden mütecâviz kimesneler tevâtüren ihbâr ve şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î isbât etmeleriyle mûcebince mer‘a-yı mezkûreye müdâhale etmemek üzre mezkûr Belice-i Bâlâ Karyesi ahâlîlerine izâfetle vekîlûn-ı merkûmûn Tâhir ve Nikola ve diğer Nikola'ya tenbîh olunduğunu nâtık cânib-i şer‘den i‘lâm-ı şer‘î verilmişiken Belice-i Bâlâ Karyesi ahâlîsi mugâyir-i i‘lâm-ı şer‘î yine müdâhaleden hâlî olmadıkları beyânıyla kânûn üzre amel olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru zikr olunan Vehcân Karyesi ahâlîleri taraflarından bu defe‘a bâ-arzuhâl istid‘â ve niyâz ve bir kıt‘a i‘lâm ve mazbata dahi takdîm ve ibrâz kılınmış ve i‘lâm-ı mezkûr tenbîh-i mezkûr hakkında usûlüne muvâfık idüğü cânib-i Fetvhâne'den işâret olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi'nden kânûn ve muktezâsı sü’âl olundukda; "Bir karyeye mine'l-kadîm mahsûs olan mer‘ada yalnız ol karye ahâlîsi hayvânâtını ra‘y eder ve âhar karye ahâlîsi ol mer‘ada hayvânât süremez. İki veyâ üç ya daha ziyâde karye ahâlîsi beyninde mine'l-kadîm müşterek olan mer‘a her kangı karyenin hudûdu dâhlinde bulunur ise bulunsun ol karyeler ahâlîsi hayvânâtlarını müşterek ra‘y etdürüp yek-dîger ra‘yden men‘ edemezler ve böyle bir karye ahâlîsine bi'l-istiklâl veyâhûd birkaç karye ahâlisine bi'l-iştirâk mahsûs olan kadîmî mer‘a yerleri alınıp satılmaz ve üzerine mandıra ve ağıl ve ebniye-i sâire ihdâs olunmaz ve kürûm ve eşcâr garsıyla bâğ ve bağçe ittihâz olunmaz. Ebniye ve eşcâr ihdâs ve gars eden olur ise cemî‘ zamânda ahâlî hedm ü kal‘ etdirebilür ve arâzî-i mezrû‘a misillü hiçbir kimse tarfından sökülüp zirâ‘at ve ve hırâsete izin ve ruhsat verilmez ve zirâ‘at eden olur

ise men‘ olunup her ne vakit olsa mer‘a olmak üzre îfâ kılınur" deyü kânûn-ı cedîd-i hümâyunun daksan birinci mâddesinde münderic olup münâza‘un-fîhâ

(Sayfa: 50)

olan mahal zikr olunan Belice-i Bâlâ Karyesi ahâlîsinin mahsûs ve müstakil kadîmü'l-eyyâmdan berü koyun ve sâir davarları ra'y olunup okundan ve suyundan intifâ' ede geldikleri mer'a yerlerinden bulunmuş veyâhûd mârrü'l-beyân Vehcân Karyesinin hayvânlarına müşâ' ve müşterek ra'y oluna gelmiş olmayup da fi'l-hakîka zikr olunan mer'a yerleri inhâ ve i'lâm olunduğu üzre mezkûr Vehcân Karyesi ahâlîsinin kadîmü'l-eyyâmdan berü koyun ve sâire davarları ra'y olunup otundan ve suyundan intifâ' ede geldikleri mahsûs ve müstakil kadîmî mer'a yerlerinden iken marrü'l-beyân Belice-i Bâlâ Karyesi ahâlîsi ol mer'a yerlerine fuzûlî müdâhale eyledikleri inde'ş-şer' ve'l-meclis tebeyyün ve tahakkuk eylediği sûretde ma'rifet-i şer'le men'u def' olunmak içün emr-i şerîfim i'lâmı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki müşîr-i müşâr ve kâimmakâm ve nâib ve müftî ve ve sâir mûmâ-ileyhimsiz; Husûs-ı mezbûru şer'-i şerîfe ve bâlâda muharrer kânûn-ı cedîde tatbîk ederek ber-vechi- hakkâniyyet rü'yet birle fi'l-hakîka mârrü'l-beyân Belîce-i Bâlâ Karyesi ahâlîsinin ol mer'a yerlerine müdâhale eylemeleri kânûn-ı cedîd-i hümâyûnun hilâfı bulunduğu inde'ş-şer' ve'l-meclis tebeyyün ve tahakkuk eylediği sûretde ma'rifet-i şer'le men'u def'i husûsuna mübâderet ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzre der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme inhâ ve iş'ârına müsâra'at eylemeniz bâbında.

Dâniş

Fî Evâhır-ı Za. sene 278 (21-30 Zilkade 1268)

***

-111-

Asâkir-i Nizâmiye-i Şâhânem müşîrânından Rûmeli Ordu-yı Hümâyûnum Müşîr ve Vâlî ve Kâimmakâmı ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun birinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Abdî Paşa iclâlühûya ve rütbe-i sâlise ashâbından Kesriye Kâimmakâmı Haydar Beğ dâme mecdühûya ve Kesriye Kazâsı nâib ve müftîsine ve a'zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe'a-i Devlet-i Aliyyemden Deniso'nun Gölikesri Kazâsı'na tâbi' Kaysura Karyesinde kâin bâ-hüccet-i şer'iyye mülkiyet üzre mutasarrıf olduğu bir bâb menzilini iki yüz altmış yedi senesinde yine karye-i mezbûre sâkinlerinden ve tebe'a-i Devlet-i Aliyyemden Yorgi'ye dokuz bin guruş semen-i medfû' ve makbûz

mukâbelesinde bâ-hüccet-i şer‘iyye bey‘ ve füruht ve ve merkûm dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl-birle sene-i mezbûreden berü zabt ve tasarruf ede gelüp bir tarafdan dahl olunmak îcâb etmez iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Anastaş fuzûlî müdâhaleden hâlî olmadığı beyânıyla mahallinde şer‘le rü’yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru merkûm Yorgi tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş olmağla siz ki müşîr-i müşâr ve kâimmakâm ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz; ma‘rifetiniz ile tarafeyni mahallinde meclis-i memlekete ıhzâr ve bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î terâfü‘ ederek husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve müdâhale-i vâkı‘a bî-vech idüğü mahallinde meclis-i memleketde terâfü‘lerinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu halde bî-vech vâki‘ olan müdâhalesinin ma‘rifet-i şer‘le men‘ u def‘i husûsuna mübâderet ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzre der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme inhâ ve iş‘ârına müsâra‘at eylemeniz bâbında.

Rüşdî

Fî Evâhır-ı Za. sene 278 (21-30 Zilkade 1268)

***

-112-

Mülhakâtıyla Eyâlet-i Yanya Vâlîsi ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Âkif Paşa iclâlühûya ve Berât Kâimmakâmı Abdurrahmân Paşa dâme-iclâlühûya ve Piremedi Kazâsı nâibine ve müdîr-i Kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Kiryaki ve Tembo ve Tanaş'ın Piremedi Kazâsı sâkinlerinden Ahmed nâm kimesneye sekiz yüz ve Tâhir nâm kimesneye dokuz yüz ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Tolo'ya yedi bin ve Tako'ya yedi bin beş yüz ve Ago'ya bin iki yüz ve Lemka'ya bin dokuz yüz ve Taloş'a dört yüz elli ve Kelo'ya sekiz bin yüz ve Venko'ya bin yüz ve Taki ve Hıristo'ya iki bin beş yüz ve diğer Kelo'ya üç bin yüz ve Kosta'ya altı bin beş yüz ve Hıristo ve Petro'ya bin altı yüz

guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmûn Kiryaki ve Tembo ve Tanaş taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı halde hâlde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve eğer mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd idüğü sûretde keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki vâlî-i müşâr ve kâimmakâm ve sâir mûmâ-ileyhimsiz; Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeye dokunmadığı halde hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet ve emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Dâniş

Fî Evâil-i Z. sene 278 (1-10 Zilhicce 1278)

***

(Sayfa: 51)

-51/113-

Asâkir-i Nizâmiye-i Şâhânem müşîrânından Rûmeli Ordu-yı Hümâyûnum Müşîr ve Vâlî ve Kâimmakâmı ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun birinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Abdî Paşa iclâlühûya ve rütbe-i sâlise ashâbından Kesriye Kâimmakâmı Haydar Beğ dâme mecdühûya ve Kesriye Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Dine, Kesriye Kazâsı'na tâbi‘ Zagoriçe karyesi toprağında vâki‘ ma‘lûmetü'l-hudûd yirmi iki kıt‘a tarla ve çayırı mutasarrıfı Metre'nin ferâğından üç bin üç yüz guruş bedel-i mu‘accele ile iki yüz altmış yedi senesi Cemâziye'lâhıresinin dokuzuncu gününde Defterhâne-i Âmirem cânibinden verilen tapu senedi mûcebince sene-i mezbûreden berü zabt ve zirâ‘at ve ol çayırın dahi otun biçüp öşrün me’mûruna edâ ede gelür iken karye-i mezbûre sâkinlerinden Taşo fuzûlî müdâhaleden hâlî olmadığı beyânıyla kânûn üzre amel olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru merkûm Dine tarafından bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Defterhâne-i Âmire kuyûduna mürâca‘at [ve] Dîvân-ı Hümâyûnum Kaleminden kânûn ve muktezâsı su’âl olundukda "Arâzînin derece-i kâbiliyyetine göre bir veyâ iki sene ve hasbe'l-mevki‘ şâz olarak daha ziyâdeye mücerred dinlendirmek veyâhûd tarlayı su basup bir müddet sonra su çekilerek zirâ‘ate salâhiyet kesb edinceye kadar ol tarlayı hâlî bırakmağa lüzûm görünmek ve esîr olmak gibi a‘zâr-ı sahîhadan biri tahakkuk etmeksizin bir tarlayı mutasarrıfı zirâ‘at etmeyüp ve i‘âre veyâ îcâr sûretiyle dahi etdirmeyüp üç sene ale't-tevâlî ta‘tîl ederse gerek arâzînin olduğu mahalde olsun ve gerek müddet-i sefer ba‘îd olan mahalde bulunsun o tarla müstehıkk-ı tapu olup mutasarrıf-ı sâbıkı müceddeden tefevvuza tâlib olur ise bedel-i misliyle yeniden ona tefvîz olunur, tâlib olmaz ise ol vakt bi'l-müzâyede tâlibine ihâle kılınur ve bâ-tapu tasarruf olunan ve kadîmî öşr-i mahsûl alına gelen çayır bilâ-özr üç sene ale't-tevâlî otu biçilmeyüp ve öşrü verilmeyüp ta‘tîl olunur ise müstehıkk-ı tapu olur" deyü Kânûn-ı Cedîd-i Hümâyûnun altmış sekiz ve seksen beşinci maddelerinde münderic olduğuna binâen münâza‘un-fîhâ olan tarla ve kadîmî otu biçilür çayırı merkûm Dine zabt eder iken zirâ‘at etmeyüp i‘âre ve îcâr dahi etdirmeyüp de üç sene ale't-tevâlî bilâ-mâni‘ boz ve hâlî bırakup ol çayırın dahi beher sene otu biçilmeyüp ve öşrü mamuruna verilmeyüp müstehikk-ı tapu olarak bedel-i misliyle müceddeden

tefevvuza dahi tâlib olmadığından merkûm Taşo bi'l-müzâyede [bozdan] sâhib-i arz me'mûru tarafından almış ve yedine ma'mûlün-bih sened verilmiş ise müdâhale etmesi hasbe'l-kânûn yolunda olup eğer böyle olmayup da fi'l-hakîka merkûm Dine zikr olunan yirmi iki kıt'a tarla ve çayırı mutasarrıfı Metre ferâğından üç bin üç yüz guruş bedel-i mu'accele ile iki yüz altmış yedi senesi Cemâziye'lâhıresinin dokuzuncu gününde Defterhâne-i Âmirem cânibinden verilen tapu senedi mûcebince sene-i mezbûreden berü zabt ve zirâ'at ve ol çayırın dahi otun biçüp öşrün me'mûruna edâ ede gelür iken merkûm Taşo fuzûlî müdâhale eylediği mahall-i nizâ' üzerinde me'mûru hâzır olduğu halde hîn-i terâfü'de inde'ş-şer' ve'l-meclis tebeyyün eylediği sûretde men'u def' olunmak içün emr-i şerîfim i'tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki müşîr-i müşâr ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Husûs-ı mezbûru şer'-i şerîfe ve bâlâda muharrer kânûn-ı cedîde tatbîk ederek ber-vech-i hakkâniyet rü'yet-birle fi'l-hakîka merkûm Taşo'nun ol tarla ve çayıra müdâhale eylemesi kânûn-ı cedîd-i hümâyûnun hilâfı bulunduğu mahall-i nizâ' üzerinde me'mûru hâzır olduğu halde hîn-i terâfü'de inde'ş-şer' ve'l-meclis tebeyyün eylediği sûretde men'u def'i husûsuna mübâderet ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzre der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme inhâ ve iş'ârına müsâra'at eylemeniz bâbında.

Hayret

Fî Evâil-i Z. sene 278 (1-10 Zilhicce 1278)

***

-114-

Mülhakâtıyla Selânik Vâlîsi ve Mecîdiye nişân-ı hümâyûnumun birinci rütbesinin hâiz ve hâmili vezîrim Hüsnü Paşa iclâlühûya ve Selânik mollâsına ve müftîsi zîde ilmuhûya ve a'zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Mustafâ nâm kimesnenin Selânik Kazâs1 sâkinlerinden Ali nâm kimesneye dört bin beş yüz ve Ahmed nâm kimesneye üç bin yedi yüz ve Süleymân nâm kimesneye dört bin guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def'aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def'aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Mustafâ tarafından bu def'a bâ-arzuhâl istid'â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca'at ve muktezâsı su'âl olundukda bu

makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve merkûmun deyni olan mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ ve iş‘âr kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezkûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki vâlî-i müşâr ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet ve [mebâliğ-i mezbûre] emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Rüşdî

Fî Evâhır-ı Z. sene 278 (21-29 Zilhicce 1278)

***

(Sayfa 52)

-115-

Mülhakâtıyla Eyâlet-i Yanya Vâlîsi ve Mecîdiye Nûşân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmûli Vezîrim Âkif Paşa iclâlühûya ve mîr-i mîrân-ı kirâmımdan Berât Kâimmakâmı Abdurrahmân Paşa dâme-ikbâlühûya ve Piremedi Kazâsı nâibine ve müdîr-i Kazâ ve vücuh-ı memlekete hüküm ki;

Devlet-ü Aliyyem tebe‘asından Anaştšş ve Hıristo ve Sotri'nin Piremedi Kazâsı sâkinlerinden Selîm nâm kimesneye üç bin beş yüz ve Mustafâ nâm kimesneye bin ve İbrâhîm nâm kimesneye dört yüz ve Ahmed nâm kimesneye yüź elli ve Abbâs nâm kimesneye yüz elli Devlet-i Aliyyem tebe‘asından Esbero'ya bin beş yüz ve Andon'a beş yüz ve Hıristo'ya yüz elli ve Nikola'ya üç yüz ve Vasil'e yüz elli ve Akimendrik'e altı yüz ve Abraham'a altı yüz ve Meti'ye beş yüz ve Lamhi'ye üç bin beş yüz ve Ligori'ye üç yüz elli ve Nemli'ye dokuz yüz ve Dimitri'ye yedi yüz elli ve Estefan'a bin altı yüz ve Anaştaş'a sekiz yüz ve Yorgi'ye bin dört yüz elli ve Yuvan'a beş yüz guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmûn Anaştaş ve Hıristo ve Sotri taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıre[sinde] bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunduğu misillü Siroz'a iki yüz yetmiş yedi [senesinde] diğer sâdır olan emr-i âlî şânda nizâm-ı mezkûr te’kîd kılınmış idüğüne binâen husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu hâlde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr mu’ahharan sudûr eden emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm ve nâib ve müftî sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz olundukda ber-minvâl-i muharrer merkûmûnun def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan iktizâsının icrâsıyla keyfiyetin Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına

müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Hasletî

Fî Evâhır-ı Z. sene 278 (21-29 Zilhicce 1278)

***

-116-

Mülhakâtıyla Eyâlet-i Yanya Vâlîsi ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Âkif Paşa iclâlühûya ve Yanya Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Kostaki'nin Yanya Kazâsı sâkinlerinden Mehmed Kayaoğlu Hâfız demekle meşhûr kimesneye on altı bin sekiz yüz ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Esbero ve Rago'ya otuz bin ve Dena'ya on üç bin yedi yüz ve Todori'ye on bin ve Dimitri'ye yedi bin guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Kostaki tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûm Kostaki'nin def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı dâyinleri muvâcehesinde inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve merkûmun deyni olan mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ ve iş‘âr kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezkûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki vâlî-i müşâr ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûm Kostaki'nin def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı dâyinleri muvâcehesinde mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet ve [mebâliğ-i mezbûre] emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât

Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Lebîbâ

Fî Evâhır-ı Z. Sene 278 (21-29 Zilhicce 1278)

***

-117-

Asâkir-i Nizâmiye-i Şâhânem müşîrânından Rûmeli Ordu-yı Hümâyûnum Müşîr ve Vâlî ve Kâimmakâmı ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun birinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Abdî Paşa iclâlühûya ve Kırçova Kazâsı nâibine ve müdîr-i kazâ ve vücûh-ı memlekete hüküm ki;

Tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Nikola ve Dimitri'nin Kırçova Kazâsı [sâkinlerinden] ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Angeli'ye on yedi bin altı yüz ve Petro'ya altı bin beşyüz ve Anastaş'a altı bin ve Dimitri'ye beş bin beş yüz ve diğer Petro'ya on sekiz bin ve Tanaş'a altı bin ve Yani'ye üç bin ve Filib'e bin ve Yorgi'ye bin ve Nikola'ya iki bin dört yüz ve Hıristo'ya yirmi iki bin beş yüz guruş deynleri olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudretleri yoğiken dâyinleri merkûmûn def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadıkları beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûmân Nikola ve Dimitri taraflarından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş

(Sayfa: 53)

ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olmadığı inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve mebâliğ-i mezbûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ ve iş‘âr kılınmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezkûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki kâimmakâm-ı müşâr ve nâib ve sâir mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûmânın def‘aten edâ-yı deyne iktidârları olup olmadığı ve mebâliğ-i mezbûre emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet olûnmak ve eğer mebâliğ-i mezkûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Remzî

Fî Evâsıt-ı Muharrem sene 279 (1-10 Muharrem 1278)

***

-53/53/118-

Mülhakâtıyla Eyâlet-i Yanya Vâlîsi ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun birinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim Âkif Paşa iclâlühûya ve Ergiri Kazâsı nâib ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki;

....? Kazâsı'na tâbi‘ Velahoş Karyesi toprağında vâki‘ üç dönüm tarla mutasarrıfı Takovik'in ferâğından altı yüz guruş mu‘accele ve sâhib-i arz ma‘rifeti ile karye-i mezbûre sâkinlerinden ve tebe‘a-i Devlet-i Aliyyemden Panayoti'ye teferruğ ederek, iki yüz yetmiş yedi senesi Cemâziye'lâhıresinin on beşinci gününde Defterhâne-i Âmirem cânibinden verilen tapu senedi mûcebince zabt ve zirâ‘at murâd eyledikde dahl olunmak îcâb etmez iken fârığ-ı merkûm ol yerleri mukaddemâ ferâğ eylediğime nâdim oldum deyü fuzûlî zabt u zirâ‘ate mümâna‘at

eylediği beyânıyla kânûn üzre amel olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru merkûm Panayot tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kaleminden kânûn ve muktezâsı su’âl olundukda "Bir kimse arâzîsini meccânen ve gerek bedel-i ma‘lûm mukâbelinde me’mûr izniyle âhara ferâğ-ı mu‘teber-i kat‘î ile fârig oldukdan sonra ferâğından rücû‘ edemez" deyü kânûn-ı cedîd-i hümâyûnumun otuz dokuzuncu maddesinde münderic bulunduğuna binâen münâza‘un-fîhâ olan üç dönüm tarla mutasarrıf-ı merkûm Takovik'in ferâğından altı yüz guruş mu‘accele ve me’mûru ma‘rifeti ile erkûm Panayoti'ye teferruğ ederek iki yüz yetmiş yedi senesi Cemâziye'lâhıresinin on beşinci gününde Defterhâne-i Âmirem cânibinden verilen tapu senedi mûcebince zabt ve zirâ‘at murâd eyledikde fârig-ı merkûm ol yerleri mukaddemâ ferâğ eylediğime nâdim oldum deyü fuzûlî zabt u zirâ‘ate mümâna‘at eylediği mahall-i nizâ‘ üzerinde me’mûru hâzır bulunduğu hade hîn-i terâfü‘de inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün eylediği sûretde ol yerler me’mûru ma‘rifetiyle merkûm Panayoti'ye alı verilüp yedinde olan tapu senedi mûcebince zabt ve zirâ‘at etdirilmek içün [emr-i şerîfim] i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki vâlî-i müşâr ve nâib ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz; Husûs-ı mezbûru şer‘-i şerîfe ve bâlâda muharrer kânûn-ı cedîde tatbîk ederek ber-vech-i hakkâniyet rü’yet-birle fi'l-hakîka fârig-i merkûm Takovik'in ol arâzîye müdâhalesi kânûn-ı cedîd-i hümâyûnumun hilâfı bulunduğu mahall-i nizâ‘ üzerinde me’mûru hâzır olduğu halde hîn-i terâfü‘de inde'ş-şer‘ ve'l-meclis tebeyyün vce tahakkuk eylediği sûretde men‘u def‘i [ve] ol yerler me’mûru ma‘rifetiyle merkûma alıverilüp yedinde olan tapu senedi mûcebince zabt ve zirâ‘at etdirilmesi husûsuna mübâderet ve husûs-ı mezbûr-ı ilâ-âhıre dikkat ve keyfiyetin kaydı bâlâsına şerh verilmek üzre der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme inhâ ve iş‘ârına müsâra‘at eylemeniz bâbında.

Ferhat

Fî Evâsıt-ı Muharrem sene 279 (1-10 Muharrem 1278)

***

-119-

Ricâl-i Devlet-i Aliyyemden Tırhala Sancağı Vâlîsi ve Mecîdiye Nişân-ı Hümâyûnumun birinci rütbesinin hâiz ve hâmili Vezîrim İsmâil Rahmî Paşa

iclâlühûya ve Yenişehr-i Fenâr mollasına ve müftîsine ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hüküm ki

Mîr Hasan nâm kimesnenin Yenişehr-i Fenâr Kazâsı sâkinlerinden Ali nâm kimesneye kırk yedi bin guruş deyni olup mebâliğ-i mezbûreyi def‘aten edâya kudreti yoğiken dâyini merkûm def‘aten talebiyle tazyîkden hâlî olmadığı beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru merkûm Hasan tarafından bu def‘a bâ-arzuhâl istid‘â olunmuş ve Dîvân-ı Hümâyûnum Kalemi kuyûduna mürâca‘at ve muktezâsı su’âl olundukda bu makûle taksît ve murâbaha hakkında bâ-irâde-i seniyye ta‘dîl ve te’sîs kılınan nizâm ikiyüz altmış sekiz senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhıresinde bâ evâmir-i aliyye memâlik-i mahrûseme neşr ve i‘lân olunmuş olduğundan husûs-ı mezbûr inhâ olunduğu üzre olduğu ve mîr-i merkûmun def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olmadığı inde'ş-şer‘ ve'l-meclis sâbit olduğu ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı halde mahalli sicillinde mukayyed mârrü'z-zikr emr-i âlî-şânda münderic nizâma tatbîkan meclis-i memleketde rü’yet olunmak ve eğer mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd ise keyfiyet bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât Dersa‘âdetime inhâ olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği kalem-i mezbûrdan tahrîr kılınmış olmağla siz ki vâlî-i müşâr ve mevlânâ ve müftî ve sâir mûmâ-ileyhimsiz; Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer merkûm Hasan'ın def‘aten edâ-yı deyne iktidârı olup olmadığı mahallinde meclisce bi't-tahkîk tebeyyün eylediği ve mebâliğ-i matlûbe emvâl-i mîriyyeye dokanmadığı hâlde nizâm-ı mezkûra tatbîkan rü’yet olûnmak ve mebâliğ-i mezbûre emvâl-i mîriyyeden ma‘dûd olduğu sûretde [keyfiyetin bâ-i‘lâm ve mazbata ve tahrîrât] Dersa‘âdetime inhâ vü iş‘ârına müsâra‘at ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i nizâm hâl ve hareketden mücânebet eylemeniz bâbında.

Hayret

Fî Evâhır-ı Muharrem sene 279 (21-30 Muharrem 1279)

***

Ek-2 1862-1866 Rumeli Ahkam Defteri Özeti

-1-

Tırhala Sancağının Ağrafa nahiyesi Azmakova köyü halkının, otlaklarına bölgedeki Rendine Manastırı çobanları tarafından kanunsuz yere müdahale edildiği yolundaki şikayet üzerine yapılan araştırmada "Bir köy veya kasabanın ahalisine ait otlak başka bir köy veya kasabanın sınırları içinde olduğu zaman söz konusu köy veya kasaba halkının da herhangi bir vergi vermeden söz konusu otlaktan faydalanmaları, ancak bunun dışında başka yerlerden hayvanlarını getirip otlatmak isteyenlerden devlet hazinesi için otlak vergisi alınması ve otlak üzerinde hakkı olan köy veya kasaba halkının alınan vergiden hisse istemeye haklarının olmadığı" yeni kanunname hükümleri arasında olduğu görülmüştür. Söz konusu tartışmalı otlakla ilgili olarak bir memur görevlendirilmiş ve durum eyalet meclisinde görüşülmüştür. Yapılan incelemeler sonucu bu otlağın tapusu manastırın veya köylülerin üzerinde olmayıp padişah arazisi olduğu kayıtlarda belirtilmekle kışın manastır görevlilerinin yazın ise Azmakova köylülerinin kullandıkları anlaşılmıştır. Bundan böyle otlağın hem köylüler hem de manastır görevlilerince ortak kullanılması, Dışarıdan gelerek hayvanlarını otlatanlardan alınacak vergilerin de devlet hazinesine aktarılması gerekmektedir.

13 Haziran 1865

***

-2-

Niş ileri gelenlerinden merhum Ali Bey'den kalan ve beş bin iki yüz kuruş bedelle Kevorge'ye devredilen yarım hisse tarlanın, otlak olduğu sonradan anlaşılarak tarla Kevorge'nin elinden alınmıştır Ancak adı geçen Kevorge tarlanın bedeli olarak mal sandığında bulunan parasını geri istemektedir. Yapılan incelemeler sonucu söz konusu tarlanın çok eskiden beri birkaç mahallenin ortak kullandıkları arazi olduğu anlaşılmasıyla "Bu gibi ortak kullanılan otlak yerlerinin alınıp satılamaması veya şahıslar tarafından tek başlarına ekilip biçilmesine izin verilmemesi, böyle yapanlara engel olunması" yeni kanunun hükümlerinden olduğundan adı geçen Kevorge'nin tarla için ödediği paranın kendisine geri verilmesi için gereken işlemlerin yapılması ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

3 Eylül 1865

***

-3-

Selanik Valisi Vezir Hüsnü Paşa'ya, Selanik mollasına, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Ahmet adlı bir kişinin Selanik'e bağlı Kelmeriye köyü sınırlarında bulunan ve mahkemeden aldığı belge ile (Hüccet) mülkiyetine sahip olduğu bir adet değirmenine akan suyu Emin adlı kişinin kendi bağ ve bahçesine akıtması sebebiyle meselenin kanun yoluyla halledilmesi için verilen dilekçe üzerine mesele Divan-ı Hümayun Kalemi'ne sorulduğunda yeni kanunun 124. maddesinde "İçme ve sulama hakkı ve suyun mecrası hususundaki anlaşmazlıklarda eski geleneklerin göz önüne alınacağı" belirtildiğinden mesele davacı Ahmet'in iddia ettiği gibiyse söz konusu suyun yine eski mecrasından akıttırılması hususunda gerekenin yapılması ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Aralık 1861

***

-4-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Araki'nin Zencine Kazası'nın Zelade köyü sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Araki tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Araki'nin alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Aralık 1861

***

-5-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Estamat'ın Zencine Kazası'nın Rahve köyü sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Estamat tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Estamat'ın, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Aralık 1861

***

-6-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Mihal'in Zencine Kazası'nın Zadeva köyü sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Mihal tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Mihal'in, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak

gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Aralık 1861

***

-7-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Koti ve Mason'un Zencine Kazası'nın Zadeva köyü sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Koti ve Mason taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Koti ve Mason'un, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması. Aralık 1861

-8-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Dimitri, Yorgi ve Atanaş'ın Zencine Kazası'nın Mosko köyü sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Dimitri, Yorgi ve Atanaş taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Dimitri, Yorgi ve Atanaş'ın alacaklıları huzurunda

yapılacak duruşmasında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Aralık 1861

***

-9-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Kebariş ve Betot'un Zencine Kazası'nın Küçük köyü sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Kebariş ve Betot taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Kebariş ve Betot'un alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Aralık 1861

***

-10-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Teohar'ın Zencine Kazası'nın Küçük köyü sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Teohar tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268

Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Teohar'ın alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Aralık 1861

***

-11-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Andrea'nın Zencine Kazası'nın Rahve köyü sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Andrea tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Andrea'nın alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Aralık 1861

***

-12-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Yorgi'nin Zencine Kazası'nın Rahve köyü sakinlerinden bazı şahıslar borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Yorgi taafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı

Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmişĠolduğundan borçlu Yorgi'nin alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Aralık 1861

***

-13-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Delco'nun Zencine Kazası'nın Küçük köyü sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Delco tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Delco'nun alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Aralık 1861

***

-14-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Anastaş'ın Zencine Kazası'nın Alessırat köyü sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Anastaş tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Anastaş'ın, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Aralık 1861

***

-15-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Hasan'ın Zencine Kazası'nın Rahve köyü sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Hasan tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Hasan'ın, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Ocak 1862

***

-16-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Megaz ve Atanaş'ın Zencine Kazası'nın Küçük köyü sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Megaz ve Atanaş taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Megaz ve Atanaş'ın alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Aralık 1861

***

-17-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Tavin ve Yorgi'nin Zencine Kazası'nın Rahve köyü sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Tavin ve Yorgi taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Tavin ve Yorgi'nin alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Aralık 1861

-18-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Agrosti'nin Zencine Kazası'nın Küçük köyü sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Agrosti tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Agrosti'nin, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Aralık 1861

***

-19-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Yorgaki, Yuvan ve Dimitri'nin Zencine Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, borcunun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borţunun taamını bir defada ödemesini isteyerek borçluyu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinde peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Yorgaki, Yuvan ve Dimitri taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Yorgaki, Yuvan ve Dimitri'nin alacaklıları huzurunda

yapılacak duruşmasında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Aralık 1861

***

-20-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Yorgi, Paskal ve Vasil'in Zencine Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Yorgi, Paskal ve Vasil taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Yorgi, Paskal ve Vasil'in alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Aralık 1861

***

-21-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Bolmere'nin Zencine Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Bolmere tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan

1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Bolmere'nin, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Aralık 1861

***

-22-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Barasko ve Angeli'nin Zencine Kazası'nın Küçük köyü sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Barasko ve Angeli taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Barasko ve Angeli'nin alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Aralık 1861

***

-23-

Selanik Valisi ve ikinci rütbe Mecidiye Nişanı sahibi Vezir Hüsnü Paşa ile Selanik mollası'na, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Davut adlı şahsın Selanik Kazası sakinlerinden Cek'e borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklısı borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuğundan, borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Davut tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme

1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Bolmere'nin, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde durum bölge meclisinde görüşülmesi, eğer istenen borç devlet hazinesini ilgilendiriyorsa durumun İstanbul'a bildirilerek kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Aralık 1861

***

-24-

Selanik Valisi ve ikinci rütbe Mecidiye Nişanı sahibi Vezir Hüsnü Paşa ile Siroz Kaymakamı Pertev'e, Siroz naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Mir Hacı Hasan'ın Siroz Kasası sakinlerinden ve Osmanlı vatandaşlarından Dimitri'ye olan borcunun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklısı bir defada ödemesini isteyerek sıkıntıya soktuğundan borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Mir Hacı Hasan tarafından dilekçeyle arzedilerek Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş ayrıca Siroz'a da 1277 Safer ayında (Eylül 1860) gönderilen başka bir emirle söz konusu düzenleme desteklenmiş olduğundan borçlunun bir defada borcunu ödemeye gücü yetmediği alacaklısı huzurunda kanunen kesinleştiği ve bu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde gereğinin yapılması ve durumun İstanbul'a bildirilerek kanuna aykırı hareketlerden kaç1nılŭası.

Aralık 1861

**

-25-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı Devleti vatandaşlarından Nikola, Hristo ve Taşo Zencine Kazası'nın Ravliyöz köyünde kullanım hakkını tapu ile ortaklaşa ellerinde bulundurdukları tarlalarını borçları karşılığında Damaki ve Hacı Lazar'a rehin vermişlerse de "Devlet

arazisinin rehin olarak verilmesi kanuna aykırı olduğundan" borçlarını ödeyerek tarlayı geri istediklerinde alacaklıları geri vermemekte direndiklerinden yasal olarak gereğinin yapılması Nikola, Hristo ve Taşo tarafından istenip Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde yeni kanunun on altıncı maddesinin birinci fıkrasında "Devlet arazisi veya vakıf araziler rehin olarak verilemez" şeklinde hüküm bulunduğundan ihtilaflı tarlaya resmi görevli gönderilmesi ve yapılacak duruşmada durumun gerçekten bu şekilde olduğu anlaşılırsa tarlanın kullanım hakkını elinde bulunduran Nikola, Hristo ve Taşo'ya geri verilmesi ayrıca durumun İstanbul'a bildirilmesi.

Ocak 1862

***

-26-

Selanik Valisi ve ikinci rütbe Mecidiye Nişanı sahibi Vezir Hüsnü Paşa ile Selanik kadısına, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Hasan adlı şahsın Selanik Kazası sakinlerinden bazı kimselere borcu olup borcunun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklısı bir defada ödemesini isteyerek sıkıntıya soktuğundan borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Hasan tarafından dilekçeyle arzedilerek Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlunun bir defada borcunu ödemeye gücü yetmediği alacaklısı huzurunda kanunen kesinleştiği ve bu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı anlaşıldığı takdirde gereğinin yapılması ve durumun İstanbul'a bildirilerek kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Ocak 1862

-27-

Tırhala Mutasarrıfı Tayyip Paşa ile Yenişehir_i Fener mollasına, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Devletim vatandaşlarından Anastaş ve Yanaki'nin Yenişehir-i Fener Kazasına bağlı Sermenak Köyü toprağında bulunan babalarından kalma otuz senedir ortaklaşa kullandıkları tarlalarını her sene ekip öşrünü vermekteler iken Antoni adlı şahsın gereksiz yere kendilerine engel olduğunu bildirerek yasal olarak gereğinin

yapılmasını istediklerinden Divan-ı Hümayun Kalemi'nden kanunu ve ne yapılması gerektiği sorulduğunda; yeni arazi kanununun altmış sekizinci maddesinde "Arazinin durumuna göre bir-iki sene veya daha fazla sırf dinlendirmek yahut tarlayı su basması sebebiyle su çekilinceye kadar boş bırakmak ya da kullanan şahıs esir düşmek gibi yasal gerekçeler olmaksızın bir tarlayı kullanıcısı sebepsiz yere ekmeyerek, kiralama yoluyla başkasına da ektirmeyerek üç sene boş bırakırsa yapılacak açık arttırma sonucu başka birisi kullanım hakkını eline geçirebilir" şeklinde bir hüküm bulunmakla görevlilerce yerinde inceleme yapılarak mesele davacıların arz ettikleri gibiyse ve yasal mazeret olmaksızın olayın üzerinden on sene geçmemiş ise geriğinin yapılarak tarlaya kanunsuz yere başkalarının müdahale ettirilmemesi.

Ocak 1862

***

-28-

Rumeli Ordusu generallerinden Vezir Abdi Paşa ile Kesriye Kaymakamı Haydar Bey'e ve Kesriye Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Ahmet adlı şahsın Kesriye Kazası sakinlerinden bazı kimselere borcu olup borcunun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklısı bir defada ödemesini isteyerek sıkıntıya soktuğundan borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Ahmet tarafından dilekçeyle arzedilerek Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlunun bir defada borcunu ödemeye gücü yetmediği alacaklısı huzurunda kanunen kesinleştiği ve bu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı anlaşıldığı takdirde gereğinin yapılması ve durumun İstanbul'a bildirilerek kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Ocak 1862

***

-29-

Rumeli Ordusu generallerinden Vezir Abdi Paşa ile Eğribacak Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölge ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Devletim vatandaşlarından Yorgi, ardında çocuk bırakmadan vefat eden amcaoğlu Todori'den kendisine ve ölen Todori'nin karısı Katrine'ye miras kalan Eğribacak Kazası Kozane Köyündeki bir ev, bir değirmen ile bağ, bahçe ve diğer eşyaları ikisi arasında ortak olarak taksim edilmesi gerekirken Adı geçen Katrine'nin bütün mallara tek başına el koyduğunu bildirerek kendisine düşen yasal hissenin mahkemece alınmasını istemekle meselenin bu şekilde olduğu yapılacak duruşmada kesinleştiği takdirde ölen amcaoğlu Todori'nin mallarından adı geçen Yorgi'nin hissesine düşen miktarın alınması

Ocak 1862

***

-30-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Yorgaki'nin Zencine Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Yorgaki tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Yorgaki'nin, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Ocak 1862

***

-31-

Köstendil Kaymakamı Mahmut Bey ile Köstendil Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Köstendil Kazası'na bağlı Bayatça Nahiyesi'nin Çırtık Köyü'nde bulunan taralalarının tapu senediyle kullanım haklarını elinde bulunduran ve her sene ekip biçip öşür vergisini vermekte olan Hüseyin adlı şahsın ölümüyle adı geçen tarlalar

kanun gereği bedelsiz olarak oğlu Harp Okulu öğrencisi Ahmet'e intikal etmiş iken onun İstanbul'da bulunması sebebiyle Taşo, Içkaryan ve Metre adlı şahıslar söz konusu tarlalara kanunsuz yere el koyduklarından bahisle gereğinin yapılması Ahmet tarafından istenilmekle Divan-ı Hümayun Kalemi'nden sorulduğunda yeni kanunun elli dördüncü maddesinde "Devlet veya vakıf arazisini kullananlardan birisi öldüğünde kullandığı arazi bedelsiz olarak erkek veya kız çocuklarına geçer. Hanımı hamileyse söz konusu arazi çocuğun doğumuna kadar kimseye devredilmeden [doğacak çocuğa intikal ettirilmek üzere] devletçe tutulur." Şeklinde bir hüküm bulunmakla resmî görevlilerce yerinde incelenerek yapılacak duruşmada davacı Ahmet'in iddiaları doğru ise kanunen gereğinin yapılması.

Ocak 1862

***

-32-

Filibe Mutasarrıfı Mehmet Muhlis ile Filibe mollasına, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Hafız Ali İhya'nın Filibe Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Hafız Ali İhya tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Hafız Ali İhya'nın, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Ocak 1862

***

-33-

Yanya Valisi Vezir Akif Paşa ile Koniçe Kazası naibi, kaza müdürü ve bölge ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Devletim vatandaşlarından Hristo ve Petro'nun Koniçe Kazası'na bağlı Bolcka Köyü sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Hristo ve Petro taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Hristo ve Petro'nun alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmlarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Ocak 1862

***

-34-

Gümülcine Kazası naibi, müftüsü, kaza müdürü ve ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Ali adlı şahsın Gümülcine Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Ali tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Ali'nin, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Ocak 1862

***

-35-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Lamro'nun Zencine Kazası'nın Lahve Köyü sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Lamro tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Lamro'nun, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Ocak 1862

***

-36-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Siroz Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Hacı Ahmet adlı şahsın Siroz Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Hacı Ahmet tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş ayrıca Hicri 1277 senesi Safer ayında (Eylül 1860) Siroz'a gönderilen diğer bir emirde de söz konusu düzenleme tekit edilmiş olduğundan borçlu Hacı Ahmet'in, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak

gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Şubat 1862

***

-37-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Dinat'ın Zencine Kazası'nın Zelhova Köyü sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Dinat tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Dinat'ın, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Şubat 1862

***

-38-

Rumeli Ordusu generallerinden Vezir Abdi Paşa ile Kesriye Kaymakamı Haydar Bey'e ve Kesriye Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Bir süre önce vefat eden Ergirikasrı'nda Palorkoz mahallesi sakinlerinden Zeynelabidin oğlu Yakup sağlığında, aklî dengesi yerinde olduğu halde hamile eşi Tayyibe hatundan doğacak çocuğu erişkin yaşa ulaşıncaya kadar işlerini yürütmek üzere öz kardeşi Molla Fehmi'yi vasi tayin etmiş, Yakub'un vefatından sonra doğan ve Süleyman adı verilen çocuğun vasiliğine Molla Fehmi, iki şahidin de ifadeleriyle

yasal olarak tayin edilmiş olmasına rağmen Abidin ve Hatice adlı şahısların kendisine engel olmaya çalıştıkları iddiasıyla kanunen gereğinin yapılmasını dilekçeyle bildirmiş olup mesele Rumeli Kazaskeri Seyyid Mehmet Cemalettin'e havale edilerek onun emirleri doğrultusunda durum arzedildiği gibiyse Abidin ve Hatice'nin Molla Fehmi'ye karışmalarının engellenmesi.

Şubat 1862

***

-39-

Golos Kaymakamı Tahir ile Golos kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Devletim vatandaşlarından Dimitri ve Yorgi'nin Golos sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Dimitri ve Yorgi taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Dimitri ve Yorgi'nin, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Şubat 1862

***

-40-

Selanik Eyaleti Valisi Vezir Hüsnü Paşa ile Karaferye Kazası naibine, müftüsüne, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Devletim vatandaşlarından Yani ve Rebzo'nun Karaferye Kazasına bağlı Selke Köyü toprağında bulunan babalarından kalma ortaklaşa kullandıkları tarlalarını her sene ekip öşrünü vermekteler iken Osman adlı şahsın kanunsuz yere tarlalarına el koyduğunu bildirerek yasal olarak gereğinin yapılmasını istediklerinden Divan-ı Hümayun Kalemi'nden kanunu ve ne yapılması gerektiği sorulduğunda; yeni arazi

kanununun altmış sekizinci maddesinde "Arazinin durumuna göre bir-iki sene veya daha fazla sırf dinlendirmek yahut tarlayı su basması sebebiyle su çekilinceye kadar boş bırakmak ya da kullanan şahıs esir düşmek gibi yasal gerekçeler olmaksızın bir tarlayı kullanıcısı sebepsiz yere ekmeyerek, kiralama yoluyla başkasına da ektirmeyerek üç sene boş bırakırsa yapılacak açık arttırma sonucu başka birisi kullanım hakkını eline geçirebilir" şeklinde bir hüküm bulunmakla görevlilerce yerinde inceleme yapılarak mesele davacıların arz ettikleri gibiyse ve yasal mazeret olmaksızın meselenin üzerinden on sene geçmemiş ise gerekenin yapılarak tarlaya kanunsuz yere başkalarının müdahale ettirilmemesi.

Şubat 1862

***

-41-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Yorgi'nin Zencine Kazası'nın Zelhova Köyü sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Yorgi tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Yorgi'nin, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Şubat 1862

***

-42-

Filibe Mutasarrıfı ve üçüncü rütbeden Mecidiye Nişanı sahibi Mehmet Muhlis ile Filibe mollasına, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm.

Halil adlı şahsın Filibe Kazası'na bağlı Hâs köyü sakinlerinden Haşim'e borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklısı borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuğundan borcunun kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Halil tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Halil'in, alacaklısı huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması. Şubat 1862

-43-

Selanik Valisi Vezir Hüsnü Paşa'ya, Selanik mollasına, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Davut adlı şahsın kendi kazasında sakin bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borcunun kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Davut tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Davut'un, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisi bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Şubat 1862

***

-44-

Premedi Kazası naibi ile kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Likor, İlya ve Vasil'in Premedi Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye

güçleri yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Likor, İlya ve Vasil taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Likor, İlya ve Vasil'in alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Şubat 1862

***

-45-

Selanik naibi olan ve aşağıda belirtilecek meseleyi karara bağlamak üzere Şeyhülislam tarafından görevlendirilen Mehmet Şem‘i'ye gönderilen hüküm

Toyran Kazası'na bağlı Tatarlı Köyü halkının eskiden beri hayvanlarını otlattıkları, otundan ve suyundan yararlandıkları müstakil meralarına kimsenin karışmaması gerekirken bölgedeki çiftlik sahiplerinden Mir Hafız adlı şahsın hiçbir yasal dayanağı olmaksızın meraya müdahale ettiği yolunda köy halkının yaptığı şikayet üzerine senin bu meseleyi halletmekle görevlendirilmen Selanik valiliğince bildirilmiş olup yeni arazi kanunnamesine müracaat edildiğinde "Eskiden beri sadece bir köye ait merada yalnızca o köy ahalisinin hayvanlarını otlatabileceği, başka bir köyün halkının hayvanlarını otlatamayacağı, iki veya daha fazla köy arasında ortak kullanılan merada ise mera hangi köyün sınırları içinde bulunursa bulunsun meraya ortak olan köylerin ahalisince birlikte kullanılacağı, mera yerlerinin alınıp satılamayacağı, üzerine herhangi bir bina yapılamayacağı, üzüm kütüğü ve ağaç dikilemeyeceği, ekilip biçilemeyeceği, bunları yapmaya kalkışanların engelleneceği, bunun yanı sıra bir köy veya kasaba sınırları içinde bulunan çiftliğin eskiden beri o köy veya kasaba merasında ne kadar hayvanı otlatıla gelmiş ise o sayıda hayvan otlatılmaktan alıkonulamaz.Fakat müstakil olarak sadece çiftliklere ait bulunan meralardan civar kasaba ve köy halkı hiçbir şekilde faydalanamazlar. Çiftliklere ait meralardan öşre eşdeğer olarak yıllık kira tahsil edilir." şeklinde kanunun doksan

yedinci ve doksan dokuzuncu maddelerinde hüküm bulunduğundan, senin tarafından görevlendirilecek bir memurun dava konusu arazide tarafların hazır bulundukları bir ortamda meseleyi bilen ve hiçbir art niyet ve menfaat taşımadıkları kesin olan ahalinin ifadeleri doğrultusunda davayı yasalara uygun biçimde karara bağlaması ve bu kararın İstanbul'a da bildirilmesi.

Şŵbat 186′

***

-46-

Selanik Valisi Vezir Hüsnü Paşa'ya, Selanik kadısına, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Hasan adlı şahsın Selanik Kazası sakinlerinden bazı kimselere borcu olup borcunun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklısı bir defada ödemesini isteyerek sıkıntıya soktuğundan borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Hasan tarafından dilekçeyle daha önce arz edilmesine rağmen şu ana kadar işlem yapılmadığı ve ilgili emrin yenilenmesi borçlu Hasan tarafından bildirilmiş olmakla borçlunun bir defada borcunu ödemeye gücü yetmediği alacaklısı huzurunda kanunen kesinleştiği ve bu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı anlaşıldığı takdirde gereğinin yapılması ve durumun İstanbul'a bildirilerek kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması [26 numaralı hükümde belirtilen hususun devamıdır.

Mart 1862

**

-47-

Berat Kaymakamı Abdurrahman Paşa'ya, Berat Kazası naibine, kaza müdürüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Tanaş, Petro ve Anastaş'ın Premedi Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Tanaş,

Petro ve Anastaş taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konuųunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Tanaş, Petro ve Anastaş'ın alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle bir alakasının bulunmadığı kanunen k□sinleştüği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Mart 1862

***

-48-

Ordu generallerinden Rumeli Ordusu Kumandanı Vezir Abdi Paşa ile Kesriye Kaymakamı Haydar Beye ve Kesriye ve Horpeşte kazaları naip, müftü, meclis üyeleri, kaza müdürleri ve ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Kesriye Kazası'na bağlı Osbence köyü ile Manastır Kazası'na bağlı köyü arasında ortaya çıkan koru ve dağ meselesiyle ilgili olarak Bogaçko köylülerinin sundukları dilekçe ve Osbence köylülerine verilen Horpeşte ve Kesriye naipleri tarafından düzenlenmiş iki adet mahkeme i'lâmı üzerine kayıtlar incelendiğinde iki köy arasındaki köy ve dağdan herkes faydalanmaktayken Osbence köylülerinin bu koru ve dağın kendilerine ait olduğunu iddia ederek Bogaçko köylülerinin kullanmalarını engellemeleri üzerine dava mahallinde yapılan duruşmada dava Bogaçko köylülerinin lehine sonuçlanmışsa da Osbence köylüleri bu karara uymamışlardır.

Fakat Osbence köylülerinin elindeki iki mahkeme ilamından Horpeşte naibi tarafından düzenlenmiş olanı uygun ise de dava konusu bölge başka bir kazanın sınırları içinde (Kesriye) olduğundan hükmü geçersiz sayılması gerektiği, Kesriye naibi tarafından düzenlenen mahkeme ilamının ise metin kısmı noksan olduğundan usulsüz olduğu Fetvahaneden bildirilmiştir.

Bunun üzerine meselenin yerinde güvenilir bir memurun gözetiminde ve çevre köyler halkından dürüst ve dava konusu yerlerle alakası bulunmayan bilirkişilerin ifadelerine başvurularak halledilmesini bildiren Aralık 1860 tarihli emir üzerine görevlendirilen memurlar dava konusu bölgeye giderek iki köy duruşma yapmışlar

ve tarafsız kişilerin ifadelerine baş vurmuşlardır. Yapılan duruşma ve alınan ifadeler sonucunda dava konusu koru ve dağın müstakil olarak hiçbir köye ait bulunmadığı kesinleşmekle yeni arazi kanunnamesinin yüz dördüncü maddesindeki "Eskiden beri halka ait koru ve ormanlardan olmayan dağlardan herkesin biri birini engellemeden odun ve kereste kesebileceği, buralardan toplanan odun ve kesilen ağaçlardan öşür alınmayacağı, böyle dağ ve koruların tamamını veya bir kısmını kimsenin kendi adına tapulaya kaydettiremeyeceği"ne dair ilgili hüküm gereği söz konusu dağ ve korudan Tersane için elverişli keresteye dokunulmamak şartıyla herkesin faydalanabileceğine karar verilmiştir. Bu kararın uygulanması için dikkat edilsin.

Şubat 1862

***

-49-

Kesriye kaymakamı Haydar Bey ile Görice Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Tanaş adlı şahsın Görice Kazası'na bağlı Radoviz köyü toprağında bulunan ve annesinden miras kalan beş parça bağına kanunsuz yere el koyan Zebo buraları daha sonra Vangeli'ye satmış olup Tanaş bu bağları Vangeli'den istediğinde geri vermediğinden Tanaş, meselenin kanun yoluyla halledilmesini dilekçeyle bildirmiş olup davanın mahallinde taraflar huzurunda görülmesi ve yeni kanunun öngördüğü üzere mahkeme masraflarının davayı kaybeden taraftan talep edilmesi.

Mart 1862

***

-50-

Selanik Valisi ve ikinci rütbe Mecidiye Nişanı sahibi Vezir Hüsnü Paşa ile Siroz Kaymakamı Pertev'e, Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve ileri gelenlere gönderilen hüküm

Paşa Sancağı'nda Zencine Nahiyesi'ne bağlı Korisne, Arderavnik, Çerilani ve Agrıb köyleri topraklarında bulunan çeşitli bağ, bostan, çiftlik, değirmen vs., vergileri muhtelif vakıflara ve timar sahiplerine verilmek kaydıyla Kostiç Manastırı rahiplerine tahsis edilmiş olduğu halde Korisne köylülerinin bu mülklerden bir kısmına kanunsuz yere müdahale etmeleri üzerine İstanbul ve bağlı bölgeleri Rum Patriği tarafından yapılan müracaat üzerine Defterhane'den ilgili kayıtlar

incelenmiştir. Gerek tapu gerekse vakıf defterlerindeki kayıtlar gereği söz konusu yerlerin Kostiç Manastırı rahiplerine tahsis edilmiş olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca yeni arazi kanunnamesinde "Bir manastıra eskiden beri bağlı olup kayıtları Defterhane-i Amire'de bulunan bir arazi tapuya geçirilmez, alınıp satılamaz. Ancak geçmişte tapu ile kullanılırken bir şekilde rahiplerin eline geçmişse bu tür araziler hakkında devlet arazisi işlemi yapılarak tekrar tapu ile kullandırılır." diye yüz yirmi ikinci maddede hüküm bulunmakla Osmanlı topraklarındaki kilise ve manastırlara ait emlak ve arazi vesairenin zarardan korunması emredilmiş olmakla meselenin kanun yoluyla halledilerek Korisne köylülerinin Kostiç Manastırı rahiplerince kullanılan arazi ve emlaka müdahale ettirilmemesi.

Mart 1862

-51-

Selanik Valisi Vezir Hüsnü Paşa'ya, Selanik kadısına, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Mehmet; Ali ve Abdülkerim adlı şahısların Selanik Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Mehmet; Ali ve Abdülkerim taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Hristo ve Petro'nun alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Mart 1862

***

-52-

Selanik Valisi ve ikinci rütbe Mecidiye Nişanı sahibi Vezir Hüsnü Paşa ile Siroz Kaymakamı Pertev'e, Siroz naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Aynaroz'daki Margarit Manastırı rahiplerine tahsis edilen çiftlik, arazi, emlak vesaireden Siroz nahiyesinde bulunanlardan bir kısmına kanunsuz yere müdahale eden şahısların engellenmesi için manastırın rahipleri tarafından müracaat edilmiş olduğundan ilgili kayıtlar incelenmiş ve Divan-ı Hümayun Kaleminden kanunu sorulduğunda "Bir manastıra eskiden beri bağlı olup kayıtları Defterhane-i Amire'de bulunan bir arazi tapuya geçirilmez, alınıp satılamaz. Ancak geçmişte tapu ile kullanılırken bir şekilde rahiplerin eline geçmişse bu tür araziler hakkında devlet arazisi işlemi yapılarak tekrar tapu ile kullandırılır." diye yüz yirmi ikinci maddede hüküm bulunmakla ve Osmanlı topraklarındaki kilise ve manastırlara ait emlak ve arazi vesairenin zarardan korunması emredilmiş olmakla Margarit Manastırı rahiplerinin kullandıkları arazi, çiftlik ve sair emlake müdahale edenlerin engellenmesi.

Mart 1862

***

-53-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Siroz Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Atanaş, Kostanti ve Aleksi'nin Siroz Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borçlarının tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Atanaş, Kostanti ve Aleksi taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş ayrıca Hicri 1277 senesi Safer ayında (Eylül 1860) Siroz'a gönderilen diğer bir emirde de söz konusu düzenleme tekit edilmiş olduğundan borçlular Atanaş, Kostanti ve Aleksi'nin, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Mart 1862

-54-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Siroz Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Aleksi, Dimitri ve Yorgi'nin Siroz Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borçlarının tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Aleksi, Dimitri ve Yorgi taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş ayrıca Hicri 1277 senesi Safer ayında (Eylül 1860) Siroz'a gönderilen diğer bir emirde de söz konusu düzenleme tekit edilmiş olduğundan borçlular Aleksi, Dimitri ve Yorgi'nin, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Mart 1862

***

-55-

Ordu generallerinden Üsküp Valisi Vezir Mustafa Paşa ile Üsküp Kaymakamı Cavit ve Üsküp Kazası naip, müftü ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Hasan adlı şahsın Üsküp Kazası'na bağlı Maarude Köyü sakinlerinden bazı kişilere borcu olup, alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borcunun kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Hasan tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Hasan'ın, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisi bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Mart 1862

***

-56-

Ordu generallerinden Rumeli Ordusu Kumandanı Vezir Abdi Paşa ile Ohri naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Abidin ve Muhtar adlı şahısların Manastır Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Abidin ve Muhtar taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Abidin ve Muhtar'ın alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Mart 1862

-57-

Kesriye kaymakamı Haydar Bey ile Görice Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Tanaş adlı şahsın Görice Kazası'na bağlı Radoviz köyü toprağında bulunan ve annesinden miras kalan beş parça bağına kanunsuz yere el koyan Zebo buraları daha sonra Vangeli'ye satmış olup Tanaş bu bağları Vangeli'den istediğinde geri vermediğinden Tanaş, meselenin kanun yoluyla halledilmesini dilekçeyle bildirmiş olup her hangi bir özür olmaksızın aradan on beş sene geçmemiş olduğu takdirde davanın mahallinde taraflar huzurunda görülmesi ve yeni kanunun öngördüğü üzere mahkeme masraflarının davayı kaybeden taraftan talep edilmesi.

Mart 1862

***

-58-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Siroz Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Nikola ve Apostol'ün Siroz Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borçlarının tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Nikola ve Apostol taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş ayrıca Hicri 1277 senesi Safer ayında (Eylül 1860) Siroz'a gönderilen diğer bir emirde de söz konusu düzenleme tekit edilmiş olduğundan borçlular Nikola ve Apostol'ün, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Mart 1862

***

-59-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Siroz Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Vasil'in Siroz Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borçlarının tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Vasil tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş ayrıca Hicri 1277 senesi Safer ayında (Eylül 1860) Siroz'a gönderilen diğer bir emirde de söz konusu düzenleme tekit edilmiş olduğundan borçlu Vasil'in, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borçlarını bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-60-

Rumeli Ordusu generallerinden Vezir Abdi Paşa ile Eğribacak Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölge ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Devletim vatandaşlarından Yorgi, ardında çocuk bırakmadan vefat eden amcaoğlu Todori'den kendisine ve ölen Todori'nin karısı Katrine'ye miras kalan Eğribacak Kazası Kozane Köyündeki bir ev, bir değirmen ile bağ, bahçe ve diğer eşyalar ikisi arasında ortak olarak taksim edilmesi gerekirken Adı geçen Katrine'nin bütün mallara tek başına el koyduğunu bildirerek kendisine düşen yasal hissenin mahkemece alınmasını daha önce dilekçeyle istemesi üzerine Ağustos (1861) ve Ocak (1862) tarihlerinde iki kez emir gönderilmiş ise de mahkemenin gerçekleşmediğini bildirmekle Davacı Yorgi ve Davalı Katrine arasındaki mahkemenin bir an önce yapılması ve duruşmada Yorgi'nin haklı olduğu kesinleştiği takdirde ölen amcaoğlu Todori'nin mallarından adı geçen Yorgi'nin hissesine düşen miktarın alınması

Nisan 1862

***

-61-

Selanik Valisi Vezir Hüseyin Hüsnü Paşa ile Selanik Mollasına, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Mustafa adlı şahsın Selanik Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Mustafa tarafından dilekçeyle arzedilmekle Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu

Mustafa'nın, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisi bulunmadığı takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-62-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Siroz Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Hristo'nun Siroz Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borçlarının tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Hristo tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş ayrıca Hicri 1277 senesi Safer ayında (Eylül 1860) Siroz'a gönderilen diğer bir emirde de söz konusu düzenleme tekit edilmiş olduğundan borçlu Hristo'nun, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borçlarını bir defada ödemeye gücü olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-63-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Siroz Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Dimitri ve Atanaş'ın Siroz Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borçlarının

tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Dimitri ve Atanaş taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş ayrıca Hicri 1277 senesi Safer ayında (Eylül 1860) Siroz'a gönderilen diğer bir emirde de söz konusu düzenleme tekit edilmiş olduğundan borçlular Dimitri ve Atanaş'ın, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-64-

Filibe Mutasarrıfı Mehmet Muhlis ile Filibe mollasına, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Todoros ve Gorbel'in Filibe Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Todoros ve Gorbel taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Todoros ve Gorbel'in alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle bir alakasının bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-65-

Filibe Mutasarrıfı Mehmet Muhlis ile Filibe mollasına, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Gideresto, Folak ve Forel'in Filibe Kazası'na bağlı Karapınar Köyü'nde tapu senediyle ortaklaşa kullandıkları tarlalarını her sene ekip, biçip öşrünü vermektelerken Abdi adlı şahsın tarlaya ark (Su Kanalı) yaptığını bildirerek kanunen gereğinin yapılmasını istediklerinden Divan-ı Hümayun Kalemi'nden kanunu ve gereği sorulduğunda "Bir kimsenin kullandığı araziye kendisinin izni olmaksızın bir başkası su kanalı yapamaz, başka şekilde de kullanamaz" şeklinde yeni kanunun on dördüncü maddesinde hüküm bulunduğundan ihtilaflı tarla üzerinde yapılacak duruşmada durum davacıların iddia ettikleri gibiyse davalı Abdi'nin engellenmesi.

Nisan 1862

***

-66-

Selanik Valisi Hüsnü Paşa ile Vodine Kazası naibine, müftüsüne, kaza müdürüne ve bölge ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Mir Nuh adlı şahsın Vodine Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Mir Nuh tarafından dilekçeyle arzedilmekle Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Mir Nuh'un, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisi bulunmadığı takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-67-

Tırhala Mutasarrıfı Tayyip Paşa ile Golos Kaymakamı Tahir'e, Golos naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Dimitri'nin Filibe Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borcunun kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Dimitri tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Dimitri'nin alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borçlarını bir defada ödemeye gücü olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle bir alakasının bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-68-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Siroz Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Esteryo, Yanaki ve Yorgaki'nin Siroz Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borçlarının tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Esteryo, Yanaki ve Yorgaki taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş ayrıca Hicri 1277 senesi Safer ayında (Eylül 1860) Siroz'a gönderilen diğer bir emirde de söz konusu düzenleme tekit edilmiş olduğundan borçlular Esteryo, Yanaki ve Yorgaki'nin, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-69-

Tırhala Mutasarrıfı Tayyip Paşa ile Golos Kaymakamı Tahir'e, Golos naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Golos Kazası'na bağlı Lefkoz Köyü sakinlerinden Aleksandrea, adı geçen köyde mülkü olan bir parça zeytin bahçesini 1860 tarihinde bedeli karşılığında Vangel'e devrettiği halde Aleksandrea'nın ölümünden sonra gelini Maroga bu satışı tanımadığını söyleyerek zeytin bahçesine el koymuş olduğundan davacı Vangel ile davalı Maroga'yı bizzat mahkemede hazır edilerek davalarının kanuna uygun olarak görülmesi ve davacı davasında haklı çıktığı takdirde adı geçen zeytin bahçesinin Maroga'nın elinden alınarak davacı Vangel'e geri verilmesi. Nisan 1862

***

-70-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Siroz Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Atanaş'ın Siroz Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borçlarının tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Atanaş tarafından dilekçeyle arzedilmekle, Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş ayrıca Hicri 1277 senesi Safer ayında (Eylül 1860) Siroz'a gönderilen diğer bir emirde de söz konusu düzenleme tekit edilmiş olduğundan borçlu Atanaş'ın, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borçlarını bir defada ödemeye gücü olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp†durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-71-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Hristofço'nun Zencine Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Hristofço tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde •borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Hristofço'nun, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

**

-72-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Yorgi'nin Zencine Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Yorgi tarafından dilekçeyle arz edilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Yorgi'nin,alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

-73-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Siroz Kazası naabine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Apostol, Zabo ve Aleksandiridi'nin Siroz Kazası Ayvazova Köyü sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borçlarının tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Apostol, Zabo ve Aleksandiridi taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş ayrıca Hicri 1277 senesi Safer ayında (Eylül 1860) Siroz'a gönderilen diğer bir emirde de söz konusu düzenleme tekit edilmiş olduğundan borçlular Apostol, Zabo ve Aleksandiridi'nin alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-74-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Hıristo ve İlya'nın Zencine Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Hıristo ve İlya taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Hıristo ve İlya'nın alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun

olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-75-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Dimitri'nin Zencine Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Dimitri tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Dimitri'nin, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-76-

Kesriye kaymakamı Haydar Bey ile Görice Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Vasil ve Lakom'un Kesriye Kazası'nın Saruceni Köyünde mahkeme hücceti ile ortaklaşa mülkiyet üzere kullanım hakkına sahip oldukları bir parça evlerine kanunsuz yere müdahale eden Nikola'ya engel olunması için verdikleri dilekçe üzerine her ikisinin de bulunduğu duruşmada meselenin kanuna uygun olarak halledilmesi.

Nisan 1862

***

-77-

Selanik Valisi Vezir Hüsnü Paşa'ya, Selanik mollasına, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Osmanlı devleti vatandaşlarından Hristo, Konikonom ve Nanco'nun Selanik Kazası sakinlerinden Notye'ye borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları Notye borcun tamamını bir defada ödemelerini isteyerek bunları sıkıntıya soktuğundan borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Hristo, Konikonom ve Nanco taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Hristo, Konikonom ve Nanco'nun alacaklıları Notye huzurunda yapılacak duruşmasında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-78-

Demirhisar Kazâsı nâibine ve kaza müdürüne ve ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Mustafa Timur ve Halil adlı şahısların Demirhisar Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Mustafa Timur ve Halil taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Mustafa Timur ve Halil'in, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-79-

Kavala Kazası naibine, müftüsüne, müdürüne ve ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Yanaki, Tanaş ve Andon adlı şahısların Kavala Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Yanaki, Tanaş ve Andon taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Yanaki ve Tanaş ve Andon'un alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-80-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Oratbe'nin Zencine Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Oratbe tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Oratbe'nin, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak

gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-81-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Siroz Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Nikola ve Taşo'nun Siroz Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borçlarının tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Nikola ve Taşo taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş ayrıca Hicri 1277 senesi Safer ayında (Eylül 1860) Siroz'a gönderilen diğer bir emirde de söz konusu düzenleme tekit edilmiş olduğundan borçlular Nikola ve Taşo'nun alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-82-

Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Lasniyan, Todori ve Atanaş adlı şahısların Zencine Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Lasniyan, Todori ve Atanaş taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların

taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Lasniyan, Todori ve Atanaş'ın alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-83-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Taşo'nun Zencine Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Taşo tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Taşo'nun, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-84-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Hristodulu'nun Zencine Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Hristodulu tarafından

dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Hristodulu'nun, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-85-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Siroz Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Atanaş, Kostanti ve Aleksi'nin Siroz Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borçlarının tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Atanaş, Kostanti ve Aleksi taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş ayrıca Hicri 1277 senesi Safer ayında (Eylül 1860) Siroz'a gönderilen diğer bir emirde de söz konusu düzenleme tekit edilmiş olduğundan borçlular Atanaş, Kostanti ve Aleksi'nin alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması konusunda 1862 Mart'ında emir gönderilmişse de söz konusu emir kaybolduğundan bu emir yeniden yazılmıştır.

Nisan 1862

***

-86-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Siroz Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Todori'nin Siroz Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borçlarının tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Todori tarafından dilekçeyle arzedilmekle, Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş ayrıca Hicri 1277 senesi Safer ayında (Eylül 1860) Siroz'a gönderilen diğer bir emirde de söz konusu düzenleme tekit edilmiş olduğundan borçlu Todori'nin, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borçlarını bir defada ödemeye gücü olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

-87-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Siroz Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Karalambo, Dimitri ve Atanaş'ın Siroz Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borçlarının tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Karalambo, Dimitri ve Atanaş taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş ayrıca Hicri 1277 senesi Safer ayında (Eylül 1860) Siroz'a gönderilen diğer bir emirde de söz konusu düzenleme tekit edilmiş olduğundan borçlular Karalambo, Dimitri ve Atanaş'ın alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı

kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-88-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Siroz Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Tolo ve Yani'nin Siroz Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borçlarının tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Tolo ve Yani taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş ayrıca Hicri 1277 senesi Safer ayında (Eylül 1860) Siroz'a gönderilen diğer bir emirde de söz konusu düzenleme tekit edilmiş olduğundan borçlular Tolo ve Yani'nin alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-89-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Siroz Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Yanaki'nin Siroz Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklılarr borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Yanaki tarafından dilekçeyle arzedilmekle, Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faiźi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme

Hicri 1268 Cemaźiyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş, ayrıca Hicri 1277 senesi Safer ayında (Eylül 1860) Siroz'a gönderilen diğer bir emirde de söz konusu düzenleme tekit edilmiş olduğundan borçlu Yanaki'nin, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borçlarını bir defada ödemeye gücü olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-90-

Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Yorgi'nin Zencine Kazası'nın Rahve Köyü sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borçlarının tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkınt1ya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Yorgi tarafından dilekçeyle arz edilmekle, Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş ayrıca Hicri 1277 senesi Safer ayında (Eylül 1860) Siroz'a gönderilen diğer bir emirde de söz konusu düzenleme tekit edilmiş olduğundan borçlu Yorgi'nin, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borçlarını bir defada ödemeye gücü olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-91-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Todori'nin Zencine Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Todori tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Todori'nin, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-92-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Boğancer ve Anastaş'ın Zencine Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borçlarının tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Boğancer ve Anastaş taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş ayrıca Hicri 1277 senesi Safer ayında (Eylül 1860) Siroz'a gönderilen diğer bir emirde de söz konusu düzenleme tekit edilmiş olduğundan borçlular Boğancer ve Anastaş'ın alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-93-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Siroz Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Aleksi, Dimitri ve Yorgi'nin Siroz Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borçlarının tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Aleksi, Dimitri ve Yorgi taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş ayrıca Hicri 1277 senesi Safer ayında (Eylül 1860) Siroz'a gönderilen diğer bir emirde de söz konusu düzenleme tekit edilmiş olduğundan borçlular Aleksi, Dimitri ve Yorgi'nin alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-94-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Siroz Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Nikola ve Taşo'nun Siroz Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borçlarının tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Nikola ve Taşo taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş ayrıca Hicri 1277 senesi Safer ayında (Eylül 1860) Siroz'a

gönderilen diğer bir emirde de söz konusu düzenleme tekit edilmiş olduğundan borçlular Nikola ve Taşo'nun alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-95-

Kavala Kazası naibine, müftüsüne, müdürüne ve ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Dimitri'nin Kavala Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Dimitri tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Dimitri'nin, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-96-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Abdülaziz adlı şahsın Zencine Kazası'nın Enceste köyünde mahkeme hücceti ile mülkiyet üzere elinde bulundurduğu evine kanunsuz yere müdahale eden şahısların engel olunması için verdiği dilekçe üzerine söz konusu şahıslar ile davacı Abdülaziz'in mahkemede duruşmaları yapılarak eve müdahale edenlerin kanun yoluyla engellenmeleri.

Nisan 1862

***

-97-

Golos Kaymakamı Tahir ile Golos kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Devletim vatandaşlarından Dimitri ve Yorgi'nin Golos sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Dimitri ve Yorgi taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Dimitri ve Yorgi'nin, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması hususunda gönderilen Şubat 1862 tarihli hüküm kaybolduğundan aynı hükmün yeniden yazılarak gönderildiği.

Nisan 1862

***

-98-

Selanik Valisi Vezir Hüsnü Paşa'ya, Selanik mollasına, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Dimitri'nin Selanik Kazası'na bağlı Pazargah Nahiyesi sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya

soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Dimitri tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Dimitri'nin, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-99-

Yanya Valisi Vezir Akif Paşa ile Koniçe Kazası naibi, kaza müdürü ve bölge ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Devletim vatandaşlarından Kostanti ve Atanaş'ın Koniçe Kazası'na bağlı Bolcka Köyü sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Kostanti ve Atanaş taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Kostanti ve Atanaş'ın alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmlarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-100-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Siroz Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Devlet-i Aliyyem vatandaşlarından Yorgi Siroz Kazasına bağlı Su hayatı toprağında bulunan ve tapu ile kullanım hakkını elinde bulundurduğu tarlalarını her sene ekip biçerek öşrünü vermekteyken Mustafa adlı şahsın buraların kendisine babasından kaldığını iddia ederek tarlalara el koyması üzerine yasal olarak gereğinin yapılması Yorgi tarafından dilekçeyle bildirilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına mürecaat edilerek kanunu ve gereği sorulduğunda "Arazinin durumuna göre bir-iki sene veya daha fazla sırf dinlendirmek yahut tarlayı su basması sebebiyle su çekilinceye kadar boş bırakmak ya da kullanan şahıs esir düşmek gibi yasal gerekçeler olmaksızın bir tarlayı kullanıcısı sebepsiz yere ekmeyerek, kiralama yoluyla başkasına da ektirmeyerek üç sene boş bırakırsa yapılacak açık arttırma sonucu başka birisi kullanım hakkını eline geçirebilir" diye yeni kanunun altmış sekizinci maddesinde hüküm bulunmakla dava konusu tarlalar üzerinde taraflar ve görevlilerin hazır bulunduğu bir duruşma yapılarak mesele davacı Yorgi'nin iddia ettiği gibiyse davalı Mustafa'nın bu tarlalara müdahale etmesinin engellenmesi.

Nisan 1862

-101-

Ordu generallerinden Rumeli Ordusu Kumandanı Vezir Abdi Paşa ile Filorina Kazası naip ve müftüsüne ve meclis üyelerine hüküm ki;

Süleyman adlı şahsın Filorina Kazası sakinlerinden İsmail'in zimmetinde alacağı olup defalarca istemesine rağmen vermemekle, vekil olarak atadığı Hacı Tayyip'in vekaletiyle mahallinde kanun yoluyla alınmak ve bu mümkün olmazsa İstanbul'a gönderilmek için dilekçeyle istekte bulunmuş olduğundan vekil Hacı Tayyip ile davalı İsmail'in mahkemede duruşmalarının yapılarak mesele davacının iddia ettiği gibiyse ve aradan özürsüz olarak on beş sene geçmemiş ise İsmail'in zimmetindeki alacak hakkının kanun yoluyla alıverilmesi ancak Davacı Süleyman tefecilerden ise bin iki yüz altmış sekiz senesi Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) yürürlüğe giren yeni kanundaki faiz hükümlerinin uygulanması.

Mayıs 1862

***

-102-

Selanik Eyaleti Valisi Vezir Hüsnü Paşa ile Karaferye Kazası naibine, müftüsüne, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Hacı Ahmet ve Mehmet adlı şahısların Karaferye Kazası'nda bulunan ve babalarından kalma ortaklaşa kullandıkları tarlalarını her sene ekip öşrünü vermekteler iken Emin ve Ahmet adlı şahısların kanunsuz yere bunlara karıştıklarını bildirerek yasal olarak gereğinin yapılmasını istediklerinden Divan-ı Hümayun Kalemi'nden kanunu ve ne yapılması gerektiği sorulduğunda; yeni arazi kanununun altmış sekizinci maddesinde "Arazinin durumuna göre bir-iki sene veya daha fazla sırf dinlendirmek yahut tarlayı su basması sebebiyle su çekilinceye kadar boş bırakmak ya da kullanan şahıs esir düşmek gibi yasal gerekçeler olmaksızın bir tarlayı kullanıcısı sebepsiz yere ekmeyerek, kiralama yoluyla başkasına da ektirmeyerek üç sene boş bırakırsa yapılacak açık arttırma sonucu başka birisi kullanım hakkını eline geçirebilir" şeklinde bir hüküm bulunmakla görevlilerce yerinde inceleme yapılarak mesele davacıların arz ettikleri gibiyse ve yasal mazeret olmaksızın meselenin üzerinden on sene geçmemiş ise gerekenin yapılarak tarlaya kanunsuz yere başkalarının müdahale ettirilmemesi.

Mayıs 1862

***

-103-

Ergiri Kaymakamı İsmail Paşa ile, Ergiri Kazası naibi, müftüsü ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Yorgaki, Kostanti ve Marine adlı şahısların Ergiri Kazası'nın Selci Köyünde bulunan ve babalarından kalma ortaklaşa kullandıkları tarlalarını her sene ekip öşrünü vermekteler iken Petro ve Tanaş adlı şahısların kanunsuz yere bu tarlalara el koyduklarını bildirerek yasal olarak gereğinin yapılmasını istediklerinden Divan-ı Hümayun Kalemi'nden kanunu ve ne yapılması gerektiği sorulduğunda; yeni arazi kanununun altmış sekizinci maddesinde "Arazinin durumuna göre bir-iki sene veya daha fazla sırf dinlendirmek yahut tarlayı su basması sebebiyle su çekilinceye kadar boş bırakmak ya da kullanan şahıs esir düşmek gibi yasal gerekçeler olmaksızın bir

tarlayı kullanıcısı sebepsiz yere ekmeyerek, kiralama yoluyla başkasına da ektirmeyerek üç sene boş bırakırsa yapılacak açık arttırma sonucu başka birisi kullanım hakkını eline geçirebilir" şeklinde bir hüküm bulunmakla görevlilerce yerinde inceleme yapılarak mesele davacıların arz ettikleri gibiyse ve yasal mazeret olmaksızın meselenin üzerinden on sene geçmemiş ise gerekenin yapılarak tarlaya kanunsuz yere başkalarının müdahale ettirilmemesi.

Mayıs 1862

***

-104-

Ergiri Kaymakamı İsmail Paşa ile, Ergiri Kazası naibi, müftüsü ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Yorgaki, Kostanti ve Marine adlı şahısların Ergiri Kazası'nın Selci Köyünde bulunan ve babalarından kalma ortaklaşa kullandıkları iki parça bahçe ve samanlığı kanunsuz yere zabt eden Petro ve Tanaş'ın engellenmesi için verdikleri dilekçe üzerine mahallinde kanun yoluyla davalarının görülerek haklarının alınması, bu mümkün olmadığı halde tarafların İstanbul'a getirilerek davalarının orada görülmesi.

Mayıs 1862

***

-105-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Siroz Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Zahrine adlı kadının Siroz Kazası'na bağlı Varoş Köyü toprağında bulunan ve mahkeme hüccetiyle kullanım hakkını elinde bulundurduğu arsasını Corci'ye satmış iken Zahrine'nin vefatından sonra oğulları ve kızlarının bu satışı tanımayarak kendisini engellemeleri üzerine Coci tarafından verilen dilekçe üzerine tarafların mahkemede duruşmaları yapılarak davacı Corci iddiasında haklı ise davalıların kanun yoluyla engellenmesi.

Mayıs 1862

***

-106-

Ergiri Kaymakamı İsmail Paşa ile, Ergiri Kazası naibi, müftüsü ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Adile adlı kadının babasından kendisine ve amcalarına kalan Ergiri Kazasındaki bahçe ve diğer mallarına kendisinin küçük olması sebebiyle el koyan amcalarının şimdi kendisine hissesini vermediklerinden bahisle hissesinin kendisine kanun yoluyla alınması için verdiği dilekçe üzerine tarafların mahkeme edilerek davacı Adile'nin iddiası doğru ise ve büluğa erdiği zamandan beri aradan yasal özür olmaksızın on beş sene geçmemiş ise hakkının amcalarından kanun aracılığıyla alınması.

Mayıs 1862

***

-107-

Siroz Kaymakamı Pertev ile Zencine Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölgenin ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Panayot, Yorgi ve Mayo'nun Zencine Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borçları olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borçlarının tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Panayot, Yorgi ve Mayo taraflarından dilekçeyle arz edilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme Hicri 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş ayrıca Hicri 1277 senesi Safer ayında (Eylül 1860) Siroz'a gönderilen diğer bir emirde de söz konusu düzenleme tekit edilmiş olduğundan borçlular Panayot, Yorgi ve Mayo'nun alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Nisan 1862

***

-108-

Nevrekop Kazası naibiyle, müftüsüne, kaza müdürüne ve ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Esteryo'nun Nevrekop Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Esteryo tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Esteryo'nun, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Mayıs 1862

***

-109-

Üsküp Valisi Vasıf Paşa ile Prizren Kazası naibine, müftüsüne, kaza müdürüne ve ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Recep adlı şahsın Prizren Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Recep tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Recep'in, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Mayıs 1862

-110-

Ordu generallerinden Rumeli Ordusu Kumandanı Vezir Abdi Paşa ile Ohri Kaymakamı Hacı Bey'e, Ohri naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Ohri'ye bağlı Vehcan ile Belice-i Bâlâ köyleri arasındaki mera anlaşmazlığının giderilmesi için bir süre önce müftü, meclis üyeleri, devletin resmi görevlisi ve tarafların davalarını yürütmeye yasal olarak vekil tayin ettikleri şahıslar (dava vekilleri, avukatlar) hep birlikte dava konusu olan meraya gidilmiş, Vehcan Köyü halkının vekilleri meranın sadece kendi köylerine ait olmasına rağmen Belice-Bâlâ köyü halkının merayı kullanmaktan çekinmediklerini iddia ettiklerinden, tarafsız kişilerin görüşleri alındıktan sonra meranın Vehcan köylülerine ait olduğu karara bağlanmış ve mahkemece i'lâm verilmişken daha sonra Belice Köylülerinin bu kararı dinlemeyerek yine merayı kullanmakta oldukları bir dilekçeyle bildirildiğinden durum incelenmiş, Fetvahane tarafından verilmiş olan mahkeme kararının usulüne uygun olduğu görüşü alınmış ve Divan-ı Hümâyûn Kaleminden de ilgili kanun sorulduğunda yeni kanunun doksan birinci maddesinde "Eskiden beri sadece bir köye ait merada sadece o köy ahalisinin hayvanlarını otlatabileceği, başka bir köyün halkının hayvanlarını otlatamayacağı, iki veya daha fazla köy arasında ortak kullanılan merada ise mera hangi köyün sınırları içinde bulunursa bulunsun meraya ortak olan köylerin ahalisince birlikte kullanılacağı, mera yerlerinin alınıp satılamayacağı, üzerine herhangi bir bina yapılamayacağı, üzüm kütüğü ve ağaç dikilemeyeceği, ekilip biçilemeyeceği, bunları yapmaya kalkışanların engelleneceği" şeklinde bir hüküm bulunduğu bildirildiğinden tartışmalı olan meranın Vehcan Köyü halkına ait olduğu ve Belice köylülerinin haksız yere merayı kullandıkları mahkemece kesinleşirse yasal olarak gereğinin yapılması ve Vehcan Köyü ahalisinin hakkının korunması ve sonucunda İstanbul'a bildirilmesi.

Mayıs 1862

***

-111-

Ordu generallerinden Rumeli Ordusu Kumandanı Vezir Abdi Paşa ile Kesriye Kaymakamı Haydar Beye ve Kesriye naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine hüküm ki;

Devletim vatandaşlarından Yorgi'nin, dokuz bin kuruşa Deniso'dan satın aldığı Gölikesri Kazasının Kaysura köyündeki evi üzerinde kanunsuz yere hak iddia eden Anastaştan şikayetçi olması sebebiyle her ikisinin de meclise çağırılarak duruşmaları yapılıp durum davacı Yorgi'nin iddia ettiği gibiyse Deniso'nun ev üzerinde hak iddia etmesine engel olunması.

Mayıs 1862

***

-112-

Yanya Valisi Vezir Akif Paşa ile Berat Kaymakamı Abdurrahman Paşa'ya, Piremedi Kazası nâibine, kaza müdürüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Devletim vatandaşlarından Kiryaki ve Tembo ve Tanaş'ın Piremedi Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borçlarının tamamını bir defada ödemelerini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Kiryaki ve Tembo ve Tanaş taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Kiryaki ve Tembo ve Tanaş'ın alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı ayrıca söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Haziran 1862

***

-51/113-

Ordu generallerinden Rumeli Ordusu Kumandanı Vezir Abdi Paşa ile Kesriye Kaymakamı Haydar Beye ve Kesriye naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine hüküm ki;

Dine adlı şahsın Kesriye Kazası'nın Zagoriçe Köyü'nde bulunan ve önceki kullanıcısı Metre'nin hakkından ferağat etmesi sebebiyle üç bin üç yüz kuruş peşin ücretle üzerine aldığı ve Defterhane-i Amire'den (Tapu Dairesinden) tapusu kendi adına verilmiş olan yirmi iki tarla ve bir çayırı ekip biçip öşrünü aksatmadan vermekteyken Taşo adlı şahsın gereksiz yere bu yerlere müdahale ettiğinden şikayet etmesi üzerine tapu kayıtlarına müracaat ve Divan-ı Hümayun Kaleminden ilgili kanun sorulduğunda "Arazinin durumuna göre bir-iki sene veya daha fazla sırf dinlendirmek yahut tarlayı su basması sebebiyle su çekilinceye kadar boş bırakmak ya da kullanan şahıs esir düşmek gibi yasal gerekçeler olmaksızın bir tarlayı kullanıcısı sebepsiz yere ekmeyerek, kiralama yoluyla başkasına da ektirmeyerek üç sene boş bırakırsa yapılacak açık arttırma sonucu başka birisi kullanım hakkını eline geçirebilir, aynı şekilde tapu ile kullanılan ve öşrü de verilen çayır sebepsiz olarak art arda üç sene otu biçilmeyip öşür vergisi de verilmediği takdirde tapusu bir başkasına devredilebilir." Diye yeni kanunun altmış sekizinci ve seksen beşinci maddelerinde hüküm bulunmakla dava konusu araziler üzerinde taraflar ve görevlilerin hazır bulunduğu bir duruşma yapılarak mesele davacı Dine'nin iddia ettiği gibiyse Taşo'nun bu arazilere müdahale etmesinin engellenmesi.

Haziran 1862

***

-114-

Selanik Valisi Vezir Hüsnü Paşa'ya, Selanik mollasına, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Mustafa adlı şahsın Selanik Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Mustafa tarafından dilekçeyle arzedilmekle Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme

1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Mustafa'nın, alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Haziran 1862

***

-115-

Yanya Valisi Vezir Akif Paşa ile Berat Kaymakamı Abdurrahman Paşa'ya, Piremedi Kazası nâibine, kaza müdürüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Devletimin vatandaşlarından Anaştaş, Hristo ve Sotri'nin Piremedi Kazası sâkinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borçlarının tamamını bir defada ödemelerini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendilerinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Anaştaş, Hristo ve Sotri taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçluların alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Haziran 1862

-116-

Yanya Valisi Vezir Akif Paşa ile Yanya Kazası naibine, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Devletim vatandaşlarından Kostaki'nin Yanya sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklıları borcunun tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuklarından borcunun kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Kostaki tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda

yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Kostaki'nin alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmasında borcunu bir defada ödemeye gücü olmadığı ve söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Haziran 1862

***

-117-

Rumeli Ordusu Kumandanı Vezir Abdi Paşa ile Kırçova Kazası naibine, kaza müdürüne ve bölge ileri gelenlerine gönderilen hüküm

Devletim vatandaşlarından Nikola ve Dimitri'nin Kırçova Kazası sakinlerinden bazı şahıslara borcu olup, bu borcun tamamını bir defada ödemeye güçleri yokken alacaklıları borçlarının tamamını bir defada ödemelerini isteyerek bunları sıkıntıya soktuklarından borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlular Nikola ve Dimitri taraflarından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlular Nikola ve Dimitri'ni alacaklıları huzurunda yapılacak duruşmalarında borçlarını bir defada ödemeye güçleri olmadığı, ayrıca söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Temmuz 1862

***

-53/53/118-

Yanya Valisi Vezir Akif Paşa ile Ergiri Kazası naibi, müftüsü ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Takovik adlı şahsın kullanım hakkından vaz geçmesi üzerine altı yüz kuruş peşin ücret ile üç dönüm tarlanın kullanım hakkını üzerine geçiren ve Defterhane'den (Tapu Dairesi) eline tapu senedi verilen Panayoti bu tarlaları ekmek istediğinde tarlaların eski kullanıcısı olan Takovik "pişman oldum" diyerek zorluk çıkardığından Divan-ı Hümayundan ilgili kanunu sorulduğunda "arazisinin kullanım hakkını parasız veya belli bir bedel karşılığında ve devlet görevlisinin bilgisi dahilinde başkasına devreden kimse işlemler tamamlandıktan sonra kararını geri alamaz" diye yeni kanunun otuz dokuzuncu maddesinde hüküm bulunduğundan ihtilaflı üç dönüm tarla üzerinde yapılacak yasal incelemelerde mesele davacı Panayoti'nin iddia ettiği gibiyse Takovik'in kanunsuz yere müdahalesinin engellenmesi.

Temmuz 1862

***

-119-

Tırhala Valisi Vezir İsmail Paşa ile Yenişehir-i Fener mollasına, müftüsüne ve meclis üyelerine gönderilen hüküm

Mir Hasan adlı şahsın Yenişehir-i Fener Kazası sakinlerinden Ali'ye borcu olup bu borcun tamamını bir defada ödemeye gücü yokken alacaklısı borçlarının tamamını bir defada ödemesini isteyerek bunu sıkıntıya soktuğundan borçlarının kendisinden peşin olarak istenmemesi konusunda emir verilmesi borçlu Mir Hasan tarafından dilekçeyle arzedilmiş olduğundan Divan-ı Hümayun Kalemi kayıtlarına müracaat edildiğinde "borçların taksitlendirilmesi ve faizi" konusunda yeni kanunla yapılan düzenleme 1268 Cemaziyelahirinde (Nisan 1852) bütün ülkeye bildirilmiş olduğundan borçlu Mir Hasan'ın alacaklısı huzurunda yapılacak duruşmasında borçlarını bir defada ödemeye gücü olmadığı, ayrıca söz konusu borcun devlet hazinesiyle ilgisinin bulunmadığı kanunen kesinleştiği takdirde yeni kanuna uygun olarak gereğinin yapılıp durumun İstanbul'a bildirilmesi ve kanuna aykırı hareketlerden kaçınılması.

Temmuz 1862

Ek-3 Rumeli Ahkam Defteri Borç Alacak İlişkisi

bölge	kaza	karye	alacaklının ismi	borçlunun ismi	borç tutarı
-					681.696
	galos				111.568
		-			111.568
			cebce		2.133
				dimitri ve yorgi	2.133
			cece		2.133
				dimitri ve yorgi	2.133
			celil		3.600
				dimitri ve yorgi	3.600
			diğer ibrahim		12.400
				dimitri ve yorgi	12.400
			diğer yani		2.072
				dimitri ve yorgi	2.072
			diğer zelne		1.000
				dimitri ve yorgi	1.000
			halil		3.600
				dimitri ve yorgi	3.600
			hüseyin		6.470
				dimitri ve yorgi	6.470
			ibrahim		5.308
				dimitri ve yorgi	5.308
			kolari		2.000
				dimitri ve yorgi	2.000
			metro		1.400
				dimitri ve yorgi	1.400
			nikola		560
				dimitri ve yorgi	560
			panoyota		9.150
				dimitri ve yorgi	9.150
			rabia		11.543

		dimitri ve yorgi	11.543
	rafia		11.543
		dimitri ve yorgi	11.543
	tavirco		800
		dimitri ve yorgi	800
	yani		3.680
		dimitri ve yorgi	3.680
	yelamir		3.240
		dimitri ve yorgi	3.240
	zaharyani		1.086
		dimitri ve yorgi	1.086
	zelco		3.300
		dimitri ve yorgi	3.300
	zelne		24.550
		dimitri ve yorgi	24.550
gümülcine			49.500
-			49.500
	arhan		2.000
		ali	2.000
	molla hasan		3.500
		ali	3.500
	sekbas		44.000
		ali	44.000
kavala			139.714
-			139.714
	ahmed		5.000
		dimitri	5.000
	anderya		4.060
		dimitri	4.060
	angeli		4.720
		yanaki, tanaş ve andon	4.720
	aşık mehmet		1.200

	dimitri	1.200
bahor ve verşan yahudi		12.000
	dimitri	12.000
cendo		645
	yanaki, tanaş ve andon	645
corci		21.471
	dimitri	21.471
diğer ahmet		1.200
	dimitri	1.200
diğer hasan		8.678
	dimitri	8.678
diğer hüseyin		1.005
	dimitri	1.005
diğer hüseyin4		3.954
	dimitri	3.954
diğer mehmet		352
	dimitri	352
esteryo		5.000
	yanaki, tanaş ve andon	5.000
hacı ali		1.100
	dimitri	1.100
hasan		7.756
	dimitri	1.456
	yanaki, tanaş ve andon	6.300
hıristafu		30.000
	yanaki, tanaş ve andon	30.000
hüseyin		370
	dimitri	370
ibrahim		819
	dimitri	819
ismail		1.022
	dimitri	1.022

kara mehmet		302
	dimitri	302
mehmet		1.014
	dimitri	1.014
mihal		600
	yanaki, tanaş ve andon	600
molla ahmed		600
	yanaki, tanaş ve andon	600
mustafa		1.624
	dimitri	1.624
ömer		577
	dimitri	577
pehlivan		1.742
	dimitri	1.742
petraki		7.760
	dimitri	7.760
preşnima		1.100
	yanaki, tanaş ve andon	1.100
siğer hüseyin3		1.959
	dimitri	1.959
siğer mustafa		2.844
	dimitri	2.844
tarandafil		6.700
	dimitri	6.700
yanaki		2.300
	yanaki, tanaş ve andon	2.300
yuvana		240
	yanaki, tanaş ve andon	240
kırçova		111.100
-		111.100
anaştaş		6.000

		nikola ve dimitri	6.000
	angeli		17.600
		nikola ve dimitri	17.600
	diğer petro		18.000
		nikola ve dimitri	18.000
	dimitri		5.500
		nikola ve dimitri	5.500
	filib		1.000
		nikola ve dimitri	1.000
	hıristo		22.500
		nikola ve dimitri	22.500
	nikola		24.000
		nikola ve dimitri	24.000
	petro		6.500
		nikola ve dimitri	6.500
	tanaş		6.000
		nikola ve dimitri	6.000
	yani		3.000
		nikola ve dimitri	3.000
	yorgi		1.000
		nikola ve dimitri	1.000
manastır			17.000
kafrez			17.000
	mir ismail ve dimkovin		17.000
		abidin ve muhtar	17.000
neverekob			5.800
-			5.800
	adem		1.200
		esteryo	1.200
	hüseyin		3.300
		esteryo	3.300
	süleyman		1.300

	esteryo	1.300
premedi		119.700
-		119.700
abbas		2.500
	likor, ilya ve vasil	2.500
abdülgani		3.000
	likor, ilya ve vasil	3.000
abgo		1.600
	tanaş, petro ve anastaş	1.600
anastaş		6.000
	tanaş, petro ve anastaş	6.000
angeli		1.000
	tanaş, petro ve anastaş	1.000
apostol		500
	tanaş, petro ve anastaş	500
cacan		1.200
	likor, ilya ve vasil	1.200
diğer anastaş		10.000
	tanaş, petro ve anastaş	10.000
diğer ilya		900
	tanaş, petro ve anastaş	900
diğer kiryako		900
	likor, ilya ve vasil	900
diğer kosti3		400
	tanaş, petro ve anastaş	400
diğer tonri		10.000
	tanaş, petro ve anastaş	10.000
diğer vasil		800
	likor, ilya ve vasil	800
diğer yani		800
	tanaş, petro ve anastaş	800

dimitri		6.800
	likor, ilya ve vasil	6.800
fonce		3.500
	tanaş, petro ve anastaş	3.500
hacı belce		4.000
	tanaş, petro ve anastaş	4.000
hıristo		1.000
	tanaş, petro ve anastaş	1.000
ilham beğ		4.000
	tanaş, petro ve anastaş	4.000
ilya		11.500
	tanaş, petro ve anastaş	11.500
islam		1.200
	tanaş, petro ve anastaş	1.200
karabet		2.000
	tanaş, petro ve anastaş	2.000
kiryako		550
	likor, ilya ve vasil	550
kosti		1.600
	tanaş, petro ve anastaş	1.600
kosti2		600
	tanaş, petro ve anastaş	600
koto		2.000
	tanaş, petro ve anastaş	2.000
lasko		5.400
	likor, ilya ve vasil	5.400
mestan		3.000
	likor, ilya ve vasil	3.000
mihal		3.700
	likor, ilya ve vasil	700
	tanaş, petro ve anastaş	3.000
ninitas		4.000

	tanaş, petro ve anastaş	4.000
petro		5.000
	tanaş, petro ve anastaş	5.000
süleyman		900
	tanaş, petro ve anastaş	900
şişo yahudi		3.600
	likor, ilya ve vasil	3.600
tonri		11.000
	tanaş, petro ve anastaş	11.000
vasil		3.350
	likor, ilya ve vasil	3.350
yani		1.000
	tanaş, petro ve anastaş	1.000
yuvana		400
	tanaş, petro ve anastaş	400
temurhisarı		93.940
hobalbenek		93.940
abdullah		440
	mustafa, timur ve haili	440
diğer emin		9.900
	mustafa, timur ve haili	9.900
diğer emin3		4.000
	mustafa, timur ve haili	4.000
diğer salih		3.000
	mustafa, timur ve haili	3.000
dimitri		28.000
	mustafa, timur ve haili	28.000
emin		9.900
	mustafa, timur ve haili	9.900
gevorgi		3.000
	mustafa, timur ve haili	3.000

	hacı emin		12.500
		mustafa, timur ve haili	12.500
	mehmet		6.300
		mustafa, timur ve haili	6.300
	mehmet ali		900
		mustafa, timur ve haili	900
	mehveş		10.000
		mustafa, timur ve haili	10.000
	salih		4.500
		mustafa, timur ve haili	4.500
	yusuf		1.500
		mustafa, timur ve haili	1.500
üsküp			33.374
	maarude		33.374
	ahmed		3.500
		hasan	3.500
	anastaş		100
		hasan	100
	feraid		500
		hasan	500
	haris ve dito		900
		hasan	900
	hayrullah		912
		hasan	912
	ibrahim		4.912
		hasan	4.912
	kosti		900
		hasan	900
	molla bayezit zevcesi		11.500
		hasan	11.500
	yasef yahudi		10.150
		hasan	10.150

filibe		172.407
filibe		172.407
-		162.407
	atanaş	1.725
	canko	4.050
	todoros ve gorbel	4.050
	coklo	550
	todoros ve gorbel	550
	delco	3.565
	todoros ve gorbel	3.565
	diğer ostoyan	11.500
	todoros ve gorbel	11.500
	diğer ostoyan3	1.950
	todoros ve gorbel	1.950
	genco	8.590
	todoros ve gorbel	8.590
	hacı ali	22.550
	hafiz ali ihya	22.550
	hacı hafız	2.500
	hafiz ali ihya	2.500
	hacı halil	8.500
	hafiz ali ihya	8.500
	hacı lalo	3.450
	todoros ve gorbel	3.450
	hacı lazarya	1.350
	todoros ve gorbel	1.350
	hacı mahmud	8.000
	hafiz ali ihya	8.000
	hacı petro	1.650
	todoros ve gorbel	1.650
	hayim yahudi	6.000

	hafız ali ihya	6.000
konco		400
	todoros ve gorbel	400
mahmud		5.000
	hafız ali ihya	5.000
menco		2.760
	todoros ve gorbel	2.760
mestan		6.500
	hafız ali ihya	6.500
neşo		6.900
	todoros ve gorbel	6.900
nikola		1.200
	todoros ve gorbel	1.200
nikoli		3.220
	todoros ve gorbel	3.220
ostoyan		1.200
	todoros ve gorbel	1.200
ömer		500
	hafız ali ihya	500
taşafman		6.900
	todoros ve gorbel	6.900
yako		1.725
	todoros ve gorbel	1.725
yaraşko		7.850
	todoros ve gorbel	7.850
yerafo		1.322
	todoros ve gorbel	1.322
zafir ve nişan		31.000
	hafız ali ihya	31.000
hasköy		10.000
haşim		10.000
	halil	10.000

rumeli ordusu			29.000
	kesriye		29.000
		-	29.000
		abidin ve behlül	25.000
			ahmed 25.000
		orhan	4.000
			ahmed 4.000
selanik			599.460
	-		408.060
		-	378.060
		abdulkadir	5.000
			hasan 5.000
		ahmed	23.700
			mehmet, ali ve abdülkerim 20.000
			mustafa 3.700
		ali	4.500
			mustafa 4.500
		behor yahudi	1.200
			mustafa 1.200
		bohoz yahudi	30.000
			mehmet, ali ve abdülkerim 30.000
		gorye	5.000
			mustafa 5.000
		hafız mustafa	680
			mehmet, ali ve abdülkerim 680
		kemal	680
			mehmet, ali ve abdülkerim 680
		mişon yahudi	98.000
			mustafa 98.000
		musa	40.000
			davud 40.000

		necoraki	68.000
		hasan	68.000
		osman	300
		mehmet, ali ve abdülkerim	300
		pehlivan silo	20.000
		hasan	20.000
		savol yahudi	14.000
		mehmet, ali ve abdülkerim	14.000
		süleyman	4.000
		mustafa	4.000
		yorgi	3.000
		mehmet, ali ve abdülkerim	3.000
		zihni ve cek	30.000
		davud	30.000
		zühtü ve cek	30.000
		davud	30.000
	merakca		30.000
		notye	30.000
		hıristo, konikonom ve nanco	30.000
bazargah			98.000
	yolorus		98.000
		hacı anaştaş	6.000
		dimitri	6.000
		savole	75.000
		dimitri	75.000
		toka dimitri	17.000
		dimitri	17.000
siroz			55.000
	-		55.000
		dimitri	55.000
		mir el hac	55.000
vodine			38.400
	-		38.400

diğer yusuf		1.500
	mir nuh	1.500
dimitri		800
	mir nuh	800
mehmet		2.000
	mir nuh	2.000
morfoyiç		10.000
	mir nuh	10.000
mustafa		12.000
	mir nuh	12.000
sipahi abdullah		5.500
	mir nuh	5.500
yazo		2.500
	mir nuh	2.500
yorgi		1.600
	mir nuh	1.600
yusuf		2.500
	mir nuh	2.500
siroz		1.035.234
-		630.159
-		256.117
adamo		1.140
	yanaki	1.140
angeloste		350
	atanaş	350
atanaş		3.200
diğer apostol		845
	atanaş, kostanti ve aleksi	845
diğer atanaş		340
	vasil	340
diğer dimitri ve atanaş		1.800
	atanaş	1.800

diğer mehmet		200
	yanaki	200
dimitri3		700
	atanaş	700
dito		350
	atanaş	350
ebubekir		800
	vasil	800
hacı apostol		16.000
	atanaş, kostanti ve aleksi	16.000
hacı atanaş		1.100
	atanaş	1.100
hacı damaki		2.500
	atanaş	2.500
hacı damaki ve hacı lazar		50.000
	nikola ve taşo	50.000
hacı dimitri		2.500
	atanaş	2.500
hacı dito		1.500
	atanaş	1.500
hacı mahmud		4.000
	vasil	4.000
hacı vangel		12.000
	hıristo	12.000
hacı yorgi		500
	yanaki	500
hıristodulu		500
	atanaş	500
ilyas		16.000
	hıristo	16.000
koço		17.000

	hıristo	17.000
kosta		30.000
	hıristo	30.000
kostanti		24.850
	atanaş	7.500
	nikola ve taşo	17.000
	yanaki	350
kosti		200
	vasil	200
kotroce		6.000
	atanaş, kostanti ve aleksi	6.000
luko		350
	vasil	350
mehmet		100
	yanaki	100
mihal		3.000
	vasil	3.000
naşo		3.500
	atanaş	3.500
nikola		3.300
	atanaş	1.500
	hıristo	1.800
panoyota		100
	atanaş	100
paris		18.000
	nikola ve taşo	18.000
petro		1.000
	atanaş	1.000
siğer yorgi		4.000
	yanaki	4.000
tanaş		400
	atanaş	400

todori		7.500
	atanaş, kostanti ve aleksi	6.500
	yanaki	1.000
vangel ve dimitri		900
	atanaş	900
yanaki		2.250
	atanaş	1.800
	yanaki	450
yani		342
	atanaş	100
	vasil	242
yorgi		17.000
	vasil	14.000
	yanaki	3.000
azayova		46.285
adamo		3.000
	apostol, zebo ve aleksandiri	3.000
ahmed		2.000
	apostol, zebo ve aleksandiri	2.000
diğer ahmed		11.885
	apostol, zebo ve aleksandiri	11.885
dimitri		5.600
	apostol, zebo ve aleksandiri	5.600
esbata		4.600
	apostol, zebo ve aleksandiri	4.600
estero		2.200
	apostol, zebo ve aleksandiri	2.200
kastoşpa		7.000
	apostol, zebo ve aleksandiri	7.000
marya		3.000
	apostol, zebo ve aleksandiri	3.000
niko ve hacı nıristo		7.000

	apostol, zebo ve aleksandiri	7.000
ceriste		115.045
apostol		845
	atanaş, kostanti ve aleksi	845
diğer hıristodulu		7.500
	aleksi, dimitri ve yorgi	7.500
diğer todori		3.500
	aleksi, dimitri ve yorgi	3.500
esbero		12.000
	aleksi, dimitri ve yorgi	12.000
hacı apostol		12.000
	atanaş, kostanti ve aleksi	12.000
hınefşe		17.500
	aleksi, dimitri ve yorgi	17.500
hıristodulu		1.200
	aleksi, dimitri ve yorgi	1.200
idris		2.500
	aleksi, dimitri ve yorgi	2.500
kosta		6.500
	aleksi, dimitri ve yorgi	6.500
kostanti		6.500
	aleksi, dimitri ve yorgi	6.500
koti		8.000
	aleksi, dimitri ve yorgi	8.000
kotroce		6.000
	atanaş, kostanti ve aleksi	6.000
timur		11.000
	aleksi, dimitri ve yorgi	11.000
todori		3.500
	aleksi, dimitri ve yorgi	3.500
tolo		6.500

		atanaş, kostanti ve aleksi	6.500
	yarise		7.500
		aleksi, dimitri ve yorgi	7.500
	yorgi		2.500
		aleksi, dimitri ve yorgi	2.500
ezcove			70.000
	hüseyin		50.000
		esteryo, yanaki ve yorgaki	50.000
	metro		20.000
		esteryo, yanaki ve yorgaki	20.000
hıriste			92.500
	dimitri		12.000
		nikola ve apostol	12.000
	kotroce		17.000
		nikola ve apostol	17.000
	osyorine		35.500
		nikola ve apostol	35.500
	şefik		28.000
		nikola ve apostol	28.000
kobac			18.362
	atanaş		1.000
	dimitri		2.500
		dimitri ve atanaş	2.500
	erim		1.000
		dimitri ve atanaş	1.000
	hıristo		3.000
		dimitri ve atanaş	3.000
	karsako		1.500
		dimitri ve atanaş	1.500
	korce		1.220
		dimitri ve atanaş	1.220

kostanti		1.442
	dimitri ve atanaş	1.442
petri		700
	dimitri ve atanaş	700
yanaki		6.000
	dimitri ve atanaş	6.000
korşova		7.590
andon		500
	todori	500
diğer dimitraki		410
	karalambo, dimitri ve atanaş	410
diğer yorgi		240
	todori	240
dimitraki		1.100
	karalambo, dimitri ve atanaş	200
	todori	900
dimo		1.680
	karalambo, dimitri ve atanaş	780
	todori	900
haco		400
	karalambo, dimitri ve atanaş	400
toma		760
	karalambo, dimitri ve atanaş	760
tonlo		500
	karalambo, dimitri ve atanaş	500
varsan		1.400
	karalambo, dimitri ve atanaş	600
	todori	800
yorgi		300
	karalambo, dimitri ve atanaş	300
yorgi ve espero		300
	todori	300

urlu 24.260

aleksi 1.000
tolo ve yani 1.000

ali 4.000
tolo ve yani 4.000

angeli 700
tolo ve yani 700

bekir 500
tolo ve yani 500

bosof 500
tolo ve yani 500

diğer ali 160
tolo ve yani 160

efe 500
tolo ve yani 500

emin 1.000
tolo ve yani 1.000

hacı ahmet 1.550
tolo ve yani 1.550

hacı ali 2.000
tolo ve yani 2.000

hacı hüseyin 600
tolo ve yani 600

ilya 750
tolo ve yani 750

kara ahmed 800
tolo ve yani 800

kara hasan 150
tolo ve yani 150

mehmud 700
tolo ve yani 700

mustafa		700
	tolo ve yani	700
ömer		600
	tolo ve yani	600
tolo		5.000
	tolo ve yani	5.000
yakup		600
	tolo ve yani	600
yani		900
	tolo ve yani	900
zoraba		600
	tolo ve yani	600
zübeyir		950
	tolo ve yani	950
siroz		40.071
-		40.071
cafer		15.500
	el hac ahmed	15.500
kevorgi		17.500
	el hac ahmed	17.500
koze kosta		3.333
	el hac ahmed	3.333
vasilaki		1.650
	el hac ahmed	1.650
yanaki		2.088
	el hac ahmed	2.088
zencine		365.004
-		34.251
abbas		84
	yorgaki, yuvan ve dimitri	84
anaski ve kostanti		1.500
	bolmere	1.500

anastaş		508
	yorgaki, yuvan ve dimitri	508
atanaş		520
bolmere		2.800
	yorgi, paskal ve vasil	2.800
boska		320
	yorgi, paskal ve vasil	320
diğer hasan		350
	yorgi, paskal ve vasil	350
diğer ömer		370
	yorgi, paskal ve vasil	370
estero		460
	yorgaki, yuvan ve dimitri	460
hacı hıristo		160
	yorgi, paskal ve vasil	160
hacı samuyel		480
	yorgi, paskal ve vasil	480
hafız		850
	yorgaki, yuvan ve dimitri	850
hasan		250
	yorgi, paskal ve vasil	250
hüseyin		237
	yorgi, paskal ve vasil	237
ibrahim		570
	yorgaki, yuvan ve dimitri	360
	yorgi, paskal ve vasil	210
kostanti		680
	yorgi, paskal ve vasil	680
margarit		45
	yorgi, paskal ve vasil	45
miço		70

	yorgaki, yuvan ve dimitri	70
naşo		51/113
	yorgaki, yuvan ve dimitri	51/113
nikola		13.422
	bolmere	10.000
	yorgaki, yuvan ve dimitri	922
	yorgi, paskal ve vasil	2.500
ömer		560
	yorgaki, yuvan ve dimitri	230
	yorgi, paskal ve vasil	330
paresfo		72
	yorgi, paskal ve vasil	72
salon		7.000
	bolmere	7.000
sason		130
	yorgaki, yuvan ve dimitri	130
sofbato		72
	yorgi, paskal ve vasil	72
tahir		220
	yorgi, paskal ve vasil	220
taşo		100
	yorgaki, yuvan ve dimitri	100
ustebani		170
	yorgi, paskal ve vasil	170
veşo		1.360
	bolmere	1.000
	yorgi, paskal ve vasil	360
yuvana		778
	yorgaki, yuvan ve dimitri	778
alessırat		84.784
adamo		2.630
	hıristofiçon	2.630
agrosti		100

	todori ve atanaş	100
ahmed		1.250
	anastaş	250
	todori ve atanaş	1.000
andeno		250
	anastaş	250
atanaş		3.300
behor yahudi		350
	hıristofiçon	350
cofa		1.000
	dimitri	1.000
diğer kostanti		130
	panoyat, yorgi ve mayo	130
diğer nikola		450
	anastaş	450
diğer samuyel		6.000
	dimitri	6.000
diğer yorgi		660
	anastaş	400
	dimitri	260
dimitri		5.416
	anastaş	5.086
	panoyat, yorgi ve mayo	330
estefan		300
	dimitri	300
estero		1.550
	hıristofiçon	1.550
hacı yusuf		680
	hıristofiçon	680
halil		200
	hıristofiçon	200
hıristo		290

	hıristo ve ilya	40
	panoyat, yorgi ve mayo	250
hüseyin		270
	todori ve atanaş	270
ibrahim		5.390
	hıristofiçon	5.390
ifonomos		2.250
	dimitri	2.250
kabelmo		850
	panoyat, yorgi ve mayo	850
koço		300
	hıristofiçon	300
kosta		1.723
	hıristo ve ilya	1.500
	hıristofiçon	223
kostanti		4.000
	dimitri	1.000
	panoyat, yorgi ve mayo	3.000
lamini		400
	hıristo ve ilya	400
majoj		250
	hıristo ve ilya	250
matos		2.000
	todori ve atanaş	2.000
mehmet		500
	hıristo ve ilya	500
mihal		1.390
	panoyat, yorgi ve mayo	1.390
naşo		1.600
	hıristofiçon	1.600
niko		2.050
	anastaş	250
	panoyat, yorgi ve mayo	1.800

nikola		3.080
	anastaş	480
	hıristofiçon	1.200
	todori ve atanaş	1.400
nimola		4.800
	hıristo ve ilya	4.800
paskala		2.000
	dimitri	2.000
petro		500
	hıristofiçon	500
samuyel		2.950
	dimitri	1.600
	hıristofiçon	1.350
selim		275
	hıristo ve ilya	275
sotri		250
	hıristofiçon	250
tahir		8.000
	hıristofiçon	8.000
tanaş		500
	hıristofiçon	500
taşo		600
	hıristofiçon	600
ustoco		3.200
	hıristofiçon	3.200
vasil		680
	anastaş	450
	hıristofiçon	230
yanaki		980
	anastaş	200
	hıristo ve ilya	300
	hıristofiçon	480
yani		3.680

		dimitri	2.500
		hıristo ve ilya	380
		hıristofiçon	800
	yomni		2.100
		dimitri	1.700
		panoyat, yorgi ve mayo	400
	yorgi		2.000
		anastaş	300
		dimitri	300
		hıristo ve ilya	800
		hıristofiçon	600
	yovanni		1.660
		hıristofiçon	1.660
dirayova			9.550
	dikitri		5.300
		boğancer ve anastaş	5.300
	falo ve hıristo		1.000
		boğancer ve anastaş	1.000
	muhtar		1.620
		boğancer ve anastaş	1.620
	yuvana		1.630
		boğancer ve anastaş	1.630
durceste			4.655
	atanaş		170
	diğer nikola		170
		todori	170
	dimitri		100
		todori	100
	nikola		3.700
		todori	3.700
	yermanos		190
		todori	190
	yorgi		325

	todori	325
küçük		79.343
andeno		3.000
	agrosti	3.000
argir		2.430
	kebariş ve batot	2.430
atanaş		5.023
beraşko		360
	barasko ve angeli	360
betode		500
	kebariş ve batot	500
cuvan		4.300
	magaz ve atanaş	800
	teohar	3.500
daniyel		1.200
	barasko ve angeli	1.200
diğer atanaş		2.000
	agrosti	2.000
diğer ömer		350
	agrosti	350
estefan		6.500
	delco	6.500
hacı harıta		4.000
	teohar	4.000
hasan		1.325
	delco	600
	kebariş ve batot	725
hıristodulu		312
	agrosti	312
hüseyin		190
	kebariş ve batot	190
katrine		140

	barasko ve angeli	140
kiryako		1.500
	delco	1.500
koço		1.000
	delco	1.000
kosta		2.400
	kebariş ve batot	2.400
kostanti		1.500
	barasko ve angeli	1.500
mantoş		250
	kebariş ve batot	250
mehmet		500
	delco	500
mustafa		600
	kebariş ve batot	600
nam		700
	delco	700
naşo		260
	agrosti	260
nikola		20.500
	agrosti	650
	barasko ve angeli	5.350
	kebariş ve batot	9.500
	magaz ve atanaş	3.500
	teohar	1.500
ömer		1.900
	agrosti	1.000
	delco	900
panoyota		1.700
	delco	700
	teohar	1.000
paskal		1.700
	delco	1.700

sotri		800
	delco	300
	teohar	500
todori		2.000
	delco	2.000
tolo		2.000
	agrosti	2.000
tori		150
	barasko ve angeli	150
vasil		5.153
	agrosti	5.153
yanaki		300
	delco	300
yorgi		2.800
	agrosti	400
	kebariş ve batot	2.400
lahve		10.500
dine		2.000
	lamro	2.000
kosta		1.000
	lamro	1.000
kostanti		3.000
	lamro	3.000
mehmet		650
	lamro	650
mista		450
	lamro	450
nikola		600
	lamro	600
reşid		1.150
	lamro	1.150
taşo		450
	lamro	450

yani		1.200
	lamro	1.200
mosko		11.597
ahmed		1.436
	dimitri, yorgi ve atanaş	1.436
emin		360
	dimitri, yorgi ve atanaş	360
hacı amaki		2.700
	dimitri, yorgi ve atanaş	2.700
hacı bekir		780
	dimitri, yorgi ve atanaş	780
isa		575
	dimitri, yorgi ve atanaş	575
koço		1.200
	dimitri, yorgi ve atanaş	1.200
kostanti		400
	dimitri, yorgi ve atanaş	400
muhtar		1.700
	dimitri, yorgi ve atanaş	1.700
mustafa		806
	dimitri, yorgi ve atanaş	806
süleyman		240
	dimitri, yorgi ve atanaş	240
vasilaki		1.400
	dimitri, yorgi ve atanaş	1.400
rahve		35.685
ahmed		75
	andereya	75
argir		625
	yorgi	625
atanaş		2.278

diğer ahmed		105
	andereya	105
diğer atanaş		1.000
	yorgi	1.000
diğer dimitri		1.010
	estematın	1.010
diğer hasan		450
	hasan	450
diğer yani		792
	tavin ve yorgi	792
dimitraki		1.200
	yorgi	1.200
dimitri		3.689
	andereya	500
	estematın	150
	hasan	1.200
	yorgi	1.839
dimo		170
	tavin ve yorgi	170
gano		2.400
	hasan	2.400
gorgi		250
	tavin ve yorgi	250
hacı mehmet		2.300
	hasan	2.300
hacı taşo		710
	tavin ve yorgi	710
hafız		730
	hasan	730
halim		350
	estematın	350
hıristodulu		400

	hasan	400
hristoli		450
	estematın	450
hüseyin		985
	hasan	450
	tavin ve yorgi	235
	yorgi	300
ibrahim		200
	estematın	200
ismail		270
	estematın	270
ispero		180
	estematın	180
kalo		130
	estematın	130
kara hasan		400
	hasan	400
kofna		345
	tavin ve yorgi	345
kostanti		420
	tavin ve yorgi	150
	yorgi	270
kostati		380
	estematın	380
maryeti		130
	estematın	130
mehmet		150
	estematın	150
metre		220
	tavin ve yorgi	220
muharrem		140
	estematın	140

muhtar		1.080
	estematın	280
	yorgi	800
nikola		380
	estematın	380
nikorez		200
	yorgi	200
ömer		100
	estematın	100
panoyota		320
	estematın	320
pavlo		270
	tavin ve yorgi	270
rafti		1.000
	yorgi	1.000
raşid		400
	hasan	400
sefer		110
	tavin ve yorgi	110
simitraki		550
	tavin ve yorgi	550
şişo		68
	tavin ve yorgi	68
tanşar		247
	tavin ve yorgi	247
taşo		3.490
	andereya	1.370
	estematın	590
	tavin ve yorgi	780
	yorgi	750
todori		130
	estematın	130
tomas		52

	andereya	52
usto		150
	andereya	150
yani		400
	tavin ve yorgi	150
	yorgi	250
yasefo		500
	yorgi	500
yorgi		1.608
	andereya	608
	tavin ve yorgi	1.000
yuvana		1.436
	andereya	200
	estematın	150
	tavin ve yorgi	1.086
zafir		170
	estematın	170
zakır		90
	andereya	90
vataşta		29.441
beco yahudi		1.930
	taşo	1.930
cekroke		960
	taşo	960
dalseveroye		1.095
	taşo	1.095
dimitri		6.000
	taşo	6.000
ebubekir		1.050
	oratbe	1.050
emin		168
	oratbe	168
halil		2.700

	taşo	2.700
hıristo		794
	taşo	794
ismail		200
	oratbe	200
malame		362
	oratbe	362
mica		396
	oratbe	396
mişon yahudi		1.182
	taşo	1.182
nikola		120
	oratbe	120
oseb		1.170
	taşo	1.170
ömer		600
	oratbe	600
tanaş		538
	oratbe	538
tebani		2.732
	taşo	2.732
tolo		1.850
	oratbe	1.850
üzeyir		428
	oratbe	428
veliyyüddin		295
	oratbe	295
yanaki		100
	oratbe	100
yanko		560
	taşo	560

yorgi		3.243
	oratbe	170
	taşo	3.073
yorgo		968
	taşo	968
zadeva		16.507
ali		350
	mihail	350
arkir		200
	koti ve mason	200
atanaş		600
diğer dimitri		800
	koti ve mason	800
diğer hıristodulu		350
	mihail	350
diğer nikola		5.000
	koti ve mason	5.000
dimitri		1.314
	koti ve mason	1.314
estefan		130
	mihail	130
hacı selim		1.500
	mihail	1.500
hıristodulu		463
	mihail	463
hüseyin		60
	mihail	60
kiryako		300
	mihail	300
nikola		350
	koti ve mason	350

otran		500
	koti ve mason	500
taşo		1.250
	mihail	1.250
yorcoza		140
	mihail	140
yorgi		350
	koti ve mason	350
yuvana		2.850
	koti ve mason	2.500
	mihail	350
zelade		9.560
ali		300
	araki	300
dalya		200
	araki	200
esbero		500
	araki	500
ibiş		460
	hasan	460
kosti		300
	araki	300
necto		300
	araki	300
nikola		200
	araki	200
reşo		3.500
	araki	3.500
toma tayfa		3.200
	araki	3.200
yanaki		600
	araki	600

zelhova		39.131
aleksi		1.100
	yorgi	1.100
ali		6.710
	hıristodulu	6.100
	yorgi	610
anastaş		2.000
	yorgaki	2.000
aryane		1.000
	yorgaki	1.000
atanaş		1.550
diğer atanaş		900
	yorgi	900
diğer hıristodulu		276
	dinat	276
dimitri		2.680
	dinat	1.730
	hıristodulu	950
eyto		730
	yorgaki	730
firakıle		370
	yorgi	370
hacı selim		2.200
	hıristodulu	2.200
hasan		100
	yorgaki	100
hıristodulu		3.522
	dinat	2.472
	hıristodulu	1.050
hüseyin		100
	yorgaki	100
kiro		530

	yorgaki	530
kiryari		360
	yorgi	360
kosta		1.200
	yorgaki	1.200
koti		1.242
	yorgi	1.242
mayatse		930
	dinat	930
ostoyan		150
	dinat	150
ömer		850
	hıristodulu	850
seyorniya		650
	hıristodulu	650
talo		260
	yorgaki	260
tarando		564
	yorgi	564
taşko		3.000
	yorgaki	3.000
taşo		90
	yorgi	90
toce		200
	yorgaki	200
valça		2.025
	dinat	2.025
vasilaki		1.960
	yorgi	1.960
yanaki		425
	yorgi	425

	yorgi		1.000
		yorgi	1.000
	yuvana		457
		yorgi	457
tırhala			66.218
golos			19.218
mabtoka			19.218
	angeli		320
		dimitri	320
	diğer dimitri		230
		dimitri	230
	diğer dimitri3		340
		dimitri	340
	diğer kostanti		300
		dimitri	300
	dimitri		270
		dimitri	270
	ifonomos		7.200
		dimitri	7.200
	kostanti		980
		dimitri	980
	margarit		480
		dimitri	480
	mitro		2.100
		dimitri	2.100
	nikolaki		6.150
		dimitri	6.150
	tanaş		248
		dimitri	248
	yani		600
		dimitri	600
yenişehr-i			47.000

fenar

-

47.000

ali 47.000

mir hasan 47.000

üsküb 3.630

prizrin 3.630

- 3.630

edhem 500

receb 500

ibrahim 680

receb 680

mehmet 100

receb 100

memiş 220

receb 220

nureddin 330

receb 330

nuri 100

receb 100

salih 1.000

receb 1.000

zülfekar 700

receb 700

yanya 224.469

- 77.500

- 77.500

dena 13.700

kostaki 13.700

dimitri 7.000

kostaki 7.000

esbero ve rago 30.000

kostaki 30.000

hafız mehmet kayaoğlu 16.800

kostaki 16.800

todori
10.000
kostaki
10.000
koniçe
100.269
balcka
42.165
abidin
2.200
hıristo ve petro
2.200
anastaş
10.100
hıristo ve petro
10.100
angelo
5.000
hıristo ve petro
5.000
estefan
6.500
hıristo ve petro
6.500
hase
540
hıristo ve petro
540
hıristo
2.240
hıristo ve petro
2.240
koço
120
hıristo ve petro
120
kosta
600
hıristo ve petro
600
lazo
940
hıristo ve petro
940
nikola
1.150
hıristo ve petro
1.150
panoyota
1.600
hıristo ve petro
1.600
petro
350
hıristo ve petro
350
rakof
875
hıristo ve petro
875
vidiko
4.000

	hıristo ve petro	4.000
yaci		800
	hıristo ve petro	800
yanco		550
	hıristo ve petro	550
yano		1.600
	hıristo ve petro	1.600
yorgi		3.000
	hıristo ve petro	3.000
bolcka		58.104
abdülkerim		4.500
	kostanti ve anaştaş	4.500
abidin		12.350
	kostanti ve anaştaş	12.350
anderya		4.000
	kostanti ve anaştaş	4.000
dimitri ve anaştaş ve vasil		3.750
	kostanti ve anaştaş	3.750
ebubekir		5.750
	kostanti ve anaştaş	5.750
hıristo		2.200
	kostanti ve anaştaş	2.200
kotan		1.200
	kostanti ve anaştaş	1.200
lice		2.600
	kostanti ve anaştaş	2.600
nikola		2.200
	kostanti ve anaştaş	2.200
panoyota		8.754
	kostanti ve anaştaş	8.754
yani		5.800
	kostanti ve anaştaş	5.800

yorgaki ve hıristaki		5.000
	kostanti ve anaştaş	5.000
premedi		46.700
-		46.700
abbas		150
	anaştaş, hıristo ve sotri	150
abraham		600
	anaştaş, hıristo ve sotri	600
ago		1.200
	kiryaki, tembo ve tanaş	1.200
ahmed		950
	anaştaş, hıristo ve sotri	150
	kiryaki, tembo ve tanaş	800
akimendrik		600
	anaştaş, hıristo ve sotri	600
anaştaş		800
	anaştaş, hıristo ve sotri	800
andon		500
	anaştaş, hıristo ve sotri	500
dimitri		750
	anaştaş, hıristo ve sotri	750
esbero		1.500
	anaştaş, hıristo ve sotri	1.500
estefan		1.600
	anaştaş, hıristo ve sotri	1.600
hıristo		150
	anaştaş, hıristo ve sotri	150
ibrahim		400
	anaştaş, hıristo ve sotri	400
kelo		8.100
	kiryaki, tembo ve tanaş	8.100

lamhi	300
anaştaş, hıristo ve sotri	300
lemka	1.900
kiryaki, tembo ve tanaş	1.900
ligori	350
anaştaş, hıristo ve sotri	350
meti	500
anaştaş, hıristo ve sotri	500
mustafa	1.000
anaştaş, hıristo ve sotri	1.000
nemli	900
anaştaş, hıristo ve sotri	900
nikola	300
anaştaş, hıristo ve sotri	300
selim	3.500
anaştaş, hıristo ve sotri	3.500
tahir	900
kiryaki, tembo ve tanaş	900
taki ve hıristo ve petro	1.600
kiryaki, tembo ve tanaş	1.600
tako	7.500
kiryaki, tembo ve tanaş	7.500
taloş	450
kiryaki, tembo ve tanaş	450
tolo	7.000
kiryaki, tembo ve tanaş	7.000
vasil	150
anaştaş, hıristo ve sotri	150
venko	1.100
kiryaki, tembo ve tanaş	1.100
yorgi	1.450
anaştaş, hıristo ve sotri	1.450

	yuvana	500
	anaştaş, hıristo ve sotri	500
Grand Total		2.812.114

Ek-4 1862-1866 Rumeli Ahkam Defteri Borç Alacak İlişkisi Bölgelere Göre Dağılımı,

و مصطفی افندی و حاجی مصطفی و بنو و صوطراکی و بناکی نام کسنه لرك رقعه رقعه قبوله ضبط و حراثت ابدکاری عند الشرع تحقیق و تبیه ایدرك
کف یدلرینه حکم شرعی لاحق اولدیغی تبیه ایتمه ایله مرسالف البیانه نصف تزلانك مرعی اولدیغنه و متصرفه سابقه و لاحقه علی بك
و مرقوم کورکه اسمارینه دائر ذکر اولنانه اعلام و خریطه مرکوزه صراحت کوریله ماسبقا اولبابده استعلام کیفیتی متضمه طرفنه تنبیهیده
نظرا بتدیریلدانه تحریراته جوابا ۱۲۸۱ سنه ۸۱ تاریخلی و دیوزدرت نومرولی طوغه ولایت جلیله سی جانبندن بالورود ۱۱ محرم ۸۲ تاریخنده
دیوانه محاسباتی حواله ایله مالیه دائره سنه مطالعه اولنانه تحریرات ایله نمیلی مجلسنك بابرین ضبطه سنه ذکر اولنانه نصف تزلا
برمتوال محرر مرعی اولدیغی عند الشرع تبیه و تحقیق ایده سالف الذکر بیك بشیوز دونم محل میانندن اولدیغی حالده هر نصل مذکور اعلام
و خریطه مرمتوفای مومی الیهك و باخود مرقوم کورکنك اسماری سهوا کوستریله ماسبقا ایرادی کبی تعاریف و تحدیدی و بوفصله برقریه اطلاقیله
بالاستقلال وجود برقاج قریه اطلاقیله بالاشتراك مخصوص اولانه قدیمی مرعی برلرك جنوب صاتلمانه واقع بزرو غه متللو حصه برکمشه لرقدیمه
سوکیلوب رزاعت و حراثتلرینه و خصت و برلماسك و زراعت ایده اولوایکی منع اولنوب هرنوقت اول مرعی اولمه اوزره ابقا قلنمه نغله
وقانونی اقتضاسنه بولندیغی دیوانه هیچ بر قلمیه اولنانه دکنارده کوستریلمه و شوحاله و متوفای مومی الیهك اراضی محلولی میانندن
بالمذاکره مرقوم کورکه عهده سنه تفریق ایده سالف الذکر نصف تزلانك وفی محله ثلثه مذکوره الحالیه مخصوص اولانه ایکی
بیك دونم مرعانه مفرز اولدیغی اکلاشلمسنه نظرا بونلك فروختنه صرف نظر ایله مرقوم کورکه نك مال صندغنه بولنانه سند بنك
طرفه ردی وضایاسنی شامل ولایت جلیله یه امرنامه سرمی تسطیری موافعه اراده علیه بیورلدیغی حالده ایفای مقتضاسیله خزینه
جلیله جه وفق معامله لازمه سنك اجراسی لازم کله حکمی مذکر قلنه بفته واثر دیوانه محاسباتنده قلم آلنانه مضبطه جانب
نظارتپناهیه بالتبلیغ لدی العرض اجرای اقتضای مجلسی والامر تسبیب اولنه ۱۲۸۱ سنه محله تحریراتنه مضبطه قیدیله خزینه جه تسویه اجرا بنا هکت
بیورلمغه بابنده صادر اولنه بیورلدی عالی موجبنجه ۱۵ صفر ۸۲ تاریخنده محله امرنامه سرمی تسطیر بیورلمکله مسئله کیفیت معلوم
اولمغه ایجابنه دیوانه هیچ بر قلمیه دفتخانه عامره یه علم و خبر لرینه تحریری دکنارده اولنه رده موجبنجه علم و خبر لری یازیلدیغی دیوانه
فرمانه سرمی بوقلمیه منظور قبیل اولنوب دیکر علم خبری وجه لکه برمتوال محرر کیفیته معلوم اولمغه ایجابنه دیوانه هیچ بر قلمه دخی انبو علم و خبر ورده

۱۱ ربیع الاخر ۸۵

باسمه جل وعلا

هذا دفتر شکایت بالث روم ایلی در زمان صدر الوزرا
حضرت محمد فؤاد پاشا و نظامورهایچه حضرت محمد امین
عالی پاشا مابینلرنده الواقع ساغده جانبده

[illegible]

[illegible]

ناقد

[illegible]

وقف

وقف

28

29

31

32

فرمه

فیل

معلومکه اوقاف برمثال محرر مرقومزاده وقفنامه اولای وجه افتتاح ایدلوب اوطریقی وسالکی مطلوب اعمال اولنمغله
طوقمه وبنی محلنده مجلسی یاپتیرمق تبیه ایلدیکی حالده نظام ترکوره تطبیقاً وقیده واکثر اعمال مهمه وقوعنده
اوقاف بنی صورتده کیفیتی یازیلاجغندن وضبطه وتحریراته وسعاتلرنه والشعار یه مساعده وقوعنده شرح ترتیبه
وتطبیقه نظام حالی وضع کنده محاسبه ایدیلمکه بنا

[illegible]

35

عاکز نظارتجه بشمار اهم مشیخت نده مکتوب وقیدی وجهه تشریه اولنوب اوقاف برنجی بنه کتابخانه وحاصلاتی وجمع
مصارفی برنجی اعمالیه وبنه رابعه اصحابندن مکتوب فتحقیقی جاویده مجمع یه ومکتوب فصلنه بنا
ومفتیخانه واعضای مجلس محلکه
مسئله تعلق مکتوب فصلنه تابع معاروده قیدیله کندندن حیوانات بکسه یه صفوز یوزاقه
ایکی قاطر بکسه یه یوزیرمی یشیوز وملا باشنه زوجه سنه یوزیرمی یشیوز وخربطاده بکسه یه
یشیوز وطاوق بکسه یه دقسان یدیشر صفوز یوزاقه ایکیوز ونبه حصه علیه دن باسمه باشلایه یوز
بیک یوز للله وهاریس وحیوانات یوز وقشلاشی یوز وقطی یه صفوز یوز غروش
وبنی مولوب مباغ مزبوره تابع وقفنامه اولای وجه قدرتی یوزیکی اولمق مرقومدن وقفه طبیله تطبیقاً
حصه مولوی یدیلر بیتله اصحاب امر شریفی صدوری مرقوم حسبه محکمه تفتیش بوقفه یاپلمق اوزره
وجهه تهویه قلمی قیودینه محاسبه ومقتضیسنه سؤال اولنوب یوقمه تطبیقه ومرجع حضرتلرینه
سنه تعدیل وتأسیس قلنان نصف مرایکیوز غلتمش سکز بشاره نک مولدی مجاری اللاحه کتابه بالمواجه
علیه حالا محرر ومعلوم اولغلتمش مولدینه حصه مزبوره مناط بقی اولنوب ومرقوم حسنا وقفه
اولای وجه اقتضاری مولدینی اولیلری مولدیه کتابه عندی ذمه مجلس ثابته مولدینه حصه محل مجلس
مقتضاسنه مارضه کره عیلان نه مندرج نصفه نصفتی مجلس محلکه روئیه مومئه اصحاب اعمال شرعیه
اقتضا ایدیکی قلم مزبور حسب تحریر قلغلتمش اولغله سرکه وقف عشر وقتلغ وتبار ومفتی وساز موجی
اصحاب کیفیه معلومکه اوقاف برمثال محرر مرقومنامه وقفه اولای وجه اقتضاری اولمق اولدینی
اولیلری مولدیه کتابه محلسیه باتحقیقه بنیه ایلدیکی حصه نصفه مرکوره نصفتی افتضاسنه
اعمال سیله نصفتی وساز نهر وشعار یه مساعده وعلاوه شرح کریو ومقادیر نصف حاصل وکرتره
مجانبه ایلمکه بنا

بنه قیدیله مزبوره کندندن زیاده نصفتی حسبه اولدوقده بنه قیدیله مزبوره کندندن وضبطه حصه علیه
واقع بکسه یه وغروشه تحکم مرقوم وحی بیک مزکور یدی وقید اولنان مرقوم واقع بکسه یه ضبط ایلدکده
ویرمیوب نفوذ وقدرتنه مبنی محلنده مجلسی یاپتیرمق اعمال شرعیه روئیه وقوعنده نهر وشعار یه مساعده
مرقوم طاشلی قریه سنده بوقمه یه عشقال صدری مومئه الیه سرکه وقتلغ وتبار ومفتی وساز موجی حاضر
مرقوم کیده قریه وقید اولنان قیس محلکه احضار واولوجه برمجلس شرعی تشکیل حصه مزبور
مناط بقی اولنان دیلدن علاوه شرعی اولمه بشوسنه مجدکه عند کشوع والجلس تبیه وتحقیق ایلدیکده حصه
بعد کیشو مدکی اولیلرینه وقید اولنان مرقوم طاشلی اولیلرینه اعمال شرعیه شرعیه اولوجه وقفنامه
حقه مبادیده وحصه مزبوره وقفه وکیفیتی قیدی بالکره شرح ویرمغله اولدینی وبرمشوکتفهر سیله مالکانه
وضع ویده مساعده ایلمکه بنا

[illegible]

58

روئیه: ثالثه اصحابندن سیروز فتحقیقی برنجی واقع مجمع یه وسیروز فصلنه تابع ومفتیخانه واعضای مجلس
محلکه
حصه علیه دن بیقمه واولوستولی سیروز فصلنه تابع قرمسته قیدیله سرکه کندندن بشقمه تابع
یکری سکزیک وحصه علیه دن حومیسوریه اولنوز یشیوز وقوطوجه یه مولیه یکری بیک ودمیرجی
مولیه ایکیک غروش وتبلی مولوب مباغ مزبوره یه وقفه اولای وجه قدرتی یوزیکی اولمق مرقومدن وقفه
طبیله تطبیقاً حصه مولویدیلر بیتله اصحاب امر شریفی صدوری مرقوم حسبه محکمه تفتیش بوقفه یاپلمق
بوقفه یه اعضای مشیخت ومفتیخانه سؤال اولنوب یوقمه تطبیقه ومرجع حضرتلرینه سنه تعدیل
وتأسیس قلنان نصف مرایکیوز غلتمش سکز بشاره نک مولدی مجاری اللاحه کتابه بالمواجه
علیه حالا محرر ومعلوم اولغلتمش مولدینه حصه مزبوره مناط بقی اولنوب ومرقوم حسنا وقفه
اولای وجه اقتضاری مولدینی اولیلری مولدیه کتابه عندی ذمه مجلس ثابته مولدینه حصه محل مجلس
مقتضاسنه مارضه کره عیلان نه مندرج نصفه نصفتی مجلس محلکه روئیه مومئه اصحاب اعمال شرعیه
اقتضا ایدیکی قلم مزبور حسب تحریر قلغلتمش اولغله سرکه وقف عشر وقتلغ وتبار ومفتی وساز موجی
اصحاب کیفیه معلومکه اوقاف برمثال محرر مرقومنامه وقفه اولای وجه اقتضاری اولمق اولدینی
اولیلری مولدیه کتابه محلسیه باتحقیقه بنیه ایلدیکی حصه نصفه مرکوره نصفتی افتضاسنه
اعمال سیله نصفتی وساز نهر وشعار یه مساعده وعلاوه شرح کریو ومقادیر نصف حاصل وکرتره
مجانبه ایلمکه بنا

دانش

دانش

60

62

67

65

68

70

ماده ۱۰۸ اعضای هیئت مدیره شرکت سهامی عام از بین صاحبان سهام انتخاب می‌شوند و مدت مأموریت آنان حداکثر پنج سال است. اعضای هیئت مدیره می‌توانند پس از انقضای مدت مأموریت مجدداً انتخاب شوند.

ماده ۱۰۹ هیئت مدیره شرکت سهامی عام از بین خود یک رئیس و یک یا دو نایب رئیس انتخاب می‌کند. رئیس هیئت مدیره شرکت سهامی عام را در مقابل اشخاص ثالث و در کلیه مراجع قضایی و اداری نمایندگی می‌کند.

ماده ۱۱۰ هیئت مدیره شرکت سهامی عام می‌تواند اختیارات خود را به یک یا چند نفر از اعضای خود یا اشخاص ثالث تفویض کند.

ماده ۱۱۱ هیئت مدیره شرکت سهامی عام باید حداقل سه ماه یک بار تشکیل جلسه دهد. جلسات هیئت مدیره با حضور اکثریت اعضا رسمیت دارد و تصمیمات با اکثریت آرای حاضران اتخاذ می‌شود.

ماده ۱۱۲ هیئت مدیره شرکت سهامی عام مسئول تهیه صورت‌های مالی سالانه و گزارش عملکرد شرکت است. این گزارش‌ها باید حداقل پانزده روز قبل از مجمع عمومی عادی سالانه در اختیار بازرسان قرار گیرد.

ماده ۱۱۳ مدیرعامل شرکت سهامی عام توسط هیئت مدیره انتخاب می‌شود و می‌تواند از بین اعضای هیئت مدیره یا خارج از آن باشد. مدیرعامل مسئول اجرای تصمیمات هیئت مدیره و اداره روزمره شرکت است.

ماده ۱۱۴ مدیرعامل شرکت سهامی عام در حدود اختیارات تفویض‌شده می‌تواند شرکت را در مقابل اشخاص ثالث و در کلیه مراجع قضایی و اداری نمایندگی کند.

ماده ۱۱۵ مدیرعامل شرکت سهامی عام نمی‌تواند بدون اجازه کتبی هیئت مدیره در معاملاتی که با شرکت دارد شرکت کند یا به نفع خود یا اشخاص وابسته به خود معامله‌ای انجام دهد.

ماده ۱۱۶ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند با رعایت مقررات و با اجازه هیئت مدیره، مدیران یا کارکنانی را برای شرکت در جلسات مجامع عمومی شرکت‌های تابعه یا وابسته تعیین کند.

ماده ۱۱۷ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول حفظ اسناد و مدارک شرکت است و باید ترتیبی اتخاذ کند که اسناد مهم شرکت در محل امن نگهداری شود.

ماده ۱۱۸ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند برای انجام امور شرکت وکیل یا نماینده تعیین کند و حدود اختیارات آنان را مشخص کند.

ماده ۱۱۹ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول تهیه گزارش‌های دوره‌ای عملکرد شرکت است و باید این گزارش‌ها را حداقل هر سه ماه یک بار به هیئت مدیره ارائه دهد.

ماده ۱۲۰ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند در صورت ضرورت، جلسات فوق‌العاده هیئت مدیره را با اطلاع قبلی کوتاه‌تر از مدت مقرر دعوت کند.

ماده ۱۲۱ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول رعایت مقررات قانونی و دستورالعمل‌های ابلاغی سازمان بورس و اوراق بهادار است.

ماده ۱۲۲ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند با تصویب هیئت مدیره، بخشی از اختیارات خود را به کمیته‌های تخصصی واگذار کند.

ماده ۱۲۳ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول تهیه گزارش‌های دوره‌ای عملکرد شرکت است و باید این گزارش‌ها را حداقل هر سه ماه یک بار به هیئت مدیره ارائه دهد.

ماده ۱۲۴ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند در صورت ضرورت، جلسات فوق‌العاده هیئت مدیره را با اطلاع قبلی کوتاه‌تر از مدت مقرر دعوت کند.

ماده ۱۲۵ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول رعایت مقررات قانونی و دستورالعمل‌های ابلاغی سازمان بورس و اوراق بهادار است.

ماده ۱۲۶ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند با تصویب هیئت مدیره، بخشی از اختیارات خود را به کمیته‌های تخصصی واگذار کند.

ماده ۱۲۷ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول تهیه گزارش‌های دوره‌ای عملکرد شرکت است و باید این گزارش‌ها را حداقل هر سه ماه یک بار به هیئت مدیره ارائه دهد.

ماده ۱۲۸ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند در صورت ضرورت، جلسات فوق‌العاده هیئت مدیره را با اطلاع قبلی کوتاه‌تر از مدت مقرر دعوت کند.

ماده ۱۲۹ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول رعایت مقررات قانونی و دستورالعمل‌های ابلاغی سازمان بورس و اوراق بهادار است.

ماده ۱۳۰ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند با تصویب هیئت مدیره، بخشی از اختیارات خود را به کمیته‌های تخصصی واگذار کند.

ماده ۱۳۱ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول تهیه گزارش‌های دوره‌ای عملکرد شرکت است و باید این گزارش‌ها را حداقل هر سه ماه یک بار به هیئت مدیره ارائه دهد.

ماده ۱۳۲ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند در صورت ضرورت، جلسات فوق‌العاده هیئت مدیره را با اطلاع قبلی کوتاه‌تر از مدت مقرر دعوت کند.

ماده ۱۳۳ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول رعایت مقررات قانونی و دستورالعمل‌های ابلاغی سازمان بورس و اوراق بهادار است.

ماده ۱۳۴ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند با تصویب هیئت مدیره، بخشی از اختیارات خود را به کمیته‌های تخصصی واگذار کند.

ماده ۱۳۵ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول تهیه گزارش‌های دوره‌ای عملکرد شرکت است و باید این گزارش‌ها را حداقل هر سه ماه یک بار به هیئت مدیره ارائه دهد.

ماده ۱۳۶ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند در صورت ضرورت، جلسات فوق‌العاده هیئت مدیره را با اطلاع قبلی کوتاه‌تر از مدت مقرر دعوت کند.

ماده ۱۳۷ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول رعایت مقررات قانونی و دستورالعمل‌های ابلاغی سازمان بورس و اوراق بهادار است.

ماده ۱۳۸ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند با تصویب هیئت مدیره، بخشی از اختیارات خود را به کمیته‌های تخصصی واگذار کند.

ماده ۱۳۹ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول تهیه گزارش‌های دوره‌ای عملکرد شرکت است و باید این گزارش‌ها را حداقل هر سه ماه یک بار به هیئت مدیره ارائه دهد.

ماده ۱۴۰ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند در صورت ضرورت، جلسات فوق‌العاده هیئت مدیره را با اطلاع قبلی کوتاه‌تر از مدت مقرر دعوت کند.

73

ماده ۱۰۸ اعضای هیئت مدیره شرکت سهامی عام از بین صاحبان سهام انتخاب می‌شوند و مدت مأموریت آنان حداکثر پنج سال است. اعضای هیئت مدیره می‌توانند پس از انقضای مدت مأموریت مجدداً انتخاب شوند.

ماده ۱۰۹ هیئت مدیره شرکت سهامی عام از بین خود یک رئیس و یک یا دو نایب رئیس انتخاب می‌کند. رئیس هیئت مدیره شرکت سهامی عام را در مقابل اشخاص ثالث و در کلیه مراجع قضایی و اداری نمایندگی می‌کند.

ماده ۱۱۰ هیئت مدیره شرکت سهامی عام می‌تواند اختیارات خود را به یک یا چند نفر از اعضای خود یا اشخاص ثالث تفویض کند.

ماده ۱۱۱ هیئت مدیره شرکت سهامی عام باید حداقل سه ماه یک بار تشکیل جلسه دهد. جلسات هیئت مدیره با حضور اکثریت اعضا رسمیت دارد و تصمیمات با اکثریت آرای حاضران اتخاذ می‌شود.

ماده ۱۱۲ هیئت مدیره شرکت سهامی عام مسئول تهیه صورت‌های مالی سالانه و گزارش عملکرد شرکت است. این گزارش‌ها باید حداقل پانزده روز قبل از مجمع عمومی عادی سالانه در اختیار بازرسان قرار گیرد.

ماده ۱۱۳ مدیرعامل شرکت سهامی عام توسط هیئت مدیره انتخاب می‌شود و می‌تواند از بین اعضای هیئت مدیره یا خارج از آن باشد. مدیرعامل مسئول اجرای تصمیمات هیئت مدیره و اداره روزمره شرکت است.

ماده ۱۱۴ مدیرعامل شرکت سهامی عام در حدود اختیارات تفویض‌شده می‌تواند شرکت را در مقابل اشخاص ثالث و در کلیه مراجع قضایی و اداری نمایندگی کند.

ماده ۱۱۵ مدیرعامل شرکت سهامی عام نمی‌تواند بدون اجازه کتبی هیئت مدیره در معاملاتی که با شرکت دارد شرکت کند یا به نفع خود یا اشخاص وابسته به خود معامله‌ای انجام دهد.

ماده ۱۱۶ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند با رعایت مقررات و با اجازه هیئت مدیره، مدیران یا کارکنانی را برای شرکت در جلسات مجامع عمومی شرکت‌های تابعه یا وابسته تعیین کند.

ماده ۱۱۷ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول حفظ اسناد و مدارک شرکت است و باید ترتیبی اتخاذ کند که اسناد مهم شرکت در محل امن نگهداری شود.

ماده ۱۱۸ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند برای انجام امور شرکت وکیل یا نماینده تعیین کند و حدود اختیارات آنان را مشخص کند.

ماده ۱۱۹ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول تهیه گزارش‌های دوره‌ای عملکرد شرکت است و باید این گزارش‌ها را حداقل هر سه ماه یک بار به هیئت مدیره ارائه دهد.

ماده ۱۲۰ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند در صورت ضرورت، جلسات فوق‌العاده هیئت مدیره را با اطلاع قبلی کوتاه‌تر از مدت مقرر دعوت کند.

ماده ۱۲۱ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول رعایت مقررات قانونی و دستورالعمل‌های ابلاغی سازمان بورس و اوراق بهادار است.

ماده ۱۲۲ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند با تصویب هیئت مدیره، بخشی از اختیارات خود را به کمیته‌های تخصصی واگذار کند.

ماده ۱۲۳ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول تهیه گزارش‌های دوره‌ای عملکرد شرکت است و باید این گزارش‌ها را حداقل هر سه ماه یک بار به هیئت مدیره ارائه دهد.

ماده ۱۲۴ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند در صورت ضرورت، جلسات فوق‌العاده هیئت مدیره را با اطلاع قبلی کوتاه‌تر از مدت مقرر دعوت کند.

ماده ۱۲۵ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول رعایت مقررات قانونی و دستورالعمل‌های ابلاغی سازمان بورس و اوراق بهادار است.

ماده ۱۲۶ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند با تصویب هیئت مدیره، بخشی از اختیارات خود را به کمیته‌های تخصصی واگذار کند.

ماده ۱۲۷ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول تهیه گزارش‌های دوره‌ای عملکرد شرکت است و باید این گزارش‌ها را حداقل هر سه ماه یک بار به هیئت مدیره ارائه دهد.

ماده ۱۲۸ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند در صورت ضرورت، جلسات فوق‌العاده هیئت مدیره را با اطلاع قبلی کوتاه‌تر از مدت مقرر دعوت کند.

ماده ۱۲۹ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول رعایت مقررات قانونی و دستورالعمل‌های ابلاغی سازمان بورس و اوراق بهادار است.

ماده ۱۳۰ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند با تصویب هیئت مدیره، بخشی از اختیارات خود را به کمیته‌های تخصصی واگذار کند.

ماده ۱۳۱ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول تهیه گزارش‌های دوره‌ای عملکرد شرکت است و باید این گزارش‌ها را حداقل هر سه ماه یک بار به هیئت مدیره ارائه دهد.

ماده ۱۳۲ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند در صورت ضرورت، جلسات فوق‌العاده هیئت مدیره را با اطلاع قبلی کوتاه‌تر از مدت مقرر دعوت کند.

ماده ۱۳۳ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول رعایت مقررات قانونی و دستورالعمل‌های ابلاغی سازمان بورس و اوراق بهادار است.

ماده ۱۳۴ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند با تصویب هیئت مدیره، بخشی از اختیارات خود را به کمیته‌های تخصصی واگذار کند.

ماده ۱۳۵ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول تهیه گزارش‌های دوره‌ای عملکرد شرکت است و باید این گزارش‌ها را حداقل هر سه ماه یک بار به هیئت مدیره ارائه دهد.

ماده ۱۳۶ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند در صورت ضرورت، جلسات فوق‌العاده هیئت مدیره را با اطلاع قبلی کوتاه‌تر از مدت مقرر دعوت کند.

ماده ۱۳۷ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول رعایت مقررات قانونی و دستورالعمل‌های ابلاغی سازمان بورس و اوراق بهادار است.

ماده ۱۳۸ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند با تصویب هیئت مدیره، بخشی از اختیارات خود را به کمیته‌های تخصصی واگذار کند.

ماده ۱۳۹ مدیرعامل شرکت سهامی عام مسئول تهیه گزارش‌های دوره‌ای عملکرد شرکت است و باید این گزارش‌ها را حداقل هر سه ماه یک بار به هیئت مدیره ارائه دهد.

ماده ۱۴۰ مدیرعامل شرکت سهامی عام می‌تواند در صورت ضرورت، جلسات فوق‌العاده هیئت مدیره را با اطلاع قبلی کوتاه‌تر از مدت مقرر دعوت کند.

ADAMS:AHEED:00064

A.164.NS.AA62.d.00064

ALBANS AHLE 00064

A-UNYAS-Arab-d-00084

ARCHIVE
http://Archivebeta.Sakhrit.com

A LDVHS ARKE d 00064

ARCHIVES NATIONALES DU MAROC

A.F.D.V.R.S. Ahmed 00084

PALDOCS.ARTE-d-00084

A LOYNS. Anec. d. 00084